

Výroční zpráva 2009

Základní konsolidované ekonomické ukazatele

podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)

Bilanční ukazatele

mil. Kč	2009	2008	2007	2006	2005
Bilanční suma	855 137	862 230	814 125	728 393	654 064
Pohledávky za bankami	126 506	93 306	65 688	73 179	97 846
Pohledávky za klienty	469 192	461 433	418 415	329 105	283 420
Cenné papíry	177 376	209 888	226 813	230 354	192 210
Závazky k bankám	47 434	57 561	58 482	46 361	34 898
Závazky ke klientům	643 420	642 504	588 526	537 487	481 556
Vlastní kapitál	63 168	64 805	55 576	48 594	43 322

Ukazatele z výkazu zisků a ztrát

mil. Kč	2009	2008	2007	2006	2005
Čistý úrokový výnos	31 128	30 239	24 727	21 206	18 719
Čisté příjmy z poplatků a provizí	11 402	11 020	9 639	8 997	8 384
Provozní výnosy	45 894	42 712	36 075	32 471	28 834
Provozní náklady	-19 269	-19 541	-18 349	-17 316	-16 395
Provozní zisk	26 625	23 171	17 726	15 155	12 439
Čistý zisk	12 022	15 813	12 148	10 385	9 134

Základní poměrové ukazatele

	2009	2008	2007	2006	2005
ROE	19,3 %	26,3 %	23,8 %	23,0 %	22,3 %
ROA	1,4 %	1,8 %	1,5 %	1,5 %	1,4 %
Provozní náklady/provozní výnosy	42,0 %	45,8 %	50,7 %	53,3 %	56,9 %
Neúrokové výnosy/provozní výnosy	32,2 %	29,3 %	31,9 %	34,7 %	35,1 %
Čistá úroková marže k úročeným aktivům	4,2 %	4,1 %	3,7 %	3,6 %	3,4 %
Klientské pohledávky/klientské závazky	72,9 %	71,8 %	71,1 %	61,2 %	58,9 %
Kapitálová přiměřenost*	12,3 %	10,3 %	9,6 %	9,3 %	8,7 %

* mateřská banka podle metodiky ČNB (2007 až 2009 Basel II)

Základní ukazatele obchodní činnosti

Počet	2009	2008	2007	2006	2005
– pracovníků (průměrný stav)	10 843	10 911	10 897	10 809	11 406
– poboček České spořitelny	660	646	636	637	646
– klientů	5 272 785	5 293 632	5 294 470	5 276 897	5 326 378
– sporožirových účtů	2 837 756	2 874 110	2 838 173	2 789 076	2 761 062
z toho Osobních účtů	1 715 257	1 080 579	425 943	0	0
– aktivních karet	3 258 011	3 304 197	3 340 180	3 095 614	2 941 843
z toho kreditních	476 463	553 329	622 161	447 089	340 510
– aktivních uživatelů S24 a B24	1 252 155	1 199 329	1 142 170	1 033 198	934 874
– bankomatů	1 218	1 164	1 124	1 090	1 076

Rating

Ratingová agentura	Dlouhodobý rating	Krátkodobý rating	Výhled
Fitch	A	F1	stabilní
Moody's	A1	Prime-1	negativní
Standard & Poor's	A	A1	negativní

Obsah

< Klíčové ukazatele

Profil České spořitelny	2
Rok 2009 v událostech	3
Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele	6
Představenstvo České spořitelny	8
Dozorčí rada a Výbor pro audit České spořitelny	10
Makroekonomický vývoj České republiky v roce 2009	14
Zpráva o hospodářských výsledcích a podnikatelské činnosti	15
Strategické záměry a plány do budoucnosti	37
Řízení rizik v roce 2009	39
Ostatní informace pro akcionáře	46
Společenská zodpovědnost České spořitelny	50
Prohlášení České spořitelny o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společností založeném na principech OECD	52
Organizační struktura České spořitelny	58
Zpráva dozorčí rady a výboru pro audit	60
Finanční část 1	61
Zpráva nezávislého auditora	62
Konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS	63
Finanční část 2	151
Zpráva nezávislého auditora	152
Individuální účetní závěrka podle IFRS	153
Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami	233
Finanční skupina České spořitelny	243
Zpráva nezávislého auditora	251
Vybrané konsolidované hospodářské výsledky České spořitelny za 1. čtvrtletí 2010	252
Závěry z mimořádné a řádné valné hromady	253
Rejstřík	254

Profil České spořitelny

Jsme bankou, která se ve všem, co dělá, řídí jediným pravidlem. Tím pravidlem je orientace na zájmy našich klientů – ať už jde o občany, malé i větší firmy nebo velké korporace či veřejný a neziskový sektor. Při tom všem je klíčovým slovem pro nás ZODPOVĚDNOST – ať už ve vztahu ke klientům, zaměstnancům, akcionářům či společnosti, kde působíme. Tato pravidla vycházejí z kořenů České spořitelny, které sahají do první poloviny 19. století. Hrdě se k nim hlásíme i dnes.

Patříme do vedoucí středoevropské finanční Erste Group. Prostředí, ve kterém působíme, dobře známe. Proto nabízíme klientům, akcionářům i zaměstnancům stabilitu. Naším domovským trhem jsou především členské země Evropské unie ve střední Evropě a země kandidující na členství. Na trzích, kde působíme, máme převážně postavení lídra trhu v řadě oblastí obchodních činností.

Jsme dostupní v celé České republice. Nemůžete nás minout. Máme 660 poboček, 15 komerčních center pro služby firemním klientům, 25 specializovaných pracovišť pro hypotéky, dvě telefonní klientská centra, více než 1200 multifunkčních bankomatů.

Jádrem naší činnosti jsou ucelené služby, řešení a poradenství v oblasti drobného bankovníctví. Provázíme naše klienty po celou

dobu jejich finančního života. Pro každou životní etapu, každou finanční potřebu a pro každého klienta najdeme řešení na míru. Nabízíme komplexní služby pro firmy – od klasické správy účtů přes investiční a provozní úvěry, obchodování s cennými papíry až po uvádění akcií na burzu.

Nevěříme na průměrnost. Věříme, že každý člověk je jedinečná osobnost, stejně jako každá firma či organizace je unikátní. Takoví jsou naši klienti. Proto pro ně máme poradenství, služby a řešení na míru. Každý si může vybrat, co mu nejlépe vyhovuje, a složit své portfolio služeb i jednotlivé produkty na míru.

Víme, že čas našich klientů je drahý. Vedle obchodních míst mohou firmy i občané využívat elektronické bankovníctví, přístupné 24 hodin denně odkudkoli. Rozvíjíme jej v souladu s nejnovějšími trendy a technologiemi a dbáme přitom na bezpečnost.

Ctíme pravidlo, že úspěšní se mají o svůj úspěch dělit se společností, která jej umožnila. Proto jsme aktivní v oblasti filantropie, dobrovolnictví a sponzoringu – ať už jde o každoroční podporu projektů na pomoc lidem v nouzi, či podporu vzdělávacích projektů nebo o sportovní a kulturní aktivity, které pomáháme rozvíjet a realizovat napříč Českou republikou.

Rok 2009 v událostech

Leden

- Perfektní vklad České spořitelny je novým vkladovým produktem, který klientům nabízí zhodnocení peněz uložených v bance na dobu 48 měsíců s garantovanou sazbou, zákonným pojištěním a vedením zdarma. Avšak unikátní vlastností Perfektního vkladu je výplata poloviny výnosu předem již při založení produktu.
- Počet uživatelů přímého bankovníctví SERVIS 24 a BUSINESS 24 dosáhl 1,2 milionu klientů.

Únor

- Česká spořitelna představila Program výhod, který klienty ocení za to, že využívají produkty a služby banky. Díky Programu výhod může klient ušetřit až 100 % z měsíčního poplatku za vedení Osobního účtu České spořitelny, výše slevy závisí na součtu vkladů na Osobní účet České spořitelny nebo na součtu všech aktiv i pasiv klienta.
- S novým Osobním účtem Student si rovněž studenti mohou sestavit účet přesně podle svých potřeb. K dispozici mají stejně širokou nabídku produktů a služeb jako majitelé standardního Osobního účtu. Možnost dalšího cenového zvýhodnění představuje Program výhod České spořitelny ve své studentské variantě.
- V únoru oslavil Dámský investiční klub České spořitelny první rok svého trvání. Za tu dobu se jeho členkami stalo více než 1 500 žen se zájmem o investování. Téměř 800 z nich navštívilo odborně-společenská setkání klubu, na kterých se dozvěděly informace důležité pro investování a lepší orientaci ve finančním světě.

Březen

- Objem finančních prostředků na osobních účtech klientů Penzijního fondu České spořitelny překročil hranici 30 mld. Kč.
- Už více než 150 tisíc klientů využívá mnoha výhod Chytré karty České spořitelny.
- Poprvé v historii dosáhl objem vkladů občanů 0,5 bilionu Kč.

Duben

- Všechny karty České spořitelny mají již zabudovaný čip, protože na konci dubna vypršela platnost posledních nečipových magnetických platebních karet. Čipová technologie výrazně posiluje bezpečnost transakcí a minimalizuje možnost jejich případného zneužití.
- Řádná valná hromada České spořitelny mj. schválila návrh na rozdělení zisku. Na výplatu dividend bylo určeno 15 504 mil. Kč, což značí dividendu ve výši 102 Kč na každou akcii.

Květen

- Od 1. května lze karty České spořitelny odemykat a zamykat. Odemknutí a zamknutí karty umožňuje rychlé zvýšení transakčních limitů pro jednorázové vyšší platby a následně automatické vrácení na původní úroveň.
- Evropská investiční banka (EIB) a Erste Group Bank podepsaly dohodu, na jejímž základě bude prostřednictvím České spořitelny umístěno v České republice 200 mil. euro na financování projektů malých a středních firem.
- Česká spořitelna je první bankou, která zajišťuje přijímání platebních karet v maloobchodním řetězci Kaufland.

Červen

- Osobní účet České spořitelny s Programem výhod získal titul Bankovní inovátor 2009 v soutěži Hospodářských novin.
- Jako první z pověřených bank začala Česká spořitelna 15. června ve všech svých pobočkách přijímat žádosti o dotace z programu Zelená úsporám Státního fondu životního prostředí. Rolí banky je přijímat a zpracovávat žádosti a následně proplácet prostředky na účty žadatelů. Česká spořitelna zároveň poskytuje doprovodné financování.
- Česká spořitelna získala v prestižní soutěži MasterCard Firemní banka roku druhé místo, které svědčí o vysoké kvalitě produktů a služeb, které v tomto segmentu Česká spořitelna nabízí.

- A do třetice získala Česká spořitelna v červnu v soutěži Zlatá koruna první místo v kategorii Penzijní fondy za Penzijní připojištění Penzijního fondu ČS, druhé místo v kategorii Podílové fondy za ČS fondy životního cyklu Investiční společnosti ČS a v kategorii Karty za Chytrou kartu ČS. Třetí místo v kategorii Přímé bankovníctví získala služba přímého bankovníctví SERVIS 24.

Červenec

- Finanční skupina České spořitelny se rozrostla o novou dceřinou společnost: PARTNER České spořitelny. Firma je zaměřena na řízení externího prodeje produktů a služeb finanční skupiny a strategického partnera Vienna Insurance Group mimo vlastní pobočkovou síť prostřednictvím fyzických osob.
- Česká spořitelna poprvé představila tzv. mobilní bankomat, tedy bankomat, který lze jednoduše instalovat na jakékoli místo. Bankomat byl k dispozici na letních hudebních festivalech, na kterých se Česká spořitelna podílí v roli generálního partnera – Colours of Ostrava, Rock for People a České hrady.cz.
- Česká spořitelna se stala hlavním finančním partnerem unikátního projektu ZalozFirmu.cz, kdy je vůbec poprvé v České republice možné založit novou společnost přes internet, a to aniž by budoucí podnikatel sám musel komunikovat s úřady nebo zprostředkovateli služby za sjednání firmy platil.
- Vítězem ankety o nejzajímavější bankovní pobočku, kterou organizoval server Peníze.cz, se stala pobočka České spořitelny v Rytířské ulici v Praze. Navíc pobočka v Rytířské ulici udělila mezinárodní odborná porota ocenění Grand Prix architektů 2009 za nejlepší rekonstrukci.
- Českou spořitelnu lze od července najít i na Facebooku a Twitteru. Česká spořitelna se chce přiblížit svým klientům, a proto ke komunikaci s nimi využívá i sociální síť.
- V rámci nového Programu spoření a investování Česká spořitelna komplexně poradí klientům se zhodnocením finančních prostředků. Součástí Programu spoření a investování je také Šikovné spoření, nový depozitní pásmový produkt pro pravidelné spoření, výhodné zhodnocení a okamžitou likviditu.

Srpen

- Možnosti svobodně si vybrat produkty a služby svého konta prostřednictvím Osobního účtu České spořitelny využívá již 1,5 milionu klientů.

Září

- Vysoká škola ekonomická v Praze otevřela vůbec poprvé vedlejší specializaci, kterou připravila společně s Českou spořitelnou jako svým finančním partnerem. Ve spolupráci s bankou vznikla specializace „Analytik finančního sektoru“. Výuku povedou jak vyučující VŠE, tak manažeři České spořitelny. Jde o další krok dlouhodobé podpory vzdělávání studentů v rámci společenské odpovědnosti banky.
- Ve spolupráci s POJIŠŤOVNOU CARDIF PRO VITA a personální agenturou Manpower připravila Česká spořitelna speciální projekt na pomoc klientům, kteří ztratí zaměstnání a nejsou schopni hradit své závazky. Pokud klient, který má sjednané pojištění schopnosti splácet, přijde o práci, může zdarma absolvovat osobní konzultaci a vzdělávací seminář. Odborníci z personální agentury poradí, jak zvýšit šance při hledání nového zaměstnání.
- V Ostravě bylo otevřeno nové clientské telefonní centrum specialistů, kteří se budou věnovat klientům se zpožděnou splátkou úvěru. Klientům připomenou jejich platbu prostřednictvím SMS, e-mailu nebo telefonicky. Česká spořitelna tímto krokem centralizovala péči o klienty, kteří zapomněli poslat splátku v termínu, z pobočkové sítě do jednoho místa a zároveň vyškolením profesionálního úzce specializovaného týmu zlepšila a zefektivnila službu klientům. Otevření call centra rovněž podpořilo zaměstnanost v ostravském regionu.
- S cílem nastartovat opětovný zájem o hypotéky představila Česká spořitelna hypotéku s úrokovým zvýhodněním. Služba nabízená v rámci Ideální hypotéky České spořitelny klientům poskytne slevu jedno procento z úrokové sazby u poloviny částky hypotečního úvěru. Službu lze sjednat u úvěrů s minimálně 20letou splatností, pevnou 5letou fixací úrokové sazby po celou dobu splácení a se sjednaným pojištěním schopnosti splácet.
- Internetové bankovníctví SERVIS 24 Internetbanking pokořilo hranici 1 milionu klientů.

Říjen

- Česká spořitelna získala v soutěži Fincentrum Banka roku 2009 titul Banka roku, v hlasování veřejnosti byla zvolena Nejdůvěryhodnější bankou roku a titul Bankéř roku získal generální ředitel České spořitelny Gernot Mittendorfer. Titul Nejdůvěryhodnější banka roku obhájila Česká spořitelna už pošesté v řadě.
- Akcionáři České spořitelny na mimořádné valné hromadě schválili změnu stanov, která upravuje nové povinnosti společnosti v oblasti auditu plynoucí ze zákona o auditorech. V souladu s tímto zákonem akcionáři zvolili Výbor pro audit jako další samostatný orgán společnosti a vymezili jeho působnost. Dále valná hromada ustanovila externího auditora k provedení statutárního auditu roční účetní uzávěrky Finanční skupiny ČS pro rok 2009, kterým se stala auditorská firma Ernst & Young Audit, která po devíti letech nahradila dosavadní auditorskou firmu Deloitte.
- Majitelé Chytré karty České spořitelny si mohou svoji kartu nastavit podle regionu, ve kterém žijí. Na kartu si vyberou obrázek, který je pro danou oblast charakteristický. Zároveň získají souhrnný přehled smluvních obchodníků z daného regionu, u kterých mají možnost s Chytrou kartou České spořitelny nakupovat výhodněji.

Listopad

- Česká spořitelna podepsala 13. října 2009 jako první z bank Standard České bankovní asociace nazvaný „Mobilita klientů“. Ten lidem umožňuje snazší přechod od jedné banky k jiné. Standard totiž bankám ukládá, aby do sedmi dní vyřídily za klienty formality spojené s převedením trvalých příkazů z původní banky do banky nové. Přistoupení ke Standardu České bankovní asociace je pro banky dobrovolné.
- Česká spořitelna obdržela dvě důležitá ocenění za společenskou odpovědnost: Cenu Top Filantrop 2009 v kategorii Partnerství se zaměstnanci za projekt „Umožňujeme zaměstnancům pomáhat“ a první místo v soutěži Firma roku: Rovné příležitosti 2009.
- Možnost variabilního sestavení účtu mají od začátku listopadu také děti ve věku od osmi do dovršení 15 let věku. Díky novému Osobnímu účtu Junior si mohou nejmladší klienti vybrat ze široké nabídky produktů a služeb podobně jako majitelé Osobního účtu.

- Pojištění zneužití platební karty se od listopadu výrazně rozšířilo. Česká spořitelna rozhodla vyjít klientům vstříc a u nového Pojištění karty a osobních věcí posunula význam pojištění na stranu dodatečných rizik (pojištění se vztahuje také např. na kupon městské dopravy, dioptrické brýle nebo poplatek za blokadu SIM karty odcizeného mobilního telefonu).

Prosinec

- Za celý rok 2009 Česká spořitelna rozšířila svou pobočkovou síť o 14 nových poboček, 18 přemístila do více vyhovujících prostor a 45 jich modernizovala. Mezi nově vzniklými pobočkami je osm poboček otevřených o víkendů nebo s prodlouženou pracovní dobou, celkem mají klienti takových poboček nyní k dispozici 19.
- Kontokorentní úvěr si klienti České spořitelny mohou rychle a jednoduše sjednat či navýšit prostřednictvím bankomatů České spořitelny.
- Česká spořitelna získala již podruhé ocenění časopisu The Banker z Londýna pro nejlepší banku v České republice.

Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele

Gernot Mittendorfer
předseda představenstva
a generální ředitel

Vážené dámy a pánové, klienti a kolegové, akcionáři,

máme za sebou další rok, v němž se slovní spojení ekonomická krize skloňovalo ve všech pádech v mnoha odvětvích lidské činnosti. Na tomto místě mohu hrdě říci, že Česká spořitelna a její finanční skupina se s obtížnými podmínkami na trhu vyrovnává více než se ctí. Je tomu tak díky tvrdé práci lidí v týmu České spořitelny v roce letošním i letech předchozích.

Provozní zisk se zvýšil téměř o 15 procent, daří se nám účinně kontrolovat náklady a především se soustředíme na zdokonalování nabídky produktů a služeb pro naše klienty. To je pro nás absolutně klíčové – co nejlépe vyjít vstříc finančním potřebám a přáním našich klientů. Není umění klienty jednorázově nalákat, ale udržet si je a navázat s nimi dlouhodobý vztah, stát se jejich skutečným partnerem pro finanční záležitosti. Toto krédo v České spořitelně vyznáváme a řídíme se podle něj.

Navzdory krizi se nám v péči o klienty v roce 2009 dařilo. Stá-

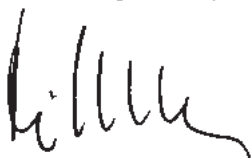
le roste počet uživatelů našich produktů – kreditní Chytrou kartu používá již více než 150 000 klientů, počet uživatelů přímého bankovníctví SERVIS 24 a BUSINESS 24 dosáhl 1,2 milionu klientů. Další klíčový produkt pro retailovou klientelu – Osobní účet České spořitelny – ohlásil v srpnu 2009 1,5 milionu uživatelů. Pro klienty jsme otevřeli 14 nových poboček, prodlužujeme také otevírací dobu nejvíce exponovaných prodejních míst.

Nadevše si vážíme důvěry, kterou nám naši klienti projevují. Loni v březnu dosáhl objem vkladů občanů poprvé v naší historii 0,5 bilionu Kč. To je velmi zavazující číslo a my jsme si toho vědomi.

Řada ocenění, kterou Česká spořitelna v roce 2009 získala, dokládá náš závazek být nejlepší bankou na trhu. Zmíním alespoň tři z nich - titul Banka roku v soutěži Fincentrum Banka roku 2009, dále Nejdůvěryhodnější banka roku 2009 v hlasování veřejnosti téže soutěže a také ocenění časopisu The Banker pro nejlepší banku v České republice.

Nebyli bychom tak úspěšní bez obětavosti a výjimečného úsilí našich zaměstnanců. Bez nich bychom v turbulentním roce 2009 nedosáhli takovýchto výsledků.

V minulé výroční zprávě jsem vyjádřil přání, abychom o rok později prezentovali opět pozitivní zprávu České spořitelny. Věřím, že následující stránky Vás přesvědčí, že se mé přání vyplnilo. Česká spořitelna se úspěšně přizpůsobuje novým tržním podmínkám a přes těžké období v české ekonomice si zachovává finanční zdraví a stabilitu. Věřím, že ve výroční zprávě za rok 2010 bude důvodů k optimismu ještě více.

Duben 2010
Gernot Mittendorfer

Představenstvo České spořitelny

k 31. 12. 2009

Gernot Mittendorfer

Narozen 2. července 1964

Předseda představenstva a generální ředitel

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Vystudoval univerzitu v Linzi a Webster univerzitu ve Vídni, kde získal titul MBA v oblasti financí. Do Erste Österreichische Sparkasse Bank AG nastoupil v roce 1990. V roce 1997 byl jmenován do představenstva Sparkasse Mühlviertel West Bank AG. V roce 1999 se stal členem představenstva Erste Bank Sparkassen (ČR), a. s., byl odpovědný za retailové bankovníctví. Od července 2000 byl členem představenstva České spořitelny a jeho odpovědností bylo korporátní bankovníctví. Na všechny funkce ve Finanční skupině České spořitelny rezignoval k 31. červenci 2004 a přijal nabídku stát se generálním ředitelem banky Salzburger Sparkasse, člena Erste Bank Group. Na tuto funkci rezignoval a k 31. květnu 2007 se stal předsedou představenstva a generálním ředitelem České spořitelny.

Členství v orgánech jiných společností: viceprezident České bankovní asociace.

Dušan Baran

Narozen 6. dubna 1965

Místopředseda představenstva a 1. náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Je absolventem Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze; International Executive MBA programu na Katz Graduate School of Business, University of Pittsburgh společně s CMC Graduate School of Business Čelákovice a studia bankovníctví na Graduate School of Banking, University of Colorado ve státě Colorado, USA. V letech 1991–1993 pracoval v Agrobance v odboru treasury. Do České spořitelny nastoupil v listopadu 1993 a zastával řídicí pozice v oblasti treasury a řízení rizik. Od května 1998 byl členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny, od března 1999 působil jako předseda představenstva a generální ředitel. Dne 4. července 2000 byl zvolen místopředsedou představenstva České spořitelny a jmenován 1. náměstkem generálního ředitele. Současně zastává funkci finančního ředitele České spořitelny. Je členem Institutu členů správních orgánů Praha a členem Rady ředitelů Evropského sdružení spořitel – ESGB v Bruselu.

Členství v orgánech jiných společností: žádné.

Daniel Heler

Narozen 12. prosince 1960

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Evropská 2690, Praha 6, Česká republika

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty zahradního obchodu. V průběhu dalších zaměstnání absolvoval stáže u J. P. Morgan, Goldman Sachs, S. Montagu, UBS, N. M. Rothschild, Shearson a Bayerische Hypobank. Absolvoval rovněž řadu kurzů zaměřených na globální bankovníctví, profitabilitu v bankovníctví, strategie retail bankovníctví, treasury a risk management. V bankovníctví pracuje od roku 1983. Nejdříve působil na různých pozicích v oddělení devizových a peněžních trhů a v roce 1990 se stal ředitelem odboru finančních trhů Československé obchodní banky Praha. V roce 1992 byl jmenován treasurerem a členem představenstva Crédit Lyonnais Bank Praha. V roce 1998 byl jmenován členem představenstva Erste Bank Sparkassen (ČR) odpovědným za finanční trhy. V roce 1999 se stal místopředsedou představenstva Erste Bank Sparkassen (ČR). Od 1. července 2000 se stal členem představenstva České spořitelny s odpovědností za správu aktiv a investiční produkty drobného bankovníctví, korporátní financování a investiční bankovníctví, treasury obchodování a prodej, kapitálové trhy, řízení bilance, finanční instituce a korespondenční bankovníctví.

Členství v orgánech jiných společností: Burza cenných papírů Praha, a. s., Erste Corporate Finance, a. s., Investiční společnost České spořitelny, a. s., REICO investiční společnost, a. s., GRANTIKA ČS, a. s.

Petr Hlaváček

Narozen 19. listopadu 1955

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze a University of Toronto. V bankovníctví působí od roku 1984. Po devíti letech působení v kanadské bance Canadian Imperial Bank of Commerce, nastoupil roku 1993 do České národní banky, kde působil jako poradce člena bankovní rady. Do České spořitelny přišel v roce 1994 na pozici ředitele úseku kapitálových investic; v červnu 1999 se stal členem představenstva České spořitelny odpovědným za přípravu privatizace a za investiční bankovníctví. V roce 2000 se stal členem širšího vedení, tzv. Senior Management Teamu a ředitelem Transformačního programu Naše spořitelna. V představenstvu České spořitelny je odpovědný za oblast projektového řízení a informačních technologií.

Členství v orgánech jiných společností: Informatika České spořitelny, a. s.

Pan Hlaváček rezignoval na funkci člena představenstva k 31. 12. 2009.

Heinz Knotzer

Narozen 8. dubna 1960

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Heinz Knotzer je absolventem Univerzity ve Vídni, získal titul JUDr. Pracovní kariéru zahájil v bankovníctví poté, co rok pracoval jako právní asistent na soudech nižší a vyšší úrovně v Rakousku. Působil ve společnosti Investitionskredit, později se stal zaměstnancem Girozentrale und Bank der Österreichischen Sparkassen AG (která se po fúzi v roce 1997 stala součástí Erste Bank), kde pracoval v divizi Investičního bankovníctví. V roce 1995 nastoupil do Creditanstalt a v roce 1996 byl vyslán do Creditanstalt, a.s., kde zastával funkci manažera divize firemní klientely. V roce 1998 se stal ředitelem divize firemní klientely II. V červnu 1999 nastoupil do společnosti Erste Bank Sparkassen (ČR), a.s., kde byl jmenován do funkce člena představenstva a výkonného ředitele společnosti. Po úspěšné privatizaci a akvizici České spořitelny rakouskou Erste Bank se stal členem Senior Management Teamu, v srpnu 2004 byl jmenován členem představenstva a zástupcem generálního ředitele České spořitelny. Od července 2007 je zodpovědný za oblast risk managementu.

Členství v orgánech jiných společností: Factoring České spořitelny, a.s., s Autoleasing, a.s., REICO investiční společnost, a.s., Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.

Pavel Kysilka

Narozen 5. září 1958

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Pavel Kysilka je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty ekonomiky a v roce 1986 zde absolvoval interní vědeckou aspiranturu. Během let 1986–1990 pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV.

V letech 1990–1991 pracoval Pavel Kysilka jako hlavní ekonomický poradce ministra pro ekonomickou politiku. V 90. letech zastával různé posty až po post výkonného guvernéra v České národní bance, kde také řídil rozdělení československé měny v roce 1993. Současně v letech 1994–1997 působil jako expert Mezinárodního měnového fondu a podílel se na zavedení národních měn v řadě východoevropských zemí. V 90. letech působil jako prezident České společnosti ekonomické. Před příchodem do České spořitelny působil Pavel Kysilka v Erste Bank Sparkassen (ČR) v Praze jako výkonný ředitel pro oblast IT, organizace, lidských zdrojů a služeb. V roce 2000 začal pracovat

pro Českou spořitelnu jako hlavní ekonom a člen širšího vedení banky – Senior Management Teamu. Dne 5. října 2004 byl dozorčí radou České spořitelny zvolen členem představenstva. P. Kysilka je zodpovědný za oblast platebního styku, ekonomickou analýzu, bezpečnost, EU kancelář a korporátní cash management a pooling a od 1. 1. 2010 odpovídá také za oblast IT a projektového řízení. Mimo jiné je členem Vědecké rady a Správní rady Vysoké školy ekonomické v Praze.

Členství v orgánech jiných společností: žádné

Jiří Škorvaga

Narozen 26. dubna 1963

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Pan Jiří Škorvaga absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze a postgraduální studium na Československé akademii věd. Ve Finanční skupině České spořitelny pracuje od roku 1994 a věnoval se projektovému řízení. V roce 1998 nastoupil na pozici ředitele kartového centra ČS a v roce 1999 byl jmenován vrchním ředitelem retailu. Od roku 2000 byl obchodním ředitelem pro drobné bankovníctví a členem Senior management týmu. Řídil strategický skupinový projekt drobného bankovníctví skupiny Erste Bank Pan Škorvaga se stal v listopadu 2006 členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny. Je odpovědný za drobné bankovníctví.

Členství v orgánech jiných společností: Stavební spořitelna ČS, a.s., Investiční společnost ČS, a.s., Pražské jaro, o.p.s.

Dozorčí rada a Výbor pro audit České spořitelny

k 31. 12. 2009

Manfred Wimmer

Narozen 31. ledna 1956

Předseda dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity v Innsbrucku, kde získal titul doktora práv. V letech 1978–1982 působil jako asistent profesora v oboru soukromého práva. Od roku 1982 do roku 1998 pracoval na mezinárodním oddělení Creditanstalt ve Vídni, kde zastával pozice v oblastech financování mezinárodních projektů a finanční instituce a marketing. Od roku 1998 je pracovníkem mezinárodního oddělení Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG. Od roku 2002 byl Dr. Wimmer ředitelem divize Strategického rozvoje skupiny zodpovědný za strategii skupiny, vztahy k investorům a koordinaci aktivit v oblasti střední Evropy. Od srpna 2005 vykonával funkci vedoucího Skupinové architektury a Program managementu. V letech 2007 až 2008 zastával pan Wimmer funkci předsedy představenstva Banca Commerciale Romana. V září 2008 byl pan Wimmer jmenován členem představenstva zodpovědným za oblast financí.

Členem dozorčí rady České spořitelny je pan Wimmer od roku 2000.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Group Bank AG, Erste Bank Hungary Nyrt., Banca Commerciale Romana SA, Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG, EGB Ceps Holding GmbH, EGB Beteiligungen GmbH.

Bernhard Spalt

Narozen 25. června 1968

Místopředseda dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Bernhard Spalt je absolventem Právnické fakulty Vídeňské univerzity. Již během studia v roce 1991 nastoupil do DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Bank AG, kde pracoval v právním oddělení. Od září 1994 do června 1997 pak zastával různé pozice v Restrukturalizačním oddělení. Poté přešel do úseku Sekretariátu představenstva a dozorčí rady, kde byl v červnu 1998 jmenován vedoucím kanceláře. V září 1999 byl vyslán do dceřiné společnosti Erste Bank v České republice – Erste Bank Sparkassen (ČR), a.s., kde vedl oddělení Restrukturalizace. Po prodeji podniku společností Erste Bank Sparkassen (ČR), a.s., České spořitelně, a.s., převzal odpovědnost za odbor Restrukturalizace a vymáhání pohledávek v České spořitelně, a.s. Po třech letech pobytu v České republice

se v červnu 2002 pan Spalt vrátil do Erste Bank Vídeň, kde do října 2006 vedl divizi Strategického řízení rizik skupiny. V listopadu 2006 se stal členem představenstva Erste Bank s odpovědností za oblast Skupinového řízení rizik.

Pan Spalt byl zvolen valnou hromadou do funkce člena dozorčí rady v roce 2003 a v červnu 2008 byl zvolen místopředsedou dozorčí rady.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Reinsurance S.A., Joint Stock Company Erste Bank, Erste Bank Hungary Nyrt., Banca Commerciale Romana SA, ecetra Central European e-Finance AG, ecetra Internet Services AG, Slovenská sporiteľňa, a.s., s Haftungs- und Kundenabsicherungs GmbH., Erste Group Bank AG, Österreichische Clearingbank AG, Erste Group AG, Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG.

Eliška Bramborová

Narozena 4. prosince 1953

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Paní Bramborová je absolventkou Právnické fakulty UK. Profesionální kariéru zahájila v ČKD, v České spořitelně působí od roku 1992 jako právnický. V současné době zastává funkci vedoucí oddělení právní podpory velkého bankovníctví. Kromě toho je zástupkyní ČS v právní komisi České bankovní asociace. Je také ambasadorkou BPV a členkou Interního výboru Dámského investičního klubu České spořitelny, a.s.

Paní Bramborová byla zvolena do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v říjnu 2008.

Jolana Dyková

Narozena 23. července 1966

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Malé nám. 219, Rokycany, Česká republika

Paní Dyková je absolventkou SPŠ strojní v Kladně a absolvovala semestr na ČVUT. Její profesní dráha začala v roce 1985 v Českém rozhlasu, kde pracovala jako asistentka šéfredaktorky. Poté zastávala dva roky funkci zástupkyně vedoucí ve společnosti Západočeské kamenolomy. V roce 1991 nastoupila jako likvidátor do České spořitelny, později se stala vedoucí pobočky ve Zbirohu, kam se opět vrátila po ukončení čtyřleté mateřské dovolené v roce 2000. Od roku 2002 je manažerkou

poradenské pobočky v Rokycanech a od října 2007 je manažerkou mikrooblasti Rokycansko.

Paní Dyková byla zvolena do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v listopadu 2007.

Maximilian Hardegg

Narozen 26. února 1966

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Maximilian Hardegg je absolventem Zemědělské fakulty ve Weinhenstephanu v Německu. V letech 1991 až 1993 pracoval ve společnosti AWT Trade and Finance Corp., která je součástí skupiny Creditanstalt. Pracoval rovněž jako poradce Ministerstva zemědělství České republiky v privatizačním procesu zemědělství.

Od roku 1993 se zabývá manažerskou činností v zemědělství. Pracuje také na projektech Phare, Sapard a Leader + titles, které mají za cíl podpořit spolupráci mezi zemědělskými systémy v rámci Evropské unie. Zároveň je členem lobbystických skupin v Rakousku a Evropské unii, jejichž cílem je podpořit trvale udržitelný rozvoj využití půdy a zemědělství. Členem dozorčí rady České spořitelny je od května 2002, v dubnu 2005 byl do funkce opětovně zvolen.

Členství v orgánech jiných společností: DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Privatstiftung, Sparkassen Prüfungsverband a Erste Foundation.

Zdeněk Jirásek

Narozen 31. července 1950

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Kutná Hora, Masarykova 645, Česká republika

Pan Jirásek je absolventem Českého vysokého učení technického v Praze a postgraduálního studia na Vysoké škole ekonomické v Praze. Svou profesní kariéru zahájil v roce 1974 v ČKD Kutná Hora, kde pracoval na několika zajímavých pracovních pozicích, od zásobování přes odbyt a nakonec jako ředitel slévárny. V roce 1994 nastoupil do České spořitelny. Do roku 2000 pracoval na manažerských pozicích, po vstupu do skupiny Erste Bank přešel na nemanžerskou pozici, trenéra prodejních dovedností. Závěrem roku 2007 byl zvolen předsedou Celopodnikového výboru odborů.

Pan Jirásek byl zvolen do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v říjnu 2008.

Herbert Juranek

Narozen 13. listopadu 1966

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Pan Juranek je absolventem Obchodní univerzity v Rakousku – Bruck/Leitha. Svou profesní kariéru zahájil v Girozentrale der österreichischen Sparkassen v oblasti správy cenných papírů. V Girocredit Bank, A.G. se zaměřil na oblast derivátového zúčtování a technické podpory. V letech 1996–1998 pracoval ve společnosti Reuters Ges.m.b.H., kde řídil veškeré prodejní činnosti a řízení rizik společnosti Reuters v Rakousku. Od roku 1999 působí na různých pozicích v Erste Bank – věnoval se operacím s cennými papíry; dále pak jako generální ředitel společnosti ecetra Central European e-Finance a ecetra Internet Services AG nesl zodpovědnost za makléřské služby a internetové bankovníctví Skupiny Erste Bank. Od března 2003 je výkonným ředitelem Organizace & IT v rámci Skupiny Erste Bank. V červenci 2007 byl povýšen do funkce Chief Operating Officer a člena představenstva Skupiny Erste zodpovídající za oblast organizace, IT, řízení majetku, zpracování obchodů v rámci celé Skupiny. Od roku 2008 jeho celoskupinová zodpovědnost zahrnuje také kartové centrum a centralizovaný nákup.

Pan Juranek byl zvolen valnou hromadou do funkce člena dozorčí rady v dubnu 2005.

Účast v orgánech jiných společností: Banca Commerciale Romana SA; Dezentrale IT – Infrastruktur Services GmbH, ecetra Central European e-Finance, Informationstechnologie Austria GmbH, s IT Solutions AT Spardat G.m.b.H., s IT Solutions SK, spol. s r. o., Slovenská sporiteľňa, a. s., Informations- Technologie Austria SK, spol. s r. o., Erste Group Bank AG, Erste Steiermärkische bank d.d. Rijeka, Informations- Technologie Austria CZ, s. r. o.

Heinz Kessler

Narozen 19. srpna 1938

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Po skončení studií na Vídeňské univerzitě se specializací politické vědy nastoupil v roce 1964 pan Kessler do Nettingsdorfer Papierfabrik AG. V roce 1974 byl jmenován členem představenstva této papírenské společnosti a od roku 1982 zastává funkci předsedy představenstva.

Pan Kessler byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

Členství v orgánech jiných společností: DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Privatstiftung AG, Erste Group Bank, Nettingsdorfer Papierfabrik AG & Co KG, Bauer & Co. Gesellschaft m. b. H., Rath AG.

Andreas Klingen

Narozen 18. srpna 1964

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Pan Klingen vystudoval technickou univerzitu v Berlíně, specializace fyzika a filozofie, je také absolventem Rotterdam School of Management. Profesní kariéru zahájil jako vědecký pracovník v Festkörper – Laser – Institut v Německu. V letech 1993–1998 pracoval jako analytik společnosti Lazard Freres. Poté až do roku 2005 zastával funkci Senior Associate and Senior Vice President společnosti JP Morgan v Londýně. Od roku 2005 působí jako manažer pro strategický rozvoj Skupiny Erste Bank.

Pan Klingen byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

Členství v orgánech jiných společností: Open Joint Stock Company Erste Bank, Erste Bank Hungary Nyrt., Erste Bank AD Novi Sad, Public Company Erste Bank.

Členové správních, řídicích a dozorčích orgánů prohlašují, že si nejsou vědomi možného střetu zájmů mezi jejich pracovními povinnostmi a soukromými zájmy nebo jinými povinnostmi.

Výbor pro audit

Maximilian Hardegg

Předseda

Narozen 26. února 1966

Bytem 2062 Seefeld – Kadolz, Rakousko

Pan Hardegg je absolventem Zemědělské fakulty ve Weihenstephanu v Německu. V letech 1991 až 1993 pracoval ve společnosti AWT Trade and Finance Corp., která je součástí skupiny Creditanstalt. Pracoval rovněž jako poradce Ministerstva zemědělství České republiky v privatizačním procesu zemědělství.

Od roku 1993 se zabývá manažerskou činností v zemědělství. Pracuje také na projektech Phare, Sapard a Leader + titles, které mají za cíl podpořit spolupráci mezi zemědělskými systémy v rámci Evropské unie. Zároveň je členem lobbystických skupin v Rakousku a Evropské unii, jejichž cílem je podpořit trvale udržitelný rozvoj využití půdy a zemědělství.

Od května 2002 je členem dozorčí rady České spořitelny.

Heinz Kessler

Místopředseda

Narozen 19. srpna 1938

Bytem 1030 Vídeň, Landstrasser Hauptstrasse 65, Rakousko

Po skončení studií na Vídeňské univerzitě se specializací politické vědy nastoupil v roce 1964 pan Kessler do Nettingsdorfer Papierfabrik AG. V roce 1974 byl jmenován členem představenstva této papírenské společnosti a od roku 1982 zastává funkci předsedy představenstva.

Pan Kessler je členem dozorčí rady České spořitelny od roku 2007.

Mario Catasta

Narozen 6. září 1954

Bytem Sankt Veit-Gasse 11, Rakousko

Pan Catasta je absolventem Ekonomické university ve Vídni, kterou zakončil v roce 1980. Po přijetí dizertační práce v roce 1982 nastoupil jako samostatný auditor do auditorské firmy spadající pod Rakouskou národní banku. Od roku 1987 pracuje v Erste Bank. Nejprve jako interní auditor, v roce 1993 byl jmenován vedoucím Compliance. Od roku 1994 zastával pozici vedoucího Interního auditu. Po fúzi Erste Österreichischen Sparkassen a GiroCredit vykonával funkci vedoucího úseku Korporátních klientů. Od roku 2003 je ředitelem úseku Interní audit Erste Group Bank.

Zlata Gröningerová

Narozena 4. července 1957

Bytem Počernická 3226/2f, Praha 10

Paní Gröningerová je absolventkou Vysoké školy ekonomické v Praze. Po absolvování VŠE v roce 1982 zde nastoupila jako odborná asistentka na Katedře financí a úvěru. V letech 1991–1993 zastávala pozici zástupce ředitele společnosti SUEZ INVESTIČNÍ, a.s., kde se specializovala na poradenství a konzultační činnosti při vyhledávání a akvizicích podniků. V letech 1995–2004 působila v různých vrcholných funkcích (ředitelka odboru financování majetkových účastí, vrchní ředitelka úseku úvěrových obchodů a obchodních specialistů) a členka představenstva a bankovní rady České konsolidační agentury. Od roku 2005 do roku 2007 byla generální ředitelkou a předsedkyní představenstva Technometra Radotín, a.s. Od roku 2007 poskytuje ekonomické a organizační poradenství. V rámci stáží a kurzů absolvovala mimo jiné „Program rozvoje manažerů“, na univerzitách v Paříži a Lyonu stáž týkající se financování firem a na katedře financí a účetnictví stáž o finančním řízení podniku.

Andreas Klingen

Narozen 18. srpna 1964

Bytem 1080 Vídeň, Josefstädter Str. 76/6, Rakousko

Pan Klingen vystudoval Technickou univerzitu v Berlíně, specializace fyzika a filozofie, je také absolventem Rotterdam School of Management. Profesionální kariéru zahájil jako vědecký pracovník v Festkörper – Laser – Institut v Německu. V letech 1993–1998 pracoval jako analytik společnosti Lazard Freres. Poté až do roku 2005 zastával funkci senior Associate and senior Vice President společnosti JP Morgan v Londýně. Od roku 2005 působí jako manažer pro strategický rozvoj Erste Group. Pan Klingen je členem dozorčí rady České spořitelny od roku 2007.

Makroekonomický vývoj České republiky

v roce 2009

Hrubý domácí produkt České republiky v roce 2009 poklesl o 4,1 % jako důsledek globální krize, která zasáhla otevřenou českou ekonomiku.

Na počátečním propadu ekonomické aktivity se nejvíce podílely zásoby, které byly za třemi čtvrtinami meziročního propadu růstu v roce 2009. To odráželo bezprecedentně negativní očekávání budoucího vývoje, firmy se vyprázdněním skladů začaly připravovat na krizi velikosti Velké Deprese. V propadu následovaly fixní investice, které růstu v první polovině roku vzaly zhruba 2 procentní body, což byl důsledek rychlého propadu poptávky, a to vedlo k vysokému stupni nevyužití stávajících výrobních kapacit, a tudíž k malému tlaku na dodatečné investování. Spotřeba domácností se ukázala houževnatější, než se čekalo, ale i tak růstu ubírala, když za celý rok 2009 mírně poklesla (meziročně o 0,2 %). Navzdory pozitivnímu příspěvku k meziročnímu růstu ve 4. čtvrtletí 2009 byl rovněž příspěvek čistého exportu k růstu za celý rok 2009 negativní. Jediným pozitivním faktorem růstu tak byla pouze spotřeba vlády.

Od druhého čtvrtletí 2009 si rychlý a neustávající růst nezaměstnanosti začal vybírat svoji daň na spotřebě domácností. V meziročním porovnání stoupla nezaměstnanost v první polovině roku o více než 2 procentní body, což představuje 120 až 130 tisíc lidí, celkově přišlo od léta 2008 o práci více než 250 tisíc lidí. Spotřeba domácností v roce 2009 oproti předchozímu roku zpomalila o 0,2 %. V roce 2010 banka očekává mírný růst ekonomiky o 1,8 % díky obnově zásob, naopak spotřeba domácností i fixní investice v meziročním porovnání poklesnou.

Propadu české ekonomiky závislé na exportu a průmyslu nešlo vzhledem k negativnímu vývoji v zahraničí zabránit. V zemi, kde je nemalá část domácí poptávky uspokojována ze zahraničí, kde se rozpočtové příjmy státu propadají a zvyšují deficit rozpočtu, je masivní fiskální expanze neefektivní a vláda k ní z pochopitelných důvodů nepřistoupila. Jediným, kdo mohl relativně levně a rychle reagovat, byla Česká národní banka. Ta skutečně přistoupila ke snížení sazeb, když je ze svého maxima 3,75 % v létě 2008 snížila až na 1 %, což je pravděpodobně dno tohoto cyklu. V roce 2010 se sazby zřejmě otočí, ale jenom mírně, není očekáván žádný rychlý nárůst. Ekonomika se na předkrizovou úroveň nedostane dřív než v roce 2012, a tomu budou odpovídat úrokové sazby.

Česká koruna si rovněž prožila svoji turbulentní dobu. Masivní panický výprodej v 1. čtvrtletí 2009 ji posunul až skoro ke 30 Kč za euro, což však bylo výrazně mimo fundamenty české ekonomiky. České hospodářství, ačkoliv je rozpočet jeho slabou stránkou, vstupovalo do krize s minimem makroekonomických nerovnováh, což se nedá říci například o Polsku nebo Maďarsku. Do podzimu 2009 se však kurz vrátil k 25 Kč za euro, což je hodnota, která sta-

vu české ekonomiky odpovídá. Podzim se však opět nesl ve znamení nervozity kvůli nabobtnalým státním deficitům a strukturálně špatným financím, jejichž ztělesněním se stalo Řecko. Trvajících nervozita držela českou korunu v rozpětí 25,50 až 26,50 Kč za euro po většinu posledních měsíců roku 2009. Česká koruna by však měla ke konci roku 2010 dále posílit až k 24,20 Kč za euro. Běžný účet platební bilance by se měl vyvíjet bezproblémově, nervozita na trzích vymizí, mírně se zvedne příliv přímých zahraničních investic. Rizikem v této situaci zůstává možné zpomalení konvergence vůči západním zemím, ačkoliv by z krize měly vyjít strukturálně postiženější. Rizikem rovněž může být např. velký problém na periferii EMU, což by patrně zchladilo i nadšení pro českou korunu jakožto měnu země směřující do EMU.

Zpráva o hospodářských výsledcích a podnikatelské činnosti

Konsolidované hospodářské výsledky

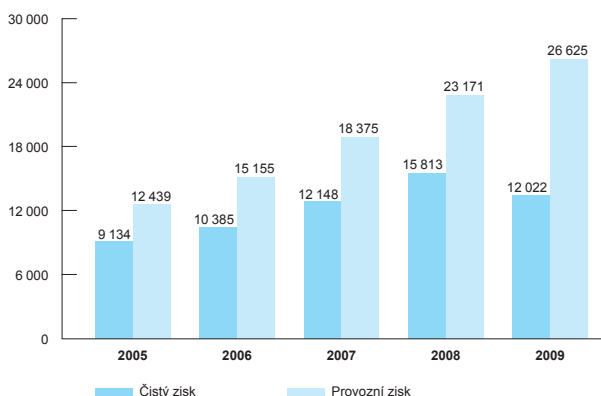
V náročném ekonomickém prostředí **Česká spořitelna potvrdila svoji finanční sílu, stabilitu a důvěru klientů**. Dosažené vynikající hospodářské výsledky jsou průsečíkem spokojenosti klientů, vysoké profesionality zaměstnanců, vyvážené obchodní politiky, důsledné strategie odpovědného poskytování úvěrů, stability klientských vkladů a pravidelně rostoucích zisků z provozních činností podpořených obezřetným řízením nákladů.

Výkaz zisku a ztráty

K 31. prosinci 2009 vykázala Česká spořitelna podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví konsolidovaný čistý zisk náležející akcionářům mateřské banky ve výši 12 022 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím obdobím, kdy čistý zisk činil 15 813 mil. Kč, se jedná o pokles o 24 %. Po vyloučení jednorázového zisku z ukončených pojišťovacích činností v roce 2008 v objemu 4 460 mil. Kč se však čistý zisk v meziročním srovnání zvýšil o 6 %.

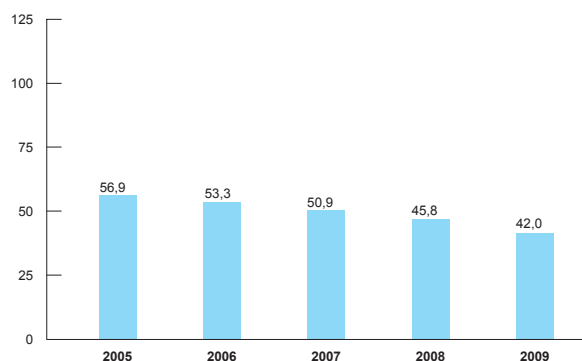
Klíčový ukazatel návratnosti vlastního kapitálu (ROE) dosáhl hodnoty 19,3 %. V roce 2008 činil ukazatel ROE 26,3 %, po vyloučení zisku z ukončených činností 19,2 %. Ukazatel výnosnosti aktiv (ROA) za rok 2009 představuje 1,4 %. **Zisk před zdaněním vzrostl o 8 % na 15 178 mil. Kč.**

Čistý zisk a provozní zisk (mil. Kč)

Hospodářské výsledky banky za rok 2009 jsou ovlivněny zejména dvouciferným růstem provozního zisku podpořeného poklesem nákladů na straně jedné a na straně druhé nárůstem tvorby opravných položek na úvěrová rizika a přeceněním aktiv v realitních fondech.

Cost/Income (%)

Provozní zisk představující rozdíl provozních výnosů a nákladů opětovně zaznamenal výrazné zvýšení o 3 446 mil. Kč na 26 625 mil. Kč, což znamená nárůst o 15 %. Celkové provozní výnosy zahrnující čistý úrokový výnos, čisté příjmy z poplatků a provizí a čistý zisk z obchodních operací vzrostly o 7 % na 45 894 mil. Kč. **Rostoucí provozní výnosy jsou založeny na výborných obchodních výsledcích.** Provozní náklady zahrnující náklady na zaměstnance, ostatní správní náklady a odpisy hmotného a nehmotného majetku se díky pečlivému řízení nákladů snížily o 1 % na 19 269 mil. Kč.

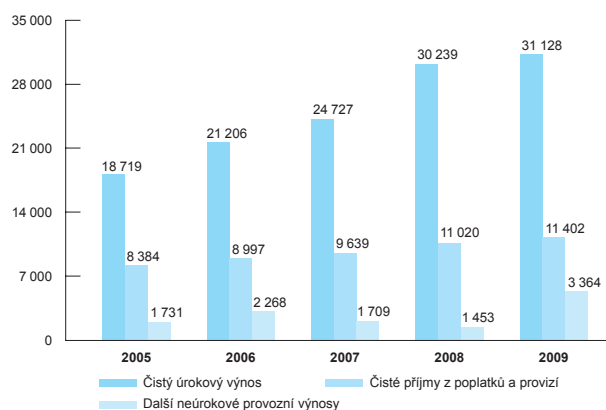
Zásadou růstu provozních výnosů a poklesu provozních nákladů se podařilo výrazně snížit důležitý ukazatel poměru provozních nákladů k provozním výnosům (**Cost/Income ratio**) na **42,0 %**, což v porovnání s předchozím obdobím znamená zlepšení o 3,8 procentních bodů.

Významný podíl na příznivém provozním výsledku má čistý úrokový výnos, přestože byl dosažen v prostředí historicky nejnižších tržních úrokových sazeb. Krátkodobá úroková sazba vyjádřená průměrným 3M PRIBOR poklesla v roce 2009 na 2,2 % ze 4,0 %. Objem čistého úrokového výnosu za rok 2009 činil 31 128 mil. Kč a ve srovnání s předchozím obdobím se zvýšil o 3 %.

Zvýšil se především čistý úrokový výnos z klientských obchodů, a to zásluhou nárůstu úvěrových obchodů. Celkový objem úvěrů se v meziročním porovnání zvýšil o 2 %, navíc rychlejším tempem rostly úvěry s vyšší úrokovou marží. Podíl klientských obchodů na úrokových výnosech dosáhl 75 %. Rovněž se zvýšily výnosy z nájemného z investic do nemovitostí v majetku realitních fondů a snížily se úrokové náklady na emitované dluhopisy díky poklesu úrokových sazeb. Na druhé straně poklesl čistý úrokový výnos z mezibankovních obchodů díky nižším tržním úrokovým sazbám a nižšímu průměrnému objemu úvěrů poskytnutých bankám. Vzhledem k hospodářské recesi se výrazně snížily dividendové příjmy.

Čistá úroková marže vztahovaná k úročeným aktivům se mírně zlepšila na 4,20 % z 4,07 % ke konci roku 2008 díky pozitivnímu efektu rostoucího prodeje produktů s vyšší marží, nižších nákladů na zdroje a efektivního řízení aktiv a pasív.

Skladba provozních výnosů (mil. Kč)

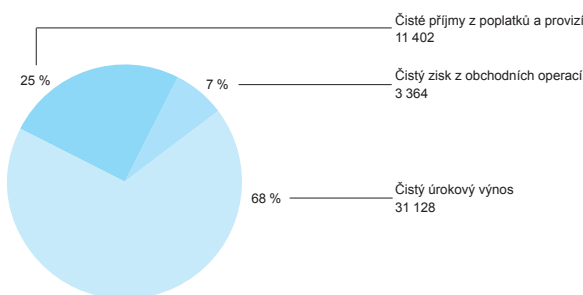
Čisté příjmy z poplatků a provizí dosáhly výše 11 402 mil. Kč, což znamená navýšení o 3 % ve srovnání s minulým obdobím. **Pozitivní vývoj zaznamenaly čisté příjmy z poplatků a provizí z úvěrových obchodů** díky jejich rostoucímu objemu a **zásluhou prodeje doplňkových pojišťovacích služeb**. Ukazatel propojištěnosti nově poskytnutých úvěrů, zejména pojištění schopnosti splácet, se stabilně pohybuje nad hranicí 70 %.

Rovněž se zvýšily čisté příjmy z platebních transakcí z důvodů jejich rostoucího počtu a objemu. V rámci tuzemského platebního styku vzrostl počet transakcí odeslaných a přijatých uvnitř banky oproti roku 2008 o 2 % a v zahraničním platebním styku dokonce o 5 %. Zvyšuje se i obliba životního pojištění a dalších doplňkových pojišťovacích služeb, což se odráží na rostoucích čistých příjmech z prodeje pojištění. Snížily se však čisté příjmy z poplatků z transakcí s cennými papíry v důsledku poklesu poptávky klientů po investování do cenných papírů a nižšího objemu aktiv pod správou. Čisté příjmy z poplatků a provizí ze stavebního spoření poklesly vzhledem ke snížení příjmů z nově uzavřených smluv.

Podíl čistých příjmů z poplatků a provizí na celkových provozních výnosech postupně klesá, ještě v roce 2004 činil 31 %, za rok 2009 se snížil na 25 %.

Čistý zisk z obchodních operací zaznamenal ve srovnání s minulým obdobím **masivní nárůst** o 132 % na 3 364 mil. Kč, **na růstu mají podíl všechny základní druhy obchodních operací**. Výnosy z operací s cizími měnami rostly v důsledku vyšších objemů klientských obchodů, zisky z obchodování s cennými papíry především vzhledem ke zlepšení situace na finančních trzích a díky úrokovým výnosům z dluhopisů v portfoliu aktiv určených k obchodování. Na úspěšném výsledku z obchodních operací se také významně podílely výsledky z operací s úrokovými deriváty.

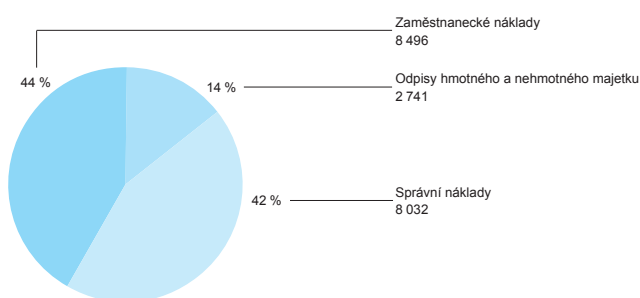
Struktura provozních výnosů (mil. Kč)

Všeobecné správní náklady (**provozní náklady**) se **zásluhou obezřetného řízení výdajů snížily** v porovnání s předchozím obdobím o 1 %. Celková výše všeobecných správních nákladů tak dosáhla hodnoty 19 269 mil. Kč.

Výdaje na ostatní správní náklady (nakupované výkony) se snížily o 2 % na 8 032 mil. Kč. Ve vnitřní struktuře nakupovaných výkonů došlo k výraznému poklesu ve výdajích na marketing, poradenství, obchodní operace a ostatní služby. Na druhé straně vzrostl podíl nákladů na zpracování dat a kancelářské prostory. Největší položkou správních nákladů jsou výdaje na zpracování dat (informační technologie) s 39 %. Dále následují náklady na kancelářské prostory s 22 % a se 17 % náklady na obchodní operace zahrnující např. spotřebu materiálu, náklady na peněžní oběh, čipové karty, outsourcing skupinového nákupu apod.

Struktura provozních nákladů (mil. Kč)

Náklady na zaměstnance zůstaly v porovnání s předchozím obdobím **stabilní** díky nižšímu počtu zaměstnanců a přesunem některých činností mimo Prahu. V souhrnném objemu všeobecných správních nákladů představují personální náklady 8 496 mil. Kč. **Odpisy hmotného a nehmotného majetku poklesly o 4 % na 2 741 mil. Kč** vlivem nižších odpisů nehmotných aktiv zvláště softwaru, projevil se také pozitivní vliv outsourcingu vybraných činností.

Čistá tvorba rezerv a opravných položek na úvěrová rizika dosáhla

záporného salda 8 624 mil. Kč, což představuje výrazné navýšení ve srovnání s minulým obdobím. **Důvodem meziročního nárůstu je**, v úzké návaznosti na klesající bonitu klientů a v důsledku zhoršujících se makroekonomických podmínek, **vyšší tvorba opravných položek k úvěrům** zejména korporátních klientů a spotřebitelským úvěrům fyzickým osobám.

Saldo ostatních provozních nákladů, které ke konci roku 2009 činilo –2 823 mil. Kč, **zaznamenalo v porovnání s rokem 2008 výrazné zlepšení**. Na tomto výsledku se podílela řada faktorů. Hlavní příčinou zlepšení jsou výsledky z přecenění a prodeje cenných papírů v portfoliích v reálné hodnotě a realizovatelných aktiv v souvislosti s oživením na finančních trzích ve 2. až 4. čtvrtletí 2009. Ostatní provozní náklady rovněž zahrnují přecenění nemovitostí v majetku realitních fondů s ohledem na současný a očekávaný vývoj trhu, vytvoření opravné položky na faktoringové pohledávky a eliminaci zisku Penzijního fondu ČS náležejícího klientům.

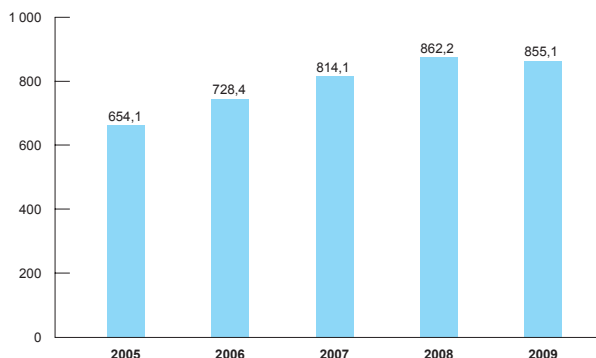
Na rozdíl od roku 2009 zahrnují výsledky za rok 2008 čistý zisk z ukončovaných činností, který představuje hospodářské výsledky Pojišťovny České spořitelny a čisté výnosy z jejího prodeje společnosti Vienna Insurance Group v celkovém objemu 4 460 mil. Kč.

Daňová povinnost Finanční skupiny České spořitelny za rok 2009 činila 3 362 mil. Kč, což představuje efektivní daňovou sazbu ve výši 22,2 %. Částka daně je tvořena splatnou daní ve výši 3 167 mil. Kč a dále vyčíslenými změnami v odložené daní v souhrnné výši 195 mil. Kč.

Výkaz finanční pozice

Velikost konsolidované bilanční sumy dosáhla k 31. prosinci 2009 výše 855,1 mld. Kč, což představuje v meziročním srovnání mírný pokles o 1 % z 862,2 mld. Kč. **Na pasivní straně bilance se zvýšily vklady občanů**, objem podřízeného dluhu a emitovaných dluhopisů, snížily se závazky z mezibankovních obchodů a deriváty se zápornou reálnou hodnotou. **Na aktivní straně obchodů došlo k nárůstu objemu mezibankovních pohledávek a klientských úvěrů** a k poklesu všech portfolií cenných papírů i derivátů s kladnou reálnou hodnotou.

Bilanční suma (mld. Kč)

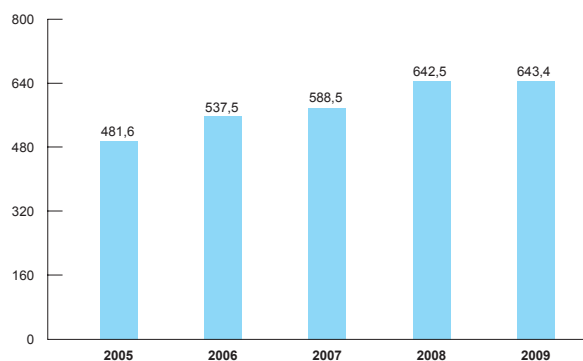
Pasiva

Tradičně **nejvýznamnějším zdrojem finančních prostředků České spořitelny pro aktivní bankovní obchody jsou klientské (primární) vklady**, což činí Českou spořitelnu do značné míry nezávislou na mezibankovních zdrojích, protože tvoří 75 % všech pasiv. Klientské vklady dosáhly objemu 643,4 mld. Kč, což v porovnání s rokem 2008 představuje stabilní stav. Vysoký objem vkladů klientů rovněž přispívá k silné likvidní pozici České spořitelny.

Důvěru občanů potvrzuje meziroční růst objemu jejich vkladů. **Vklady občanů včetně vkladů s fair value opcí zaznamenaly další nárůst o 2 % a překročily významný mezník půl bilionu korun** (502,2 mld. Kč). Rostou především vklady na termínovaných účtech (zejména velmi populární Zlatý vklad a nový spořicí produkt Šikovné spoření, které dohromady nasbíraly již 29,7 mld. Kč), úložkách penzijního připojištění a na stavebním spoření. Naopak poklesly objemy depozit uložených na vkladních knížkách a na spořicírových účtech.

Výrazně se zvýšily podnikatelské vklady, a to o 8 % na 99,0 mld. Kč zejména na běžných účtech. Vlivem snížení objemu repo operací a vkladů na termínovaných účtech se snížil objem depozit klientů veřejného sektoru o jednu čtvrtinu na 46,3 mld. Kč. Cizoměnová depozita představují 3 % z celkového objemu klientských vkladů.

Klientské vklady (mld. Kč)

Suma závazků k bankám tvořená úvěry, termínovanými vklady a zůstatky na běžných účtech v meziročním srovnání poklesla o 18 % a k 31. prosinci 2009 činila 47,4 mld. Kč, z čehož úvěry v rámci repo operací představovaly 13,9 mld. Kč. Snížil se podíl mezibankovních obchodů České spořitelny a leasingových společností ve skupině.

Celkový objem emitovaných dluhopisů v konsolidované bilanci se v porovnání s rokem 2008 zvýšil o 10 % na 43,1 mld. Kč, počítáno bez zahrnutí emitovaných strukturovaných dluhopisů v reálné hodnotě. Navýšení je způsobeno emitováním hypotečních zástavních listů v souvislosti s růstem portfolia hypotečních úvěrů a dluhopisů. **Celkový objem hypotečních zástavních listů jako stabilního a dlouhodobého zdroje financování hypotečních obchodů v bilanci konsolidovaného celku tak představuje 34,3 mld. Kč.**

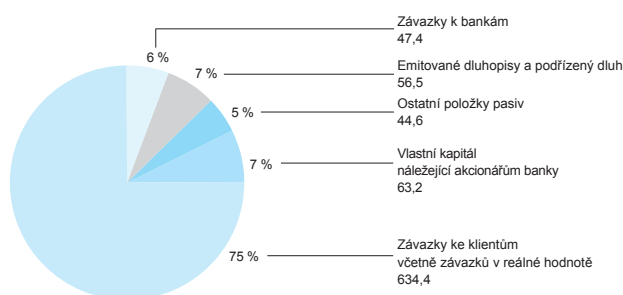
Objem emitovaných dluhopisů činí 6,4 mld. Kč a depozitních směnek 1,5 mld. Kč.

Česká spořitelna za účelem posílení kapitálové báze vydala v roce 2009 dvě emise podřízených dluhopisů. K 31. prosinci 2009 činila celková velikost podřízeného dluhu 13,4 mld. Kč.

Vlastní kapitál, který náleží akcionářům banky, zahrnující základní kapitál, emisní ážio, zákonný rezervní fond, oceňovací rozdíly (zejména z portfolia realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů), nerozdělený zisk a zisk za účetní období, se oproti minulému období snížil o 3 % na 63,2 mld. Kč, a to hlavně vlivem výplaty dividendy za rok 2008 v objemu 15,5 mld. Kč. Naopak se objem vlastního kapitálu zvýšil vlivem dosaženého hospodářského výsledku.

Konsolidovaná i individuální **kapitálová přiměřenost** počítaná podle direktivy Basel II **se výrazně zlepšila**. Konsolidovaná o 230 basicových bodů na 12,24 % a individuální o 200 basicových bodů na 12,30 %.

Struktura pasiv (mld. Kč)

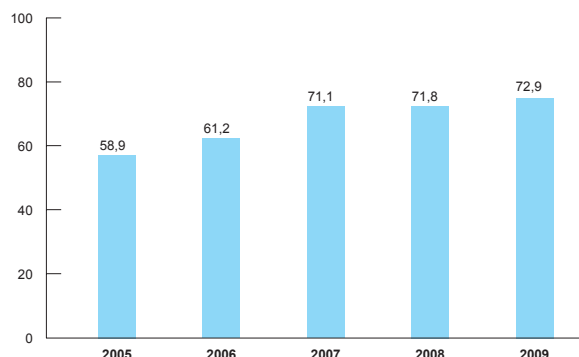

Aktiva

Nejvýznamnější položkou aktivních obchodů, která generuje největší část provozních výnosů, jsou klientské úvěrové obchody. Přes náročné ekonomické prostředí růst úvěrových obchodů pokračoval, i když v oslabené formě. **Celkový objem klientských úvěrů za rok 2009 vzrostl o 2 % a dosáhl hodnoty 469,2 mld. Kč.** Podíl klientských úvěrů v poměru ke klientským vkladům se udržuje na velmi konzervativní úrovni 72,9 %. Na všech aktivních obchodech se čisté klientské úvěry podílejí již 53 %, přičemž ještě na konci roku 2003 tento podíl činil pouze 32 %.

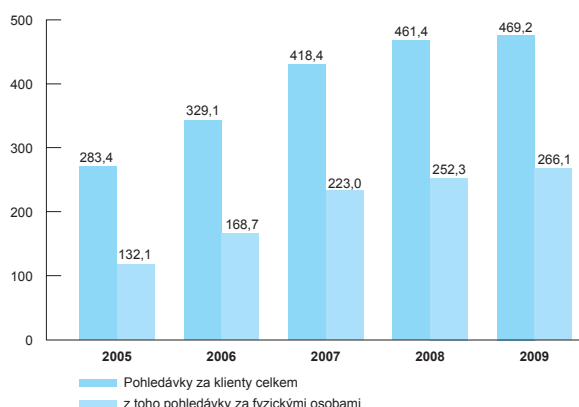
Objem úvěrů fyzickým osobám včetně hypotečních dosáhl 266,1 mld. Kč, ve srovnání s předchozím obdobím se jejich objem navýšil o 5 %. **Zásahu na tomto velmi dobrém výsledku mají zejména spotřebitelské úvěry a úvěry ze stavebního spoření.** Spotřebitelské úvěry včetně kreditních karet a kontokorentních úvěrů na spořicírových účtech se zvýšily o 10 % na 84,0 mld. Kč. Překlenovací úvěry a úvěry ze stavebního spoření poskytované Stavební spořitelnou ČS vzrostly o 6 %

Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům (%)

na 45,5 mld. Kč. V nízkém nárůstu portfolia hypotečních úvěrů fyzickým osobám o 1 % na 121,2 mld. Kč se projevila nižší aktivita na trhu nemovitostí a částečně nasycená poptávka. Podíl úvěrů obyvatelstvu stále roste a v poměru k celkovým klientským úvěrům zvýšil ze 47 % v roce 2005 na 57 % v roce 2009.

Pohledávky za klienty celkem (mld. Kč)

Výraznější nárůst o 33 % na 19,6 mld. Kč zaznamenaly úvěry poskytnuté veřejnému sektoru včetně hypotečních, a to také díky financování veřejných projektů spolufinancovaných z evropských fondů. Hypoteční úvěry veřejnému sektoru představují 2,4 mld. Kč.

V oblasti úvěrů právnickým osobám zaznamenala Česká spořitelna snížení o 6 % na 183,4 mld. Kč, které bylo do značné míry ovlivněno pokračujícím hospodářským poklesem a nižší poptávkou zejména korporátního segmentu. Hypoteční úvěry poskytnuté podnikatelské klientele však vykazovaly pozitivní nárůst o 1 % na 52,7 mld. Kč. Portfolio úvěrů velkým korporátním klientům (bez hypotečních úvěrů) představovalo ke konci roku 2009 téměř 56,1 mld. Kč s poklesem o 13 %, naopak **úvěry malým a středním firmám (segment SME) vzrostly o 5 % na 57,7 mld. Kč.**

Portfolio hypotečních úvěrů občanům, právnickým osobám i veřejnému sektoru vzrostlo v celkovém souhrnu o 1 % na 176,3 mld. Kč,

hypoteční úvěry představují 38 % portfolia všech úvěrů.

Vzhledem k poklesu ekonomiky zaznamenala kvalita úvěrového portfolia finanční skupiny ve srovnání s koncem roku 2008 a v souladu s očekáváním zhoršení. Podíl úvěrů 90 dní po splatnosti se zvýšil z 2,2 % na 3,4 %. **Banka se však důsledně drží strategie odpovědného poskytování úvěrů, aktivně sleduje kvalitu a výnosnost portfolia**, úspěšně spolupracuje s externími partnery při pravidelném prodeji rizikových úvěrů a v procesu vymáhání pohledávek. V kvalitě portfolia se rovněž odráží proaktivní přístup ke korporátním klientům a první pozitivní výsledky činnosti nového telefonního centra zaměřeného na vymáhání a restrukturalizaci.

Mezibankovní pohledávky se oproti předchozímu období výrazně zvýšily o 36 % a dosáhly objemu 126,5 mld. Kč, zvýšil se zejména objem reverzních repo operací s Českou národní bankou a v menší míře i s dalšími bankami na 69,2 mld. Kč. Vklady u bank tvoří 55,8 mld. Kč z celkové sumy mezibankovních pohledávek. **Nárůst mezibankovních pohledávek souvisí s potřebami řízení bilance banky**, s udržováním vyšší likvidity a realokací aktiv z portfolií cenných papírů.

Celkový objem portfolií cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou, realizovatelných cenných papírů a cenných papírů držených do splatnosti se ve srovnání s minulým obdobím snížil o 15 % a dosáhl hodnoty 177,4 mld. Kč. Pokles portfolií cenných papírů souvisí s umístěním zdrojů do klientských a mezibankovních úvěrových obchodů.

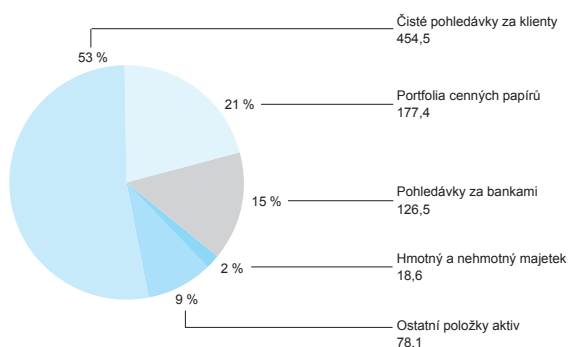
Zastoupení dluhopisů v portfoliích cenných papírů se postupně zvyšuje, v roce 2007 činily 94 %, ke konci roku 2009 již 98 % hodnoty portfolia. Výrazně se změnila rovněž struktura portfolií, protože **Česká spořitelna preferuje nákup dluhopisů emitovaných státními institucemi České republiky**. Jejich celkový podíl se od roku 2007 zvýšil z 57 % na 73 %. Dluhopisy emitované zahraničními finančními institucemi tvoří 17 % hodnoty portfolia a dluhopisy emitované finančními institucemi v České republice tvoří 6 %. Ostatní dluhopisy jsou emitovány významnými korporátními společnostmi z České republiky nebo ze zahraničí.

Objem investic do nemovitostí včetně aktiv ve výstavbě se v porov-

nání s rokem 2008 snížil o 12 % a dosáhl hodnoty 17,1 mld. Kč. Pokles byl způsoben zejména změnami reálné hodnoty nemovitostí. Financování nemovitostí je pro Českou spořitelnu jednou z důležitých oblastí zájmu, banka je také investorem v realitních investičních fondech určených institucionálním investorům, zaměřených zejména na český a slovenský trh, které působí v rámci finanční skupiny. Cílem investic do nemovitostí je dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení.

Celkový objem hmotného a nehmotného majetku se proti předchozímu období snížil o 3 % na 18,6 mld. Kč, z čehož 70 % tvoří pozemky a stavby. Velikost nehmotného majetku se snížila o 13 % na 3,3 mld. Kč zejména v oblasti softwaru. Velikost hmotného majetku zůstala stabilní na úrovni 15,4 mld. Kč. Celkový podíl hmotného a nehmotného majetku na aktivech činí 2 %.

Struktura aktiv (mld. Kč)

Podnikatelská činnost

Česká spořitelna je hrdá na to, že je jednou z několika bank, kterým se v roce 2009 podařilo úspěšně zvýšit spokojenost svých klientů, a to i přes náročnou situaci na trhu. Údaje o spokojenosti klientů jsou pravidelně měřeny dvakrát ročně nezávislou externí agenturou.

Spokojenost klientů potvrzuje soutěž Fincentrum Banka roku 2009, ve které Česká spořitelna obdržela všechny tři prestižní ceny. V hlasování veřejnosti byla poštěstě v řadě zvolena Nejdůvěryhodnější bankou roku, podle odborné poroty získala titul Banka roku a titul Bankéř roku obdržel generální ředitel České spořitelny.

Uznání, kterého se České spořitelně dostává od klientů, občanů či odborných porot, svědčí o tom, že **Česká spořitelna je klientsky orientovaná, moderní a konkurenceschopná banka evropské kvality**, poskytující finanční služby, které umožňují klientům naplňovat jejich jedinečná přání a potřeby.

Získaná ocenění jsou zároveň důležitou motivací do dalších let, protože **zlepšování kvality služeb a zvyšování spokojenosti klientů patří mezi klíčové součásti dlouhodobé strategie banky**. Všichni vedoucí pracovníci mají nastaveny individuální výkonnostní ukazatele zaměřené na kvalitu služeb a spokojenost klientů.

Soukromá klientela

Česká spořitelna je univerzální banka orientovaná na všechny klientské segmenty, avšak nejvýznamnější skupinou klientů nejen z hlediska rozsahu poskytovaných služeb jsou občané České republiky, studenti, podnikatelé, živnostníci, příslušníci svobodných povolání a zahraniční klienti, kteří pobývají na území České republiky.

Světová finanční krize přinesla klientům **zásadní ponaučení. Nekupovat nic, u čeho klient nezná předem všechna rizika** a možnost ztratit a čemu sám dobře nerozumí. Právě tuto zásadu chce Česká spořitelna předat svým klientům, **a proto se prioritou pro banku stává finanční poradenství**, po kterém navíc sami klienti dlouhodobě volají. Cílem poradenství je, aby klienti opravdu rozuměli a věděli, co jim banka prodává. Ze strany banky si to však vyžádá mimořádně velké investice do proškolení a vzdělávání zaměstnanců.

V červenci 2009 Česká spořitelna úspěšně zavedla **Program spoření a investování, který klientům formou konzultace pomáhá, vysvětluje a radí, jak nejlépe rozložit a zhodnotit své finanční prostředky** s ohledem na jejich současnou finanční situaci, přání a plány do budoucna. Optimální rozložení volných měsíčních prostředků do konkrétních spořicích a investičních produktů v Programu spoření a investování umožňuje klientům maximálně využít všech státních podpor a daňových zvýhodnění, zajistit finanční rezervu pro případ nečekaných výdajů, lepší zhodnocení peněz

a jejich dostupnost pro plnění jejich cílů při zachování klientovy životní úrovně do budoucna a klientovy rodiny před nepříznivými situacemi.

Finanční poradenství nabízí Česká spořitelna již více než rok také klientům s majetkem nad 1 mil. Kč **prostřednictvím Osobního finančního plánu**. Ten je oproti Programu spoření a investování rozšířen především o více možností investování včetně investičního poradenství. Osobní finanční plán nabízí dlouhodobé finanční plánování a řešení sítě na míru podle potřeb klienta. Klientům s majetkem nad 5 mil. Kč pak Česká spořitelna nabízí služby privátního bankovníctví.

Financování bydlení občanů

Výsledek produkce nových hypoték České spořitelny určených fyzickým osobám vyslal v roce 2009 na český hypoteční trh pozitivní signál. Ve srovnání s rokem 2008 zaznamenal hypoteční trh v České republice vzhledem k ekonomické recesi a určitému nasycení poptávky propad nové produkce o zhruba 40 %. Pokles produkce České spořitelny byl mírnější, přičemž **v posledních měsících roku 2009 došlo k růstu produkce taženému novou ideální hypotékou** s úrokovým zvýhodněním, kterou volí zhruba polovina klientů. Roční produkce 14,8 mld. Kč nových privátních hypoték zajistila růst tržního podílu České spořitelny oproti roku 2008, v posledním čtvrtletí 2009 dosáhl tržní podíl hodnoty 22 % na trhu nových hypoték. Průměrná doba splatnosti nového hypotečního úvěru se mírně snížila na 23,1 roku, průměrná výše zůstala stabilní na hodnotě 1,7 mil. Kč. Důležitý ukazatel průměrné hodnoty úvěru k hodnotě nemovitosti dosahuje u nových hypoték úrovně 61,3 %, u celého portfolia pak 64,7 %.

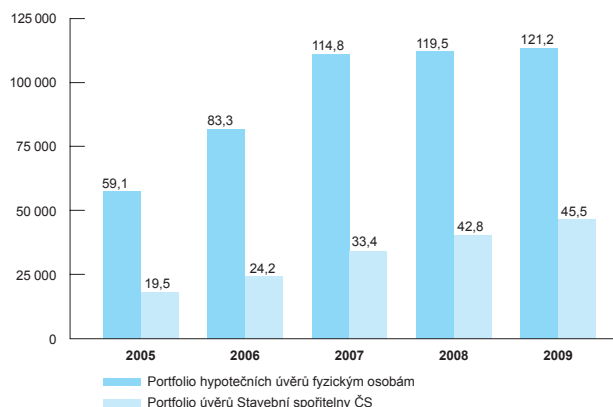
Úvěrová politika klade v České spořitelně velký důraz na kvalitu hypotečních úvěrů. Těsná spojitost mezi kvalitou poskytnutých hypoték, typem některých externích partnerů a jednotlivými rizikovými parametry úvěrových obchodů nakonec vedla k omezení spolupráce s problematickými externími prodejci. Až 70 % produkce nových hypoték je nyní prodáváno prostřednictvím pobočkové sítě banky. Zbýlých 30 % představují spolehliví externí prodejci. Zároveň začala Česká spořitelna upřednostňovat vlastní klienty, jejichž historie je bance dostatečně známa. **Úvěry poskytnuté klientům se známou historií jsou kvalitnější a méně rizikové**.

Díky změnám v procesu poskytování hypoték a zvýšení propojitelnosti stávajícího portfolia došlo ke zlepšení jeho kvality, snížení rizikovitosti, a tudíž i růstu ziskovosti. **Pojištění schopnosti splácet hypoteční úvěr si sjednává více než 60 % majitelů nových hypoték České spořitelny**.

Celkový objem portfolia hypotečních úvěrů fyzickým osobám se zvýšil o 1 % a dosáhl úrovně 121,2 mld. Kč.

V rámci Finanční skupiny České spořitelny klienti významně využívají pro financování svého bydlení služeb Stavební spořitelny České spořitelny. **Celkové portfolio překlenovacích úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření zaznamenalo v úzké spolupráce**

Portfolio hypotečních úvěrů (mld. Kč)

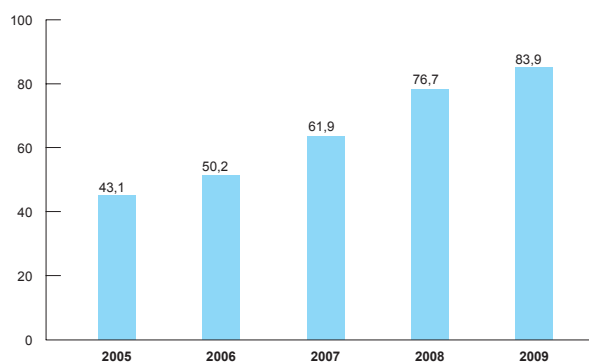

ci s mateřskou bankou **meziroční růst o 6 %** na 45,5 mld. Kč, z čehož překlenovací úvěry představují více než 70 %. Celkový počet úvěrů ke konci roku 2009 překračoval 200 tisíc.

Financování potřeb soukromých osob

Spotřebitelské úvěry byly v roce 2009 nejrychleji rostoucím úvěrovým segmentem. Zůstatek portfolia těchto typů úvěrů včetně kreditních karet a kontokorentních úvěrů na spořicírových účtech se v meziročním srovnání zvýšil o téměř 10 % na 83,9 mld. Kč při počtu více než 2,5 milionu úvěrů. V průběhu celého roku 2009 banka půjčila lidem na nových spotřebitelských úvěrech 29,8 mld. Kč a upevnila si tak postavení jedničky na trhu. Průměrná výše spotřebitelského úvěru činila 116 tis. Kč s průměrnou splatností 75 měsíců.

Celkový objem portfolia spotřebitelských úvěrů (mld. Kč)

Mezi poskytnutými spotřebitelskými úvěry je tradičně největší zájem o **klasické hotovostní úvěry**. Jejich celkový objem vzrostl o 11 % a dosáhl 61,6 mld. Kč. Úspěšný výsledek je odrazem orientace České spořitelny na úvěry klientům se známou historií, což umožňuje nabídnout předem schválené půjčky, a minimalizovat tak dobu trvání poskytnutí úvěru.

Hotovostní a spotřebitelské úvěry zajištěné nemovitostí, tzv. **americké hypotéky**, pokračují v růstu, o čemž svědčí navýšení objemu

o 3 % na současných 8,9 mld. Kč. Rovněž u amerických hypoték se daří zjednodušovat a urychlovat celý proces poskytování, navíc pro ti klasickému spotřebnímu nebo hotovostnímu úvěru mají americké hypotéky výhodu v nižší úrokové sazbě a dlouhodobém splácení.

Přes celkový pokles počtu kreditních karet v souvislosti s vyřazováním neaktivních karet z evidence se objem úvěrů z kreditních karet zvýšil ke konci roku 2009 ve srovnání s předchozím obdobím o 27 % na 4,7 mld. Kč.

Česká spořitelna připravila **nový způsob poskytování kontokorentních úvěrů** na spořicírových účtech přes bankomaty. Celý proces trvá jen pár minut, v případě navýšení již poskytnutého kontokorentu dokonce méně než jednu minutu. Počet kontokorentních rámců ke spořicírovým účtům přesahuje hranici 1 milionu. Celkový čerpaný objem kontokorentních úvěrů ke konci roku 2009 zaznamenal růst o více než 3 % na 6,1 mld. Kč.

Nadále pokračoval pokles zůstatků portfolia historicky daných sociálních úvěrů, jejichž objem poklesl o 14 % na 2,7 mld. Kč. Pomalý trend klesání objemu sociálních úvěrů je důsledkem jejich složení, protože zbytkové portfolio tvoří dlouhodobé úvěry na investiční bytovou výstavbu.

Osobní účet

Osobní účet České spořitelny umožňuje klientům vybrat si svobodně jen ty služby, které opravdu potřebují. Od uvedení Osobního účtu na trh v létě 2007 pokračuje banka v jeho neustálém rozvoji a zdokonalování.

V únoru 2009 spustila banka **Osobní účet České spořitelny Student** určený studentům denního studia ve věku 15 až 30 let. I mezi studenty se koncept osobního účtu s možností svobodné volby služeb setkal s úspěchem a ke konci roku 2009 tento nový typ účtu využívalo již více než 122 tisíc studentů. Další novinkou z prosince 2009 je **Osobní účet České spořitelny Junior** pro děti ve věku 8 až 15 let.

Oba nové typy Osobního účtu pro studenty a děti vycházejí ze standardní nabídky služeb k Osobnímu účtu, která mimo jiné umožňuje nastavení výběrů z bankomatu České spořitelny zdarma nebo plateb zdarma. Tři služby dle výběru klienta jsou u těchto účtů vedeny s nulovým měsíčním poplatkem. Studenti mohou díky osobnímu účtu získat každoročně příspěvek na ISIC kartu ve výši 200 Kč a kontokorent s nově zvýšeným limitem až 25 tis. Kč.

Mezi doplňkové služby Speciál k Osobnímu účtu bylo nově zahrnuto Úrazové pojištění. Celková obliba pojišťovacích služeb, mezi které patří i Cestovní pojištění, Pojištění pravidelných výdajů a další, stoupá. Ke konci roku 2009 je evidováno více než 200 tisíc služeb Speciál.

Prostřednictvím nového Programu výhod České spořitelny začala banka odměňovat klienty, kteří aktivně využívají Osobní účet a další služby Finanční skupiny České spořitelny.

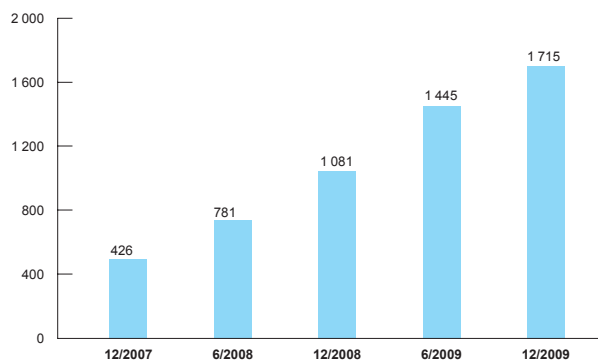
Majitelé Osobních účtů tak mohou získat slevu na jeho vedení ve výši až 100 % na základě jejich celkového objemu příchozích operací na účet nebo na základě celkové bilanční sumy klienta ve Finanční skupině České spořitelny. Do bilanční sumy se počítají objemy financí uložené na všech depozitních či investičních produktech finanční skupiny např. za vlastnictví a zůstatek na stavebním spoření či penzijním připojištění, na samotném Osobním účtu, dalších vkladových produktech nebo zůstatku na úvěru či hypotéce. Základní sleva 10 % je poskytována již při provedení tří transakcí na Osobním účtu za daný měsíc.

Na konci roku 2009 využívalo Program výhod 200 tisíc klientů, přičemž každý měsíc využije této výhody dalších 25 tisíc klientů. Průměrná sleva na měsíční ceně osobního účtu činila téměř 50 %.

Osobní účet České spořitelny s Programem výhod se dokonce stal prostřednictvím internetového hlasování klientů vítězem soutěže „Bankovní inovátor 2009“ pořádané Hospodářskými novinami a vydavatelstvím Economia.

Program výhod České spořitelny se sníženými podmínkami je možné využít i na Osobním účtu České spořitelny Student a Osobním účtu České spořitelny Junior. Díky Programu výhod tak mohou mladí klienti využít bezplatně i mnohem více než tři standardně zdarma nabízené služby.

Počet Osobních účtů (tis.)

Ke konci roku 2009 **Osobní účet České spořitelny využívalo více než 1,7 milionu klientů**, což znamená meziroční nárůst o více než 600 tisíc. Objem vložených prostředků se proti roku 2008 zvýšil o 58 % na 94,9 mld. Kč.

Na konci roku 2009 **vedla banka 2,84 milionů spořicírových účtů** (včetně Osobních účtů) **se zůstatkem 188,5 mld. Kč**. Spořicírové účty jsou produktem s nejvyšším objemem vkladů klientů v celé finanční skupině. Stále vyšší počet občanů využívá v segmentu spořicírových účtů doprovodné produkty spojené s účtem. Podíl spořicírových účtů s kontokorentním rámcem dosahuje 36 %, podíl Osobních účtů 60 % a podíl počtu platebních karet vydaných ke spořicírovým účtům představuje 94 %.

Investiční produkty

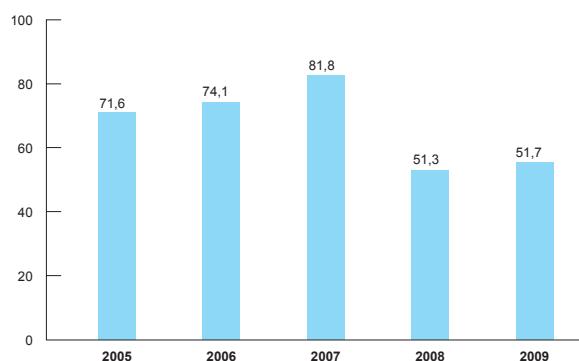
Hluboký propad akciových trhů vyvolaný finanční krizí kulminoval v březnu 2009, a tak v prvním čtvrtletí investoři své prostředky z podílových fondů stahovali. Březen však přinesl jeden z nejprudších obrátů na trhu, jaké historie pamatuje, a akciové trhy i další riziková aktiva jako například firemní dluhopisy zakončily rok 2009 s vysokými dvoucifernými výnosy. Díky tomuto prudkému zlepšení nálady investorů došlo brzy také ke stabilizaci výběrů z podílových fondů. **Od třetího čtvrtletí 2009 se situace začala obracet a příliv prostředků začal postupně sílit.** Investoři se začali nejprve vracet do fondů peněžního trhu, zejména Sporoinvestu.

Výnikající výkonnost akciových fondů bohužel nové investory zatím nepřitáhla. Akcioví investoři spíše vyčkávali, jak se jejich pozice bude po předchozích propadech dále vyvíjet. Trpělivost přinesla růže, neboť **investoři do Sporotrendu, akciové vlajkové lodi Investiční společnosti České spořitelny, zhodnotili za rok 2009 své prostředky o 156 %.**

V této velmi těžké zkoušce skvěle obstála metoda pravidelného investování. **Řada pravidelných investorů**, díky výhodným pravidelným nákupům během poklesu trhů, **realizovala závěrem roku 2009 velmi atraktivní výnosy.** Teoretické pravidlo, které říká, že investovat pravidelně je tím nejlepším možným přístupem, se plně potvrdilo v praxi. Česká spořitelna koncem roku 2009 evidovala již přes 100 tisíc pravidelných investorů, přičemž jejich počet nadále narůstá.

Z hlediska celkového objemu majetku spravovaného fondy Investiční společnosti ČS přinesl rok 2009 stabilizaci na úrovni 51,7 mld. Kč.

Objem majetku spravovaného fondy Investiční společnosti ČS (mld. Kč)

Rok 2009 znamenal silný příklon k zajištěným produktům. **Klienti v nabídce České spořitelny preferovali především dluhopisy s pevným výnosem.** Investoři mohli volit dluhopisy s různě dlouhou dobou do splatnosti v rozpětí od jednoho do osmi let. S ročním objemem téměř 9,0 mld. Kč patří Česká spořitelna k vedoucím bankám zajišťující distribuci dluhopisů pro drobnou klientelu.

Jako alternativu k dluhopisům s pevným výnosem mohli klienti využít Zlatý vklad jako další produkt s krátkým horizontem.

Investorům, kteří se chtějí podílet na výnosech akciového, komoditního nebo měnového trhu s garancí proti ztrátě jmenovité hodnoty, nabízí Česká spořitelna **prémiové vklady nebo prémiové dluhopisy**. I tyto produkty se setkaly se značným zájmem investorů, kteří tímto způsobem investovali 2,0 mld. Kč. V závěru roku 2009 byla nabídka rozšířena o roční prémiové vklady v eurech. To umožňuje klientům krátkodobě odložit volné prostředky v cizí měně a i v období extrémně nízkých úrokových sazeb získat možnost lepšího úročení.

Menší skupina investorů má zájem o přímé investice do akcií. Ti, kteří nechtějí sami zadávat příkazy na nákup a prodej elektronicky, mohou k realizaci svých příkazů (včetně limitních příkazů) využít poboček České spořitelny, případně zadat své příkazy telefonicky. Pro tyto investory banka rozšířila přístup i na zahraniční akciové trhy. Celkový obrat akcií prostřednictvím takto zadaných pokynů překročil 2,5 mld. Kč.

Česká spořitelna ve spolupráci s dceřinou společností REICO investiční společnost ČS nabízí retailovým klientům možnost investovat do komerčních nemovitostí prostřednictvím ČS nemovitostního fondu, který je otevřeným podílovým fondem. **ČS nemovitostní fond si udržel svoji pozici největšího nemovitostního fondu pro drobné klienty v České republice**, a to jak objemem kapitálu ve výši 1,2 mld. Kč ke konci roku 2009, tak i počtem nemovitostí v portfoliu.

Fond drží v portfoliu šest nemovitostí, z toho pět v České republice a jednu na Slovensku. V důsledku globálního nepříznivého vývoje na realitních trzích, která zapříčinila pokles tržní hodnoty nemovitostí, byla roční výkonnost fondu negativní, tj. -13,8 %. Nicméně z finančního pohledu je portfolio ČS nemovitostního fondu zdravé, většina nemovitostí je pronajata nad 95 % a je zajištěn stabilní příjem z pronájmu, přičemž v roce 2009 vybral fond na nájemném více než 120 mil. Kč. **Současné hodnoty budov v portfoliu fondu jsou z dlouhodobého pohledu na dobré výchozí pozici s potenciálem budoucího růstu.**

Spořicí produkty

I když rok 2009 byl ve znamení částečného návratu investičních produktů do portfolií klientů, tak i nadále **nejdůležitější roli v rozhodování klientů hrála garance úrokové sazby a pojištění vkladů**. Česká spořitelna, vědoma si preferencí klientů, připravila na depozitním poli několik novinek.

První z nich byl **Perfektní vklad** České spořitelny, který je určen **pro jednorázové vklady**. Perfektní vklad je na celém trhu vkladových produktů jedinečný tím, že **polovina výnosu je klientům vyplacena předem**, je to tak trochu vklad naruby. Úroková sazba je garantovaná po celou dobu trvání produktu, založení a vedení vkladu je zdarma. Perfektní vklad České spořitelny je ze zákona pojištěn.

Druhou novinkou je **Šikovné spoření určené pro pravidel-**

né ukládání volných prostředků. To svou unikátní koncepcí spořicího produktu pomáhá klientům naučit se pravidelně spořit a odkládat peníze stranou od běžných výdajů. Odměnou je pak zajímavá úroková sazba a likvidita peněz. Šikovné spoření, uvedené na trh v červenci 2009, se stalo výrazným hitem. **Za necelý půlrok existence si získalo 111 tisíc klientů s celkovým objemem 12,7 mld. Kč**. Úspěch Šikovného spoření ukázal, že pravidelné spoření třeba i menších částek je pro klienty stejně důležité jako jednorázové uložení peněz.

Už v květnu 2008 nabídla banka klientům **Zlatý vklad** České spořitelny, jehož úspěch rovněž **předčil všechna očekávání**. Jedná se o účet, který **kombinuje dvouletý vkladový a investiční produkt, ale vždy poskytuje garantovanou úrokovou sazbu**. Počet založených účtů překročil hranici 70 tisíc, objem vložených prostředků se proti roku 2008 zvýšil o rovných 50 % na 16,9 mld. Kč.

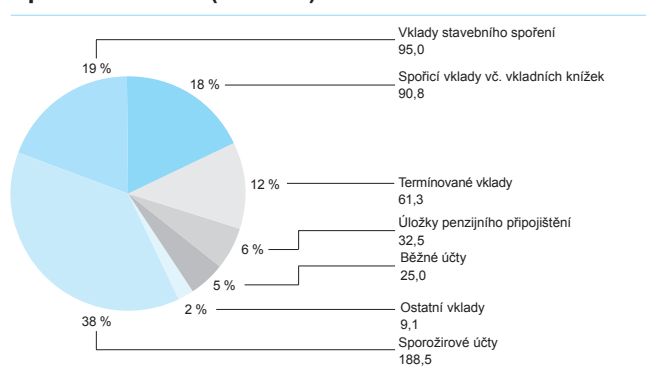
Nejvýznamnějším spořicí produktem podle objemu vložených prostředků **jsou vklady stavebního spoření u Stavební spořitelny ČS**. Přestože se růst objemu vkladů zpomalil, celkové vklady klientů na účtech stavebního spoření vzrostly oproti předchozímu období o 2 % a dosáhly úrovně 95,0 mld. Kč při celkovém počtu téměř 1,1 mil. klientů. Klienti v roce 2009 uzavřeli téměř 180 tisíc vkladových smluv s celkovou cílovou částkou 30,0 mld. Kč.

Mezi vyhledávané a stabilně rostoucí dlouhodobé formy spoření se řadí penzijní připojištění. Penzijní fond České spořitelny zaznamenal v roce 2009 růst uložených finančních prostředků klientů o 10 %, celkově dosáhly úlohy penzijního připojištění výše 32,5 mld. Kč. Počet klientů se zvýšil o více než 83 tisíc, což představuje polovinu nárůstu trhu. Na konci roku 2009 počet klientů dosáhl 833 tisíc. **Penzijní připojištění u Penzijního fondu ČS získalo v soutěži Zlatá koruna 1. místo** v kategorii Penzijních fondů.

Počet vkladních knížek a objem vkladů na nich uložených stále klesá (o 9 % ve srovnání s předchozím rokem), přesto ke konci roku 2009 vedla Česká spořitelna více než 1,7 milionu vkladních knížek na jméno se zůstatkem 78,1 mld. Kč.

Termínované vklady v cizích měnách představují 5,1 mld. Kč, preferované měny jsou euro a americký dolar.

Spoření občanů (mld. Kč)

Klienti svobodných povolání

Česká spořitelna úzce spolupracuje s profesními komorami, které sdružují klienty svobodných povolání – generální partnerství s Českou lékařskou komorou, partnerství s Českou stomatologickou komorou, Českou lékárnickou komorou, Českou advokátní komorou, Komorou daňových poradců apod. Tato dlouhodobá partnerství pomáhají České spořitelně rozpoznávat individuální finanční potřeby klientů svobodných povolání, na které pružně reaguje specifickou produktovou nabídkou.

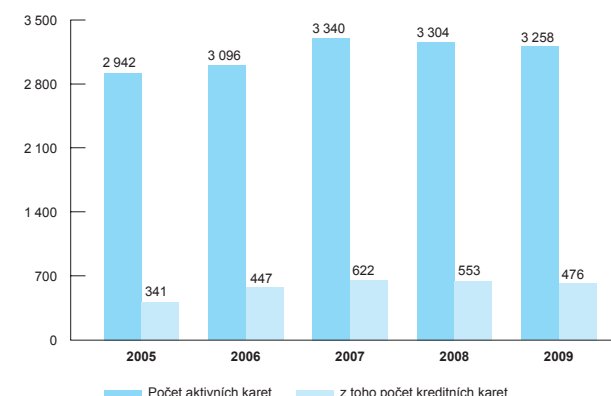
Obsluha klientů svobodných povolání je založena na individuálním přístupu specializovaného poradce pro svobodná povolání. Profesionálně vyškolení poradci poskytují klientům ucelené informace v oblasti soukromých i firemních financí.

Banka klientům svobodných povolání nabízí vedle standardních produktů řadu specializovaných finančních produktů včetně zvláštních typů běžných účtů. **Komplexní správu financí však zajišťuje program Profesionál**, který je atraktivní zejména díky své variabilitě, cenovému zvýhodnění a možnosti kombinace produktů dle individuálních potřeb klienta včetně profesionálního poradenství. Ve srovnání s předchozím rokem se počet programů Profesionál zvýšil o 3 %, objem zůstatků činil 1,4 mld. Kč.

Kartový program

Celkový počet aktivních platebních karet se v roce 2009 mírně snížil o 1 % a činil 3,3 milionu, z toho 2,8 milionu debetních a 0,5 milionu kreditních karet. Přestože počet platebních karet stagnoval, **Česká spořitelna zůstává na tomto významném trhu v dominantním postavení**, o čemž svědčí výrazné zvyšování počtu a objemu karet transakcí.

Počet aktivních karet (tis.)

V průběhu roku 2009 byla ukončena migrace stávajícího portfolia platebních karet na čipové karty. Zkvalitňování a rozšiřování poskytovaných služeb je pro Českou spořitelnu samozřejmostí. **Nově mohou klienti využívat službu Odemykání/Zamykání karty.** Jednoduchým způsobem prostřednictvím informační linky 800 207 207 nebo služby SERVIS 24/BUSINESS 24 Telebanking si klient dočasně nastaví výši svých limitů pro platby kartou,

výběry hotovosti nebo internetové platby. Přitom si zároveň zvolí čas, po který bude limit platný. Po uplynutí zvolené doby je limit automaticky vrácen na původní hodnotu. **Služba je ideální pro chvíle, kdy klienti potřebují kartou zaplatit vyšší než obvyklé částky** a mají obavu z trvale vysokého limitu své karty **nebo chtějí vysoké zabezpečení pro platby na internetu.**

V listopadu 2009 banka inovovala Pojištění zneužití platební karty a současně změnila jeho název na **Pojištění karty a osobních věcí**, který lépe vystihuje nový obsah pojištění. Pojištění nadále kryje **všechny neoprávněné transakce** provedené platební kartou včetně transakcí při použití kódu PIN do výše pojistného limitu a současně **rozšiřuje pojistné krytí na celou řadu dalších osobních věcí**, jako je malý technický přístroj k osobnímu vozu, dioptrické brýle, peněženka, příruční zavazadlo, multimediální přehrávač apod.

V listopadu rovněž vstoupily v platnost požadavky nového Zákona o platebním styku. K tomuto termínu banka aktualizovala příslušné obchodní podmínky. Mezi nejdůležitější změny patří **blokáce karty bez poplatku** a informování klienta o provedené transakci nejdéle do 1 měsíce zdarma formou přehledu. Přehled je dostupný v kterékoli pobočce banky. U transakcí provedených kartou v zahraničí je klient nově informován o směnném kurzu použitým bankou. Odpovědnost klienta za neoprávněné transakce kartou je snížena ze 4 500 Kč na 150 eur, zároveň byla zrušena časová lhůta, po kterou omezená odpovědnost klienta platila. Původně bylo 48 hodin před blokáci karty.

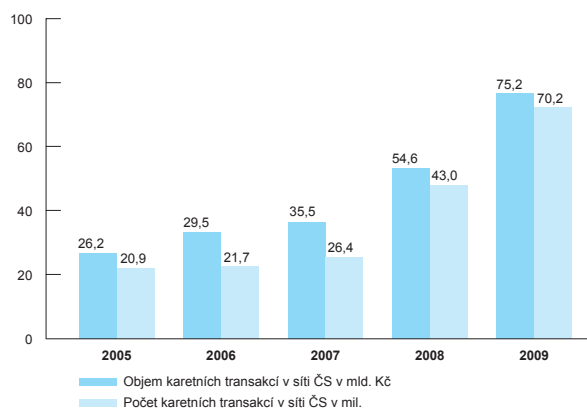
Na počátku roku 2009 **začala banka** v rámci nového Osobního účtu České spořitelny Student **nabízet rozšířenou nabídku platebních karet pro studenty.** Studenti si mohou vybrat ze stejné široké nabídky karet jako dospělí klienti – od elektronických přes embosované až po zlaté karty. Všechny typy karet mohou získat bez jakýchkoliv podmínek studenti již od 15 let věku. U embosovaných a zlatých karet navíc studenti mohou využít nabídky slev při platbě kartou v rámci slevového programu Partner. V rámci nového Osobního účtu České spořitelny Junior nabízí banka také **nové platební karty pro děti.** Místo stávajících bankomatových karet Junior Xkonto je v rámci Osobního účtu Junior možnost volby mezinárodní čipové elektronické karty Visa Electron nebo Maestro. Karty je možno nově zřídit již pro děti od 8 let.

V oblasti přijímání platebních karet rozšířila Česká spořitelna své služby i do dalších míst, **celkový počet provozoven přesáhl 16 tisíc.** K nejvýznamnějším obchodním partnerům, se kterými Česká spořitelna navázala v roce 2009 spolupráci, patří společnost Kaufland Česká republika s 90 obchodními místy, Lázně Františkovy Lázně s 13 obchodními místy, Koberce K+K a síť obchodů s oděvy společností EXE s 34 obchodními místy.

Zájem o bezhotovostní platby u obchodníků neustále roste. Dva roky po sobě se počet transakcí provedených na platebních terminálech České spořitelny zvýšil o více než 60 % a za rok 2009 překonal hranici 70 milionů transakcí. **Objem uskutečněných**

transakcí se zvýšil o 38 % na 75,2 mld. Kč. Rekordním dnem z hlediska objemu a počtu transakcí na platebních terminálech České spořitelny bylo úterý 22. prosince 2009. Klienti v tento den uskutečnili transakce v celkovém objemu 501,3 mil. Kč a počtu 447 tisíc plateb.

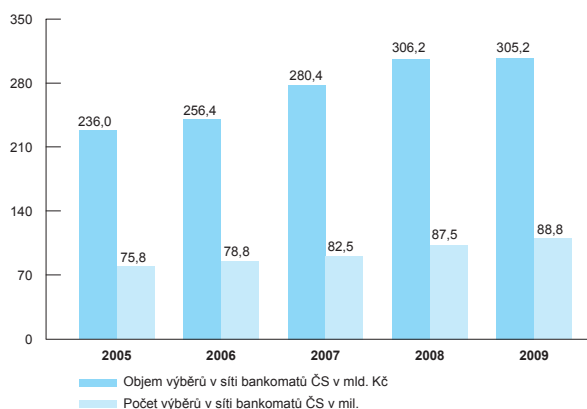
Karetní transakce v síti České spořitelny

Česká spořitelna si rozsahem své bankomatové (ATM) sítě dlouhodobě udržuje vedoucí pozici na trhu. Banka zvýšila počet bankomatů o 54 na 1 218, což představuje 32 % trhu. **V rámci rozšiřování své sítě spolupracuje Česká spořitelna s významnými obchodními řetězci** Tesco, Kaufland, Lidl, Globus a Billa. Nevidomí klienti mohou bez problému využívat 52 speciálních ATM. Banka samozřejmě nadále rozšiřuje funkčnosti svých ATM (např. o čtečku čárového kódu) a koncepčně provádí jejich postupnou obnovu, v roce 2009 bylo vyměněno za nové celkem 96 ATM.

Všechny bankomaty jsou vybaveny čipovou technologií, **splňují maximální bezpečnostní požadavky** pro eliminaci rizik nelegálního kopírování platebních karet (skimmingu) a umožňují výběr hotovosti, bezplatné zjištění zůstatku na účtu, změnu PIN ke kartě, zadání jednorázového příkazu, dobítí kreditu mobilního telefonu, aktivaci platební karty, zjištění počtu bodů věrnostního Bonus programu,

Výběry hotovosti v síti bankomatů ČS

uložení a následné vyvolání úspěšně zadaných platebních příkazů (tzv. služba Moje platby v Osobním menu) a zjištění limitů platební karty.

Novinkou v bankomatové síti České spořitelny **jsou rovněž depozitní ATM**, které kromě standardních služeb umožňují klientům uložit vklad v hotovosti nejen na účet vedený Českou spořitelnou, ale i na účet vedený u jiné banky v České republice. Banka ke konci roku 2009 provozovala 6 depozitních ATM.

Objem výběrů hotovosti v síti bankomatů České spořitelny dosáhl v roce 2009 celkově 305,2 mld. Kč, tj. prakticky stejně jako v předchozím roce, počet výběrů vzrostl o 1 % na 88,8 milionů.

V oblasti plateb kartami přes internet (E-commerce), které zpracovává Česká spořitelna, došlo v roce 2009 k nárůstu počtu transakcí o 59 % na 876 tisíc v objemu za 1,1 mld. Kč.

Více než roční **zkušenosti s prodejem Chytré karty potvrzují, že klienti preferují** možnost nastavit si **finanční produkt podle svých potřeb** a platit tak jen za služby, které skutečně chtějí využívat. Držitel Chytré karty si volí nejen vzhled karty z více než 100 přednastavených designů či svůj individuální design, ale navíc si může vybrat až z deseti volitelných služeb. V roce 2009 banka zavedla regionální Chytrou kartu s designem typickým pro dané teritorium, která umožňuje držitelům zvýhodněné nákupy u místních obchodníků. **Chytrá karta** České spořitelny postupně nahrazuje všechny doposud vydané soukromé kreditní karty a **stává se** mezi klienty **oblíbenou kartou pro nejvýhodnější nákupy**, což potvrzuje více než čtvrt milionu používaných karet. Mezi majiteli Chytré karty získaly největší oblibu služby používání karty zdarma, zvýhodněný Bonus program, slevový program Sphere a odměna do Penzijního fondu České spořitelny. **V soutěži Zlatá koruna** v kategorii karty **získala Chytrá karta 2. místo**. Celkově kreditní karty České spořitelny používalo ke konci roku 2009 přes 476 tisíc klientů.

V polovině roku **Bonus program oslavil 6. výročí své existence**. Ke konci roku 2009 měl 537 tisíc členů, z toho 125 tisíc z nich má Chytrou kartu České spořitelny, která se mj. vyznačuje rychlejším načítáním bodů. O atraktivitě Bonus programu svědčí zejména počet objednaných odměn, který loni dosáhl 266 tisíc.

Doplňkové produkty a služby

Protože **Česká spořitelna klade důraz na celkové řešení finančních potřeb klienta**, zvyšuje se v síti České spořitelny i prodej doplňkových produktů a služeb. Banka zejména spolupracuje s pojišťovnou Kooperativa a Pojišťovnou ČS při prodeji pojišťovacích produktů, jako jsou životní pojištění, pojištění majetku, pojištění schopnosti splácet k úvěrovým produktům, cestovní pojištění, pojištění pravidelných výdajů, právní ochrana k Osobnímu účtu a další produkty.

V roce 2009 se potvrdilo, že **nabídka pojištění schopnosti splácet** a dalších doplňkových produktů **je klienty vnímána velice pozitivně**, o čemž svědčí vysoká propojištěnost poskyto-

vaných úvěrů, u kterých se tento ukazatel pohybuje stabilně přes 70 %. V reakci na aktuální ekonomický vývoj se zvýšila obliba varianty pojištění schopnosti splácet, která obsahuje zajištění proti ztrátě zaměstnání. Oproti lednu 2009, kdy se podíl těchto pojištění pohyboval okolo 20 %, se podíl této varianty zvýšil na 50 %.

Pro klienty, kteří mají uzavřeno **pojištění pro případ ztráty zaměstnání** a o práci skutečně přijdou, byla inovována služba „Job Care“, která nabízí klientům pomoc v nelehké životní situaci. Klienti mají možnost zapojit se do programu, který jim prostřednictvím personální agentury zajistí individuální pohovor, pomoc při sestavení životopisu, motivačního dopisu apod. Klient má dále možnost využít nabídky pracovních míst spolupracující agentury. Zastoupení personální agentury jsou rozmístěna po celém území České republiky a služba je pro klienty dobře dostupná.

Firemní a korporátní klientela, veřejný a neziskový sektor

Firemní a korporátní klientela je další významnou oblastí trhu, na kterou se Finanční skupina České spořitelny zaměřuje. V nabídce finanční skupiny jsou klasické produkty pro správu účtů a poskytování úvěrů, speciální projekty zaměřené na investiční úvěry, export, kapitálovou účast, leasing, faktoring, financování nemovitostí, syndikované úvěry apod. Banka výrazně pomáhá firemní klientele využívat garanční fondy či čerpat dotace z fondů Evropské unie.

O kvalitě služeb a produktů, které Česká spořitelna nabízí firemní a korporátní klientele, svědčí vynikající **druhé místo pro komerční bankovníctví České spořitelny**, které Česká spořitelna získala na základě hodnocení finančních ředitelů nejvýznamnějších firem v České republice v rámci prestižní soutěže MasterCard Firemní banka roku, která vyhodnocuje banky s nejlepšími produkty pro firemní klientelu.

Financování nemovitostí

Přes problémy způsobené výrazným snížením aktivit na trhu nemovitostí v průběhu celého roku 2009 se Česká spořitelna řadí mezi neaktivnější banky v oblasti financování nemovitostí, realitních investic a hypotečních obchodů a patří mezi nejlepší banky

v celkovém objemu občanských, podnikatelských a municipálních hypoték poskytnutých na českém trhu.

Celkový zůstatek portfolia hypotečních úvěrů České spořitelny poskytnutých občanům, podnikatelským subjektům a municipalitám po meziročním nárůstu o 1 % činí 176,3 mld. Kč. **Česká spořitelna nepřetržitě od roku 2001 potvrzuje svoji pozici největší hypoteční banky v České republice.**

V oblasti projektového financování nemovitostí bylo hlavním úkolem v průběhu roku 2009 udržení kvality úvěrového portfolia rezidenčních i komerčních nemovitostí. Což znamená nejenom **velmi pečlivý výběr nových projektů pro financování**, ale rovněž zvýšenou podporu developerům a investorům v adaptaci na nové podmínky. Výsledné kvalitativní parametry za rok 2009 potvrdily, že dlouhodobý přístup banky k financování nemovitostí byl nastaven správně.

Už v roce 2008 dokončila Česká spořitelna budování specializované obchodní sítě Developer center, jejíž prostřednictvím je poskytováno projektové financování nemovitostí a komplexní služby pro realitní klienty v osmi městech celé České republiky. V náročných podmínkách roku 2009 potvrdila **Developer centra, že jsou efektivním a životaschopným konceptem, založeným na znalosti místního trhu a osobním přístupem** ke klientům přímo v regionu. Ze strany klientů byl vysoce oceňován a síť jako celek výrazně překročila očekávané cíle.

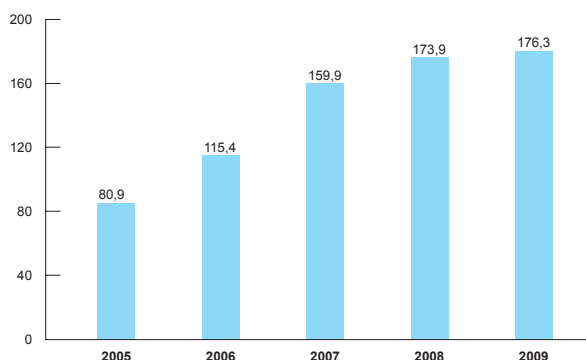
Za rok 2009 poskytla Česká spořitelna podnikatelským subjektům 5,0 mld. Kč nových hypotečních úvěrů. Vývoj portfolia hypotečních úvěrů poskytnutých podnikatelským a komunálním subjektům vykázal ve srovnání s rokem 2008 mírný nárůst, k 31. prosinci 2009 činilo portfolio 52,7 mld. Kč. **Kvalita portfolia je trvale velmi dobrá.**

V oblasti realitních fondů a investic bylo prioritou udržení kvality aktiv umístěných v realitních fondech. REICO investiční společnost ČS je exkluzivním správcem největšího tuzemského otevřeného realitního investičního fondu ČS nemovitostní fond umožňujícího retailové klientele investovat do nemovitostí.

Banka rovněž udržovala svůj podíl v realitních investičních fondech pro institucionální investory CEE Property Development Portfolio a Czech & Slovak Property Fund. Oba fondy jsou zaměřeny zejména na český a slovenský trh a jsou koncipovány jako uzavřené. Správci těchto fondů jsou významné realitní skupiny působící ve středoevropském regionu. Banka je rovněž investorem v uzavřených realitních fondech The Endurance Fund, Discovery Group Fund a partnerem společnosti Office Center Stodůlky. **Plánovaný investiční cyklus uvedených fondů je dostatečně dlouhý na překlenutí současného přechodného poklesu trhu.**

V oblasti neobchodních aktivit na trhu nemovitostí je banka nadále generálním partnerem prestižní stavovské organizace realitních profesionálů Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí, nejvýznamněj-

Portfolio hypotečních úvěrů celkem (mld. Kč)

ší střeoevropské konference o trhu nemovitostí CEDEM a soutěže Nejlepší z reality, která oceňuje nejlepší developerské projekty v České republice. Je také stálým partnerem ročenky Česká architektura. V roce 2009 byla kromě dalších činností i partnerem akcí Stavebního fóra, na kterých aktivně participovali i experti banky.

Malé firmy a podnikatelé

V segmentu firemní klientely s obratem do 30 mil. Kč poskytla Česká spořitelna v průběhu roku 2009 více než 25 tisíc nových úvěrů v objemu 10,1 mld. Kč. Celkově banka spravuje téměř 43 tisíc úvěrů se zůstatkem portfolia 21,5 mld. Kč, což představuje vysoký růst o 14 % ve srovnání s rokem 2008.

Podnikatelům, malým a mikrofirmám jsou především určeny ucelené nabídky služeb v programech Profit a Profit Light. Zatímco Program Profit je založen na stavebnicovém přístupu, kdy si klienti sami vybírají služby nejlépe odpovídající jejich potřebám, Program Profit Light je balíčkem založeným na razantním cenovém zvýhodnění fixní sady produktů a služeb. Počet programů Profit a Profit Light se zvýšil za poslední rok o výrazných 20 %, a přesáhl tak hranici 65 tisíc. Na běžných účtech vedených v režimu Profit a Profit Light měli klienti ke konci roku 2009 uloženo 13,7 mld. Kč s nárůstem o 12 %. Výrazně stoupal zejména podíl podnikatelů a firem využívajících debetní karty a služby přímého bankovníctví.

Podnikatelé a mikrofirmy mají k dispozici rovněž širokou škálu standardních produktů a služeb včetně úvěrů řady Mini Profit (kontokorentní úvěr Mini Profit a termínovaný úvěr Mini Profit) a úvěry řady 5 Plus (Investiční úvěr 5 Plus, Provozní úvěr 5 Plus, Americká hypotéka 5 Plus), které jsou jednoduché, rychlé a dostupné.

Středně velké firmy

Prodejní síť 15 komerčních center, která jsou umístěna ve všech regionech České republiky, je k dispozici klientele v segmentu středně velkých firem (Small and Medium Enterprises, SME) s ročním obratem od 30 milionů do 1 mld. Kč. **Komerční centra zajišťují pro firmy komplexní služby celé Finanční skupiny České spořitelny.**

V celkovém souhrnu všech produktů poskytla Česká spořitelna v roce 2009 malým a středním firmám nové úvěry za 23,5 mld. Kč. Celkové portfolio čerpaných úvěrů, které se ve srovnání s rokem 2008 zvýšilo o 3 %, dosáhlo objemu 57,7 mld. Kč.

V roce 2009 **byly splněny cíle programu TOP Podnik**, tedy cíl alokovat formou úrokové podpory do segmentu malých a středních firem minimálně 1,5 mld. Kč. Z tohoto důvodu byl program v roce 2009 ukončen. Celkem bylo v rámci programu financováno 812 projektů v celkovém objemu poskytnutých úvěrů 14,5 mld. Kč.

Na tradici zvýhodněných investičních úvěrů navázala Česká spořitelna spuštěním programu **TOP Podnik II.** V rámci programu banka poskytuje investiční úvěry se splatností 5 nebo 7 let s vloženým opčním derivátem, který umožňuje zafixovat stropní úroveň úrokové sazby na definované hodnotě. Klienti tak mohou užívat výhody

pohyblivé úrokové sazby a zároveň mají jistotu, že finální úroková sazba nepřesáhne předem známou úroveň.

Od vstupu České republiky do Evropské unie nabízí Česká spořitelna programy na podporu klientům při realizaci projektů podporovaných ze strukturálních fondů Evropské unie – **EU program business** pro podnikatele a firmy a **EU program region** pro města, obce a neziskové organizace. **Součástí obou programů jsou komplexní služby** spojené s přípravou žádosti o dotaci a navazující služby jako např. dotační management, tj. sledování plnění všech povinností vyplývajících ze smlouvy o poskytnutí dotace mezi klientem a dotační agenturou. Tyto služby nabízí dceřiná společnost GRANTIKA ČS.

Česká spořitelna pokračuje v mnohaleté spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB), která je zaměřena na podporu malých a středních firem a na financování potřeb veřejného a neziskového sektoru. Tzv. globální úvěr a zapojení České spořitelny do navazujícího grantového programu Evropské komise pod názvem Podpora rozvoje komunální infrastruktury (Municipal Infrastructure Facility) jsou konkrétními aktivitami. V roce 2009 **Česká spořitelna alokovala 400 mil. eur globálního úvěru.** Celkem EIB od počátku programu ke konci roku 2009 potvrdila financování 357 projektů **pro malé a střední podniky a municipality.** Vzhledem k úspěšnému průběhu a dalšímu zájmu o tento typ financování je připravováno jeho pokračování i v následujících letech.

Financování energetických projektů prostřednictvím programu Finesa nabízí **Program TOP Energy** vyvinutý na základě úspěšné spolupráce s IFC (International Finance Corporation). Nabízí také komplexní poradenskou podporu při přípravě projektu, zpracování žádosti o dotaci apod. Česká spořitelna využívá při tvorbě know-how o těchto projektech principů knowledge managementu a poznatky jsou koncentrovány na jednom místě, které je dostupné všem zainteresovaným pracovníkům.

V roce 2009 Česká spořitelna dále pokračovala v podpoře investic do výroby **energie z obnovitelných zdrojů.** Financovala více jak 70 projektů na výstavbu fotovoltaických elektráren, bioplynových stanic, větrných elektráren a malých vodních elektráren ve výši přesahující 6,0 mld. Kč. V tomto oboru zaujímá Česká spořitelna první místo mezi českými bankami.

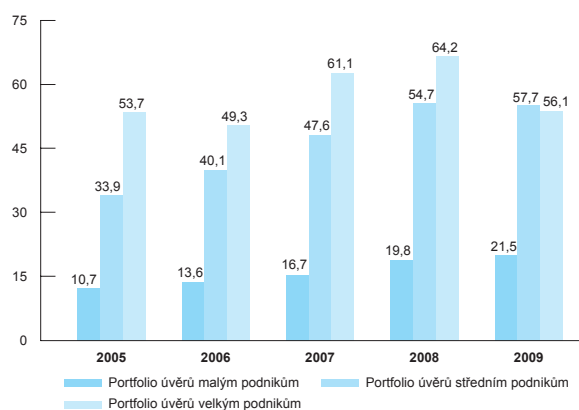
Nadále pokračuje rozvoj produktu **@FAKTURA 24.** Česká spořitelna jako první banka na českém trhu nabídla výstavcům faktur zasílání e-faktur do aplikace SERVIS 24 Internetbanking. Fakturační proces byl propojen s procesem platebním na základě automaticky vygenerovaného jednorázového platebního příkazu k úhradě. **Na konci roku 2009 banka evidovala více než 20 tisíc uživatelů,** kteří si službu e-faktura aktivovali. Česká spořitelna je stále jedinou bankou, která nabízí řešení na konsolidačním principu, a jedinou bankou, která nabízí i možnou výměnu dokumentů a zejména e-faktur mezi firmami. **Elektronická fakturace přináší firmám výhodu bezpečného elektronického zasílání faktur a významnou úsporu času a nákladů.**

Kontaktní a informační místo České spořitelny **German Desk** slouží firmám z Německa nebo německy hovořícím zástupcům společností z jiných zemí. Aktivita zaměřená na podporu zahraničních investorů v České republice byly dále rozšířeny o podporu českých firem při expanzi do zahraničí. V rámci tzv. **International Desku** je nyní poskytována podpora klientům České spořitelny v zemích, kde Erste Group Bank vlastní dceřiné banky. Klienti České spořitelny mohou zřizovat na dálku vybrané produkty sesterských bank, aniž by museli do příslušné země cestovat.

Korporátní klientela

Přesto že se rok 2009 se díky celosvětové finanční krizi projevil ve výsledcích všech firem a finančních institucí, **v segmentu korporátních zákazníků dokázala banka úspěšně čelit jejím dopadům**. Banka poskytla nové úvěry v hodnotě 11,9 mld. Kč, přičemž celková výše poskytnutých úvěrů ke konci roku 2009 činila 56,1 mld. Kč.

Portfolio podnikatelských úvěrů (mld. Kč)

Trh syndikovaných a klubových úvěrů v roce 2009 po počátečním útlumu **významněji ožil ve druhém pololetí** roku 2009. Více než velké a bankami předem upsané syndikované transakce se na trhu objevovaly menší klubové úvěry nebo syndikované transakce na tzv. „best effort“ bázi. Česká spořitelna v roce 2009 potvrdila svoji vedoucí pozici v oblasti syndikovaného a klubového financování mezi bankami působícími v České republice a účastnila se většiny významných transakcí financovaných prostřednictvím syndikovaných a klubových půjček. Objem čerpaných syndikovaných a klubových úvěrů vzrostl oproti roku 2008 o 10 %, počet úvěrů, kde Česká spořitelna působí v roli agenta, vzrostl o 13 %.

Banka rovněž pokračovala v rozvoji **GCIB konceptu** (Group Corporate and Investment Banking), který rozšířil a geograficky propojil nabídku komerčního a investičního bankovníctví ve všech zemích Erste Group Bank.

Služby veřejnému a neziskovému sektoru

Rozsah bankovních obchodů České spořitelny s klienty veřejného a neziskového sektoru dosáhl v roce 2009 rekordních hodnot. **Přední pozici České spořitelny mezi českými bankami v seg-**

mentu veřejného a neziskového sektoru potvrzují vynikající výsledky v oblasti pasivních obchodů i aktivních obchodů zejména produktů Treasury a ostatních obchodů na finančních trzích. Proti roku 2008 se objem vkladů navzdory hospodářské recesi s dopadem na veřejné rozpočty zvýšil téměř o 3 % na více než 82,0 mld. Kč. Objem úvěrů se zvýšil o 21 % na téměř 22,0 mld. Kč.

Česká spořitelna se významně podílela na financování veřejných projektů spolufinancovaných z Evropských fondů v oblasti dopravní infrastruktury, vodohospodářských projektů, veřejného zdravotnictví, občanské vybavenosti včetně volnočasových aktivit a dalších. Financování veřejné infrastruktury jako faktoru pozitivně ovlivňujícího kvalitu života s pozitivním dopadem na růst HDP, produktivity a národního bohatství zůstává i nadále významnou součástí strategie České spořitelny.

V roce 2009 **Česká spořitelna posilovala také partnerství s klienty neziskového sektoru**, zejména ve spolupráci s bytovými družstvy (BD) a společenstvími vlastníků jednotek (SVJ). V oblasti financování klientů BD a SVJ převládaly úvěrové obchody na financování modernizací, oprav a snižování energetické náročnosti bytových domů. S tím souvisí **aktivní zapojení České spořitelny do nového programu SFŽP Zelená úsporám**. Česká spořitelna je již tradičním partnerem i pro ostatní neziskové organizace, jako např. občanská sdružení, nadace, nadační fondy, příspěvkové organizace, profesní komory apod. Obchodní aktivity banky v tomto odvětví významně doplňuje činnost Nadace České spořitelny.

Tým specialistů pro veřejný a neziskový sektor působících po celém území České republiky **poskytuje svým klientům kvalifikované finanční a poradenské služby** včetně pomoci při přípravě podkladů pro využití dotací z fondů České republiky a Evropské unie. Spolupracují přitom s kolegy z dceřiné společnosti České spořitelny **GRANTIKA ČS**. Ta nabízí klientům **komplexní dotační a projektové poradenství** v celém životním cyklu realizace projektu. Kombinace speciálního poradenství a na míru šitého financování pomáhá klientům realizovat jejich úspěšné projekty.

Specialisté Odboru poradenství PPP projektů pomáhají vládě, regionům i municipalitám s přípravou projektů **Partnerství veřejného a soukromého sektoru** neboli PPP (**Public Private Partnership**). Česká spořitelna se jako zakládající člen Asociace PPP zasazuje o rozšiřování partnerství veřejného a soukromého sektoru v České republice. Tým PPP expertů připravuje projekty zejména v oblastech zdravotnictví, justice, veřejné správy a dopravní infrastruktury.

Finanční trhy

Rok 2009 lze označit jako rok zmírňování dopadů finanční krize. Díky nevídané koordinaci záchranných a oždravných opatření USA, Evropské unie, Ruska, Číny a dalších zemí, které zvolily dosud nevyzkoušenou cestu léčení finanční krize zaplavením světové ekonomiky likviditou, se podařilo finanční trhy stabilizovat. Vývoj akciových trhů v roce 2009 svědčil o tom, že tato opatření

zvýšila pocit jistoty investorů a obnovila jejich ochotu dál investovat do rizikových aktiv. Z pohledu investování a zájmu o investiční produkty se rok 2009 nakonec ukázal jako mimořádně úspěšný.

Česká spořitelna navzdory značné volatilitě finančních trhů a zvýšené nedůvěře především retailových investorů **potvrdila své postavení významné banky a pozici klíčového hráče na kapitálových trzích** v České republice i v regionu střední a východní Evropy. V oblasti investičního bankovníctví zajišťuje speciální a velmi dobře fungující poradenství při akvizicích, poradenství při přípravě emitentů na emise akcií a dluhopisů nebo přímo zajišťování vydávání akcií a dluhopisů. Zároveň nabízí a poskytuje služby a poradenství pro drobné i institucionální investory, kteří mají zájem investovat do cenových papírů, otevřených podílových fondů nebo dalších instrumentů kapitálového trhu v českých korunách i zahraničních měnách. Klienti mají také k dispozici informace z EU Office České spořitelny a dále reporty a analýzy útvaru hlavního ekonomů České spořitelny.

Prodej produktů finančních trhů korporátním klientům

Hospodářsky náročný rok výrazně ovlivnil exportní a importní příležitosti korporátních klientů, a měl tudíž značný dopad na **strukturu prodávaných produktů finančních trhů**. Z důvodů výrazného poklesu zakázek klientů České spořitelny došlo k poklesu poptávky dříve tradičního měnového hedgingu a komoditních zajišťovacích produktů. Na druhou stranu **historicky nejnižší úrokové sazby** v kombinaci s navyšujícím se zadlužením firem **vedly k výraznému nárůstu poptávky po úrokových zajišťovacích instrumentech**. Nově se projevila zvýšená poptávka po finančním zajištění elektrické energie, což vedlo k vývoji a implementaci produktů, které klienti mohou využívat k řízení svých energetických nákladů.

Volatilní prostředí klade vysoké nároky na zajišťovací politiku mnoha korporátních společností a **Česká spořitelna je díky kvalitnímu analytickému zázemí schopna poskytnout** nejen spolehlivou exekuci, ale také podklady a související **poradenství pro zodpovědné rozhodování** o zajišťovací strategii a jejím nejvhodnějším načasování. Dlouhodobá strategie České spořitelny, která se zaměřuje na nabídku širokého spektra cenově přijatelných, na míru šitých produktů, se potvrzuje a přináší i přes obtížné ekonomické podmínky mírně vzrůstající objemy transakcí a zejména spokojenost klientů s poskytovanými službami.

Kapitálové trhy

Rovněž na akciových trzích se uplynulé období neslo v duchu extrémní volatility a propadu objemů. Objem akciových transakcí na Burze cenných papírů v Praze se propadl o výrazných 46 % na 463,9 mld. Kč. Hlavní index pražské burzy PX vymazal během prvních dvou měsíců roku 2009 více než 5leté zisky, když na začátku roku 2009 začínal na 858,2 bodech, aby koncem února klesl k 628,5 bodům. Přes pokračující dramatické výprodeje v prvním čtvrtletí 2009 nicméně skončil závěr roku na 1117,3 bodech, což představuje meziroční růst o 30 % a nárůst o 78 % z únorových minim.

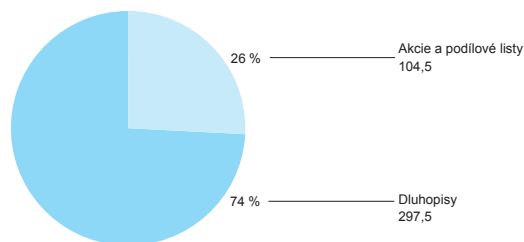
Přestože rok 2009 nepřál primárním emisím na akciových trzích,

Česká spořitelna se úspěšně spolupodílela na umístění kapitálového navýšení Erste Group Bank v celkovém objemu 1,7 mld. eur. Přes značný propad a vysokou volatilitu mezinárodních finančních trhů v prvním čtvrtletí 2009 navázala **Česká spořitelna** na minulé roky a dále **posílila svou dominantní pozici** jednoho z nejvýznamnějších hráčů **na regionálním kapitálovém trhu**. Je to dáno zejména výjimečným obchodním modelem kombinujícím hluboké analytické zázemí, strukturování a načasování transakce, schopnosti distribuce institucionálním i retailovým zákazníkům a službám souvisejícím s obdobím bezprostředně následujícím po uvedení na trh i při samotném obchodování na sekundárním trhu.

V oblasti obchodování s dluhopisy byl začátek roku 2009 na českém kapitálovém trhu opět ve znamení vysoké volatility a nejistoty, téměř vymizely strukturované produkty i nové emise, a proto první čtvrtletí roku 2009 bylo pouze ve znamení obchodování českých státních dluhopisů, kde **Česká spořitelna znovu potvrdila svoji pozici** největšího obchodníka a **primárního dealera** a jako jedna z mála bank byla schopna obchodovat státní dluhopisy též v době vrcholící krize a výpadku likvidity na trhu.

Tak jako v minulých letech banka patřila k nejvýraznějším osobnostem na kapitálových trzích s největším podílem na celkovém objemu na Burze cenných papírů Praha. V roce 2009 banka zrealizovala obchody v objemu 402,0 mld. Kč, což ji řadí na první místo z hlediska objemů zrealizovaných obchodů na pražské burze.

Objem zrealizovaných obchodů na Burze CP Praha v roce 2009 (mld. Kč)

Primární emise cenných papírů

Objem a počet nových emisí cenných papírů v České republice byl rovněž poznamenán finanční a kreditní krizí. **Česká spořitelna** však svoji silnou pozici na trhu primárních emisí dluhopisů obhájila, když **se podílela na převážné většině významných transakcí** v České republice, ať už realizovaných přímo Českou spořitelnou nebo prostřednictvím transakcí aranžovaných Erste Group Bank. Mezi významné úspěchy roku 2009 patří mj. pozice vedoucího spolumanažera emise mezinárodních dluhopisů České republiky v objemu 1,5 mld. eur stejně tak jako vedoucího spolumanažera dvou benchmark emisí eurodluhopisů společnosti ČEZ, každé v objemu 0,6 mld. eur a korunové emise společnosti ČEZ v objemu 3,0 mld. Kč.

Finanční instituce

Česká spořitelna si během roku 2009 upevnila přední pozici banky poskytující služby s přidanou hodnotou pro finanční instituce. Cash management je v České spořitelně chápán jako kotva pro další specializovanější produkty, které banky, pojišťovny, investiční společnosti, penzijní fondy a další finanční instituce požadují. **Počet klientů z řad mezinárodních bank využívajících služeb cash managementu se v roce 2009 zvýšil o více než 15 %.** V počtu klientů z řad nebankovních finančních institucí zaznamenala banka v porovnání s koncem roku 2008 výrazný nárůst spojený i s nárůstem objemu svěřených prostředků ve správě a úschově České spořitelny.

V roce 2009 Česká spořitelna pokračovala ve zlepšování podmínek u cizích bank ve standardních měnách, zvětšil se záběr v méně obvyklých měnách a v posílení custody služeb tak, aby se rozšířily investiční možnosti pro klienty České spořitelny. Objem prostředků ve správě České spořitelny (custody) byl v průběhu roku 2009 ustálený, až v posledním čtvrtletí došlo k nárůstu, který znamenal meziroční zvýšení o 26 %.

Správa aktiv pro institucionální klienty

Česká spořitelna má ve správě více než 65,0 mld. Kč institucionálních investorů, mezi něž patří finanční instituce, jako jsou penzijní fondy, životní a neživotní pojišťovny a zdravotní pojišťovny, nadační sektor, státní organizace, municipality a velké firmy. **Česká spořitelna je ve správě prostředků mimoskupinových klientů jednoznačnou jedničkou na trhu** s více než 48 % tržním podílem. Objem prostředků ve správě vzrostl v roce 2009 o téměř 17 %.

V roce 2009 banka přinesla institucionálním investorům řadu inovací. Jednalo se například o založení speciálního fondu pro řízení likviditní rezervy klientů (ISČS Likviditní fond), další zdokonalení systému pro volbu střednědobé investiční strategie či o zcela nové funkčnosti v reportovacím systému.

Také v roce 2009 banka pracovala jako investiční poradce podílových fondů pro některé podílové fondy spravované sesterskou Erste Sparinvest v Rakousku. Tyto fondy dosahující objemu 3,5 mld. Kč jsou určeny pro investory v českých korunách, a vycházejí tak vstříc požadavkům domácích českých investorů.

Depozitář

Také v roce 2009 zaujímala Česká spořitelna velmi významnou pozici v poskytování služeb depozitáře investičním společnostem a jejich podílovým fondům, investičním fondům a penzijním fondům. V průběhu roku přibýlo 7 nových fondů a 4 fondy zanikly sloučením s jiným fondem. Ke konci roku 2009 poskytovala banka tyto služby celkem 40 fondům, mezi nimiž převažují otevřené podílové fondy Investiční společnosti České spořitelny. Takto spravovaná aktiva dosáhla objemu více než 88,3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 8 %.

Erste Private Banking

Erste Private Banking České spořitelny (EPB) již třetím rokem nabízí služby vybraným klientům banky s finančními aktivy přesahující

cími 5 mil. Kč. **V roce 2009 zaznamenal Erste Private Banking dynamický nárůst klientů,** kteří se rozhodli zhodnocovat své prostředky prostřednictvím služby privátního bankovníctví České spořitelny. V prostředí nejistoty a velmi pozvolného ožívání celosvětové ekonomiky tak uvítala řada movitých klientů možnost správy prostředků v bance, kterou vnímají jako stabilní a spolehlivou.

Klienti EPB v roce 2009 preferovali především konzervativní investiční řešení založená na investičních nástrojích s garancí jistiny či produkty s pevným úrokovým výnosem. Ve druhé polovině roku 2009 se pak již část klientů postupně odkláněla od konzervativních nástrojů směrem k rizikovějším instrumentům, jako jsou akcie či komodity.

Mezi klientsky preferované produkty v roce 2009 patřily nové emise státních a korporátních dluhopisů, hypotečních zástavních listů, speciálních strukturovaných dluhopisů či prémiových vkladů. V rámci emisního programu klienti úspěšně upsali podřízené dluhopisy emitované Českou spořitelnou či participační kapitál Erste Group Bank. **V průběhu roku se řada klientů rozhodla investovat prostřednictvím speciálních fondů privátního bankovníctví (AR fondů)** a participovat na pozvolném růstu kapitálových trhů. Zkušenější investoři volili akciové fondy či přímé nákupy akciových pozic.

Banka začala nabízet služby privátního bankovníctví v dalších regionech, a to Pardubicích, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Liberci. Celkově jsou služby privátního bankovníctví dostupné již v deseti regionech České republiky. Banka rovněž rozšířila tým privátních bankéřů a stávajícím klientům pak nabídla zajímavé příležitosti pro společná setkání na sportovních či kulturních akcích.

V oblasti investičních produktů se Česká spořitelna dlouhodobě orientuje na potřeby klientů. Tomuto přístupu byl v roce 2009 přizpůsoben systém vzdělávání v oblasti investování. **Poradci na všech prodejních pozicích prošli interní certifikací,** díky níž získali odpovídající stupeň znalostí v oblasti investování. Certifikace zároveň naplňuje požadavky zákona o podnikání na kapitálovém trhu a vyhlášky ČNB o poskytování služeb v oblasti investičních produktů. Česká spořitelna klade důraz zejména na kvalitu a srozumitelnost předkládaných řešení a přínos pro klienta.

Distribuční kanály

Pobočková síť

Česká spořitelna se svými 660 pobočkami představuje jednu z největších bankovních sítí v České republice s dobrým regionálním pokrytím a snadnou dostupností pro všechny klienty. **Pobočková síť zůstává v rámci vícekanálového prodejního modelu stálem základní výkonnou obchodní složkou banky.** Pobočková síť poskytuje širokou a komplexní nabídku služeb a produktů celé Finanční skupiny České spořitelny soukromé klientele, malým a středním firmám a fyzickým osobám podnikatelům. Speciálním poradenstvím vychází vstříc municipalitám a nabízí řešení firemních a soukromých finančních potřeb z jedné ruky klientům z řad svobodných povolání.

Ve své pobočkové síti zavádí Česká spořitelna **nový prodejní proces**, který je **postavený na filozofii poradenství** a poskytuje klientovi celkový pohled na jeho finanční situaci tak, aby se mohl rozhodnout pro to řešení, které je pro něj výhodné. Zároveň nový prodejní proces pomáhá posilovat a rozvíjet ty fáze prodejního rozhovoru, které vedou k úspěšnému uzavření obchodu. Součástí prodejního procesu jsou **standarty prodeje**, které plněním vize a mise České spořitelny vyjadřují postupy, které klient může v prodejním rozhovoru vždy očekávat, a které **mají klientovi zaručit nalezení správného řešení** a zvýšení jeho spokojenosti. Standarty prodeje jsou v procesu obsluhy klientů doplněním k již existujícím standardům kvality. **Nový standardizovaný prodejní proces** je odpovědí na aktuální situaci na finančním trhu a **reaguje na dlouhodobé očekávání klientů**, kteří poradenství a řešení vlastních priorit od své banky požadují.

V rámci optimalizace regionálního pokrytí pobočkové sítě bylo v roce 2009 **otevřeno 14 zcela nových poboček** a dalších 18 poboček bylo přemístěno do atraktivnějších míst z hlediska současného životního stylu klientů, tj. především v nákupních centrech či nových obytných čtvrtích. Přibližně 50 poboček ve všech lokalitách České republiky ve velkých i menších městech prošlo modernizací či rozsáhlejší rekonstrukcí.

Všechny nově otevřené, přemístěné i zmodernizované pobočky jsou realizovány v novém konceptu. **Klienti** v nich **najdou otevřená poradenská pracoviště**, prosklené prostory laděné do příjemných barev, klimatizaci, samoobslužné prostory. V čekacích zónách jsou umístěny nové informační prostředky jako jsou plazmové obrazovky sdělující klientům důležité informace a zprávy z banky či vyvolávací zařízení pro lepší organizaci obsluhy klientů. Návštěvu pobočky klientům také zpříjemňují dětské koutky, časopisy a pitná voda.

Na 130 nejexponovanějších pobočkách s vyvolávacím systémem pro organizování obsluhy klientů byla modernizována tiskárna pořadových lístků za typ s dotykovou obrazovkou s možností získat přednostní obsluhu pro handicapované spoluobčany nebo rodiče s dětmi. Součástí je také informace o odhadované době čekání na jednotlivé služby a novinkou je dále možnost volby ze čtyř jazykových verzí tlačítek. Pro snazší orientaci klientů a zviditelnění poboček v nových lokalitách byla nainstalována venkovní navigace k dalším 55 pobočkám, celkový počet stoupl na 105.

Pracovní doba poboček je upravena podle potřeb klientů v daném místě, celkově se otevírací doba zvýšila oproti předchozímu roku o téměř 700 hodin. **V 19 pobočkách** zejména supermarketového typu **je zaveden víkendový provoz**, počet víkendových poboček bude nadále narůstat.

Banka vybavila 26 největších poboček tzv. indukčními smyčkami, jež klientům s poruchami sluchu, kteří používají naslouchací pomůcky, usnadňují komunikaci na pobočkách tím, že usměrňují řeč do sluchátek a potlačují okolní ruchy v bankovní hale.

Přímé bankovníctví

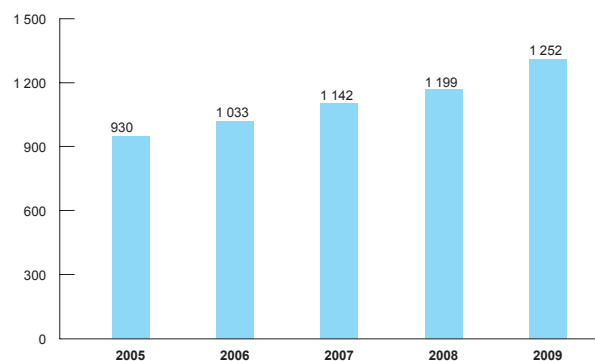
V České spořitelně nadále **pokračuje trend rychlého rozvoje**

přímého bankovníctví, počet klientů využívajících on-line služby vzrostl o 10 % na 1,3 milionu. **Největší zájem je o internetové bankovníctví SERVIS 24**, které již používá více než milion klientů. Přímé bankovníctví je dominantní i při zadávání transakcí s podílem 80 % příkazů, zbylých 20 % příkazů zákazníci zadávají tradičním způsobem na pobočkách. V absolutních číslech to je 73 milionů finančních operací on-line. Stále trvá zájem o telefonní služby, **Klientské centrum v Prostějově vyřídilo 4,5 milionů klientských hovorů**. Přibližně polovina klientů získala informace nebo zadala transakce v automatickém hlasovém systému a druhá polovina využila služeb telefonního bankéře.

Ve službách přímého bankovníctví zavedla Česká spořitelna řadu inovací a nových funkcí. K nejvýznamnějším patří **e-faktura a informační SMS**. Zaslání účtů za elektřinu či plyn přímo do internetového bankovníctví SERVIS 24 si aktivovalo 20 tisíc klientů. Mezi spolupracující firmy na e-faktuře patří ČEZ, E.ON a RWE. Informační SMS, tedy rychlá zpráva o aktuálních pohybech na účtu, např. když klientům přijde výplata nebo zaplatí v obchodě velkou částku, se stala nejoblíbenější novinkou a klienti jich v průběhu roku 2009 dostali 120 milionů.

K novinkám, které zvyšují bezpečnost internetového bankovníctví, patří přihlašovací SMS zprávy. Klienti si je nyní mohou zvolit pro přihlašování do služeb SERVIS 24 Internetbanking a BUSINESS 24. **Přihlašovací SMS zprávy** díky využití mobilního telefonu klienta **zvyšují bezpečnost** jejich užívání. K dalším inovacím patří možnost nastavit si na míru informační servis z banky, bez návštěvy pobočky si sjednat předschválenou Chytrou kartu České spořitelny nebo si klienti mohou zdarma stáhnout elektronický výpis ke kartovým účtům a on-line zkontrolovat stav účtu Šikovného spoření. **Česká spořitelna také přešla na silnější typ klientského bezpečnostního certifikátu** pro služby SERVIS 24 Internetbanking a BUSINESS 24.

Počet aktivních klientů SERVIS 24 a BUSINESS 24 (tis.)

Pozn.: Klienti využívající více kanálů SERVIS 24 jsou počítáni pouze jednou

Od roku 2008 patří k prioritám přímého bankovníctví **on-line prodej produktů a služeb**. Zatímco v roce 2008 se přes internet nebo telefon prodalo 109 tisíc produktů, o rok později to bylo již 267 tisíc. Největší zájem byl o osobní půjčky. Klienti si bez nutnosti

návštěvy pobočky půjčili 1,4 mld. Kč. V roce 2009 byly k on-line prodeji upraveny i bankomaty a Česká spořitelna jako jediná banka v České republice jejich prostřednictvím nabízí např. možnost získání kontokorentu, tedy povoleného přečerpání účtu do mínusu. Stisknutím několika tlačítek si klienti požádají o přečerpání účtu a během minuty mohou peníze vybrat.

Služby přímého bankovníctví využívají rovněž firmy, a to všech velikostí i oborového zaměření. V rámci rozvoje služeb pro podnikovou klientelu věnovala Česká spořitelna v roce 2009 pozornost zejména úpravám bezpečnostních prvků, jejichž cílem bylo rozšířit kompatibilitu a umožnit jednodušší používání a správu těchto prvků. Další podstatnou rozvojovou částí bylo zajištění úprav vyplývajících z nového Zákona o platebním styku. Byla také úspěšně dokončena **implementace služby BUSINESS 24 Databanking do ekonomického a informačního systému Pohoda**, což umožňuje dalším klientům využívat vybrané funkce internetového bankovníctví BUSINESS 24 přímo z jejich vlastního účetního systému.

Ke konci roku 2009 banka evidovala více než 3 tisíce klientů služby **MultiCash**, zejména velkých mezinárodních firem, kteří realizovali prostřednictvím tohoto systému přímého bankovníctví více než 12 milionů transakcí tuzemského platebního styku v celkovém objemu téměř 1 bilion Kč a také 124 tisíc transakcí zahraničního platebního styku. Prostřednictvím aplikace BUSINESS 24 Internetbanking pro malé a střední podnikatele bylo v roce 2009 provedeno 7,8 milionu transakcí domácího platebního styku v celkovém objemu 554 mld. Kč a v oblasti zahraničního platebního styku banka přijala ke zpracování téměř 28 tisíc transakcí. V roce 2009 **banka u služby BUSINESS 24 zaznamenala nárůst celkového počtu klientů o 15 %** oproti roku předešlému, na konci roku 2009 mělo službu k dispozici přes 11 tisíc klientů.

Externí prodej a kooperace

Externí prodej je nedílnou součástí distribučního modelu Finanční skupiny České spořitelny. Prostřednictvím externích partnerů poskytuje banka produkty a služby finanční skupiny a strategického partnera Vienna Insurance Group klientům, kteří preferují obsluhu mimo pobočkovou síť, a vhodně tak nabídku služeb pobočkové sítě doplňují.

Významnou událostí v rámci transformace celé externí sítě České spořitelny bylo založení nové dceřiné společnosti PARTNER České spořitelny, která je zaměřena na řízení externího prodeje prostřednictvím externích partnerů fyzických osob, kteří pracují výhradně pro Finanční skupinu ČS. Pro PARTNERA ČS pracovalo ke konci roku 2009 více než 1 100 partnerů.

V průběhu roku 2009 banka realizovala další kroky při implementaci strategie externího prodeje pro léta 2009 až 2011. Cílem strategie je vybudování dlouhodobého obchodního vztahu s externími partnery, kteří společně s Českou spořitelnou mají zájem na kvalitním klientském servisu a profesionalitě, ať už se jedná o vlastní exkluzivní síť PARTNERA ČS nebo o vybrané významné finančně

poradenské společnosti českého trhu.

Neobchodní činnosti

Lidé

Zaměstnanci jsou nejdůležitějším nástrojem pro zdravé směřování banky a pro její úspěch v silně konkurenčním prostředí. **Zaměstnanci jsou v přímém kontaktu s klienty, a proto mají hlavní vliv na jejich spokojenost.** Česká spořitelna vnímá své kvalifikované, kvalitní, spokojené a profesionální zaměstnance motivované k dlouhodobému optimálnímu výkonu jako svoji konkurenční výhodu. Svým zaměstnancům proto nabízí rovné podmínky, přátelské pracovní prostředí a možnost dále se vzdělávat.

Pilířem vzdělávání a rozvoje zaměstnanců České spořitelny je komplexní systém vzdělávání tvořený interními a externími prezentačními kurzy, workshopy, semináři a širokou škálou elektronických kurzů. **V roce 2009 bylo vzdělávání zacíleno zejména na rozvoj zaměstnanců v souladu s kompetenčním modelem České spořitelny, řízení talentů, rozvoj manažerských dovedností a zvýšení efektivity vzdělávání.**

V katalogu externích kurzů měli zaměstnanci možnost vybrat si z nabídky téměř 60 témat z oblasti osobnostního rozvoje, jako např. týmová spolupráce, sebepoznání, stress management, obchodní dovednosti. Nabídka kurzů zahrnovala i tréninky zaměřené na podporu diversity, tj. různorodosti v týmech.

Banka systematicky přistupuje k řízení talentů. V roce 2009 byly zahájeny na úrovni České spořitelny a Erste Group Bank **komplexní programy pro rozvoj a kariérní růst zaměstnanců s vysokým potenciálem.** Další dlouhodobé rozvojové programy byly realizovány pro klíčové zaměstnance divize řízení rizik a divize finančního řízení stejně jako pro širší management pobočkové sítě, kde je kladen důraz zejména na rozvoj manažerských dovedností.

Obdobně jako v předchozích letech Česká spořitelna poskytovala svým zaměstnancům jazykové vzdělávání v podobě skupinových a individuálních kurzů, vzrostl také počet intenzivních jazykových pobytů v tuzemsku i zahraničí.

V oblasti elektronického vzdělávání se připravovalo spuštění univerzální aplikace pro řízení vzdělávání, tzv. EDU portál. Do podoby elektronického kurzu byla zpracována řada nových témat. Celkově se v roce 2009 realizovalo 52 tisíc elektronických kurzů a bylo provedeno více než 95 tisíc elektronických testů.

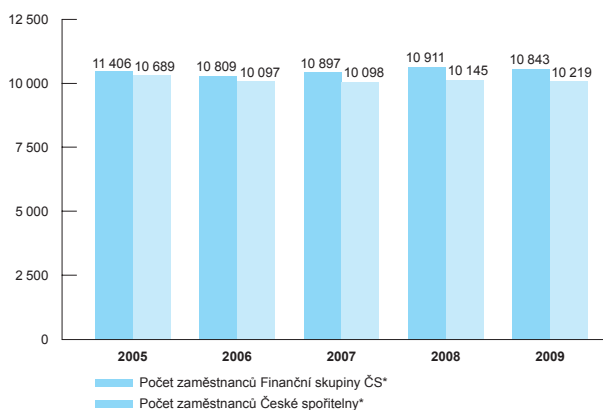
Katalog interních kurzů nabídl přes 90 témat kurzů se 40 tisíci účastmi. Do oblasti interního vzdělávání patří rovněž mentoring neboli **řízená podpora nových zaměstnanců v sociální i profesní adaptaci** zkušenějšími kolegy. Díky systematické práci s nováčky klesla fluktuace nových zaměstnanců do jednoho roku v České spořitelně o 2 procentní body na 3 %.

Rovněž pokračovaly aktivity zaměřené na podporu vzájemné spo-

luprácí a komunikace mezi jednotlivými útvary banky. K těmto aktivitám patří rozvoj partnerství mezi centrálou a pobočkovou sítí nebo úspěšná série seminářů. Seznamte se s bankou, v rámci níž mají zaměstnanci možnost poznat práci jiných útvarů.

Průměrný počet zaměstnanců celé finanční skupiny **mírně poklesl** na 10 843. Téměř 24 % zaměstnanců mateřské banky má vysokoškolské vzdělání, podíl mužů překračuje 26 % všech pracovníků, průměrný věk zaměstnance mírně poklesl na 39,1 roku. V České spořitelně je 45 % pracovníků zaměstnáno minimálně 10 let, což představuje pokles o 3 procentní body proti roku 2008.

Počet zaměstnanců

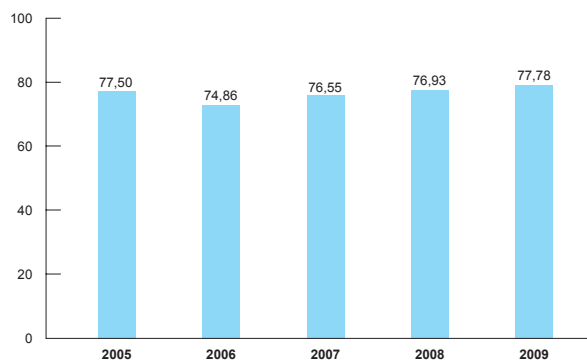
* průměrný přepočtený včetně zaměstnanců jiných společností Erste Group (tzv. expatriotů)

Souhrnná průměrná mzda zaměstnance mateřské banky včetně odměn vázaných na hospodaření banky dosáhla v roce 2009 výše 44 451 Kč, což v zásadě odpovídá roku 2008.

Kvalita služeb

Česká spořitelna se v roce 2009 zaměřila na **lidský rozměr výkonu banky**, který z pohledu kvality služeb znamenal zejména zpřehlednění strategických cílů, větší synergii útvarů centrály a zaměření pobočkové sítě na zlepšování spokojenosti klientů. To se odráží i ve výsledcích, spokojenost klientů banky se zvýšila. **Za**

Spokojenost klientů

Index CSI v bodech, průměr jaro-podzim

výbornými výsledky stojí zejména práce specialistů kvality služeb, kteří působí na velkých pobočkách, kde se spokojenost klientů zvýšila o 3,16 procentního bodu.

Úroveň služeb, kterou Česká spořitelna poskytuje klientům, je podobně jako v přecházejících letech zjišťována v rámci tzv. měření spokojenosti klientů, kterou vyjadřuje indexem CSI (Customer Satisfaction Index). **Celková spokojenost klientů České spořitelny se oproti roku 2008 zvýšila.** K výraznému meziročnímu zlepšení došlo zvláště u parametru „fronty“ a parametru „jednání ve prospěch klienta, nikoliv banky“. Klienti také ohodnotili zlepšení parametru „spolehlivost a bezpečnost internetbankingu“.

Již desátým rokem je k dispozici klientům České spořitelny tým ombudsmanů, kteří jsou přístupní přes různé komunikační kanály. Klienti využívají modrou linku 844 117 118, e-mailovou adresu ombudsman@csas.cz, přicházejí na osobní konzultace a posílají dopisy. Členové týmu řeší problémy klientů v českém, anglickém a německém jazyce každý pracovní den od 8:30 do 17:00.

V roce 2009 přijal a řešil tým ombudsmana více než 5 tisíc podání. Podání je projev názoru, požadavku na změnu, sdělený bance podatelem ve formě stížnosti, reklamace, námětu na zlepšení, dotazu nebo pochvaly. Jedno podání může sestávat z kombinace jednotlivých forem a předmětů podání. V zájmu banky je evidovat každé sdělené podání tak, aby jasně vyjadřovalo konkrétní přání klienta.

Na základě podnětů klientů banka zrealizovala řadu zlepšení služeb a systémových změn. Pobočky banky je možné najít snáze, a to díky doplněné místní navigaci nebo pomocí GPS vyhledávačů, nové způsoby obsluhy klientů jsou systematicky ověřovány a přizpůsobovány klientům tak, aby jejich užívání bylo jednoduché a intuitivní. Noví klienti internetového bankovníctví jsou nyní přímo prostřednictvím uvítacího hovoru navigováni, aby své první přihlášení zvládli co nejsnadněji. Náměty a odpovědi na otázky od klientů se objevily v aktualizované příručce „Jak si chytře půjčit“. Pravidelné příspěvky jsou rovněž v časopise Info Plus a na internetových stránkách www.csas.cz.

Dvakrát se také otevřely dveře poboček nikoliv pro běžné služby, ale proto aby se klienti či potenciální klienti mohli seznámit s tím, co běžně není vidět. Klienti získali základní informace o úrovni kvality služeb České spořitelny, v neformální atmosféře se seznámili s fungováním pobočky, zeptali se na vše, co je o bance zajímavé, předali své náměty na zlepšení služeb a nahlédli do prostor, které nejsou běžně přístupné.

Spokojenost vnitřního klienta v bance je klíčová pro schopnost banky poskytovat kvalitní služby klientům externím. Úroveň kvality vnitřních služeb, které si útvary vzájemně poskytují, se pravidelně měří na pololetní bázi pomocí indexu SLI (Service Level Index). **Česká spořitelna pokračovala ve zlepšování kvality vnitřních služeb**, protože průměr indexu za celý rok 2009 se v meziročním porovnání mírně zvýšil z hodnoty 80,26 na hodnotu 80,43. Pro možnost dalšího rozvoje a zkvalitnění byl zaveden index klíčových kli-

entů KCI (Key Client Index), který vyjadřuje úroveň spokojenosti vybraných klíčových odběratelů vnitřních služeb od dodávajících útvarů. Hodnota průměru indexu KCI za celý rok meziročně mírně klesla z 82,46 o necelý jeden bod na hodnotu 81,59.

Ekonomické a strategické analýzy

Zodpovědnost týmu Ekonomických a strategických analýz je rozdělena do třech oblastí. Za prvé jde o oblast strategického plánování a analýz bankovního sektoru. Tyto analýzy a podklady se staly integrovanou součástí při přípravě a kontrole plánu Finanční skupiny České spořitelny. V oblasti akciových analýz došlo k rozšíření pokrývaných sektorů z jednoho na tři: realitní sektor, sektor medií a sektor ropa a plyn. Celkově je analyticky pokryto patnáct společností. Třetí oblastí jsou makroekonomické analýzy, které vyúsťují do prognóz vývoje měnových kurzů a úrokových sazeb. V akciové a makročásti nabízí banka klientům vedle analýz a prognóz i investiční strategii.

Analýzy jsou mimo jiné zveřejňované na internetových stránkách banky v sekci analytických zpráv a on-line datového servisu (www.csas.cz/analyza). Rodina pravidelných analytických zpráv čítá nyní patnáct různých produktů s denní až čtvrtletní frekvencí v českém a anglickém jazyce. Analytici a strategové jsou k dispozici i k osobním a telefonickým konzultacím pro vybraný okruh klientů Finanční skupiny České spořitelny.

EU Office České spořitelny

EU Office České spořitelny navázala svými aktivitami na svoji dosavadní šestiletou činnost, zaměřenou na monitoring, analýzu a informování o klíčových aktuálních událostech v Evropské unii ve vztahu k vnitřním klientům v rámci banky, vnějším klientům i široké veřejnosti.

Rok 2009 byl z pohledu **EU Office** velmi specifický, neboť **se intenzivně podílela na naplňování praktického výkonu předsednictví České republiky** Rady EU v první polovině roku. Zástupci EU Office vystoupili v řadě případů coby přednášející a moderátoři mnoha událostí uskutečněných v jeho rámci na půdě České republiky, v Bruselu a na dalších místech Unie.

EU Office rovněž připravila řadu publikačních výstupů a dalších konferenčních a kongresových přednášek na téma předsednictví či pátého výročí vstupu do EU. Navíc byla připravena celá řada jednorázových informačních materiálů, kvízů a soutěží pro zaměstnance finanční skupiny, jimž umožnila snazší orientaci v mnohdy komplikovaných záležitostech řešených na úrovni EU. V rámci skupiny Erste Group Bank pokračoval vývoj platformy EU Affairs Working Group, kde je EU Office hlavním dodavatelem informační větve projektu.

V průběhu roku byla posílena spolupráce s regiony České republiky při formulování jejich strategických priorit vůči příštímu programovacímu období Kohezní politiky EU a rovněž pokračovala práce zástupců EU Office v rámci platformy EuroTeam, nezávislé expertní pracovní skupiny fungující při Evropské komisi.

Řízení projektů

Česká spořitelna úspěšně realizuje své strategické cíle s využitím projektového řízení. Cíle jednotlivých projektů jsou zaměřeny zejména na rozvoj služeb a zvýšení spokojenosti klientů, vyšší efektivitu procesů a podporu rozvojových aktivit v rámci Erste Group Bank.

K projektům s bezprostředními přínosy pro klienty se řadí projekt Legacy Enhancement, jehož prostřednictvím byly zavedeny nové produkty jako např. Šikovní spoření nebo Osobní účet Junior. Projekt **CIC** realizoval změny v aplikacích **SERVIS 24** a **BUSINESS 24**, které mimo jiné přinesly zvýšení bezpečnosti přihlašování do internetového bankovníctví pomocí SMS a zvýšení bezpečnosti certifikátu PKI. V rámci projektu **Consumer Lending Factory** byla nasazena nová služba v bankomatech, která klientům nabízí možnost sjednání kontokorentního úvěru přímo na místě. Česká spořitelna se v listopadu 2009 dobrovolně zavázala k tomu, že umožní klientům hladký přechod z jedné banky do druhé včetně jednoduchého převodu trvalých příkazů a souhlasů s inkasem. Související změny v bankovních procesech zajistil projekt **Mobilita klientů**. V prosinci 2009 projekt **Wealth Creation** implementoval novou aplikaci Osobní finanční plán. Aplikace slouží investičním poradcům pro obsluhu bonitní klientely. Použitím této aplikace se usnadní a zkvalitní obchodní rozhovor s klientem.

Mezi významné **projekty zaměřené na zefektivňování procesů** patří projekt **Restrukturalizace aplikace Partner24**, který úspěšně spustil novou verzi aplikace Partner24. Systém zajišťuje bezpečnou komunikaci s externími subjekty České spořitelny, výstupy projektu přinesou rovněž úspory v implementačních nákladech při vývoji dalších modulů a komunikačních kanálů. To potvrzuje i další vývoj dané platformy v rámci projektu **Partner24 Platform Development**, který připravil nový modul Zaměstnavatelský portál pro správu příspěvků podle požadavků Penzijního fondu ČS. Jeho cílem je zajištění efektivní komunikace se zaměstnavateli a zjednodušení administrativy. Univerzálnost platformy Partner24 a možnost paralelního vývoje prokázal i současný vývoj třetího modulu v rámci projektu **Real-Estate Valuers**, který bude sloužit ke komunikaci s externími odhadci cen nemovitostí při řízení znaleckých aktivit v rámci finanční skupiny. Nasazení aplikace přispěje k zefektivnění procesu poskytování hypotečních úvěrů a ke snížení úvěrového rizika.

V roce 2009 projekt **Housing Operations** dokončil skenování a svezení dokumentace zajištěných úvěrů do centrálního pracoviště v Hradci Králové. V rámci projektu **Learning Management System** byl spuštěn pilotní provoz aplikace vzdělávacího EDU portálu. V Ostravě bylo otevřeno nové pracoviště pro centralizované zpracování krátkodobých pohledávek, které bylo realizováno projektem **Early Collection**. Od zahájení provozu centra bylo dosaženo zvýšení efektivity ve vymáhání pohledávek, a tím snížení nutnosti tvorby opravných položek, pokrytí větší části dlužného portfolia a zvýšení vymožených částek. Program **Secese** dosáhl několika klíčových úspěchů, v říjnu byla dokončena centralizace procesů univerzálních účtáren a v listopadu byly nasazeny úpravy

související s novým zákonem o platebním styku, který je transpozicí směrnice Evropského parlamentu Payment Services Directive.

V neposlední řadě pracuje banka na projektech, které mají **přínos pro celou Erste Group**. Dlouhodobým cílem **programu Stěhování datového centra (DCT)** do Vídně je optimalizace provozu IT infrastruktury České spořitelny a vytvoření předpokladů pro další synergické efekty na úrovni Erste Group. **Projekt Proof of Concept** úspěšně přepnul do datového centra ve Vídni aplikace CRM a DWH. Kromě nich byl na vídeňské prostředí rozšířen systém Tuxedo. V rámci tohoto programu zajistil **projekt AIX** přepnutí aplikací Starbank, CSCAN a Swift do nové lokality. Dalším projektem programu DCT byl **projekt Mainframe**, který do nového prostředí převedl platformu Mainframe. Kromě základních infrastrukturních služeb, jako je zálohování dat nebo jejich archivace, byly mimo jiné v této vlně přesunuty také obchodní aplikace Sporožiro, Vkladní knížky či Platební a zúčtovací systém.

Projekt **Enterprise Service Bus** je dalším příkladem úspěšné spolupráce v rámci Erste Group. Díky podpoře České spořitelny byla v Erste Bank Ukraine spuštěna nová integrační platforma pro výměnu dat mezi jednotlivými aplikacemi.

Informační technologie (IT)

Hlavním úkolem oblasti IT byla **aktivní podpora všech hlavních bankovních vývojových záměrů** umožňujících další rozvoj flexibilního a stabilního IT prostředí usnadňujícího implementaci bankovní obchodní strategie. Současně je dalším z hlavních záměrů **optimalizace vytvořeného prostředí z hlediska investic a provozních nákladů**. Zároveň toto prostředí podporuje implementaci požadovaných legislativních požadavků, vnitřních změn a hlavních strategických projektů Erste Group.

Mezi klíčové nové funkčnosti, které byly úspěšně implementovány v rámci produktových systémů patří: Wealth Creation a legislativní požadavky v rámci platebního styku. Také byl zajištěn další vývoj a implementace hlavních obchodních požadavků na Osobní účet Junior, Šikovné spoření, on-line prevenci podvodů v systému TP2 v oblasti platebních karet, korporátní víceúčelové úvěry, prodej Chytré karty prostřednictvím internetového bankovníctví SERVIS 24. Nově byla v oblasti bezpečnosti zlepšena úroveň online systému pro odhalování podvodů. Všechny nové funkčnosti byly dodány paralelně s průběžnou implementací technologických změn jako např. upgrade aplikačních kompilátorů hlavních sálových počítačů a upgrade systému pro řízení změn ZMERI.

S cílem optimalizovat celkové IT náklady proběhla **centralizace výpočetních středisek v rámci Erste Group** v oblastech CRM/DWH, aplikace běžící na hlavních sálových počítačích (např. Sporožiro, Vkladní knížky apod.), Starbank (běžné účty, úvěry). Následně byly vybrány další vhodné systémy, pro které je nyní centralizace připravována, a to Symbols (systém pro korporátní klienty) a DON (kapitálový trh). Všechny ostatní systémy byly úspěšně přestěhovány do nového moderního výpočetního střediska České spořitelny v Praze.

S cílem zlepšit a zjednodušit aktualizaci klientských dat ve všech bankovních systémech byl připraven projekt Customer Data Hub. První fáze tohoto projektu, která pokrývá hlavní bankovní systémy, bude spuštěna na jaře 2010.

Mezi hlavní funkční změny v oblasti alternativních distribučních kanálů pokrývající produkty internetového bankovníctví patří **zvyšování bezpečnosti při přihlášení do internetového bankovníctví SERVIS 24 a BUSINESS 24** s použitím přihlašovací SMS, zjednodušení obnovy PKI karty, které budou nově distribuovány poštou, Wealth Creation a legislativní změny, úvěrový monitoring, poskytnutí kontokorentu prostřednictvím ATM, e-box, nový modul pro externí prodejce (EPAK) a mapa poboček banky zveřejněná na extranetu. V zájmu dalšího zvýšení robustnosti a stability systémů alternativních distribučních kanálů byl zahájen odpovídající upgrade hardwaru.

V roce 2009 byl zahájen pilotní **projekt Solution Management**, který **představuje nový trend v řízení a organizaci IT**. Projekt nastavuje pravidla odpovědnosti za dodávku IT řešení a provoz IT na jedno místo. V roce 2010 se pak předpokládá využití ve všech IT oblastech, které umožní optimalizaci poskytovaných IT služeb z hlediska kvality a nákladů.

V rámci celé Erste Group probíhá proces unifikace IT s cílem další optimalizace IT nákladů pomocí vytvoření jedné integrální IT platformy efektivně podporující požadované obchodní cíle v rámci Erste Group.

Bezpečnostní politika

Česká spořitelna věnuje bezpečnostní politice výraznou pozornost. V bance pracuje samostatný úsek bezpečnosti, který plní úkoly v oblasti šetření operačních rizik, bezpečnosti IT a fyzické bezpečnosti. **Působení banky je zaměřeno především na prevenci všech negativních jevů** či nekorektního jednání, **kteří ohrožují bezpečnost klientů**, zaměstnanců nebo majetek společnosti z Finanční skupiny ČS.

Bezpečnostní politika České spořitelny sleduje minimalizaci operačních rizik. Eventuální trestná činnost klientů nebo zaměstnanců banky je prioritním hlediskem při vyhodnocování a správě varování v softwarových aplikacích, při posuzování stanovených metodických postupů a při hodnocení nových rozvojových projektů v bance.

V průběhu roku 2009 byla věnována pozornost dalšímu zefektivnění bezpečnostního monitoringu. V souvislosti s aktuálními bezpečnostními hrozbami a riziky, která se uplatňují zejména v souvislosti s rostoucím využíváním alternativních distribučních kanálů, byla realizována řada účinných technických a organizačních opatření s cílem minimalizace uvedených rizik.

V roce 2009 se finanční krize zatím v České spořitelně neprojevovala na násilné vnější kriminalitě. Počet loupežných přepadení ve střednědobém horizontu stagnuje či mírně klesá, i když v bankovním

sektoru se situace vyvíjí opačným směrem. Banka ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení přispívá k objasňování případů loupežných přepadení a kriminality obecně, a tak preventivně chrání majetek klientů i České spořitelny. To se bance daří především díky tomu, že již řadu let investuje velké finanční částky do bezpečnostních technologií a snaží se velmi úzce spolupracovat s Policií ČR. Obecně lze konstatovat, že výsledky v oblasti fyzické bezpečnosti jsou v rámci bankovního sektoru v České republice velmi dobré.

Interní audit

Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v bance. Interní audit pomáhá bance dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení banky. Interní audit provádí ve všech útvech banky monitorování procesů a činností včetně sledování úrovně, funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému a ověřování plnění opatření přijatých z auditů a kontrol. Interní audit poskytoval v roce 2009 vedoucím zaměstnancům banky, představenstvu, dozorčí radě a výboru pro audit zprávy, informace a ujištění o stavu rizik v bance.

Strategické záměry a plány do budoucnosti

Strategické cíle

V roce 2009 se Česká spořitelna úspěšně vyrovnala s úkoly, které jí stanovili její akcionáři, a to přes mimořádně obtížné vnější podmínky vyvolané celosvětovým hospodářským poklesem. Úspěšná realizace základní strategické linie banky se projevila i v nárůstu spokojenosti klientů, dalším rozvoji obchodů a získání celé řady ocenění v soutěžích určených pro odbornou i laickou veřejnost.

Česká spořitelna si tak vytvořila dobrou výchozí pozici pro další rozvoj i v následujících letech. I když ani rok 2010 nebude pro českou ani světovou ekonomiku rozhodně snadný, očekává Česká spořitelna relativně stabilizovaný vývoj založený na spolehlivě fungujícím obchodním modelu preferujícím drobné bankovníctví a na výhodné struktuře a vysoké loajalitě klientů.

Hlavní strategické cíle České spořitelny pro další období lze definovat takto:

- ve finanční oblasti bude hlavní prioritou důsledné řízení obchodních rizik a provozních nákladů;
- v zaměstnanecké oblasti bude Česká spořitelna usilovat o udržení statutu „zaměstnavatele první volby“ včetně dalšího rozvoje firemní kultury;
- v oblasti procesů bude banka směřovat k jejich dalšímu zjednodušení i správnému nastavení;
- v klientské oblasti bude k prioritám patřit především další zlepšování kvality služeb a obsluhy ve vztahu ke všem klientům.

Makroekonomické předpoklady

Průběh roku 2009 prokázal, že i přes očekávané zhoršení většiny makroekonomických ukazatelů má Česká republika potenciál se s negativními vlivy celosvětového hospodářského poklesu vyrovnat. Nejblíží budoucnost však bude vyžadovat řešení dlouho odkládaných problémů (důchodová reforma, financování zdravotnictví a školství, růst deficitů veřejných rozpočtů), což se negativně dotkne obyvatelstva i podnikatelské sféry s následným dopadem do základních makroekonomických ukazatelů.

Rozpočet České spořitelny na rok 2010 vychází z těchto makroekonomických předpokladů:

- mírné oživení tempa ekonomického růstu v České republice měřené tempem meziročního růstu HDP okolo 2 %,
- rostoucí míra inflace,
- klesající osobní spotřeba,
- rostoucí míra nezaměstnanosti,
- stagnace úrokových sazeb,
- mírné posilování české koruny vůči hlavním měnám.

Nástin obchodní politiky a očekávaná hospodářská a finanční situace v roce 2010 a výhled na další roky

V roce 2010 se obchodní útvary banky zaměří zejména na následující obchodní priority:

Drobné bankovníctví

Strategie drobného bankovníctví je formulována v projektu „BAROKO“, který by měl být realizován ve střednědobém horizontu. Projekt je koncipován na čtyřech pilířích (distribuce produktů, spokojenost klientů, hodnocení produktů, zlepšování procesů). Nová diferencovaná strategie řízení zákaznické zkušenosti vycházející ze znalosti potřeb klienta umožní jemnější diferenciaci přístupu k zákazníkovi v klíčových oblastech. Důraz bude kladen na kvalitu nově poskytovaných úvěrů a důslednou správu úvěrů poskytnutých v minulosti s cílem minimalizovat možná rizika spojená s jejich nesplácením.

V segmentech malých a středních podniků a svobodných povolání bude hlavní pozornost věnována získávání nových klientů. Ve všech segmentech budou podporovány alternativní distribuční kanály s cílem uspokojit poptávku klientů i mimo pracovní dobu.

Korporátní bankovníctví

Strategickým cílem korporátního bankovníctví je dále rozvíjet služby pro malé a střední firmy a velké korporátní zákazníky na základě komplexní obsluhy těchto klientů, znalosti jejich potřeb a nabídky odpovídajících řešení.

V segmentu malých a středních firem bude banka dále rozvíjet strategii komplexní obsluhy klientů a diferencovaného přístupu založeného na znalostech potřeb jednotlivých podsegmentů. Spolu s prodejem klasických bankovních produktů budou nabízeny i další finanční i nefinanční služby, jako je např. poradenská podpora klientů v oblasti využití fondů Evropské unie. Na základě zkušeností z financování projektů zaměřených na úspory energie a její produkci z obnovitelných zdrojů chce banka v této oblasti dále upevnit svoji významnou pozici. Důraz bude kladen na kvalitu služeb a zlepšování procesu obsluhy klientů. Procesní řízení se stane jedním ze základních pilířů zefektivňování korporátního bankovníctví.

V segmentu korporátního bankovníctví banka dále prohloubí nabídku cash managementu a komplexních finančních řešení pro klienty působících na trzích Erste Group Bank. Banka se dále bude významně angažovat v oblasti poradenství, fúzí a akvizic a dlouhodobého zajištění komoditních, měnových a úrokových rizik.

V oblasti nemovitostí bude nadále k dispozici nabídka komplexních služeb pro realitní podnikatele a investory odpovídající aktuálním podmínkám na trhu, včetně podpory regionálních klientů přímo v místě

prostřednictvím sítě Developer center. Standardní nabídka financování rezidenčních projektů bude posílena o garanční služby poskytující kupujícím jistotu finančních toků. Předpokládáme i opětovný rozvoj realitních fondů pro veřejnost, kvalifikované a institucionální investory. U veřejného a neziskového sektoru je cílem posílení spolupráce se strategickými klienty, silná regionální přítomnost a posílení akvizitních aktivit. Česká spořitelna bude aktivně vystupovat zejména ve financování projektů, poskytování poradenství a individuální nabídce produktů a služeb s vyšší přidanou hodnotou.

Finanční trhy

V oblasti obchodování na finančních trzích je cílem udržet vedoucí postavení ve všech klíčových oblastech finančního trhu. Česká spořitelna se bude nadále zaměřovat na rozvoj služeb pro korporace i finanční instituce a také bude posilovat svoji pozici významného regionálního partnera v oblasti financování prostřednictvím emisí dluhopisů a akcií. Banka bude rovněž pokračovat ve filozofii nabídky širokého spektra produktů finančních trhů s důrazem na komplexní řešení pro klienta a automatizaci vybraných produktů. Vedle tradičních produktů, kterými jsou zajišťování měnového a úrokového rizika, patří k rozvíjeným oblastem zajišťování cen komodit a nově i elektrické energie.

V prodeji investičních produktů retailovým klientům se banka zaměří zejména na pravidelné investování, posilování podílu na trhu v oblasti otevřených podílových fondů a zvyšování objemu investičních produktů pod správou s důrazem především na kvalitu a srozumitelnost předkládaných řešení a přínos pro klienta. V oblasti privátního bankovníctví bude nadále pokračovat budování silného týmu Erste Private Banking.

Očekávaná hospodářská a finanční situace

Přes úspěšné zvládnutí nepříznivého vývoje hospodářství v roce 2009 nebude pro Českou spořitelnu rok 2010 nijak lehkým obdobím, a to především z těchto důvodů:

- minimálně první pololetí roku 2010 bude dále poznamenáno negativními dopady předchozího poklesu ekonomiky, které se budou projevovat tlakem na růst rizikových nákladů především v sektoru obyvatelstva;
- přetrvávající nízké tržní úrokové sazby negativně ovlivní vývoj čistého úrokového výnosu jakožto hlavní složky provozních výnosů;
- pokračující úsilí o minimalizaci provozních nákladů bude narážet na nutnost podpory a realizace skupinových projektů i potřebu vytvářet dlouhodobější příležitosti pro další rozvoj finančních služeb;
- úsilí vlády o zamezení dalšího růstu zadlužení veřejných rozpočtů se projeví v řadě legislativních změn, které negativně ovlivní ekonomickou situaci obyvatelstva i podnikatelské sféry s následnými dopady do sektoru bankovních služeb.

Plánované finanční cíle České spořitelny pro rok 2010 je třeba posuzovat s ohledem na situaci vyznačující se vysokou mírou nejistot a značnou volatilitou vnějších podmínek. Banka je však přesvědčena, že nadále bude dosahovat solidních hospodářských

výsledků. Provozní výnosy by se mohly meziročně zvýšit, zejména díky růstu transakcí a objemů v aktivních i pasivních obchodech. Provozní náklady budou přes pokračující úsporné programy ovlivněny realizací některých skupinových projektů a aktivit. Poměr provozních nákladů k provozním výnosům (Cost/Income) by tak měl mírně překračovat 40 %. Zaslouhou lehce pozitivního vývoje u klientských úvěrů a vkladů banka v meziročním porovnání předpokládá mírný nárůst konsolidované bilanční sumy. Ukazatel poměru klientských úvěrů a klientských vkladů se bude držet na stávající úrovni.

Řízení rizik

Jednou z významných součástí řídicího a kontrolního systému banky jsou procesy řízení rizik. Česká spořitelna je v důsledku své obchodní a jiné činnosti nevyhnutelně vystavena různým rizikům, jako je riziko úvěrové, tržní, operační, riziko likvidity apod. V České spořitelně je věnována oblasti řízení rizik velká pozornost odpovídající velikosti banky, složitosti a množství produktů a obchodních a jiných aktivit. Česká spořitelna má vypracovanou strategii řízení rizik, schválenou představenstvem banky, která obsahuje zásady řízení rizik, zahrnující procesy identifikace rizik, monitorování a měření rizik, soustavy limitů a omezení. Uplatňováním těchto zásad je riziko udržováno v přijatelné výši tak, aby se zachovala efektivnost procesů řízení banky.

Na řízení rizik se v České spořitelně podílejí následující útvary:

- úsek centrálního řízení rizik, který je zodpovědný především za tržní a operační rizika a za konsolidované řízení rizik celé Finanční skupiny České spořitelny;
- úseky řízení úvěrového rizika a kontroling úvěrového rizika a řízení portfolia zodpovědné za řízení úvěrového rizika celé skupiny;
- úsek řízení bilance finanční skupiny, který řídí riziko čistého úrokového příjmu bankovní knihy (investičního portfolia) a riziko likvidity na základě rozhodnutí výboru pro řízení aktiv a pasiv.

Dále činnost těchto útvarů řízení rizik doplňují aktivity:

- úseku bezpečnosti zodpovědného za řízení rizik v oblasti fyzické bezpečnosti, bezpečnosti IT a správy varovného systému;
- úseku právní služby a compliance, zodpovědného za řízení compliance rizika a prevence praní špinavých peněz (Anti Money Laundering).

Rozhodovací pravomoc v oblasti řízení rizik mají kromě představenstva společnosti příslušné výbory:

- Výbor pro řízení aktiv a pasiv,
- Úvěrový výbor představenstva České spořitelny,
- Výbor finančních trhů a řízení rizik,
- Výbor Compliance, operačních rizik a bezpečnosti (CORB) – orgán představenstva společnosti k rozhodování v oblasti řízení operačního rizika, rizika compliance a v oblasti bezpečnosti.

Úvěrové riziko

Česká spořitelna je vystavena úvěrovému riziku, tedy riziku, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši. Při řízení úvěrových rizik používá Česká spořitelna jednotnou metodiku, která je upravena v holdingové normě a stanoví postupy,

role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání,
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru,
- základní rámec systému hodnocení (ratingu), stanovení a revize ratingu dlužníka,
- základní principy systému limitů a struktury schvalovacích úrovní,
- pravidla pro řízení zajištění úvěrů,
- strukturu základních produktových kategorií,
- metodiku výpočtu opravných položek a rizikově vážených aktiv.

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Banka vychází při řízení úvěrového rizika z informací ze svého vlastního portfolia a z informací z portfoliích dalších členů Finanční skupiny České spořitelny. Banka dále využívá informací z externích informačních zdrojů např. z Credit bureau, Centrálního registru úvěrů nebo využívá ratingů renomovaných ratingových agentur. Rozsáhlá datová základna, která je pro účely řízení úvěrového rizika k dispozici, slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Rating je považován za jeden z klíčových nástrojů řízení rizik. Banka používá klientský rating pro měření rizikovosti protistrany. Klientský rating odráží pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Hodnocení dlužníka a stanovení interního ratingu je součástí každého schvalování úvěru nebo zásadních změn v úvěrových podmínkách. Hodnocení dlužníka zohledňuje jeho finanční situaci i nefinanční charakteristiky. U korporátních dlužníků se jedná především o analýzu silných a slabých stránek např. kvalitu managementu, konkurenceschopnost apod. U retailových dlužníků se jedná především o demografické a behaviorální ukazatele. V rámci řízení rizika banka rozděluje své klienty na klienty „v selhání“ a „bez selhání“. Pro klienty, fyzické osoby nepodnikatele, „bez selhání“ banka používá 8stupňovou ratingovou škálu a 13stupňovou ratingovou soustavu pro ostatní klienty. Pro všechny klienty „v selhání“ banka používá ratingový stupeň „R“, který se dále dělí podle příčiny selhání.

Všechny důležité informace pro hodnocení jsou shromažďovány a ukládány centrálně. Banka provádí pravidelné (min. jednou ročně) revize stanovení interního ratingu. Metodika interního ratingu je validována na základě historických dat využitím statistických modelů. V souladu s požadavky regulátora je zajištěn dohled nad procesem validace metodiky interních ratingů nezávislým subjektem.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální přípustná výše angažovanosti banky vůči jednotlivému klientovi nebo skupině ekonomicky spjatých osob. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál banky před koncentrací rizika.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření banky a rizikovitosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomocí má úvěrový výbor dozorčí rady a úvěrový výbor představenstva. Nižší schvalovací pravomoci jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik.

Pro určení rizikových parametrů, jako je pravděpodobnost selhání (PD), ztráta z úvěrů v selhání (LGD) a úvěrové konverzní faktory (CCF) (tj. koeficienty sloužící k převodu podrozvahových položek na rozvahové), používá Česká spořitelna vlastní interní modely. Všechny modely jsou v souladu s požadavky BASEL II. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce vytvářejí prostředí pro kvantitativní řízení portfolia. Česká spořitelna v současnosti používá rizikové parametry při monitorování výše úvěrového rizika, správě portfolia v selhání a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umožňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Česká spořitelna používá metodiku tvorby opravných položek, která je v souladu s mezinárodními účetními standardy IFRS. Pro portfolia pohledávek, u nichž nebylo zjištěno individuální znehodnocení, se počítají portfoliové opravné položky. Jejich výše je určena pomocí modelů založených na historické zkušenosti banky. Významnou složku těchto modelů tvoří rizikové parametry PD a LGD. Pro pohledávky, u nichž bylo zjištěno znehodnocení, se opravné položky počítají individuálně. V případě všech neretailových pohledávek a retailových pohledávek s expozicí vyšší než 5 mil. Kč se používá metoda diskontovaných očekávaných peněžních toků. V případě ostatních retailových pohledávek se míra znehodnocení stanovuje statisticky na základě historické zkušenosti s průběhem vymáhání podobného typu pohledávek. Opravné položky všech pohledávek jsou přehodnocovány měsíčně.

Riziko koncentrace a rizikově vážená aktiva

Česká spořitelna řídí riziko koncentrace úvěrového portfolia systémem limitů velkých angažovaností. Limity velkých angažovaností jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro banku vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině klientů při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby v portfoliu nedocházelo k přílišné koncentraci rizika vůči malému počtu klientů. Nastavení systému je založeno na maximální výši ekonomického kapitálu, který může být alokovan na jednu skupinu klientů.

V oblasti výpočtu kapitálového požadavku k úvěrovému riziku Česká spořitelna splnila podmínky pro použití přístupu IRB a od

července 2007 jsou rizikově vážená aktiva a kapitálový požadavek založena na interním ratingu a vlastních odhadech parametrů PD, LGD a CCF. Výpočet rizikově vážených aktiv je prováděn měsíčně. Standardní výpočet je pravidelně doplňován tzv. stresovým testováním, v jehož rámci jsou modelovány dopady náhlých změn tržního prostředí především makroekonomických vlivů.

Zlepšení procesu včasného vymáhání

Banka v roce 2009 věnovala zvýšenou pozornost procesu včasného vymáhání a detekce problematických klientů. V oblasti korporátního bankovníctví byl zřízen útvar zodpovědný za monitoring plnění nefinančních podmínek souvisejících s úvěrovými smlouvami uzavřenými s korporátními klienty. Cílem projektu je zlepšení monitoringu úvěrového portfolia banky a snížení expozice banky vůči úvěrovému riziku.

V oblasti retailového bankovníctví byl dokončen projekt, jehož cílem je centralizace a zlepšení procesu včasného vymáhání retailových pohledávek. Veškeré činnosti související s včasným vymáháním delikventních pohledávek jsou nyní soustředěny do nového call centra, proces včasného vymáhání byl výrazně personálně posílen. Kromě předpokládaného pozitivního vlivu na vývoj objemu pohledávek po splatnosti je cílem banky také poskytnutí větší pomoci klientům, kteří se dostali do obtížné životní situace a mohou mít potíže s úhradou svých závazků vůči bance. V roce 2010 je plánováno využití kapacit call centra i pro ostatní subjekty Finanční skupiny České spořitelny.

Tržní rizika

S tržním rizikem jsou v České spořitelně spojeny především transakce na finančních trzích, které jsou obchodovány na obchodním a bankovním (investičním) portfoliu, a úrokové riziko aktiv a pasiv v bankovní (investiční) knize. Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kótování klientům a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kótování na mezibankovním trhu,
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním trhu,
- distribuce produktů finančních trhů drobné klientele.

Od 1. února 2008 byl v Erste Group Bank zaveden nový „holdingový“ obchodní model v oblasti obchodování na finančních trzích „Group Capital Markets“. Rizika z uzavřených klientských operací jsou převáděna stejnými transakcemi na portfolia holdingu Erste Group Bank, rovněž kótování na trzích s dluhopisy, deriváty a na devizovém trhu a mezibankovní transakce byly převedeny na holding. Erste Group Bank na roční bázi redistribuuje podíl na výsledku holdingu z tohoto obchodování podle schváleného modelu. Uzavírání nových obchodů a kótování na peněžním trhu a trhu s akciemi bylo ponecháno v České spořitelně.

Derivátové transakce se také využívají k zajištění úrokového rizika bankovní (investiční) knihy a k refinancování rozdílu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy.

Tržní riziko obchodní a bankovní (investiční) knihy je sledováno a měřeno v úseku centrálního řízení rizik. Úsek je zcela nezávislý na divizi finančních trhů, a to z důvodu zamezení konfliktu zájmů a zaručení korektnosti a nezávislosti předkládaných hlášení týkajících se rizik banky.

Úsek centrálního řízení rizik zajišťuje nezávislé ocenění všech transakcí na finančních trzích pro finanční skupinu i portfolia klientů ve správě finanční skupiny. Úsek má v zodpovědnosti také řízení operačních rizik spojených s obchodováním na finančních trzích a s řízením tržních rizik. Velice pečlivě se také věnuje kontrolním činnostem a rekonziliacím tak, aby byla zajištěna úplná a přesná evidence instrumentů v portfoliích banky.

Limity pro tržní rizika jsou stanovovány zvlášť na úrovni obchodního portfolia a bankovního (investičního) portfolia. Veškeré limity pro obchodní portfolio (konkrétně VaR limity pro dobu držení jednoho dne a citlivostní limity) jsou navrhovány ve spolupráci úseku centrálního řízení rizik a příslušných obchodních útvarů a schvalovány Výborem finančních trhů a řízení rizik. Veškeré limity pro tržní rizika bankovního portfolia (konkrétně VaR limity pro dobu držení jednoho měsíce) jsou navrhovány ve spolupráci úseku centrálního řízení rizik a úseku řízení bilance finanční skupiny a schvalovány Výborem pro řízení aktiv a pasiv. Soustava tržních limitů musí být v souladu s maximální mírou podstupovaných rizik (měřenou metodou VaR) schválenou představenstvem banky a také potvrzena mateřskou společností Erste Group Bank.

Zatímco veličina VaR pro obchodní portfolio je stanovitelná standardními a ověřenými metodami, obsahuje bankovní kniha banky i některých dceřiných společností taková aktiva a pasiva, která nelze reprezentovat standardním přístupem. Proto je VaR pro tato portfolia počítán na základě speciálních postupů, které se snaží co nejvěrohodněji zachytit reálné chování aktiv a pasiv v těchto portfoliích.

Pro měření úrokového rizika transakcí finančních trhů je používán tzv. PVBP gap neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá obchodní portfolia úrokových produktů podle měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem je ošetřováno nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná rotace výnosové křivky. Pro hlavní měny (CZK, EUR, USD) je stanoven limit i pro prostý součet hodnot PVBP. Česká spořitelna sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatility.

Citlivost měnových derivátů na pohyby devizových kurzů je měřena formou delta ekvivalentů a je zahrnuta do devizové pozice

banky. Česká spořitelna sleduje speciální limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost hodnoty ocenění na dobu do maturity (theta) a úrokovou citlivost (rho), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP.

Akciové riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny akciových cen pro jednotlivé akciové emise a také v souhrnu za jednotlivé trhy a za celé portfolio.

Komoditní riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny cen komodit pro jednotlivé komodity.

Úsek centrálního řízení rizik používá další sofistikované postupy pro ocenění hodnoty a rizik strukturovaných produktů včetně kreditních investičních instrumentů, jejichž ocenění nelze vyjádřit explicitně. Nejčastěji je využívána metoda Monte Carlo pro simulaci pravděpodobnostního rozdělení ceny a budoucího vývoje složitých transakcí včetně citlivostí ceny na změny tržních faktorů.

Pro agregované měření tržního rizika pro obchodní i bankovní portfolio České spořitelny je používána metoda VaR. Hodnoty VaR jsou počítány na hladině spolehlivosti 99 % pro dobu držení jednoho obchodního dne. Pro výpočet se používá systém KVaR+ a metody historické simulace založené na historii posledních 500 obchodních dnů. Za předpokladu normality rozložení ztrát se stanovuje i VaR pro dobu držení jednoho měsíce, příp. jednoho roku a pro vyšší pravděpodobnostní hladiny (99,9 %, 99,98 %).

Limity VaR jsou stanoveny pro jednotlivé obchodní desky, resp. portfolia. Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady VaR s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud vykazují správné nastavení modelu pro výpočet VaR.

Metoda tržního VaR je používána také pro výpočet kapitálového požadavku z měnového obecného úrokového rizika, obecného a specifického akciového rizika a rizika opčních transakcí obchodního portfolia na základě schválení Českou národní bankou (ČNB). Dále je tato metoda používána pro výpočet Ekonomického kapitálu pro tržní rizika obchodního portfolia a bankovní (investiční) knihy. Výpočty VaR se uplatňují rovněž při hodnocení rizik portfolií aktiv dceřiných společností České spořitelny (pro fondy Investiční společnosti ČS, Penzijní fond ČS a Pojišťovnu ČS) a pro hodnocení tržních rizik bankovní knihy Stavební spořitelny ČS s využitím speciálních modelů pro reprezentaci bilance banky.

Obchodní portfolio a tržně přeceňované části investičního portfo-

lia banky jsou pravidelně v měsíčních intervalech podrobovány stresovému testování. Používají se následující scénáře:

- scénář založený na 10–15letých historických datech (pro akcie 80letých) při použití maximálních pozitivních a negativních změn (jednodenních a desetidenních) pro úrokové sazby, akciové ceny, devizové kurzy a volatility nezávisle na sobě,
- VaR hodnota na hladině spolehlivosti 99,8 % (nejhorší historický scénář z posledních 500 pozorování),
- stresové scénáře založené na měsíčních předpovědích odbohem ekonomických analýz.

Výsledky stresových scénářů jsou porovnávány s kapitálovým požadavkem z tržních rizik. Kromě limitů sensitivity a VaR jsou stanoveny a sledovány denně stop-loss limity pro jednotlivé obchodní desky. Měsíční stop-loss limit je porovnáván s aktuálním měsíčním výsledkem příslušné obchodní desky, roční stop-loss limit se porovnává s rozdílem mezi nejlepším výsledkem (realizovaným a nerealizovaným ziskem) v roce a aktuálním výsledkem obchodní desky. V útvaru řízení rizik se také sleduje tržní konformita obchodů uzavřených na finančních trzích s cílem odhalit manipulace trhem a předejít operačním rizikům.

Limity citlivosti, VaR a stop-loss limity včetně způsobu jejich stanovení a opatření, která nastanou po překročení limitu, jsou upraveny vnitřním pokynem banky – manuálem řízení rizik, který je součástí strategie řízení rizik.

Informace o expozici banky vůči tržním rizikům a o dodržování nastavených limitů jsou denně reportovány zodpovědným manažerům banky, měsíčně pak také členům představenstva prostřednictvím Výboru aktiv a pasiv a Výboru pro finanční trhy a řízení rizik.

Úrokové riziko

Úrokové riziko bankovního portfolia řídí Česká spořitelna s využitím následujících metod: simulace čistého úrokového výnosu, simulace citlivosti čistého úrokového výnosu na změnu tržních úrokových sazeb (paralelní/neparalelní diskrétní posun tržní výnosové křivky, stochastické simulace výnosové křivky), simulace

změny teoretické tržní hodnoty bankovního portfolia při posunu tržní výnosové křivky o +100/+200/-200 bazických bodů (včetně key rate duration), durační a gapové analýzy. Aktuální výše podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena Výborem pro řízení aktiv a pasiv v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci České spořitelny.

Základním sledovaným parametrem úrokové citlivosti České spořitelny je relativní změna očekávaného čistého úrokového výnosu banky při okamžitém paralelním poklesu/nárůstu tržních úrokových sazeb o +100/-100 bazických bodů v horizontu následujících 36 měsíců, a to za předpokladu stabilní struktury bilance (tj. produktové struktury aktiv a pasiv).

Riziko likvidity

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž banka ztratí schopnost dostát svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura pasiv.

V průběhu roku 2009 dosáhl meziroční nárůst objemu klientských aktiv za mateřskou banku 2 %, zejména díky nárůstu objemu úvěrů fyzickým osobám (kromě hypotečních) o 10 %. Objem hypotečních úvěrů vzrostl o 1 %, zatímco objem úvěrů právnickým osobám a veřejnému sektoru o 1 % poklesl. Objem státních dluhopisů v portfoliu drženém do splatnosti vzrostl meziročně o 17 %. Na straně pasiv došlo k nárůstu objemu klientských vkladů o 1 %, objem vkladů na viděnou se zvýšil o 5 %, zatímco objem termínovaných vkladů poklesl o 15 %.

Vnitřní limit stanovený pro hodnotu ukazatele běžné míry likvidity byl během celého roku 2009 plněn. Běžná míra likvidity je definována jako podíl rychle likvidních aktiv a rychle likvidních pasiv. Pro ilustraci k 31. prosinci 2009 bylo v mateřské bance za rychle likvidní považováno 108,9 mld. Kč aktiv a do jmenovatele pro výpočet běžné likvidity vstupovalo 531,2 mld. Kč pasiv.

Běžná míra likvidity v letech 2008 a 2009

	31. března	30. června	30. září	31. prosince
Skutečnost 2008	15,59 %	14,04 %	19,51 %	11,88 %
Skutečnost 2009	17,06 %	16,08 %	19,63 %	20,50 %

Střednědobá a dlouhodobá likvidita byla v průběhu roku 2009 posilována emisemi hypotečních zástavních listů v objemu 13,5 mld. Kč a emisemi dluhopisů v objemu 4,8 mld. Kč. Část z emitovaných hypotečních zástavních listů a dluhopisů byla bankou nakoupena zpět za účelem dalšího prodeje.

Operační rizika

Česká spořitelna definuje operační rizika v souladu s Vyhláškou ČNB č. 123/2007, o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztráty vlivem vnějších událostí, včetně rizika právního. Management banky je pravidelně informován o vývoji a velikosti operačních rizik.

Česká spořitelna využívá tzv. knihu rizik, která byla vyvinuta útvary řízení rizik spolu s interním auditem a která slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny ČS a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Česká spořitelna řídí operační riziko v souladu s požadavky nového regulatorního konceptu kapitálové přiměřenosti BASEL II. S účinností od 1. července 2009 bylo Českou národní bankou schváleno využívání pokročilých přístupů (AMA) pro oblast řízení operačního rizika a kalkulaci kapitálového požadavku k operačnímu riziku. Tento koncept byl schválen na úrovni Erste Group a je společný pro všechny entity v rámci skupiny, využívající pokročilé přístupy řízení operačního rizika. V současné době probíhá proces dalšího sladování lokálních a skupinových principů jak v oblasti sběru dat, tak i v oblasti řízení operačního rizika.

Banka používá speciální softwarovou aplikaci pro sběr dat o operačním riziku za účelem kvantifikace operačních rizik a pro výpočet kapitálového požadavku, ale také jako databázi cenných informací, které se využívají při řízení rizika, pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik a dále pro zjednodušení procesů evidence událostí způsobující škody včetně uplatnění pojistného nároku. Informace o událostech operačních rizik ve Finanční skupině ČS se pravidelně měsíčně vyhodnocují s ohledem na četnost výskytu a výši finančních ztrát pro jednotlivé útvary, produktové linie a typy operačních rizik. V případě negativních trendů jsou svolávány expertní skupiny, které případy řeší a navrhuji adekvátní opatření s cílem omezit dopady operačních rizik. Z pohledu prevence ztrát je významný zejména sběr a vyhodnocování dat o nekorektním jednání klientů banky a riziku selhání lidského faktoru (nekorektní jednání zaměstnanců).

Česká spořitelna se nespolehá v oblasti hodnocení a řízení operačních rizik pouze na data skutečných událostí. Dalším cenným zdrojem jsou expertní názory managementu na rizika v jejich oblasti zodpovědnosti. Pravidelně probíhá sběr těchto vlastních hodnocení rizik a vyhodnocení expertních rizikových scénářů.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který Česká spořitelna využívá již od roku 2002. Program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od 1. března 2004 je Česká spořitelna zapojena do společného pojistného programu Erste Group Bank, který významně rozšířil pojistnou ochranu České spořitelny, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek banky.

V oblasti řízení kontinuity podnikání Česká spořitelna zavedla metodiku a postupy založené na mezinárodně uznávaných standardech a Best Practice. Česká spořitelna systematicky analyzuje klíčové procesy a hrozby z pohledu rizika procesního selhání, včetně hodnocení účinnosti přijatých opatření a testování existujících pohotovostních plánů. Česká spořitelna se rovněž podílí na činnosti výboru Kritické infrastruktury finančního trhu (KIFT) zahrnujícího klíčové banky a zastřešeného ČNB.

Velká pozornost je věnována prevenci podvodného jednání jako specifické kategorii operačních rizik. Banka se soustřeďuje na prevenci externího podvodného jednání ze strany klientů či třetích stran a na riziko interního podvodného jednání. Závažné případy jsou podrobovány detailnímu šetření, na které navazují individuální opatření a systémové změny v oblasti IT i obchodních procesů banky.

Kapitálová přiměřenost

Individuální kapitálová přiměřenost České spořitelny převyšovala v roce 2009 úroveň 8,00 %, kterou vyžaduje Česká národní banka. Během roku 2009 došlo ke třem událostem, které měly významný dopad do kapitálu a na kapitálovou přiměřenost: v březnu 2009 byl emitován podřízený dluh ve výši 2,0 mld. Kč se splatností v roce 2019, který byl v průběhu roku 2009 prodáván drobným klientům, v dubnu byl emitován podřízený dluh ve výši 6,5 mld. Kč se splatností v roce 2019, který byl prodán institucionálním investorům. Tím došlo k navýšení kapitálu a zvýšení kapitálové přiměřenosti. V květnu 2009 byla vyplacena dividenda ve výši 15,5 mld. Kč (15,0 mld. Kč bylo použito ze zisku z minulého roku a 0,5 mld. Kč z nerozděleného zisku uplynulých let), tím došlo ke snížení kapitálu o 0,5 mld. Kč. Ke konci roku 2009 byla individuální kapitálová přiměřenost podle metodiky ČNB 12,30 %.

	2009	2008	2007	2006	2005
Kapitálová přiměřenost*	12,30 %	10,31 %	9,55 %	9,26 %	8,70 %

*údaje podle metodiky ČNB

Údaje o kapitálu a poměrových ukazatelích podle Vyhlášky 123/2007 Sb.

Základní kapitál České spořitelny představuje 11 211 213 ks prioritních akcií na jméno ve jmenovité hodnotě 100 Kč a 140 788 787 ks kmenových akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 100 Kč, akcie jsou v zaknihované podobě a nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů. Česká spořitelna vydala k podpoře své kapitálové báze 4 emise podřízených dluhopisů, které vstupují do dodatkového kapitálu Tier 2 v celkovém objemu 13 403 794 tis. Kč. Česká spořitelna stanovuje kapitál na individuálním i konsolidovaném základě.

Konsolidované a individuální údaje o kapitálu a poměrových ukazatelích:**Údaje o kapitálu**

v tis. Kč	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kapitál	55 894 154	47 541 204	51 112 377	42 956 190
Souhrnná výše původního kapitálu (Tier 1)	48 428 730	48 237 828	43 613 840	43 560 808
Splacený základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku	15 200 000	15 200 000	15 200 000	15 200 000
Emisní ážio	1 688	1 688	1 688	1 688
Povinné rezervní fondy	3 292 749	3 284 253	3 040 462	3 040 462
Ostatní fondy z rozdělení zisku	205 700	205 700	0	0
Nerozdělený zisk z předchozích období	33 064 301	32 975 852	28 462 617	28 984 611
Menšinové podíly	262 619	548 319	0	0
Goodwill jiný než z konsolidace	-9 649	-9 649	0	0
Výsledné kurzové rozdíly z konsolidace	-181 360	-178 511	0	0
Nehmotný majetek jiný než goodwill	-3 407 317	-3 718 142	-3 090 928	-3 594 272
Účastnické CP vydané osobou s kvalifikovanou účastí v bance	0	-71 682	0	-71 682
Dodatkový kapitál (Tier 2)	13 403 794	5 196 793	13 403 794	5 196 793
Kapitál na krytí tržního rizika (Tier 3)	0	0	0	0
Odčitatelné položky od původ. a dodat. kapitálu (Tier 1 + Tier 2)	-5 938 370	-5 893 417	-5 905 257	-5 801 411
Kapitálové investice nad 10 % do bank a ostatních finančních institucí	-820 000	-805 000	-820 000	-805 000
Nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát u IRB	-5 118 370	-5 088 417	-5 085 257	-4 996 411

Údaje o kapitálových požadavcích

v tis. Kč	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kapitálové požadavky celkem	36 540 867	38 296 809	33 243 673	33 330 569
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku celkem	30 911 678	32 525 216	28 566 087	28 468 757
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při STA celkem	4 676 633	6 455 551	2 273 268	2 891 552
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při STA v IRB k expozicím celkem	4 676 633	6 455 551	2 273 268	2 891 552
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při IRB celkem	26 235 044	26 069 665	26 292 820	25 577 205
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při IRB k vybr. expozicím celkem	26 092 011	26 038 842	26 149 763	25 546 382
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při IRB k akciovým expozicím	2 085	30 823	2 109	30 823
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při IRB k sekuritizovaným pozicím	140 948	0	140 948	0
Kapitálový požadavek k vypořádacímu riziku	1 294	162	1 294	162
Kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku celkem	408 693	661 805	320 815	457 303
Kapitálový požadavek k operačnímu riziku celkem	5 219 202	4 874 182	4 355 476	4 168 903
Kapitálový požadavek k riziku angažovanosti obchodního portfolia	0	235 444	0	235 444

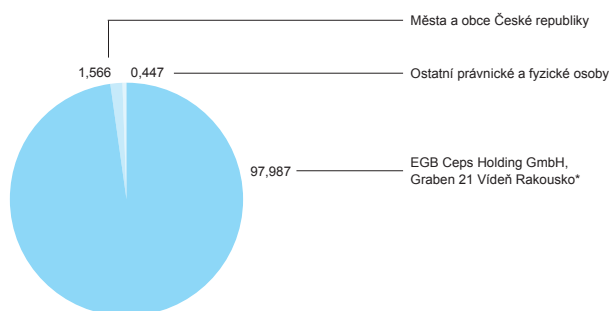
Poměrové ukazatele

	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kapitálová přiměřenost (%)	12,24	9,93	12,30	10,31
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) (%)	1,4	1,8	1,5	2,1
Rentabilita průměrného kapitálu tier 1 (ROAE) (%)	24,8	32,4	26,3	35,7
Aktiva na jednoho zaměstnance v tis. Kč	80 016	79 770	70 510	69 192
Správní náklady na jednoho zaměstnance v tis. Kč	1 622	1 559	1 488	1 488
Zisk nebo ztráta po zdanění na jednoho zaměstnance v tis. Kč	1 124	1 388	1 079	1 422

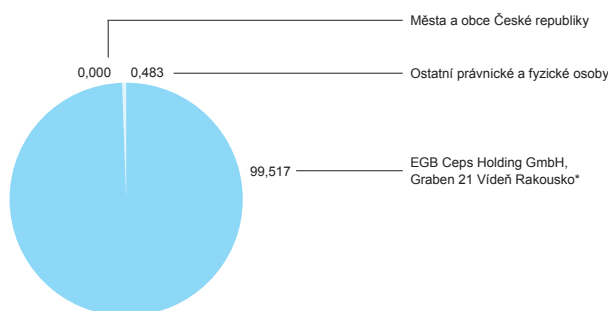
Ostatní informace pro akcionáře

vyplývající zejména z § 118 zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, odstavce 4 písm. b) až k) a odstavce 5 písm. a) až k)

Struktura akcionářů České spořitelny k 31. 12. 2009 Podíl na základním kapitálu

Struktura akcionářů České spořitelny k 31. 12. 2009 Podíl na hlasovacích právech

* Společnost EGB Ceps Holding GmbH je 100% dceřinou společností EGB Ceps Beteiligungen GmbH, která je 100% dceřinou společností Erste Group Bank AG. Změna vlastnické struktury, která proběhla v roce 2009, byla součástí technické optimalizace akcionářské struktury Erste Group Bank a byla řádně schválena Českou národní bankou.

Česká spořitelna, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991 v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze oddíl B, vložka 1171.

§ 118, odst. 4 písm. d) a odst. 5 písm. a) až d)

Struktura konsolidovaného a individuálního vlastního kapitálu České spořitelny je uvedena v konsolidované, resp. individuální roční účetní závěrce, na str. 66–67 výroční zprávy, resp. na str. 156 výroční zprávy.

Akcie České spořitelny, a. s.

- **Druh:** kmenové a prioritní akcie
- **Forma:** 140 788 787 ks kmenových akcií na majitele, tj. 92,62 % na základním kapitálu
11 211 213 ks prioritních akcií na jméno, tj. 7,38 % na základním kapitálu
- **Podoba:** zaknihovaná
- **Počet kusu:** 152 000 000 ks
- **Celkový objem emise:** 15 200 000 000 Kč
- **Jmenovitá hodnota jedné akcie:** 100 Kč
- **Obchodovatelnost akcií:** akcie nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů

Prioritní akcie na jméno jsou omezeně převoditelné. Tyto akcie mohou být převáděny na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie

na jméno převést jen se souhlasem představenstva České spořitelny. S prioritními akciemi je spojeno přednostní právo na dividendu. Majiteli prioritní akcie přísluší prioritní dividendu v každém roce, ve kterém valná hromada rozhodla o rozdělení zisku, a to i v případě, že z rozhodnutí valné hromady majitelům ostatních akcií v daném roce dividendu vyplacena nebude. S prioritními akciemi není spojeno právo hlasování na valné hromadě. Majitelé prioritních akcií mají všechna ostatní práva spojená s akciemi. Další informace týkající se práv akcionářů jsou uvedeny v bodě B. Vztahy Společnosti s akcionáři v Prohlášení České spořitelny o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na Principech OECD (viz stranu 52 výroční zprávy).

§ 118, odst. 5 písm. g) a h)

Volba a odvolání člena představenstva je v pravomoci dozorčí rady. Volba a odvolání člena představenstva se provádí veřejným hlasováním (zvednutím ruky) na zasedání dozorčí rady; dohoda o písemném hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání dozorčí rady se v tomto případě nepřipouští. Dozorčí rada se může usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů. Dozorčí rada rozhoduje usnesením, k jehož přijetí se vyžaduje většina hlasů členů dozorčí rady. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. O změně stanov rozhoduje valná hromada v souladu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.

Představenstvo je statutárním orgánem, který řídí činnost České spořitelny a jedná jejím jménem. Standardní pravomoci a odpo-

vědnosti jsou uvedeny v čl. 12 odst. 6 a 7 stanov České spořitelny. Zvláštní pravomoci ve smyslu odst. 5 písm. h) členové představenstva nemají.

§ 118, odst. 5 písm. i)

Česká spořitelna má uzavřeny ISDA Master Agreements, ve kterých je podmínka, že smlouvu může druhá strana ukončit, dojde-li ke změně vlastnictví jedné ze stran. Jde o smlouvy s těmito protistranami: BNP Paribas, Paris; CALYON, Paris; ING Bank, Amsterdam; JP Morgan Chase Bank, New York; Morgan Stanley & Co. (International); Royal Bank of Canada, Toronto; UBS, London.

Informace vyplývající z § 118 zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, odstavce 4 písm. b), c), e) a j) jsou obsaženy v Prohlášení České spořitelny o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na Principech OECD (viz stranu 52 výroční zprávy).

Informace vyplývající z § 118 zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, odstavce 5 písm. e), f), j), a k) jsou negativní.

Ovládající osoba

Společnost Erste Group Bank AG je prostřednictvím společností EGB Ceps Holding GmbH, resp. EGB Ceps Beteiligungen GmbH ovládající osobou České spořitelny, a.s. Opatření, která mají zajistit, aby nebylo zneužito kontroly ze strany ovládající osoby, vyplývají z obchodního zákoníku. Jedná se zejména o zákaz zneužití většiny hlasů ve společnosti (§ 56a odst. 1 obchodního zákoníku), zákaz zneužití vlivu ovládající osoby k tomu, aby prosadila přijetí opatření nebo uzavření takové smlouvy, z nichž může ovládané osobě vzniknout majetková újma, ledaže vzniklou újmu uhradí nejpozději do konce účetního období, v němž újma vznikla, anebo bude v téže době uzavřena smlouva o tom, v jaké přiměřené lhůtě a jak bude ovládající osobou tato újma uhrazena (§ 66a odst. 8 obchodního zákoníku), povinnost společnosti zpracovat zprávu o vztazích

mezi propojenými osobami dle § 66a odst. 9 a násl. obchodního zákoníku (viz stranu 233 výroční zprávy), povinnost ovládající osoby nahradit škodu vzniklou ovládané osobě dle § 66a odst. 14 obchodního zákoníku a ručení členů statutárního orgánu ovládající osoby a ovládané osoby dle § 66a odst. 15 obchodního zákoníku.

Česká spořitelna jako univerzální banka není závislá na jiných subjektech v rámci Finanční skupiny České spořitelny ani v rámci Erste Group.

Informace o nabývání vlastních akcií a akcií Erste Group Bank

V průběhu roku 2009 Česká spořitelna neobchodovala ani nevlastnila žádné vlastní akcie. Česká spořitelna během roku 2009 působila na Burze cenných papírů v Praze jako tvůrce trhu (market maker) akcií ovládající osoby, tj. Erste Group Bank. Česká spořitelna za tímto účelem za běžných tržních podmínek nakoupila 13 787 tisíc akcií v celkovém objemu kupních cen 6 826 mil. Kč a prodala 13 788 tisíc akcií v celkovém objemu prodejních cen 6 833 mil. Kč. Minimální cena za jednu akcií v roce 2009 činila 196,80 Kč, maximální cena za jednu akcií v roce 2009 činila 799 Kč. Na počátku roku 2009 nevlastnila Česká spořitelna žádné akcie, na konci roku 2009 byl počet kusů v portfoliu České spořitelny -1 tisíc akcií. Průměrná jmenovitá hodnota jedné akcie Erste Group Bank ke konci roku 2009 činila 2 eura.

Informace o příspěvku do garančního fondu

Česká spořitelna jako obchodník s cennými papíry přispívá do Garančního fondu, který zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit závazky vůči svým zákazníkům. Základ pro výpočet příspěvku České spořitelny do Garančního fondu za rok 2009 činil 439 mil. Kč. Výše příspěvku pak představovala 9 mil. Kč.

Odměny účtované auditorskými společnostmi Ernst & Young Audit a Deloitte Audit za rok 2009

§ 118, odst. 4 písm. k)

mil. Kč	Auditorské služby	Ostatní služby	Celkem
Česká spořitelna	28	0	28
Ostatní konsolidované společnosti	4	0	4
Celkem	32	0	32

Principy odměňování vedoucích osob a členů dozorčí rady

§ 118, odst. 4 písm. f) g), h), i)

Vedoucí osoby

Vedoucí osobou České spořitelny je předseda představenstva, který je zároveň generálním ředitelem, a členové představenstva, kteří současně vykonávají funkci náměstka generálního ředitele.

Představenstvo je ze zákona statutárním orgánem, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Členové představenstva České spořitelny vykonávají svou působnost s péčí řádného hospodáře, jednají v dobré víře, s náležitou péčí a v nejlepším zájmu společnosti a akcionářů. Jsou odborníky na řízení velkých korporací s mezinárodními zkušenostmi a schopností týmové práce. Jejich funkce vyžaduje neustálé zdokonalování se jak v oboru, tak v oblasti řízení a správy společnosti, aktivní přístup k plnění povinností a schopnost přispívat k rozvoji strategie společnosti a v neposlední řadě loajalitu ke společnosti. Členové představenstva dodržují vysoké etické standardy a odpovídají za to, že společnost dodržuje platné zákony. Osobně odpovídají za škodu, kterou by způsobili porušením právních povinností, jsou také funkčně odpovědní vůči společnosti reprezentované akcionáři.

Členové představenstva jsou odměňováni na základě „Smlouvy o výkonu funkce člena představenstva“ uzavřené v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Smlouva o výkonu funkce člena představenstva byla schválena valnou hromadou společnosti. Výši odměny členů představenstva schvaluje valná hromada.

Odměna generálního ředitele a náměstků generálního ředitele je vyplácena ve formě pevné složky, kterou je mzda za vykonanou práci. Výše mzdy je v souladu se stanovami společnosti schvalována dozorčí radou a mimo jiné vychází z kvalifikovaných srovnávacích studií odměňování ve finančním sektoru.

Variabilní složka odměny generálního ředitele a náměstků generálního ředitele je odvozena od vyhodnocení výkonu jejich činnosti, který je měřen na základě plnění stanovených výkon-

nostních kritérií. Ta jsou vázána na celkové finanční a obchodní cíle Finanční skupiny České spořitelny a Erste Group Bank. Výkonnostní kritéria jsou vypracována vždy na kalendářní rok a jsou schvalována a následně vyhodnocována dozorčí radou.

Na základě manažerských a odborných znalostí a zkušeností a přínosu pro společnost náleží členům představenstva: Peněžní příjmy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 46,2 mil. Kč, bonusy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 30,8 mil. Kč, naturální příjmy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 4,3 mil. Kč a odměny včetně naturálních z titulu člena statutárního orgánu v celkové výši 0,8 mil. Kč. Tyto příjmy jsou vypláceny na základě splnění finančních, kvalitativních a vývojových kritérií a na základě kritérií efektivnosti. Členové představenstva upsalí v roce 2009 v rámci programu ESOP 33 719 akcií Erste Group Bank.

Členové představenstva ani jejich osoby blízké nevlastní akcie ani opce na nákup akcií České spořitelny. Akcie společnosti Česká spořitelna nejsou od srpna 2002 veřejně obchodovatelné.

Dozorčí rada

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti a dohlíží na výkon působnosti představenstva při uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Dozorčí rada kontroluje zejména, zda představenstvo vykonává svou působnost v souladu s právními předpisy a stanovami společnosti a zda členové představenstva jednají v souladu se zájmy společnosti s vynaložením péče řádného hospodáře. Členové dozorčí rady vykonávají funkci s péčí řádného hospodáře. Pro výkon člena dozorčí rady musí být členové odborně způsobilí, zachovávat loajalitu ke společnosti a mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech. Členové dozorčí rady odpovídají za škodu, kterou by způsobili porušením právních povinností. Členové dozorčí rady jsou funkčně odpovědní vůči společnosti reprezentované akcionáři.

Členové dozorčí rady jsou odměňováni v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Výše odměny členů dozorčí rady schvaluje valná hromada.

Členové dozorčí rady ani jejich osoby blízké nevlastní akcie ani

opce na nákup akcií České spořitelny. Akcie společnosti Česká spořitelna nejsou od srpna 2002 veřejně obchodovatelné.

Za činnost v dozorčí radě České spořitelny v roce 2009 náleží členům dozorčí rady odměny z titulu člena dozorčí rady, včetně naturálních, v celkové výši 3,6 mil. Kč.

Čestné prohlášení

Níže podepsaní tímto prohlašují, že podle jejich nejlepšího vědomí podává výroční zpráva a konsolidovaná výroční zpráva věrný a poctivý obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a výsledcích hospodaření České spořitelny a jejího konsolidačního celku za uplynulé účetní období a o výsledcích budoucího vývoje finanční situace, podnikatelské činnosti a výsledku hospodaření.

Dušan Baran
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

Jiří Škorvaga
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

Společenská odpovědnost České spořitelny

Společenská odpovědnost (Corporate Social Responsibility – CSR) je nedílnou součástí našeho podnikání a promítá se do všech našich činností. Jako firma, jejíž kořeny sahají až do roku 1825, jsme si vědomi své zodpovědnosti vůči společnosti a hrdě se k ní hlásíme.

Na období roku 2008–2010 jsme stanovili CSR strategii, kterou zaštiťuje heslo „Investujeme pro budoucnost“. Tuto strategii jsme vytvořili na základě dialogu s klíčovými cílovými skupinami a dále jsme provedli průzkum očekávání chování banky v souvislosti se CSR aktivitami. Z výsledků tohoto průzkumu vyplynuly tři hlavní oblasti CSR aktivit, na které se zaměřujeme:

- 1. vzdělávání s primární, avšak nikoliv výlučnou orientací na finanční vzdělávání,
- 2. pomoc lidem v nouzi se zaměřením na seniory a pomoc v oblasti prevence a léčby drogové závislosti,
- 3. udržitelný rozvoj a péče o životní prostředí, ve kterém žijeme.

Naše firemní strategie i strategie CSR nám umožňuje přistupovat k naplňování společenské odpovědnosti systematicky a s ohledem na zájmy všech klíčových skupin: klientů, zaměstnanců, akcionářů a společnosti.

Filantropie

Oblast filantropie kopíruje celkové pojetí CSR v naší bance. V roce 2002 jsme založili vlastní Nadaci České spořitelny, díky níž můžeme pracovat na dlouhodobých strategických projektech s našimi partnery. Nadace je klíčovým nástrojem našeho působení v oblasti firemní filantropie a zaměřuje se na oblast sociálního rozvoje, která je jinak často ostatními dárci přehlížena. Celková částka, kterou věnovala Nadace ČS na různé obecně prospěšné projekty v roce 2009 přesáhla 14 mil. Kč.

Klienti

Vůči našim klientům jsme otevření a ctíme pravidla férového přístupu. Vedle standardních nástrojů pro zpětnou vazbu mají klienti možnost využít služby nezávislého ombudsmana.

V minulém roce jsme spustili projekt s názvem Podaná ruka, v rámci kterého pomáháme klientům, kteří ztratili zaměstnání a nejsou schopni hradit své závazky. Dostanou možnost absolvovat zdarma osobní konzultaci a vzdělávací seminář v renomované personální agentuře. Díky tomu se klientům zvýší šance najít si brzy nové zaměstnání a udržet si tak svou životní úroveň. Klienty dlouhodobě vzděláváme v oblasti úvěrové odpovědnosti prostřednictvím Poradny při finanční tísni, jejíž vznik jsme iniciovali. V roce 2009 byla vedle pražské centrály otevřena pobočka v Ostravě.

Naši klienti se mohou aktivně podílet na podpoře charitativních projektů mimo jiné prostřednictvím Bonus programu. Držitel pla-

tební karty České spořitelny dostává při použití karty zvláštní věrnostní body, které lze vyměnit nejen za dárky (od předplatného časopisu až po letenky), ale také je mohou věnovat na konkrétní charitativní projekty. V roce 2009 jsme realizovali dva takové projekty s názvem „Nový start – Terapeutická komunita Karlov“ a „Astra – denní centrum pro seniory“, na které se prostřednictvím tohoto programu věnovalo více než 100 tis. Kč.

Společensky odpovědný přístup uplatňujeme také v obchodním řešení – v rámci dotačního programu Státního fondu životního prostředí Zelená úsporám přijímáme a zpracováváme žádosti o dotace a poskytujeme doprovodné financování. Tento program je určen pro majitele rodinných a bytových domů. Díky programu mohou získat dotaci, jež pokryje část nákladů na využívání energie z obnovitelných zdrojů – například pro vytápění a ohřev vody. Energetické úspory zase zajistí komplexní či dílčí zateplení budov. Na naše pobočky se s žádostí o dotaci mohou obrátit fyzické osoby nepodnikatelé. Klientům-investorům se věnuje speciální tým pracovníků – Energy Team, jehož členové jim pomohou s přípravou a realizací projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů. Prostřednictvím speciálního produktu TOP Energy financujeme projekty v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů.

Stále se zvyšuje počet klientů, kteří využívají unikátní produkt s názvem @FAKTURA 24. Jde o elektronické zpracování faktur, které klientům přináší výhodu bezpečného zaslání faktur s možností výrazné úspory času a nákladů a také úspory papíru.

Specifickým skupinám obyvatelstva vytváříme samostatné produkty a služby, mezi které patří např. síť bankomatů pro nevidomé.

Zaměstnanci

Zaměstnancům nabízíme škálu benefitů, mezi kterými nechybí celoživotní vzdělávání či podpora matek na mateřské dovolené. Otázky zaměřené například na nerovnosti v počtu žen a mužů na manažerských postech, rozdíly v odměňování, možnosti osobního a profesního růstu, podmínky pro návrat z mateřské či rodičovské dovolené, efektivní sladění profesního a soukromého života řeší program Diversitas.

Významné jsou projekty, které přímo zapojují zaměstnance do naplňování strategie CSR. Prostřednictvím jedinečného projektu s názvem Den pro charitu mají naši zaměstnanci možnost využít dva pracovní dny pro dobrovolnickou činnost – v roce 2009 využilo této možnosti 1252 (o 35 % více než v roce 2008) zaměstnanců, kteří byli pomáhat potřebným ve více než 90 neziskových organizacích po celé České republice. Kromě charitativních činností se zaměstnanci mohou také zapojit tím, že odkládají drobnou vyřazenou elektrotechniku do speciálních sběrných boxů umístěných v budovách banky, ze kterých je následně odpad ekologicky

zpracován. Dalším projektem je Grantový program České spořitelny, který umožňuje zaměstnancům ČS získat finanční pomoc pro neziskovou organizaci, se kterou ve svém volném čase aktivně spolupracuje. V loňském roce jsme podpořili 3 projekty v celkové výši 100 000 Kč.

Dbáme na zajištění zpětné vazby od zaměstnanců, proto jsme zavedli systém otevřené komunikace, který zajišťuje komunikaci řadových zaměstnanců s nejvyšším managementem banky a také lepší informovanost zaměstnanců.

Již třetím rokem vydáváme samostatnou zprávu o společenské odpovědnosti banky, která uceleně informuje o našich aktivitách v oblasti CSR a filantropie. Tato zpráva je k dispozici na webových stránkách České spořitelny.

Prohlášení České spořitelny

o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na Principech OECD

V souladu s předchozími prohlášeními České spořitelny, a. s., (dále jen „Společnost“) učiněnými ve výročních zprávách trvale usilují členové představenstva společnosti o všeobecné zdokonalení standardů správy a řízení Společnosti a v rozsahu uvedeném níže zajišťují soulad s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na principech OECD z roku 2004 (dále jen „Kodex“). Společnost soustavně podporuje, rozvíjí a zkvalitňuje praxi správy Společnosti. V roce 2009 neproběhly žádné zásadní změny, které by měly nepříznivý vliv na standardy správy a řízení společnosti. Česká spořitelna splňuje všechna hlavní ustanovení, principy a doporučení Kodexu. Kodex je možno najít na internetových stránkách České spořitelny: www.csas.cz/vztahy_k_investorům, případně na stránkách Ministerstva financí ČR (www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/KODEX_KCP_2004.pdf). V následujících kapitolách jsou uvedeny zásady řízení společnosti Česká spořitelna.

A. Organizace Společnosti

Představenstvo Společnosti mělo do 31. prosince 2009 sedm členů, k 31. prosinci 2009 rezignoval na funkci člena představenstva Petr Hlaváček. V souvislosti s tím byla provedena optimalizace organizační struktury Společnosti a banku od 1. ledna 2010 řídí šest členů představenstva.

V souladu se zákonem o bankách jsou členové představenstva zároveň exekutivními členy. Všichni členové představenstva mají nezbytné osobnostní i odborné předpoklady pro výkon funkce člena představenstva. Podrobné životopisy členů představenstva osvědčující jejich způsobilosti, odborné dovednosti a praktické zkušenosti jsou uveřejněny na straně 8–9 výroční zprávy.

Představenstvo je statutárním orgánem Společnosti, který Společnost řídí a jedná jejím jménem, odpovídá za dlouhodobé strategické směřování a provozní řízení Společnosti. Jeho působnost je vymezena stanovami Společnosti, vnitřními předpisy Společnosti a právními předpisy České republiky. Představenstvo vykonává svou působnost s péčí řádného hospodáře a za výkon své činnosti odpovídá v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR. Všichni členové představenstva jsou odborníky na řízení velkých korporací s mezinárodními zkušenostmi a schopností týmové práce. Členové představenstva dbají na dodržování zákonných a etických norem.

Stanovy Společnosti určují, že představenstvo musí k celé řadě úkonů obdržet předchozí vyjádření či souhlas dozorčí rady, v případech stanovených rozhodnutím dozorčí rady si představenstvo musí vyžádat předchozí vyjádření výboru zřízeného dozorčí radou. Představenstvo pravidelně předkládá dozorčí radě a jejím výbo-

rům zprávy týkající se činnosti Společnosti. V souladu se zákonem o bankách odpovídá představenstvo za vytvoření, udržování a vyhodnocování účinného a efektivního vnitřního řídicího a kontrolního systému Společnosti.

Postupy rozhodování představenstva

Činnost představenstva se řídí plánem činnosti, který představenstvo stanoví vždy na každé kalendářní čtvrtletí předem. Představenstvo zasedá podle potřeby, nejméně dvakrát za měsíc, praxe se však ustálila na pravidelných týdenních zasedáních. V roce 2009 se představenstvo sešlo celkem na 40 řádných zasedáních. Zasedání představenstva probíhají v anglickém jazyce nebo v českém jazyce, podle potřeby členů představenstva. Zasedání představenstva řídí předseda, v případě jeho nepřítomnosti místopředseda, a není-li přítomen ani místopředseda, pověřený člen představenstva. Zasedání se účastní všichni členové představenstva a tajemník společnosti.

Představenstvo se může usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Představenstvo rozhoduje usnesením, k jeho přijetí se vyžaduje většina hlasů přítomných členů představenstva. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. Pokud s tím souhlasí všichni členové představenstva, může se představenstvo usnášet i na základě písemného hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání orgánu (např. všichni členové představenstva per rollam, jednotliví členové písemně, prostřednictvím videokonference, telekonference); hlasující se pak považují za přítomné. Materiál předložený formou per rollam je schválen, souhlasí-li s ním bezpodmínečně nadpoloviční většina všech členů představenstva. Na zasedáních představenstva se o projednávaných otázkách hlasuje veřejně, tj. aklamací, resp. zvednutím ruky.

Dozorčí rada Společnosti má devět členů. V roce 2009 schválila valná hromada změnu stanov, která snížila počet členů dozorčí rady z 12 na 9 členů a prodloužila funkční období člena dozorčí rady ze 3 na 4 roky. Valná hromada opětovně zvolila pana Manfreda Wimmera členem dozorčí rady. K jiným změnám ve složení dozorčí rady v roce 2009 nedošlo. Nezávislým členem ve smyslu požadavků Kodexu je pan Maximilian Hardegg. V souladu se zákonem jsou v dozorčí radě zastoupeni zástupci zaměstnanců Společnosti, kterými jsou paní Jolana Dyková, paní Eliška Brambořová a pan Zdeněk Jirásek. Všichni členové dozorčí rady jsou odborníky, kteří jsou zárukou kvalitního zajištění fungování dozorčí rady; mají nezbytné osobnostní i odborné předpoklady pro výkon funkce člena dozorčí rady. Úplný přehled členů dozorčí rady včetně jejich profesních životopisů je uveden na straně 10–13 výroční zprávy.

Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a usku-tečňování podnikatelské činnosti společnosti. Kromě povinností a oprávnění, které dozorčí radě vyplývají ze zákona, určují stano-vy, že dozorčí radě přísluší právo se předem vyjadřovat k někte-rým úkonům s majetkovým dopadem na Společnost (mimo jiné např. k realizaci stavebních investic a záměru (projektu) pořizová-ní hmotného a nehmotného majetku Společnosti nad stanovenou výši, převodu vlastnictví majetku Společnosti, majetkovým účas-tem Společnosti atd.). Dále se dozorčí rada předem vyjadřuje ke strategické koncepci činnosti a rozvoje Společnosti, plánovacím nástrojům a pravidelným finančním bilancím Společnosti. Dozorčí rada také dává předchozí vyjádření ke jmenování a odvolání ředi-tele interního auditu a vyjadřuje se k výběru externího auditora. K podpoře své činnosti může dozorčí rada zřizovat výbory dozorčí rady. V roce 2009 dozorčí rada zasedala celkem čtyřikrát.

Stanovy Společnosti určují, že dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci Společnosti. Délka funkčního období člena dozorčí rady je čtyři roky. Členy před-stavenstva volí a odvolává dozorčí rada. V souladu se zákonem o bankách jsou návrhy na kandidáty do funkce člena představen-stva předem konzultovány s Českou národní bankou, která posu-zuje odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenosti navrhou-ných osob. Délka funkčního období člena představenstva je čtyři roky, přičemž je možná opětovná volba člena představenstva.

Postupy rozhodování dozorčí rady

Činnost dozorčí rady se řídí plánem činnosti, který dozorčí rada stanoví na rok předem. Zasedání dozorčí rady se konají podle potřeby, zpravidla v souladu s plánem činnosti, nejméně však čty-řikrát do roka. Zasedání dozorčí rady probíhají v českém nebo ang-lickém jazyce; dle potřeby členů dozorčí rady. Zasedání dozorčí rady řídí její předseda nebo místopředseda anebo pověřený člen dozorčí rady a v případě jejich nepřítomnosti nejstarší přítomný člen dozorčí rady.

Dozorčí rada se může usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční větši-na jejich členů. Dozorčí rada rozhoduje usnesením, k jehož přijetí se vyžaduje většina hlasů dozorčí rady. Při rovnosti hlasů je rozhodují-cí hlas předsedajícího. Pokud s tím souhlasí všichni členové dozorčí rady, může se dozorčí rada usnášet i na základě písemného hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedá-ní orgánu (např. všichni členové dozorčí rady per rollam, jednotliví členové písemně, prostřednictvím videokonference, telekonfere-nce); hlasující se pak považují za přítomné. Na zasedání dozorčí rady se o projednávaných otázkách hlasuje veřejně, tj. zvednutím ruky. Volba a odvolání člena představenstva se provádí rovněž veřejným

hlasováním na zasedání dozorčí rady; dohoda o písemném hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedá-ní dozorčí rady se v tomto případě nepřipouští.

Společnost důsledně dbá na neustálé zajištění informovanosti čle-nů představenstva a dozorčí rady, má velmi dobře zajištěn a rozpra-cován systém podpory výkonu správy Společnosti. Nově zvolení členové orgánů mají okamžitě po svém zvolení k dispozici veškeré informace o principech a pravidlech správy a řízení Společnosti.

V souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech byl dne 7. říj-na 2009 v bance zřízen jako orgán společnosti **výbor pro audit**, jehož členy jmenovala mimořádná valná hromada. Do působnosti výboru pro audit náleží činnosti, které zákon nebo stanovy zahr-nují do působnosti výboru pro audit. Výboru pro audit zejména přísluší sledovat postup sestavování účetní závěrky a konsolidova-né účetní závěrky, hodnotit účinnost vnitřní kontroly společnosti, vnitřního auditu a případně systémů řízení rizik, sledovat proces povinného auditu účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, posuzovat nezávislost statutárního auditora a auditorské společ-nosti a zejména poskytování doplňkových služeb auditované oso-bě, doporučovat auditora. Výbor pro audit má pět členů, z nichž jeden je nezávislý na společnosti a má nejméně tříleté praktické zkušenosti v oblasti účetnictví nebo povinného auditu.

Členy výboru pro audit jsou: Mario Catasta, Zlata Gröningerová, Maximilian Hardegg, Heinz Kessler a Andreas Klingens.

Postupy rozhodování výboru pro audit

Zasedání Výboru pro audit rady řídí jeho předseda nebo místo-předseda anebo pověřený člen a v případě jejich nepřítomnosti nejstarší přítomný člen. Výbor pro audit se může usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů, a rozhoduje usnesením, k jehož přijetí se vyžaduje většina hlasů členů Výboru pro audit. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího.

Nejvyšší orgány Společnosti – představenstvo, dozorčí rada a výbor pro audit přijaly za závazné jednací řády orgánů. Ty se detailně zabývají organizačními a procesními otázkami činnos-ti příslušného orgánu. Jednací řády všech třech orgánů upravují technický proces svolávání zasedání a hlasování orgánů, vyhoto-vení zápisu ze zasedání, činnost orgánu mimo zasedání a postup v případě podjatosti některého z členů orgánu. Zasedání dozorčí rady se kromě jejich členů zúčastňují členové představenstva. Zasedání představenstva jsou přítomni všichni členové před-stavenstva a zpracovatelé předkládaných materiálů, kteří členy představenstva s materiálem blíže seznamují. Na zasedání výbo-

ru pro audit jsou zvaní zástupci externího auditora, členové představenstva, dozorčí rady případně další hosté. Členové představenstva, dozorčí rady a výboru pro audit si mohou k jednotlivým projednávaným materiálům vyžádat právní názor úseku Právní služby Společnosti, popřípadě využít služeb nezávislých poradců. Kancelář tajemníka Společnosti zajišťuje pro členy správních orgánů dlouhodobé vzdělávání v oblasti corporate governance a legislativy tak, aby znalosti a dovednosti členů orgánů byly neustále rozvíjeny a zdokonalovány.

Společnost má dlouhodobě zřízenou funkci tajemníka. Tajemník orgánů Společnosti zajišťuje administrativní a organizační záležitosti pro představenstvo a dozorčí radu včetně zajištění organizace valné hromady. Tajemník seznamuje nové členy správních orgánů s činnostmi těchto orgánů a procesem správy a řízení Společnosti.

Tajemník Společnosti zabezpečuje vzájemnou součinnost orgánů Společnosti. Je jmenován představenstvem Společnosti a přímo podléhá generálnímu řediteli a předsedovi představenstva. Tajemník odpovídá za včasnou a řádnou distribuci pozvánky a materiálů na zasedání představenstva a dozorčí rady Společnosti. Pro předkládání materiálů k projednání na zasedání dozorčí rady a představenstva existuje ve Společnosti závazný předpis, který stanoví základní pravidla zpracování materiálu, předkládání materiálu, připomínková řízení před předložením materiálu a podmínky archivace materiálu. Ze všech zasedání představenstva a dozorčí rady tajemník pořizuje zápis v anglickém a českém jazyce. Společnost vede elektronickou databázi veškerých zápisů ze zasedání svých orgánů, tyto jsou dostupné oprávněným osobám na interním internetovém portálu Společnosti – Intranetu. Tajemník Společnosti je mimo jiné členem českého Institutu tajemníků obchodních společností a jeho řídicího výboru. Posláním ČITOS je prosazování a podpora odborného rozvoje řádné praxe tajemníka správních orgánů.

B. Vztahy Společnosti s akcionáři

Společnost důsledně dbá na dodržování všech zákonných práv akcionářů a dodržení principu rovného přístupu ke všem akcionářům. Akcie Společnosti mají zaknihovanou podobu. Seznam všech akcionářů je veden Střediskem cenných papírů. Vedle kmenových akcií vydala Společnost také prioritní akcie na jméno. Tyto akcie jsou omezeně převoditelné, a to na města a obce České republiky. Na jiné osoby lze akcie převést jen se souhlasem představenstva Společnosti. S prioritními akciemi je spojeno přednostní právo na dividendu. O převodu prioritních akcií rozhoduje představenstvo vždy na základě podrobných informací o nabyvateli.

Společnost plní veškeré informační povinnosti ve vztahu k akcionářům a ostatním subjektům tak, jak jí ukládají právní předpisy; zajišťuje pravidelnou informovanost akcionářů v průběhu roku prostřednictvím tisku a webových stránek Společnosti. Na stránce zřízené zejména pro účely akcionářů a investorů (www.csas.cz/vztahy k investorům) jsou k dispozici informace o prů-

běžných hospodářských výsledcích Společnosti, struktuře akcionářů, plánovaných akcích atd. Pravidelně jsou vydávány tiskové zprávy o důležitých skutečnostech týkajících se Společnosti, členové představenstva pořádají pravidelné road show pro investory a akcionáře. Veškeré důležité informace na webových stránkách Společnost uveřejňuje v českém a anglickém jazyce.

Společnost v souladu se zákonem svolává **valné hromady** prostřednictvím tisku, oznámení je publikováno v Hospodářských novinách a Obchodním věstníku. Oznámení vždy obsahuje základní informace pro akcionáře o podmínkách účasti na valné hromadě a výkonu akcionářských práv. Akcionářům majícím akcie na jméno Společnost zasílá oznámení o konání valné hromady včetně základních finančních ukazatelů. Samozřejmostí je publikování oznámení o konání valné hromady na webových stránkách Společnosti. V zákonném časovém předstihu se mohou akcionáři seznámit se základními materiály (účetní závěrky, Zpráva o vztazích či návrh změn stanov), které jsou předmětem projednávání valné hromady. Valné hromady Společnost pořádá vždy v místech dostupných všem akcionářům, již několik let se valná hromada koná v sídle Společnosti.

Do působnosti valné hromady náleží rozhodnutí o otázkách, které zákon nebo stanovy do její působnosti zahrnují. Valná hromada se koná nejméně jednou za rok nejpozději do čtyř měsíců od konce účetního období. Na valné hromadě se hlasuje hlasovacími listky; podrobnosti stanoví jednací řád valné hromady schválený valnou hromadou. Na valné hromadě se hlasuje nejdříve o návrzích toho, kdo valnou hromadu svolal, a je-li valná hromada svolána na žádost, tak toho, na jehož žádost byla svolána. Je-li tento návrh přijat, o dalších protinávruzích v téže věci se již nehlasuje. Není-li tento návrh přijat, hlasuje se postupně o návrzích předložených přítomnými akcionáři v pořadí podle počtu hlasů akcionářů. Valná hromada rozhoduje usnesením, k jehož přijetí se vyžaduje většina hlasů přítomných akcionářů, pokud zákon nevyžaduje většinu jinou.

Před zahájením valné hromady, při registraci, jsou akcionářům předány veškeré podklady pro jednání valné hromady. Tyto podklady vždy zahrnují jednací řád valné hromady, který valná hromada schvaluje. V případě volby členů dozorčí rady jsou akcionářům k dispozici podrobné životopisy všech navržených členů, osvědčující jejich odborné i osobní předpoklady pro výkon funkce. Orgány valné hromady jsou navrhovány představenstvem tak, aby všechny tyto orgány byly schopny plnit své funkce s náležitou péčí a odborností. Valným hromadám Společnosti je ve většině případů přítomen notář. V souladu s jednacím řádem mohou akcionáři osobně nebo prostřednictvím svých zástupců vykonávat svá akcionářská práva, tj. hlasovat k navrženým bodům pořadu, požadovat a dostat k nim vysvětlení a uplatňovat návrhy a protinávruhy.

Zasedání valné hromady se účastní členové představenstva a dozorčí rady (minimálně v počtu zaručujícím usnášeníschopnost těchto orgánů) a členové výborů dozorčí rady, kteří odpovídají na dotazy akcionářů. Společnost poskytuje dostatečný časový prostor

akcionářům na to, aby mohli vznést otázky k jednotlivým bodům pořadu jednání ještě před zahájením hlasování. Veškeré dotazy akcionářů a odpovědi jsou uvedeny v zápisu z valné hromady. Hlasování probíhá o každém bodu jednání valné hromady zvlášť po ukončení rozpravy k danému bodu. Hlasovat na valné hromadě jsou oprávněni všichni akcionáři, kteří jsou zapsáni v listině přítomných a jsou na valné hromadě v době provádění hlasování přítomni s výjimkou akcionářů, kteří jsou majiteli prioritních akcií. S prioritními akciemi Společnosti není spojeno právo hlasovat na valné hromadě. Také akcie, jejichž majiteli bylo rozhodnutím České národní banky pozastaveno akcionářské právo hlasovat na valné hromadě se nepovažují za akcie s hlasovacím právem; o takovém pozastavení je akcionář informován při zápisu do listiny přítomných a Společnost uvede tuto skutečnost do listiny přítomných včetně uvedení důvodu pozastavení.

C. Informační otevřenost a transparentnost

Společnost důsledně dbá, aby nedocházelo k zneužití vnitřních informací Společnosti, které by mohly osobám se zvláštním vztahem k bance umožnit neoprávněný prospěch při obchodování s cennými papíry Společnosti. Členové představenstva a osoby jim blízké jsou povinni neprodleně oznamovat České národní bance transakce s cennými papíry vydanými Společností nebo investičními nástroji odvozenými od těchto cenných papírů, které uskutečnili na vlastní účet. V rámci zajištění stejných podmínek pro všechny členy představenstev společností Erste Group platí pravidla nakládání s cennými papíry Erste Group Bank – členové představenstva Společnosti jsou povinni hlásit oddělení Compliance Společnosti obchody s akciemi či deriváty Erste Group Bank a ve stanoveném období dodržovat vyhlášené embargo na obchodování.

Společnost má zřízeno oddělení **Compliance**. Hlavní náplní činnosti tohoto útvaru je celkové zajištění souladu vnitřních předpisů Společnosti s platnými legislativními a regulatorními požadavky a jejich dodržování a dále zajištění souladu chování zaměstnanců s právními předpisy, vnitřními předpisy, etickým kodexem a dalšími přijatými standardy a pravidly chování zaměstnanců. Compliance se prolíná veškerou vykonávanou činností a celou organizací Společnosti a je součástí její firemní kultury. Oddělení Compliance vyhodnocuje vnitřní informace uvedené v seznamu sledovaných (watch list) a zakázaných investičních nástrojů (restricted list) a obchodů s investičními nástroji zapsanými v těchto seznamech. Oddělení Compliance poskytuje pravidelně představenstvu a dozorčí radě informace o své činnosti. U tajemníka Společnosti je uložen seznam osob, které mají přístup k vnitřním informacím; seznam je pravidelně aktualizován.

Společnost svědomitě plní a dodržuje veškeré právní předpisy právního řádu České republiky, principy Kodexu správy a řízení společností založeném na principech OECD, doporučení Komise EU v oblasti corporate governance a průběžně poskytuje akcionářům a investorům veškeré podstatné informace o svém podni-

kání, finančních a provozních výsledcích Společnosti, vlastnické struktury a jiných významných událostech. Veškeré informace jsou připraveny a uveřejněny v souladu s nejvyššími standardy účetnictví a uveřejňování finančních a nefinančních informací. Společnost navíc uveřejňuje řadu informací nad rámec zákonných požadavků tak, aby akcionáři a investoři mohli činit podložená rozhodnutí o vlastnictví cenných papírů Společnosti a hlasování na valných hromadách. K uveřejňování těchto informací využívá Společnost různých distribučních kanálů, jako je tisk či webové stránky Společnosti, kde jsou informace uveřejňovány v českém a anglickém jazyce, aby i zahraniční investoři a akcionáři měli možnost se rovným dílem podílet na rozhodování o záležitostech a vývoji Společnosti.

Společnost uveřejňuje pravidelně výroční a pololetní zprávy. Výroční zpráva, která obsahuje zejména auditovanou účetní závěrku a podává obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a hospodářských výsledcích Společnosti, dále také v souladu s platnou právní úpravou obsahuje informace o politice odměňování členů představenstva a dozorčí rady. Výše odměny členů představenstva a dozorčí rady je schvalována každoročně valnou hromadou, odměny členům představenstva, kteří jsou zároveň zaměstnanci Společnosti – náměstky, určuje dozorčí rada. Společnost nemá opční systém odměňování členů představenstva ani dozorčí rady.

V souvislosti s implementací zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech určila mimořádná valná hromada společnost Ernst & Young Audit, s. r. o., jako externího auditora pro roční účetní závěrku za rok 2009.

D. Výbory správních orgánů Společnosti

Ve Společnosti jsou k podpoře činnosti, zajištění vnitřního řízení a zodpovědnosti představenstva a dozorčí rady zřízeny výbory těchto orgánů. Jednací řády jednotlivých výborů definují jejich působnost s přesně popsány pravidly a úkoly a postupy rozhodování.

Výbor pro audit

Výbor pro audit byl do 7. října 2009 v postavení poradního orgánu dozorčí rady. Jako takový se podílel na směřování a plánování interního auditu, projednával významná zjištění a informace v oblasti řídicího a kontrolního systému. V roce 2009 se sešel třikrát ve složení Maximilian Hardegg, předseda, členové Mario Catasta, Heinz Kessler a Andreas Klinggen.

Úvěrový výbor dozorčí rady

Úvěrový výbor je především poradním a potvrzovacím orgánem pro úvěrové angažovanosti přesahující limity schvalovacích pravomocí úvěrového výboru představenstva. Členy Úvěrového výboru jsou: Andreas Klinggen, Bernhard Spalt a Manfred Wimmer.

Výbory představenstva

Výbory představenstva jsou poradními orgány představenstva, kte-

ré představenstvo zřizuje svým rozhodnutím. Účelem výborů je iniciovat a předkládat doporučení pro představenstvo v odborných otázkách; jsou složeny ze členů představenstva a vybraných zaměstnanců Společnosti. Všechny výbory jsou odpovědné představenstvu a minimálně jednou ročně podávají zprávu o své činnosti.

Úvěrový výbor

Je nejvyšší orgán k posuzování a schvalování úvěrových obchodů a produktů, posuzování a schvalování procesu zásad obchodní politiky, systému měření a řízení úvěrového rizika a úrovně struktury úvěrového portfolia Společnosti za účelem dosažení stanovené úrovně finančních cílů, tj. k dosažení stanovené úrovně ziskovosti při zachování definované úrovně úvěrových rizik.

Výbor pro řízení aktiv a pasiv (VŘAP)

Je nejvyšší orgán k posuzování a schvalování procesu plánování, řízení a kontroly finančních toků a struktury aktiv a pasiv Společnosti s cílem dosažení optimální kombinace ziskovosti banky a podstupovaných finančních rizik. Stanovuje strategii Společnosti v této oblasti a organizačním složkám Společnosti ukládá úkoly k jejímu naplnění.

Výbor finančních trhů a řízení rizik

Výbor je orgánem k rozhodování o operativních otázkách procesů řízení rizik v oblasti finančních trhů.

Investiční výbor

Výbor je orgánem pro posuzování účelnosti a efektivnosti investičních výdajů a nakupovaných výkonů.

Výbor ATM (bankomaty)

Výbor je orgánem k posuzování a rozhodování problematiky týkající se ATM (strategie, investice, umístění, servis, výnosy atd.) s cílem zajistit jednotný a komplexní postup týkající se rozvoje sítě ATM.

Výbor pro řízení změn v IT

Výbor rozhoduje o změnách v „legacy systémech“ (ve fázi go-live) včetně změn generovaných projekty.

Výbor klientské spokojenosti

Výbor je orgánem pro zvyšování kvality služeb, spokojenosti a loajality interních a externích klientů a pro podporu zefektivnění procesů banky.

Výbor pro marketing a sponzoring Finanční skupiny České spořitelny

Výbor je poradním orgánem představenstva, který projednává návrhy marketingové a sponzorské strategie, strategické komunikační koncepty a kampaně, zabývá se brandem a podporou prodejních kanálů včetně merchandisingu obchodních míst.

Výbor retailových obchodů

Výbor je orgánem k posuzování a schvalování inovací, zavedení nebo rušení produktů a služeb v oblasti drobného bankovníctví.

Výbor compliance, operačních rizik a bezpečnosti (CORB)

Výbor je orgánem představenstva k rozhodování v oblasti řízení operačního rizika, rizika compliance a v oblasti bezpečnosti se vztahem ke compliance v bance.

Výbor pro kapitálové investice

Výbor je orgánem představenstva k posuzování a rozhodování o kapitálových investicích banky do realitních fondů/společností rizikového kapitálu.

E. Politika Společnosti vůči zainteresovaným stranám

Informace k tomuto tématu naleznete v kapitole Společenská odpovědnost České spořitelny (viz stranu 50–51).

F. Zásady vnitřní kontroly a pravidla přístupu k rizikům v procesu účetního výkaznictví

Účetnictví společnosti je zpracováno v systému SAP, který splňuje vysoké požadavky na bezpečnost a kvalitu zpracování účetnictví. Vstupy do tohoto systému jsou prováděny manuálně i automaticky z jiných podpůrných systémů.

Účetní jednotka plní veškeré požadavky dané zákonnými i podzákonnými normami. V oblasti účetních dokladů a oběhu účetních dokladů jsou nastaveny postupy tak, jak vyžaduje zákon o účetnictví, a zároveň tak, aby vyhovovaly kontrolingovým a vnitropodnikovým potřebám. Pro účetní doklady i oběh účetních dokladů má účetní jednotka samostatné vnitřní předpisy, které procházejí pravidelnou revizí, zejména předpis pro oběh účetních dokladů, který reflektuje požadavky kontroly na principu „čtyř očí“ a eliminuje možnost neoprávněného účtování tím, že vymezuje osoby, které mohou schvalovat a provádět účetní záznamy, tj. vstupovat do účtovacího procesu. Stejně je vymezena oblast oprav takových záznamů. V oblasti automatického účtování mezi SAP a podpůrnými účetními systémy jsou prováděny kontroly úplnosti a správnosti vstupů systémem SAP i manuálně. Archivace účetních dokladů je prováděna systémově i manuálně a je nastavena s ohledem na požadavky zákonných norem (zákona o účetnictví a zákona o archivnictví a spisové službě).

Z hlediska požadavků na oceňování majetku vychází účetní jednotka z požadavků uvedených v části čtvrté zákona o účetnictví (s ohledem na obecný princip opatrnosti) a v mezinárodních standardech finančního výkaznictví. Pro tuto oblast má účetní jednotka rovněž několik samostatných vnitřních předpisů, které jsou v souladu s těmito zákonnými normami a které řeší zejména stanovení vstupní ceny majetku, tj. jeho ocenění s ohledem na požadavky zákona o účetnictví, změny v ocenění, zejména pak tvorbou opravných položek, odepisování majetku a jeho vyřazování, inventarizaci a vazbu na daňové požadavky.

Oblast vnitropodnikového účetnictví není zvlášť řešena zákonem či podzákonnými normami s výjimkou vymezení základních charakteristik např. na přehlednost. Účetní jednotka nastavila vnitropodnikové účetnictví na základě historického vývoje s respektováním požadavků na současné požadavky na vedení účetnictví a na požadavky kontroly nákladů v rámci účetní jednotky. Vnitropodnikové účetnictví je vedeno zejména formou analytických účtů, jejichž náplně jsou pravidelně revidovány. Průběžně probíhá kontrola správnosti účtování na analytické účty.

Oblast účtování opravných položek a rezerv v účetní jednotce vychází především ze základních principů daných zákonnými normami, a to jak účetními, tak daňovými. Spolu s tím jsou účetní postupy řízeny interními normami, které vedle výše uvedeného zohledňují i potřeby důležitých útvarů ve vazbě na účetní systém v této oblasti (audit, výkaznictví, kontroling apod.). Metodika i výkon účtování tvorby a rozpuštění opravných položek je ve společnosti soustředěn na jedno místo a zajišťuje ho poměrně úzký okruh lidí, což se jeví jako přínosné mimo jiné z hlediska jakékoliv kontroly (kontrola logická, provozní a rekondiční). Ta probíhá v podstatě plynule při každém účtování, a to jak před ním, tak také po zaučtování. Ve vazbě na dopad do výsledku hospodaření je pak celková tvorba opravných položek sledována i v širším kontextu než jenom jako dílčí účetní položka.

Agregované konsolidované a individuální účetní výkazy jsou statutárnímu orgánu společnosti předkládány v měsíční periodicitě. Dozorčí rada společnosti má k dispozici agregované konsolidované a individuální účetní výkazy na každém svém zasedání. Konsolidované a individuální účetní výkazy společnosti jsou v nepravidelných intervalech testovány interním auditem. Postup sestavování konsolidované a individuální účetní závěrky sleduje výbor pro audit, který rovněž hodnotí účinnost vnitřní kontroly společnosti. Výbor pro audit také monitoruje proces povinného auditu v konsolidované a individuální účetní závěrce. Jednou ročně jsou konsolidované a individuální účetní výkazy podrobovány standardnímu procesu externího auditu, a to nejprve v rámci předauditních prací a následně auditních prací na auditu konsolidované a individuální roční účetní závěrky a výroční zprávy.

Organizační struktura České spořitelny

k 31. 12. 2009

Předseda představenstva a generální ředitel	Místopředseda představenstva a 1. náměstek generálního ředitele	Člen představenstva a náměstek generálního ředitele	Člen představenstva a náměstek generálního ředitele
Gernot Mittendorfer	Dušan Baran	Daniel Heler	Jiří Škorvaga
1001 Úsek sekretariát představenstva a dozorčí rady	2100 Úsek účetnictví a daně	3100 Úsek řízení balance finanční skupiny	5100 Úsek rozvoj obchodu
1100 Úsek firemní komunikace	2200 Úsek kontroling a plán	3600 Úsek investiční bankovníctví	5300 Úsek přímé bankovníctví
1400 Úsek interní audit	2300 Úsek řízení majetku	3700 Úsek finanční trhy – obchodování a prodej	5400 Úsek kartové centrum
1600 Úsek lidské zdroje	2010 Odbor vztahy k investorům	3800 Úsek finanční trhy – Retail Distribution	5500 Úsek zpracování obchodů
1700 Úsek marketing	2030 Odbor rozvoj finanční skupiny a majetkových účastí	3001 Oddělení podpora obchodů	5600 Úsek region západ
1310 Odbor řízení kvality a služeb			Oblastní pobočky v regionu
4100 Úsek korporátní zákazníci			5700 Úsek region východ
4200 Úsek komerční centra			Oblastní pobočky v regionu
4300 Úsek realitní obchody			5800 Úsek externí prodej a kooperace
4400 Úsek komunální financování			5001 Oddělení podpora
4010 Odbor financování obchodů			
4050 Odbor Group Large Corporates			

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele	Člen představenstva a náměstek generálního ředitele	Člen představenstva a náměstek generálního ředitele
Heinz Knotzer	Petr Hlaváček	Pavel Kysilka
6100 Úsek právní služby a compliance	7300 Úsek Org-It	8100 Úsek platební styk a vyúčtování
6200 Úsek centrální řízení rizik	7500 Úsek IT vývoj	8200 Úsek bezpečnost
6300 Úsek řízení úvěrových rizik a úvěrový servis	7600 Úsek IT decentralizované systémy	8300 Úsek správa klientských účtů
6400 Úsek kontroling úvěrového řízení a řízení portfolia		8400 Úsek Back Office finančních trhů
6001 Oddělení podpora		8010 Odbor ekonomické a strategické analýzy
		8001 Kancelář pro EU

Zpráva dozorčí rady a výboru pro audit

Dozorčí rada České spořitelny, a. s., v obchodním roce 2009 průběžně zajišťovala úkoly, které jí náleží ze zákona a podle stanov akciové společnosti. Jako kontrolní orgán společnosti dohlížela na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti, způsob hospodaření banky a realizaci její strategické koncepce. Dozorčí rada byla pravidelně informována o činnosti banky, její finanční situaci a dalších podstatných záležitostech.

V souladu se zákonem dozorčí rada přezkoumala individuální účetní závěrku a konsolidovanou účetní závěrku k 31. prosinci 2009 a dospěla k závěru, že účetní záznamy a účetní evidence byly vedeny průkazným způsobem v souladu s předpisy o účetnictví a že individuální účetní závěrka a konsolidovaná účetní závěrka věrně a poctivě zobrazuje finanční situaci České spořitelny k 31. prosinci 2009, respektive konsolidovaného celku České spořitelny, a. s. Audit účetní závěrky provedla firma Ernst & Young Audit, s. r. o., která potvrdila, že podle jejího názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci společnosti Česká spořitelna, a. s., k 31. prosinci 2009, výsledky jejího hospodaření a peněžní toky za období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví přijatými právem Evropské unie. Dozorčí rada vzala se souhlasem na vědomí tento výrok auditora.

Dozorčí rada také přezkoumala Zprávu o vztazích mezi propojenými osobami a v souladu s ustanovením § 66a odst. 10 Obchodního zákoníku dozorčí rada konstatuje, že tuto Zprávu vzala bez připomínek na vědomí.

Na základě všech těchto skutečností doporučí dozorčí rada valné hromadě schválit individuální účetní závěrku a konsolidovanou účetní závěrku k 31. prosinci 2009 a návrh na rozdělení zisku společnosti předložený představenstvem.

Manfred Wimmer
předseda dozorčí rady

Výbor pro audit České spořitelny, a. s., pracoval do 6. října 2009 jako poradní orgán dozorčí rady a s účinností od 7. října 2009 se stal orgánem společnosti.

V souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech a Stanovami České spořitelny sledoval výbor pro audit České spořitelny postup sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, hodnotil účinnost vnitřní kontroly společnosti, vnitřního auditu a systémů řízení rizik, sledoval proces povinného auditu účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, posoudil nezávislost auditora a doporučil valné hromadě k provedení roční účetní závěrky za rok 2009 společnost Ernst & Young Audit, s. r. o.

Na pravidelných zasedáních v roce 2009, konaných dle plánu činnosti, vyslovil výbor pro audit souhlas s periodickým a strategickým plánem interního auditu, projednal strategii interního auditu a zprávy o zaměření a činnosti interního auditu. Dále provedl vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému v České spořitelně.

Předmětem zájmu výboru pro audit byl mimo jiné vývoj v řízení rizik, bezpečnosti banky, fraud managementu a plnění opatření z auditů a kontrol. Rovněž byla projednávána aktualizace vnitřních předpisů České spořitelny v oblasti řídicího a kontrolního systému a interního auditu.

Maximilian Hardegg
předseda výboru pro audit

Konsolidovaná účetní závěrka

za rok končící 31. prosince 2009

**sestavená v souladu s Mezinárodními standardy
pro účetní výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií**

Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.	62
Konsolidovaný výkaz finanční pozice k 31. prosinci 2009	63
Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2009	64
Konsolidovaný výkaz úplného výsledku za rok končící 31. prosince 2009	65
Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu za rok končící 31. prosince 2009	66
Konsolidovaný přehled o peněžních tocích za rok končící 31. prosince 2009	68
Příloha ke konsolidované účetní závěrce	70

Zpráva nezávislého auditora

akcionářům společnosti Česká spořitelna, a. s.

Ověřili jsme přiloženou konsolidovanou účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s., a jejích dceřiných společností („Skupina“), která zahrnuje konsolidovaný výkaz finanční pozice sestavený k 31. prosinci 2009, konsolidovaný výkaz zisku a ztráty, konsolidovaný výkaz úplného výsledku, konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu a konsolidovaný přehled o peněžních tocích za období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 a dále přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o Skupině jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této konsolidované účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení konsolidované účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví přijatými právem Evropské unie a za věrné zobrazení skutečností v ní odpovídá statutární orgán společnosti Česká spořitelna, a. s. Jeho odpovědností je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním účetní závěrky a věrným zobrazením skutečností v ní tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět účetní odhady, které jsou s ohledem na danou situaci přiměřené.

Odpovědnost auditora

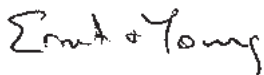
Naším úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této konsolidované účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že konsolidovaná účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením Skupiny i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru konsolidovaná účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2009, výsledky jejího hospodaření a peněžní toky za období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví přijatými právem Evropské unie.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
osvědčení č. 401

zastoupený

Martin Zuba
partner

Magdalena Soucek
auditor, osvědčení č. 1291

9. března 2010
Praha, Česká republika

Konsolidovaný výkaz finanční pozice

k 31. prosinci 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Aktiva			
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	6	29 371	24 285
2. Pohledávky za bankami	7	126 506	93 306
3. Pohledávky za klienty	8	469 192	461 433
4. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	9	(14 713)	(8 929)
5. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		37 011	55 935
a) Cenné papíry k obchodování	10	29 644	36 709
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	11	7 367	19 226
6. Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	12	17 675	27 138
7. Realizovatelné cenné papíry	13	28 388	35 015
8. Cenné papíry držené do splatnosti	14	111 977	118 938
9. Účasti v přidružených společnostech a společně řízených podnicích	5	211	235
10. Investice do nemovitostí	15	12 375	13 563
11. Aktiva ve výstavbě	16	4 725	5 800
12. Nehmotný majetek	17	3 251	3 751
13. Hmotný majetek	18	15 390	15 401
14. Ostatní aktiva	19	13 778	16 359
Aktiva celkem		855 137	862 230
Pasiva a vlastní kapitál			
1. Závazky k bankám	20	47 434	57 561
2. Závazky ke klientům	21	643 420	642 504
3. Závazky v reálné hodnotě	22	8 129	7 696
4. Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	23	16 412	25 595
5. Emitované dluhopisy	24	43 119	39 204
6. Rezervy	25	2 040	2 219
7. Ostatní pasiva	26	17 719	16 885
8. Podřízený dluh	28	13 404	5 197
9. Vlastní kapitál		63 460	65 369
a) Vlastní kapitál náležející akcionářům mateřské společnosti	30, 31	63 168	64 805
b) Nekomolní podíly	29	292	564
Pasiva a vlastní kapitál celkem		855 137	862 230

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla bankou sestavena a schválena představenstvem dne 9. března 2010.

Gernot Mittendorfer
Předseda představenstva
a generální ředitel

Dušan Baran
Místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Pokračující činnosti			
1. Úrokové a podobné výnosy	32	40 604	43 852
2. Úrokové a podobné náklady	33	(9 476)	(13 613)
Čistý úrokový výnos		31 128	30 239
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	34	(8 624)	(3 544)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		22 504	26 695
4. Výnosy z poplatků a provizí	35	13 791	13 260
5. Náklady na poplatky a provize	36	(2 389)	(2 240)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		11 402	11 020
6. Čistý zisk z obchodních operací	37	3 364	1 453
7. Všeobecné správní náklady	38	(19 269)	(19 541)
8. Ostatní provozní náklady netto	39	(2 823)	(5 551)
Zisk z pokračujících činností před zdaněním		15 178	14 076
9. Daň z příjmů z pokračujících činností	41	(3 362)	(2 765)
Zisk z pokračujících činností po zdanění		11 816	11 311
Ukončované činnosti			
10. Zisk z ukončovaných činností před zdaněním		–	4 504
11. Daň z příjmů z ukončovaných činností	41	–	(44)
Zisk z ukončovaných činností po zdanění		–	4 460
Čistý zisk za účetní období			
Zisk po zdanění		11 816	15 771
Čistý zisk za účetní období náležející			
12. Akcionářům mateřské společnosti		12 022	15 813
13. Nekomolnřním podílům	29	(206)	(42)
		11 816	15 771

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný výkaz úplného výsledku

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
1. Čistý zisk za účetní období		11 816	15 771
Ostatní úplné zisky a ztráty			
Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	31	84	(56)
Odložená daň	41	(17)	24
2. Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech netto		67	(32)
3. Retranslační rezerva	31	(33)	138
Zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv	31	1 825	(2 076)
Odložená daň	41	(140)	204
4. Zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv netto		1 685	(1 872)
Zajištění peněžních toků	31	110	(124)
Odložená daň	41	(5)	6
5. Zajištění peněžních toků netto		105	(118)
Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění celkem		1 824	(1 884)
Úplný výsledek za účetní období po zdanění		13 640	13 887
v tom náležející			
Akcionářům mateřské společnosti		13 879	13 922
Nekontrolním podílům		(239)	(35)
		13 640	13 887

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč

	Nerozdělený zisk	Přecenění realizo- vatelných cenných papírů	Přecenění zajišťovacích derivátů
K 1. lednu 2008	37 526	(91)	(50)
Čistý zisk za účetní období	15 813	-	-
Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění	-	(1 872)	(150)
Úplný výsledek za účetní období po zdanění	15 813	(1 872)	(150)
Dividendy	(4 560)	-	-
Nekontrolní podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	-	-	-
Prodej dceřiných společností	-	-	-
Příděl do rezervních fondů	(538)	-	-
Použití fondů	-	-	-
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině	-	-	-
Přesun do nerozděleného zisku	(38)	-	-
K 31. prosinci 2008	48 203	(1 963)	(200)
K 1. lednu 2009	48 203	(1 963)	(200)
Čistý zisk za účetní období	12 022	-	-
Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění	-	1 683	171
Úplný výsledek za účetní období po zdanění	12 022	1 683	171
Dividendy	(15 504)	-	-
Nekontrolní podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	-	-	-
Prodej dceřiných společností	-	-	-
Příděl do rezervních fondů	(76)	-	-
Použití fondů	-	-	-
K 31. prosinci 2009	44 645	(280)	(29)

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Kapitál náležející akcionářům mateřské společnosti					Nekontrolní podíly	Vlastní kapitál celkem
Retranslační rezerva	Zákonný rezervní fond	Emisní ážio	Základní kapitál	Celkem		
(246)	3 236	1	15 200	55 576	1 633	57 209
–	–	–	–	15 813	(42)	15 771
131	–	–	–	(1 891)	7	(1 884)
131	–	–	–	13 922	(35)	13 887
–	–	–	–	(4 560)	(215)	(4 775)
–	–	–	–	–	(31)	(31)
–	(98)	–	–	(98)	(790)	(888)
–	538	–	–	–	–	–
–	(7)	–	–	(7)	–	(7)
–	–	10	–	10	–	10
–	–	–	–	(38)	2	(36)
(115)	3 669	11	15 200	64 805	564	65 369
(115)	3 669	11	15 200	64 805	564	65 369
–	–	–	–	12 022	(206)	11 816
3	–	–	–	1 857	(33)	1 824
3	–	–	–	13 879	(239)	13 640
–	–	–	–	(15 504)	(50)	(15 554)
–	–	–	–	–	17	17
–	(7)	–	–	(7)	–	(7)
–	76	–	–	–	–	–
–	(5)	–	–	(5)	–	(5)
(112)	3 733	11	15 200	63 168	292	63 460

Konsolidovaný přehled o peněžních tocích

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Zisk před zdaněním z pokračujících činností		15 178	14 076
Zisk před zdaněním z ukončovaných činností		–	4 504
Úpravy o nepeněžní operace			
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům, pohledávkám a ostatním aktivům		8 624	3 692
Odpisy majetku	38	2 741	2 854
Přecenění investic do nemovitostí	15	1 459	867
Přecenění aktiv ve výstavbě	16	690	–
Nerealizovaná ztráta/(zisk) z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů a závazků v reálné hodnotě		332	(1 037)
Zisk z prodeje účasti a vyřazení z konsolidace		(424)	(4 261)
Znehodnocení cenných papírů z portfolia realizovatelných cenných papírů	39	644	2 294
Tvorba/(rozpuštění) ostatních rezerv		33	(89)
Změna reálné hodnoty derivátů		474	5 050
Časově rozlišené úroky, amortizace diskontu a prémie		2 418	281
Ostatní úpravy		(279)	(420)
Peněžní toky z provozního zisku před zdaněním a změnou provozních aktiv a pasiv a změnou nekontrolních podílů		31 890	27 811
(Zvýšení)/snížení provozních aktiv			
Povinné minimální rezervy u ČNB		(2 610)	203
Pohledávky za bankami		(34 902)	(25 980)
Pohledávky za klienty		(10 476)	(45 018)
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		17 317	4 746
Realizovatelné cenné papíry		7 093	(7 027)
Ostatní aktiva		371	424
Zvýšení/(snížení) provozních pasiv			
Závazky k bankám		(10 525)	(1 708)
Závazky ke klientům		916	53 979
Závazky v reálné hodnotě		359	149
Ostatní pasiva		1 533	(1 010)
Čistý peněžní tok z provozních činností před zdaněním a změnou nekontrolních podílů		966	6 569
Pokles nekontrolních podílů		(17)	(160)
Placená daň z příjmů		(2 623)	(3 623)
Čistý peněžní tok z provozních činností		(1 674)	2 786

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Peněžní tok z investičních činností			
Příjmy z prodeje cenných papírů držených do splatnosti		2 349	19 948
Výdaje na investice do nemovitostí		(271)	(973)
Peněžní toky z prodeje podílu v dceřiné společnosti		323	4 932
Výdaje na aktiva ve výstavbě		(1 341)	(1 312)
Nákup hmotného a nehmotného majetku		(2 386)	(2 706)
Příjmy z prodeje hmotného a nehmotného majetku		358	801
Čistý peněžní tok z investičních činností		(968)	20 690
Peněžní tok z finančních činností			
Dividendy placené		(15 504)	(4 560)
Dividendy placené menšinovým akcionářům		(50)	(215)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině		–	10
Emitované dluhopisy – prodej		5 054	1 297
Emitované dluhopisy – zpětný odkup		(1 300)	(10 481)
Přijetí podřízeného dluhu		8 207	(408)
Čistý peněžní tok z finančních činností		(3 593)	(14 357)
Čisté zvýšení/(snížení) hotovosti a jiných vysoce likvidních prostředků		(6 235)	9 119
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku roku		32 051	22 932
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci roku	42	25 816	32 051

Peněžní tok z úroků a přijatých dividend

mil. Kč	2009	2008
Dividendy přijaté	173	816
Úroky přijaté	42 208	43 058
Úroky placené	(8 956)	(13 483)

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Příloha ke konsolidované účetní závěrce

1. Úvod

Česká spořitelna, a.s. („banka“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991. Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Majoritním akcionářem České spořitelny, a.s. je společnost EGB Ceps Holding GmbH, která je 100% dceřinou společností EGB Ceps Beteiligungen GmbH, přičemž EGB Ceps Beteiligungen GmbH je 100% dceřinou společností Erste Group Bank AG („Erste Group Bank“). Změna vlastnické struktury byla součástí technické optimalizace akcionářské struktury Erste Group Bank, která proběhla v roce 2009, a byla řádně schválena Českou národní bankou („ČNB“).

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- přijímání vkladů od veřejnosti;
- poskytování úvěrů;
- investování do cenných papírů na vlastní účet;
- platební styk a zúčtování;
- vydávání platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků;
- poskytování záruk;
- otvírání akreditivů;
- obstarávání inkasa;
- obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry;
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství;
- účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb;
- úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot;
- pronájem bezpečnostních schránek;
- poskytování porad ve věcech podnikání;
- vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona;
- finanční makléřství;
- výkon funkce depozitáře;
- směnárenská činnost (nákup a prodej devizových prostředků);
- poskytování bankovních informací;
- vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů.

Prostřednictvím dceřiných společností poskytuje banka (společně „skupina“) rovněž následující druhy služeb:

- správa fondů;

- stavební spoření a úvěry;
- penzijní připojištění;
- finanční leasing;
- faktoring;
- poradenství;
- poskytování investičních služeb;
- realitní činnost;
- pronájem výpočetní techniky, instalace a opravy elektronických zařízení;
- poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software;
- účast na řízení a financování firem.

Skupina musí dodržovat regulační požadavky ČNB. Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, kategorizace pohledávek a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty skupiny, likvidity, úrokového rizika, měnové pozice skupiny a operačního rizika.

Kromě bankovních subjektů podléhají regulatorním požadavkům další společnosti ve skupině, zejména v oblasti penzijního připojištění a kolektivního investování.

2. Východiska pro přípravu účetní závěrky

Konsolidovaná účetní závěrka, která zahrnuje účetní závěrky banky a jejích dceřiných společností, byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví („IFRS“) a interpretacemi schválenými Radou pro mezinárodní účetní standardy¹ ve znění přijatém Evropskou unií.

Všechny údaje jsou v milionech Kč (mil. Kč), není-li uvedeno jinak.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a finančních pasiv oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, všech derivátů, emitovaných cenných papírů zajištěných proti úrokovému riziku, investic do nemovitostí a majetku určeného k prodeji, které jsou vykázány ve své reálné hodnotě. Majetek určený k prodeji je vykázána v reálné hodnotě snížené o náklady související s prodejem v případě, že je nižší než jeho účetní hodnota (tj. pořizovací cena snížená o oprávků a kumulované ztráty ze snížení hodnoty).

Účetní postupy byly použity konzistentně ve společnostech zahrnutých do konsolidace.

¹ IASB – International Accounting Standards Board

Prezentace konsolidované účetní závěrky v souladu s IFRS vyžaduje, aby vedení skupiny provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období (viz bod 4 přílohy). Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Údaje předchozího období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku.

3. Důležitá pravidla účetnictví

Konsolidovaná účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími důležitými pravidly účetnictví:

(a) Principy konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje účetní závěrky banky a jejích účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem a účasti ve společně řízených podnicích.

Dceřiné společnosti

Skupina účtuje všechny podnikové kombinace metodou koupě. Skupina jako nabyvatel stanovuje výši pořizovacího nákladu podnikové kombinace jako úhrn reálných hodnot k datu směny předaných aktiv, která skupina směňuje za kontrolu nad nabyvaným majetkem dceřiné společnosti, a do data účinnosti novelizovaného standardu „IFRS 3: Podnikové kombinace“ veškerých nákladů přímo přiřaditelných podnikové kombinaci, po novelizaci standardu jsou tyto náklady účtovány přímo do výkazu zisku a ztráty.

K datu akvizice skupina alokuje pořizovací náklad podnikové kombinace tak, že vykáže identifikovatelná aktiva, závazky a podmíněné závazky nabyvané dceřiné společnosti, které splňují kritéria pro uznání aktiv a závazků, v reálných hodnotách ke dni akvizice. Veškeré přebytky mezi pořizovacím nákladem podnikové kombinace a podílem nabyvatele na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků představují goodwill.

U některých podnikových kombinací není možno ke konci účetního období, ve kterém byly uskutečněny, stanovit pořizovací náklad nebo reálné hodnoty, které mají být přiřazeny k identifikovatelným aktivům, závazkům a podmíněným závazkům nabyvané společnosti. V tomto případě při prvotním zaúčtování podnikové kombinace použije skupina prozatímních reálných hodnot.

Skupina vykáže veškeré úpravy prozatímních hodnot do dvanácti měsíců od data akvizice s platností od data akvizice, tj. zpětně.

Účast s rozhodujícím vlivem je taková, ve které skupina vlastní,

přímo či nepřímo, více než 50 % základního kapitálu, nebo ve které skupině patří více než 50 % hlasovacích práv, nebo ve které může skupina navrhnout či odvolat většinu členů představenstva a dozorčí rady. Za účasti s rozhodujícím vlivem jsou považovány rovněž společnosti, v nichž skupina sice vlastní, přímo či nepřímo, méně než 50 % základního kapitálu, avšak má možnost ovlivňovat finanční a operativní politiky společnosti.

Jestliže kontrola nad takovým subjektem vznikne anebo je postoupena v průběhu roku, jsou ve výsledcích obsaženy údaje od data, kdy tato kontrola vznikla anebo k datu, ke kterému byla postoupena.

Všechny vzájemné pohledávky, závazky, náklady a výnosy uvnitř skupiny, včetně zisků, byly v rámci konsolidace vyloučeny. Tam, kde to bylo nezbytné, byly postupy účtování používané dceřinými společnostmi upraveny tak, aby byly konsistentní s účetními postupy používanými bankou.

Dceřiná společnost je vyloučena z konsolidace (dekonsolidována), ztratí-li nad ní mateřská společnost kontrolu. Hospodářský výsledek vytvořený do data dekonsolidace je zahrnut do konsolidovaného výsledku hospodaření skupiny a současně dochází k dekonsolidaci kapitálu dceřiné společnosti, včetně kumulativních kurzových rozdílů evidovaných v položce „Retranslační rezerva“ v případě zahraničních jednotek, prostřednictvím výkazu zisku a ztráty (viz bod 3r).

Skupina také investuje do dceřiných společností, které vlastní nemovitosti. K datu akvizice skupina posuzuje, zda nabytá podnik. Skupina o akvizici účtuje jako o podnikové kombinaci, pokud kromě nemovitosti nabytá i integrovaný soubor aktivit. Specificky jsou posuzována následující kritéria:

- počet pozemků a budov vlastněných dceřinou společností,
- rozsah, v jakém jsou nabyvány významné podnikové procesy a zejména rozsah doplňkových služeb zajišťovaných dceřinou společností (např. údržba, úklid, bezpečnostní služby, účetnictví, hotelové služby),
- zda dceřiná společnost vyčlenila své vlastní zaměstnance na správu nemovitosti a/nebo na zajištění ostatních procesů (včetně odpovídající administrativy jako fakturace, vymáhání pohledávek, poskytování manažerských informací vlastníkům a informací o nájemnících).

Když akvizice dceřiné společnosti nepředstavuje podnikovou kombinaci, je o něm účtováno jako o nabytí skupiny aktiv a pasiv. Pořizovací náklad akvizice je alokován na jednotlivá aktiva a pasiva na základě jejich relativní reálné hodnoty. Zároveň není účtováno ani o goodwillu, ani o odložené dani.

Přidružené společnosti

Přidruženou společností je subjekt, ve kterém má skupina podstatný

vliv a který není ani dceřiným podnikem, ani účastí ve společném podniku. Podstatný vliv je moc účastnit se rozhodování o finančních a provozních politikách subjektu, do něhož bylo investováno, ale není to ovládání ani spoluovládání takových politik.

Hospodářský výsledek, aktiva a závazky přidružených společností byly v této účetní závěrce zachyceny metodou ekvivalence, kromě investic klasifikovaných jako držené k prodeji. V takovém případě se postupovalo podle „IFRS 5: Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti“. Podle metody ekvivalence se investice do přidružených společností vykazují v konsolidovaném výkazu finanční pozice v pořizovací ceně upravené o podíly skupiny na změnách ve vlastním kapitálu přidružené společnosti po datu akvizice, a po zohlednění ztrát ze snížení hodnoty jednotlivých investic. Ztráty přidružené společnosti, které převyšují podíl skupiny v dané přidružené společnosti (včetně všech dlouhodobých účastí, které jsou v podstatě součástí čisté investice skupiny v této přidružené společnosti), se vykazují pouze v případech, kdy skupině vznikly právní nebo mimosmluvní závazky nebo skupina poskytla platbu jménem přidruženého podniku.

Jakýkoliv přebytek pořizovacího nákladu akvizice nad podílem skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků přidružené společnosti k datu akvizice se vykazuje jako goodwill. Goodwill se zahrnuje do účetní hodnoty investice a při testování snížení jeho hodnoty se považuje za součást investice. Jakýkoliv přebytek podílu skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků nad pořizovacím nákladem akvizice se po opětovném posouzení vykáže okamžitě ve výkazu zisku a ztráty.

Pokud subjekt skupiny obchoduje s přidruženou společností skupiny, zisky a ztráty plynoucí z takových transakcí jsou vyloučeny do výše podílu skupiny v dané přidružené společnosti.

Po aplikaci ekvivalenční metody je investice v přidružené společnosti dále testována na znehodnocení. Pokud skupina dospěje k závěru, že je investice znehodnocená, určí toto znehodnocení jako rozdíl účetní hodnoty a zpětně získatelné hodnoty a toto znehodnocení zaúčtuje do výkazu zisku a ztráty.

Účasti ve společném podnikání (joint ventures)

Účast ve společném podnikání je smluvním ujednáním, na jehož základě dvě či více stran vykonávají ekonomickou činnost podléhající společné kontrole. Společnou kontrolou se rozumí smluvně dohodnuté sdílení kontroly nad ekonomickou činností, k němuž dochází pouze v případě, kdy strategická finanční a provozní rozhodnutí týkající se dané činnosti vyžadují jednomyslný souhlas stran, které se o kontrolu dělí (podílníci). Účasti ve společném podnikání jsou do konsolidace skupiny zahrnuty metodou ekvivalence. Podle této metody účtování je podíl ve společně řízeném podniku na počátku zaúčtován v pořizovací ceně, jež je následně upravena o změnu v podílníkově podílu na čistých aktivech společně řízeného podniku po provedení akvizice. Výsledek hospodaření podílníka zahrnuje jeho podíl na zisku či ztrátě společně řízeného podniku.

Nekontrolní (menšinové) podíly

Nekontrolní podíly představují podíl na ziscích a ztrátách a čistých aktivech, která nenáleží akcionářům mateřské společnosti. Tyto podíly jsou vykazovány v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty a v položce „Vlastní kapitál“ v konsolidovaném výkazu finanční pozice odděleně od vlastního kapitálu náležejícího akcionářům mateřské společnosti. V určitých případech (developerské společnosti) má skupina přednostní právo na výplatu svého podílu na distribuci dosaženého zisku z těchto dceřiných společností. U těchto společností se neúčtuje o podílu menšinových podílníků na zisku, dokud není plně uspokojen nárok skupiny.

(b) Úvěry, půjčky, podrozvahová úvěrová angažovanost a tvorba rezerv a opravných položek

Úvěry a půjčky jsou při prvotním zaúčtování oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů. Následně jsou úvěry a půjčky vykazovány v zůstatkové hodnotě za pomoci efektivní úrokové míry a snížené o opravnou položku. Zůstatková hodnota zahrnuje veškeré prémie, diskonty, poplatky a transakční náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Úvěry a půjčky jsou zaúčtovány, když dojde k převodu prostředků dlužníkovi.

Skupina klasifikuje úvěrové pohledávky podle několika kritérií.

Z hlediska tržních segmentů se úvěry a pohledávky dělí na retailové pohledávky a korporátní pohledávky. Retailové pohledávky zahrnují pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi a osobami samostatně výdělečně činnými a dále pohledávky za fyzickými osobami–podnikateli, za malými firmami s ročním obrátem do 30 mil. Kč a malými obcemi, tzv. MSE, pohledávky z úvěrů stavebního spoření, pohledávky ze splátkového prodeje, úvěry poskytnuté na nákup cenných papírů a leasingové pohledávky. Korporátní pohledávky zahrnují pohledávky za malými a středními firmami s ročním obrátem 30 až 1 000 mil. Kč, tzv. SME, a dále pohledávky za velkými firmami (s ročním obrátem nad 1 000 mil. Kč) a veřejným sektorem, faktoringové pohledávky a leasingové pohledávky.

Z hlediska řízení rizik se pohledávky dělí na pohledávky bez selhání dlužníka (performing loans) a pohledávky se selháním dlužníka (defaulted loans), u nichž došlo k selhání podle pravidel BASEL II.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, kolektivně znehodnocené a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Opravné položky k úvěrům a pohledávkám jsou zaznamenány v případě, existuje-li objektivní důvod domnívat se, že je ohrožena návratnost pohledávky. Rezervy a opravné položky jsou vytvářeny k rozvahovým a podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši realizovaných ztrát odhadovaných vedením banky. Tyto částky jsou vytvářeny ke konkrétním klasifikovaným pohledávkám (individuálně znehodnocené pohledávky) a potenciálním ztrátám, které mohou

být obsaženy v portfoliu, a které jsou stanoveny na základě vývoje portfolia (kolektivně znehodnocené pohledávky). Výše opravných položek je stanovena na základě porovnání zůstatkové hodnoty úvěru a současné hodnoty budoucích očekávaných peněžních toků určené pomocí původní efektivní úrokové míry. U individuálně nevýznamných pohledávek, kde je znehodnocení identifikováno na základě individuálního posouzení, je výše opravných položek stanovena statisticky na úrovni produktového portfolia. U individuálně významných pohledávek se provádí individuální posouzení, pokud se jedná o pohledávky individuálně znehodnocené. Procento opravných položek u individuálně významných položek, které jsou kolektivně znehodnocené, je stanoveno na portfoliové bázi. Částka ztráty ze znehodnocení je zahrnuta v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

U rizikových pohledávek z úvěrů dochází v návaznosti na obchodní rozhodnutí skupiny k jejich restrukturalizaci. Za restrukturalizovanou je považována jakákoliv pohledávka skupiny vůči klientovi, u níž došlo ke změně podmínek, ke kterým skupina přistoupila v důsledku finančních potíží dlužníka. Za takovou změnu se považuje např. změna splátkového kalendáře (odklad splátek, snížení splátek, prodloužení splatnosti), snížení úrokové sazby, prominutí úroků z prodloužení nebo poskytnutí nového úvěru určeného účelově na úhradu ohrožené pohledávky.

Restrukturalizace je možná pouze na základě uzavření nové smlouvy. Restrukturalizované pohledávce je nejprve přiřazen interní rating R. Zlepšení ratingu je možné nejdříve po šesti měsících od data restrukturalizace. Restrukturalizované úvěry jsou nadále posuzovány z pohledu individuálního nebo kolektivního znehodnocení.

V případě, že byly zváženy či vyčerpány možnosti restrukturalizace úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato pohledávka odepsána do nákladů proti odpovídajícímu použití opravné položky na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty. Pominou-li důvody pro tvorbu rezerv/opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka, stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odepsaných pohledávek, je zaznamenána na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 43.1 přílohy.

(c) Dluhopisy a majetkové cenné papíry

Cenné papíry držené skupinou jsou rozděleny do portfolií podle záměru, s nímž je skupina poříдила, a podle investiční strategie skupiny. V souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ („IAS 39“) skupina člení cenné papíry do portfolií „Cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů“, „Realizovatelných cenných papírů“, „Cenných papírů držených do splatnosti“. Základní rozdíl mezi portfolii je v přístupu k oceňování a jejich vykázání ve finančních výkazech.

Cenné papíry držené skupinou jsou při prvotním zaúčtování oceňovány reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů, kromě „Cen-

ných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů“, které jsou oceněny reálnou hodnotou bez transakčních nákladů. Cenné papíry a závazky z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou jsou zachyceny ve výkazu finanční pozice k datu sjednání obchodu. Cenné papíry a závazky z cenných papírů oceňované v zůstatkové hodnotě jsou zachyceny ve výkazu finanční pozice v okamžiku vypořádání obchodu.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů

Portfolio zahrnuje dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování (včetně závazků z krátkých prodejů), tj. cenné papíry držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, a dále dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou při prvotním zaúčtování označeny jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. Změny reálné hodnoty a úroky z cenných papírů určených k obchodování jsou ve výkazu zisku a ztráty promítnuty jako „Čistý zisk z obchodních operací“. Změny reálné hodnoty u cenných papírů neurčených k obchodování jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní náklady netto“ a úrokové výnosy jsou součástí položky „Úrokové a podobné výnosy“.

Fair value option

Kromě cenných papírů jsou do portfolia nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů zařazována při vzniku nebo pořízení i jiná finanční aktiva a pasiva, pokud taková klasifikace omezuje nesoulad při vykazování finančních nákladů nebo výnosů nebo pokud se jedná o skupinu finančních aktiv a pasiv, která jsou standardně řízena a hodnocena podle změn v reálné hodnotě a takový způsob řízení a vykazování je v souladu s investiční strategií, resp. strategií řízení aktiv a pasiv nebo tato finanční aktiva a pasiva obsahují vnořený derivát, kromě derivátů, které výrazně nemodifikují jejich peněžní toky nebo jsou neoddělitelné.

U dluhopisů a majetkových cenných papírů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“) a jiných burzách je reálná hodnota odvozena od ceny obchodování na burze. U cenných papírů, které jsou veřejně obchodovány, ale objem či frekvence obchodů je malá, je na individuální bázi posuzováno, zda jsou zjištěné tržní ceny skutečně indikací reálné hodnoty, a ve výjimečných případech jsou na základě vlastních odhadů provedeny případné úpravy nebo jsou použity vlastní oceňovací modely. Reálná hodnota cenných papírů, které nejsou veřejně obchodovány, je stanovena odhadem jako nejlepší odhad projekce peněžních toků se zohledněním ekonomických podmínek, které budou existovat po zbytkovou splatnost cenných papírů, včetně zohlednění kreditního rizika emitenta.

Realizovatelné cenné papíry

Realizovatelné cenné papíry jsou cenné papíry držené skupinou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, během níž mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek.

Změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíly“, s výjim-

kou jejich znehodnocení a vyjma úrokových výnosů a kurzových rozdílů z dluhopisů. V okamžiku realizace jsou odpovídající oceňovací rozdíly vyvedeny do výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní náklady netto“. Úrokové výnosy z kupónů, amortizace diskontu nebo prémie a dividendy jsou účtovány jako „Úrokové a podobné výnosy“. Kurzové rozdíly z dluhopisů jsou vykázány jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Je-li prokázáno, že došlo ke snížení hodnoty cenného papíru, je tato ztráta odúčtována z vlastního kapitálu a zaúčtována jako náklad ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

V případě ztráty ze snížení hodnoty majetkových cenných papírů není takto zaúčtovaný náklad vratný prostřednictvím výkazu zisku a ztráty.

Ztráty ze snížení hodnoty dluhových cenných papírů mohou být zrušeny v případě, že po jejich zaúčtování na účet nákladů dojde ke zvýšení reálné hodnoty z objektivních, účetní jednotkou identifikovatelných důvodů.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou finanční aktiva se stanovenou splatností, u nichž má skupina úmysl a schopnost držet je do splatnosti.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při pořízení oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů a následně jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě při použití efektivní úrokové míry. Amortizovaná prémie nebo diskont je zahrnován do „Úrokových a podobných výnosů“.

Znehodnocení cenných papírů

Skupina posuzuje ve čtvrtletních intervalech, zda nenastaly skutečnosti, které vedou ke znehodnocení investice na portfoliu realizovatelných cenných papírů a cenných papírů držených do splatnosti.

Kritéria indikující znehodnocení cenného papíru jsou například: významné negativní změny v tržním, ekonomickém nebo legislativním prostředí nebo hrozba, že k takovým změnám dojde v nejbližší budoucnosti (např. neexistence aktivního trhu), významné finanční potíže emitanta nebo závazné strany či porušení smlouvy, např. nesplacení jistiny, úroků nebo prodlení s platbami.

U majetkových cenných papírů zařazených do portfolia realizovatelných cenných papírů je za existenci znehodnocení považován i dlouhodobý nebo podstatný pokles reálné hodnoty pod úroveň pořizovací ceny. Obecně skupina považuje za „dlouhodobý“ 18 měsíců a za „podstatný“ 30 %.

Je-li na základě kritérií indikujících znehodnocení prokázáno, že došlo k trvalému snížení hodnoty (znehodnocení) realizovatelného cenného papíru, je tato ztráta odúčtována z vlastního kapitálu a vykázána ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“. Výše této ztráty odpovídá rozdílu mezi oceněním

při nabytí cenného papíru (u dluhových cenných papírů sníženým nebo zvýšeným o časové rozlišení prémie nebo diskontu a případný naběhlý úrok) a stávající reálnou hodnotou se zohledněním předchozích vykázaných ztrát ze znehodnocení.

Pokud následně po vykázání znehodnocení ve výkazu zisku a ztráty dojde k prokazatelnému zvýšení reálné hodnoty realizovatelných dluhových cenných papírů, vykazuje se toto zvýšení reálné hodnoty ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“, avšak pouze do výše dříve zaúčtované ztráty ze znehodnocení. Zvýšení reálné hodnoty akciových cenných papírů je zachyceno ve vlastním kapitálu, předchozí zaúčtované ztráty ze znehodnocení jsou nevratné.

Pokud je indikováno znehodnocení dluhopisů zařazených v kategorii cenných papírů držených do splatnosti, pak částka ztráty odpovídá rozdílu mezi zůstatkovou hodnotou a současnou hodnotou budoucích peněžních toků diskontovaných na současnou hodnotu s použitím původní efektivní úrokové míry. Znehodnocení je účtetně zachyceno formou tvorby opravné položky ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

Odúčtování finančních aktiv

Skupina přistupuje k odúčtování finančního aktiva pouze v případě, kdy vyprší smluvní práva k peněžním tokům z aktiva nebo kdy převede na jiný subjekt toto finanční aktivum a následně i veškerá rizika a užitky spojené s jeho vlastnictvím. Jestliže skupina nepřevede ani si neponechá v podstatě všechna rizika a užitky spojené s vlastnictvím aktiva a ponechá si kontrolu nad aktivem, zaúčtuje podíl, který si na převáděném aktivu ponechává, a související závazek vyplývající z částek, které bude možná muset zaplatit. Pokud si skupina ponechá v podstatě všechna rizika a užitky spojené s vlastnictvím převáděného finančního aktiva, pokračuje v účtování o tomto finančním aktivu a zaúčtuje také zajištěnou výpůjčku.

(d) Emitované dluhopisy

O vlastních emisích dluhových cenných papírů je účtováno ve výkazu finanční pozice v položce „Emitované dluhopisy“ s výjimkou podřízených dluhopisů, o kterých je účtováno v položce „Podřízený dluh“, a emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě, o kterých je účtováno v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při prvotním zachycení jsou emitované dluhopisy a podřízený dluh oceněny emisní cenou včetně přímých nákladů emise. Od okamžiku vypořádání emise do okamžiku splatnosti se emisní cena postupně zvyšuje o nabíhající úrokové náklady spojené s emitovanými cennými papíry zjištěné pomocí efektivní úrokové míry. Při zpětném odkupu emitovaných dluhopisů je rozdíl mezi smluvní cenou a účetní hodnotou dluhopisů vykázán ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

(e) Kompenzace finančních nástrojů

Finanční aktiva a závazky nejsou kompenzovány s výjimkou případů, kdy kompenzace odráží podstatu transakce (tj. skupina má v úmyslu aktivum a závazek vypořádat netto, nebo aktivum a závazek vypořádat současně) a kompenzace je právně vynutitelná.

(f) Dohody o prodeji a zpětném odkupu

Dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou prodány se současným sjednáním zpětného odkupu za předem stanovenou cenu („repo operace“), jsou dále vedeny ve výkazu finanční pozice v příslušném portfoliu v reálné, resp. zůstatkové hodnotě (viz bod 3 (c) přílohy) a částka získaná prodejem je účtována na účet „Závazky k bankám“ nebo „Závazky ke klientům“. Naopak dluhopisy nebo majetkové cenné papíry nakoupené se současným sjednáním zpětného prodeje („reverzní repo operace“) nejsou promítnuty do výkazu finanční pozice a zaplacená úhrada je účtována na účet „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“. Úrok je časově rozlišován po dobu platnosti dohody.

(g) Závazky v reálné hodnotě

Skupina klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě závazky držené za účelem obchodování a závazky, u kterých využívá fair value option podle IAS 39.

Zapůjčené cenné papíry nejsou v účetní závěrce vykazovány, pokud nejsou prodány třetím stranám. V případě jejich prodeje třetím stranám je účtován závazek související s navrácením cenných papírů, který je zachycen v reálné hodnotě jako závazek z obchodování a je vykázán ve výkazu finanční pozice v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při zpětném nákupu cenných papírů je rozdíl mezi účetním oceněním závazku a sjednanou kupní cenou účtován jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Skupina dále klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě některé emitované dluhopisy a depozita s vnořenými deriváty, neboť toto zobrazení výrazně snižuje nekonzistentnost v ocenění těchto závazků.

(h) Investice do nemovitostí a nemovitosti držené za účelem prodeje (zásoby) a aktiva ve výstavbě**Investice do nemovitostí**

Investice do nemovitostí je nemovitost (pozemek nebo budova, popřípadě část budovy nebo obojí) držená za účelem dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení či obojího. Jako investice do nemovitostí jsou oceňovány i investice do pozemků a budov ve výstavbě, kde je očekávané budoucí použití jako u investic do nemovitostí. Při prvotním zachycení jsou investice do nemovitostí oceněny pořizovací cenou včetně transakčních nákladů. Následně skupina oceňuje investice do nemovitostí reálnou hodnotou a přírůstky nebo úbytky vzniklé ze změn reálné hodnoty zahrnuje do výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

Reálná hodnota je stanovena jako odhadovaná částka, za níž by bylo možno majetek směniti k datu přecenění mezi dobře informovanými stranami ochotnými transakci realizovat, přičemž transakce je realizována za podmínek obvyklých na trhu.

Ocenění vychází z kalkulace očekávaných ročních čistých peněžních příjmů za použití metody věčné renty (očekávané výnosnosti). Očekávaná výnosnost je stanovena srovnávací metodou (srovnatelné realizované obchody na stejném trhu).

Investice do pozemků a budov ve výstavbě, kde je očekávané použití jako u investic do nemovitostí, jsou klasifikovány do data dokončení jako „Aktiva ve výstavbě“.

Nemovitosti držené za účelem prodeje (zásoby)

Skupina rovněž investuje do nemovitostí, které jsou určeny k prodeji v rámci běžné činnosti, nebo do nemovitostí v procesu výstavby či rekonstrukce za účelem takového prodeje. Tyto nemovitosti jsou do data dokončení vykazovány v položce „Aktiva ve výstavbě“ a jsou oceněny v souladu s „IAS 2: Zásoby“ na nižší z úrovně nákladů na pořízení a čisté realizovatelné hodnoty.

V nákladech na pořízení zásob jsou vedle kupní ceny kapitalizovány rovněž všechny ostatní přímo přiřaditelné výdaje, jako je dopravné, clo a ostatní daně a náklady na přeměnu zásob apod. Výpůjční náklady se kapitalizují pouze v rozsahu, který přímo souvisí s pořízením nemovitosti.

Prodeje tohoto majetku/bytových jednotek se účtují do výnosů v momentu obdržení výpisu z katastru o zapsání bytových jednotek na nového majitele v položce „Ostatní provozní náklady netto“. Ve stejné položce jsou účtovány náklady na tento prodej, tj. příslušná hodnota majetku a další náklady spojené s prodejem jednotek (které nejsou kapitalizovány).

Nemovitosti v procesu výstavby po svém dokončení, pokud nebyly k rozvahovému dni prodány a jejich prodej je pravděpodobný v průběhu následujících 12 měsíců jsou dále klasifikovány jako zásoby.

(i) Goodwill

Goodwill, který vzniká při akvizici dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky, představuje přebytek pořizovacího nákladu podnikové kombinace nad podílem skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky k datu akvizice. Goodwill se prvotně účtuje jako aktivum v pořizovacích nákladech a následně se ocení pořizovacím nákladem sníženým o případné kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Goodwill je účtován ve výkazu finanční pozice v rámci aktiv v položce „Nehmotný majetek“.

Pro účely testování snížení hodnoty se goodwill přiřadí každé peněžotvorné jednotce skupiny, pokud se předpokládá, že budou mít prospěch ze synergie podnikové kombinace. Peněžotvorná jednotka, k níž je přiřazen goodwill, musí být testována na snížení hodnoty jednou za rok nebo častěji, pokud existují náznaky možného snížení hodnoty takové jednotky. Pokud je zpětně získatelná částka peněžotvorné jednotky menší než účetní hodnota této jednotky, ztráta ze snížení hodnoty je přiřazena tak, aby nejprve snížila účetní hodnotu goodwillu přiřazeného dané peněžotvorné jednotce a poté účetní hodnotu ostatních aktiv jednotky poměrně na základě účetní hodnoty každého aktiva jednotky. Skupina zaúčtuje znehodnocení prostřednictvím výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“. Ztráta ze snížení hodnoty goodwillu se v následujících obdobích neruší.

Při prodeji dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky se příslušná částka goodwillu zahrne do zisku nebo ztráty z prodeje.

(j) Nehmotný majetek

Nehmotným majetkem se rozumí majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který nemá hmotnou podstatu, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Skupina si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý nehmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč. Nehmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávky a opravné položky ke snížení hodnoty a je odepisován rovnoměrně do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy nehmotného majetku“ po dobu předpokládané ekonomické životnosti majetku, avšak nejdéle 4 roky. Jako nehmotný majetek je účtováno pořízení softwaru, ocenitelná práva a ostatní nehmotný majetek. Položky s pořizovací cenou nižší než 60 000 Kč jsou účtovány do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byly pořízeny. Náklady spojené s udržováním nehmotného majetku (softwaru) jsou účtovány přímo do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“, zatímco náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku po ukončení převyší částku 40 000 Kč, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

(k) Hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který má hmotnou podstatu, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Skupina si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč. Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje i vybraný drobný hmotný majetek se vstupní cenou nižší než 13 000 Kč. Hmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávky a opravné položky na znehodnocení a je odepisován ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy hmotného majetku“ od okamžiku, kdy je připraven k použití, rovnoměrně po předpokládanou dobu životnosti. Doba odepisování pro jednotlivé kategorie majetku je následující:

Pozemky a stavby	
Pozemky	neodepisují se
Budovy a stavby	20–50 let
Přístroje a zařízení	
Energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
Přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
Inventář	4–6 let
Vybrané drobné přístroje a zařízení	2 roky
Umělecká díla	neodepisují se

Technické zhodnocení pronajatého majetku se odepisuje po dobu trvání nájmu a podle zařazení do příslušné kategorie majetku. Nedokončené investice určené k výrobním, nájemním, administrativním nebo zatím nespecifikovaným účelům se evidují v pořizovacích nákladech snížených o ztráty ze snížení hodnoty. Pořizovací náklady zahrnují též poplatky za odborné služby a v případě

způsobilého aktiva i výpůjční náklady, které se aktivují v souladu s účetním pravidlem skupiny. Odepisování takového aktiva, stejně jako odepisování ostatního majetku, se zahájí okamžikem, kdy je aktivum připraveno pro zamýšlené použití.

Zisky a ztráty z vyřazení hmotných aktiv jsou zjištěny na základě jejich účetní hodnoty a jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní náklady netto“ v roce vyřazení.

Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč a technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč jsou účtovány do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byly pořízeny.

Opravy a udržování hmotného majetku jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ v roce, v němž jsou provedeny. Náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převyší za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu hmotného majetku.

(l) Dlouhodobý majetek určený k prodeji

Jako majetek určený k prodeji je klasifikován dlouhodobý majetek vyřazený z aktivního používání k datu, kdy jsou splněna kritéria pro prodej, tzn. prodej majetku je schválen oprávněnou osobou a jsou učiněny kroky k nalezení kupce, začne se připravovat návrh kupní smlouvy a další dokumentace. Ke stejnému datu je majetek určený k prodeji oceněn v nižší z hodnot účetní hodnoty a reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Zároveň je zastaveno jeho další odpisování. Reálná hodnota snížená o náklady na prodej je zjištěna na základě znaleckého posudku (viz bod 4g přílohy).

V případě, že reálná hodnota snížená o náklady na prodej je nižší než hodnota účetní, tak tento rozdíl je vykázán formou mimořádného odpisu ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“. Následná přecenění majetku z důvodu změny reálné hodnoty snížené o náklady na prodej jsou vykázána ve stejné položce výkazu zisku a ztráty.

(m) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Pokud je účetní hodnota aktiva vykazovaného v zůstatkové hodnotě vyšší než jeho zpětně získatelná hodnota, je snížena na úroveň zpětně získatelné hodnoty. Zpětně získatelnou hodnotou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek, po odpočtu nákladů na prodej a hodnota očekávaných budoucích výnosů plynoucích z užívání majetku a z jeho pozbytí na konci doby jeho použitelnosti.

Největší složky aktiv jsou pravidelně testovány na znehodnocení. Tvorba opravných položek na znehodnocení je zachycena ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

U zásob (nemovitostí a nedokončených nemovitostí určených k prodeji v rámci běžné činnosti) skupina zjišťuje realizovatelnost

nou hodnotu aktiv na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů, které budou získány prodejem těchto nemovitostí v budoucnosti, a výdajů spojených s prodejem a výstavbou těchto nemovitostí. Skupina využívá rozpočtovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, jejichž spolehlivost je pravidelně vyhodnocována porovnáváním rozpočtu se skutečností. Rozpočty příjmů z prodeje a výdajů na výstavbu a prodej jsou rovněž pravidelně revidovány na základě odhadů vývoje trhu s nemovitostmi.

Skupina vychází při zjišťování čisté realizovatelné hodnoty zásob z aktuálního rozpočtu a současné prostavěnosti, která je porovnávána s budoucí hodnotou bytů a/nebo kancelářských a obchodních prostor. V případě, že očekávaný efekt z prodeje těchto zásob klesne pod jejich pořizovací hodnotu, sníží skupina ocenění zásob na úroveň čisté realizovatelné hodnoty.

Kritické účetní odhady a rozhodování při aplikaci účetních pravidel jsou dále popsány v kapitole 4 přílohy.

(n) Rezervy

O rezervách se účtuje v případě, že má skupina současný (smluvní nebo mimosmluvní) závazek, který je důsledkem minulé události, přičemž je pravděpodobné, že skupina bude muset tento závazek vypořádat, a výši takového závazku je možné spolehlivě odhadnout.

Částka vykázaná jako rezerva je nejlepším odhadem výdajů, které budou nezbytné k vypořádání současného závazku vykázaného k rozvahovému dni po zohlednění rizik a nejistot spojených s daným závazkem. Pokud se rezerva určuje pomocí odhadu peněžních toků potřebných k vypořádání současného závazku, účetní hodnota rezervy se rovná současné hodnotě těchto peněžních toků.

Pokud se očekává, že některé nebo veškeré výdaje nezbytné k vypořádání rezervy, budou uhrazeny jinou stranou, vykáže se pohledávka na straně aktiv, pokud je prakticky jisté, že skupina úhradu obdrží a výši takové pohledávky je možné spolehlivě určit.

(o) Záruky a ostatní podrozvahové úvěrové pohledávky

Za běžných obchodních podmínek skupina vstupuje do úvěrových pohledávek, které jsou vykázané v podrozvaze a zahrnují záruky, úvěrové přísliby, nečerpané úvěry a akreditivy. Tyto podrozvahové úvěrové pohledávky jsou nejdříve vykázané v jejich reálné hodnotě, která odpovídá poplatku za ně účtovanému, a jsou vykázané jako součást „Rezerv“. Následně jsou tyto položky vykázané ve vyšší hodnotě z časově rozlišeného poplatku a nejlepšího odhadu ztrát spojených s plněním z těchto podrozvahových položek.

V případě realizace záruky je odpovídající plnění výše záruky zachycena v položce „Pohledávky za klienty“. Pro odhad ztrát ze záruk jsou použita stejná pravidla jako pro nečerpané úvěrové linky. Skupina používá k odhadu ztráty historické hodnoty rizikových parametrů úvěrových konverzních faktorů („CCF“), pravděpodobnosti selhání dlužníka („PD“) a ztráty ze selhání dlužníka („LGD“). Bližší popis je uveden v bodě 43.1 přílohy.

Rezervy se tvoří na odhadované ztráty z těchto pohledávek na stejném základě jako na rozvahové úvěrové pohledávky popsané v bodě 3 (b) přílohy. K podrozvahovým položkám je pro tyto účely přístupováno jako k rozvahovým položkám. Jakmile je záruka nebo nečerpaná úvěrová linka čerpána, je rezerva rozpuštěna a je vytvořena opravná položka k rozvahové pohledávce, která se testuje na znehodnocení.

Jakékoliv zvýšení závazku vztahujících se k zárukám je zachyceno ve výkazu zisku a ztráty v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“. Přijaté poplatky jsou zachyceny ve výkazu zisku a ztráty v položce „Výnosy z poplatků a provizí“ rovnoměrně po dobu trvání záruky.

(p) Vlastní kapitál

Zákonný rezervní fond je tvořen v souladu se současnou legislativou až do výše 20 % základního kapitálu v závislosti na právní formě společnosti. Použití zákonného rezervního fondu je omezeno legislativou a stanovami jednotlivých společností. Fond není určen k rozdělení akcionářům.

V případě, že banka nebo její dceřiné společnosti odkoupí vlastní akcie banky nebo získají práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázaná jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Při prodeji vlastních akcií je rozdíl mezi jejich prodejní a pořizovací cenou vykázan jako emisní ážio.

Dividendy snižují nerozdělený zisk v účetním období, kdy je řádnou valnou hromadou schválena jejich výplata.

(q) Naběhlé úroky

Naběhlý nepřipsaný úrok vztahující se k zůstatkům úvěrů, dluhových cenných papírů, k vkladovým produktům, emitovaným dluhopisům a podřízenému dluhu je časově rozlišen a zahrnut v položce „Ostatní aktiva“, resp. „Ostatní pasiva“.

(r) Přepočet cizí měny

Měnou vykazování skupiny je česká koruna, jež je také funkční měnou banky. Položky, které jsou součástí účetní závěrky skupiny, jsou prvotně oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém členové skupiny působí („funkční měna“). Každý z členů ve skupině určuje vlastní funkční měnu a položky obsažené v účetní závěrce každého z členů skupiny jsou oceněny za použití této funkční měny.

Transakce vyčíslené v cizí měně jsou primárně zachyceny ve funkční měně příslušného člena skupiny za použití devizového kurzu, který je platný v den transakce. Aktiva a pasiva peněžní povahy vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána do funkční měny příslušným devizovým kurzem, platným k datu výkazu finanční pozice. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, vyjma kurzových rozdílů z majetkových cenných papírů v portfoliu realizovatelných cenných papírů.

rů, které jsou součástí změny reálné hodnoty, a rozdílů z derivátů uzavřených za účelem zajištění měnového rizika z očekávaných cizoměnových peněžních toků z majetku nebo závazků, jejichž kurzové rozdíly nejsou účtovány ve výkazu zisku a ztráty.

Při konsolidaci účetních jednotek vykazujících v měně odlišné od české koruny jsou jejich rozvahové položky přepočteny do české koruny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným k datu výkazu finanční pozice. Položky výkazu zisku a ztráty jsou přepočteny průměrným ročním kurzem vyhlášeným ČNB. Kurzové rozdíly vyplývající z použití rozvahového a průměrného kurzu jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Retranslační rezerva“. Při pozbytí zahraniční jednotky je kumulativní částka kurzových rozdílů, která byla vykázána v položce „Retranslační rezerva“, vztahující se k dané zahraniční jednotce, uznána ve výkazu zisku a ztráty ve stejném období, ve kterém je vykázán zisk nebo ztráta z pozbytí.

(s) Platby vázané na akcie

S cílem zlepšit vztah zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců a získat nové klíčové řídící pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Group Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance (dále jen „ESOP“)² a programu opcí na akcie Erste Group Bank pro manažery (dále jen „MSOP“)³ v rámci skupiny. Částky diskontu za oba programy jsou zahrnuty v položce „Všeobecné správní náklady – Ostatní náklady na zaměstnance“. Bližší popis je uveden v bodě 38 c) přílohy.

(t) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány s použitím metody efektivní úrokové míry. O nezaplaceném penále, smluvních pokutách a úrocích z nesplacených úvěrů, kterými se rozumí úvěry, jejichž splátky úroků a/nebo jistiny jsou po splatnosti, nebo u kterých vedení skupiny předpokládá, že úroky nebo jistina nebudou pravděpodobně splaceny, se účtuje až po jejich uhrazení.

Skupina účtuje i o úrokových výnosech z pohledávek se selháním dlužníka. Tyto úrokové výnosy představují úrokový výnos za použití efektivní úrokové míry z hodnoty aktiv snížené o opravnou položku.

Skupina využívá u zásob (nedokončených nemovitostí) aktivační model pro výpůjční náklady. Výpůjční náklady, které jsou přímo účelově vztahovány k akvizici, výstavbě nebo výrobě způsobilého aktiva (tj. aktiva, které nezbytně potřebuje značné časové období k tomu, aby bylo připravené pro zamýšlené použití nebo prodej), se přičítou k pořizovací ceně takového aktiva až do okamžiku, kdy je aktivum v podstatně míře připravené pro zamýšlené použití nebo prodej.

(u) Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se vykazují, jakmile vznikne právo akcionářů na přijetí platby.

(v) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány, s výjimkou poplatků, které jsou považovány za nedílnou součást efektivní úrokové míry.

Součástí efektivní úrokové míry jsou poplatky přímo spojené s poskytnutím úvěru, např. poplatky za poskytnutí úvěru, za zpracování úvěrové žádosti apod. Tyto poplatky jsou sníženy o přímé externí transakční náklady skupiny spojené s poskytnutím úvěru.

(w) Zákaznické věrnostní programy

Zákaznické věrnostní programy zahrnují Bonus program. V roce 2009 došlo ke změně v přístupu ve vypořádání věrnostního programu v účetnictví společnosti. Banka přestala tvořit rezervu na odhadované náklady související s budoucím čerpáním bodů na odměny a upravila zachycení na straně výnosů. Poplatky za platební karty jsou v plné výši účtovány do výnosů, když na ně vznikne nárok. Provize od obchodníků za transakce uskutečněné platebními kartami je časově rozlišována do výnosů v návaznosti na dobu splatnosti bodů. Rezerva vytvořená v minulých letech byla reklasifikována do výnosů příštích období, které jsou rozpouštěny ve vazbě na reálnou výši nákladů souvisejících s Bonus programem. K ročnímu rozvahovému dni jsou výnosy příštích období upravovány na aktuální stav nevyčerpaných bodů.

(x) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního aktiva nebo aktiv a zda smlouva převádí právo užívat toto aktivum.

Skupina jako nájemce

Majetek pořízený v rámci finančního leasingu, kdy jsou na skupinu převedeny v podstatě všechny přínosy a rizika z titulu vlastnictví, je zachycen ve výkazu finanční pozice v rámci aktiv a příslušný závazek v rámci pasiv v částce představující současnou hodnotu všech budoucích leasingových splátek. Technické zhodnocení pronajatého majetku je odepisováno v souladu se způsobem odepisování uvedeným výše. Doba odepisování představuje předpokládanou dobu životnosti daného majetku nebo dobu trvání leasingu, pokud je tato kratší. Leasingové platby jsou alokovány na splátky jistiny snižující závazky z leasingu a úrokové náklady tak, aby se dosáhlo konstantní úrokové míry vzhledem k zůstatku závazku. Poplatky za finanční služby jsou účtovány přímo do nákladů.

Leasingové platby v rámci operativního leasingu se vykazují jako náklad rovnoměrně po dobu trvání leasingového vztahu, pokud neexistuje jiná systematická základna, která by lépe odrážela rozložení ekonomických užiteků nájemce z předmětu leasingu. Podmíněné nájemné na základě smluv o operativním leasingu se stává nákladem v obdobích, ve kterých bylo vynaloženo.

Skupina jako pronajímatel

U aktiv, která jsou předmětem finančního leasingu, skupina převádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví na

² ESOP – Employee Stock Ownership Programme

³ MSOP – Management Stock Option Programme

nájemce a jsou vykázána ve výkazu finanční pozice jako finanční leasing v položce „Pohledávky za klienty“. Pohledávka je vykázána po dobu trvání leasingu ve výši čisté investice do leasingu, která se rovná současné hodnotě minimálních leasingových plateb (včetně zaručené i nezaručené zbytkové hodnoty připadající na pronajímatele) a počátečních přímých nákladů vypočtené za použití implicitní úrokové sazby v leasingu. Výnos z leasingové pohledávky je ve výkazu zisku a ztráty zachycen v položce „Úrokové a podobné výnosy“ pomocí implicitní úrokové sazby v leasingu, která udává stálou míru návratnosti čistých investic do leasingu.

(y) Faktoring

Regresní faktoring

Skupina účtuje o prostředcích resp. zálohách poskytnutých faktoringovým klientům jako o úvěrech a půjčkách. Pohledávky nabyté v rámci faktoringových operací jsou vedeny pouze evidenčně jako přijaté zajištění poskytnutých úvěrů a půjček.

Bezregresní faktoring

Skupina účtuje o pohledávkách, které nabyta v rámci faktoringových operací, jako o ostatních aktivech a zároveň účtuje o odpovídajícím závazku za faktoringovým klientem v ostatních pasivech.

(z) Zdanění

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisku a ztráty zahrnuje splatnou daň za účetní období upravenou o hodnotu odložené daně. Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let.

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Výjimku tvoří případy, kdy přechodný rozdíl vzniká z počátečního uznání aktiva nebo pasiva v transakci, jež není podnikovou kombinací nebo v době transakce neovlivní ani účetní zisk, ani zdanitelný zisk (daňovou ztrátu). Hlavní přechodné rozdíly vznikají z titulu některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv.

Odhadovaná výše daňových ztrát, kterou podle očekávání bude skupina moci uplatnit oproti zdanitelným budoucím příjmům, a daňově uznatelné přechodné rozdíly jsou kompenzovány proti odloženému daňovému závazku v rámci jedné daňové jednotky v případě, že má daňová jednotka právně vymahatelný nárok na provedení kompenzace zaúčtovaných hodnot a má v úmyslu buď provést vyrovnání na netto bázi nebo realizovat pohledávku a vyrovnat závazek současně.

V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je pohledávka zaúčtována pouze do výše předpokládané realizace.

Odložená daň je propočtena s použitím očekávané daňové sazby v období, kdy dojde k realizaci daňové pohledávky nebo vyrovnání daňového závazku. Dopad změn v daňových sazbách na odloženou daň je účtován přímo do výkazu zisku a ztráty s výjimkou případů, kdy se změny vztahují k účetním položkám účtovaným přímo do vlastního kapitálu.

Splatná a odložená daň se vykazuje jako náklad nebo výnos a zahrnuje se do zisku nebo ztráty, kromě případů, kdy souvisí s položkami, které se účtují přímo do vlastního kapitálu (v tom případě se i daň vykazuje přímo do vlastního kapitálu), nebo pokud vzniká při prvotním zaúčtování podnikové kombinace. V případě podnikové kombinace je potřeba vzít v úvahu daňový efekt při stanovení goodwillu nebo přebytku podílu nabyvatele na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků nad pořizovacím nákladem podnikové kombinace.

(aa) Deriváty

Deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, měnové forwardy, FRA⁴ a měnové a úrokové opce (nakoupené i prodané), futures a ostatní deriváty finančních nástrojů. Skupina uzavírá různé typy derivátů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění obchodních pozic.

Deriváty uzavřené pro účely obchodování či zajištění jsou vykazovány v jejich reálné hodnotě v položkách „Deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Deriváty se zápornou reálnou hodnotou“. Realizované a nerealizované zisky a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, kromě nerealizovaných zisků a ztrát ze zajištění peněžních toků, které jsou vykázány ve vlastním kapitálu. Reálná hodnota derivátů vychází z kótovaných tržních cen nebo oceňovacích modelů, které zohledňují současnou tržní a smluvní hodnotu podkladového nástroje stejně jako časovou hodnotu a výnosovou křivku nebo faktory volatility, vztahující se k daným pozicím.

Některé deriváty vložené do jiných finančních nástrojů jsou vykazovány jako samostatné deriváty, pokud jejich rizika a charakteristiky nejsou těsně spojené s ekonomickými rysy hostitelského kontraktu a hostitelský kontrakt není oceněn reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do výkazu zisku a ztráty.

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány a toto vyrovnání je v rozmezí 80–125 %.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceňován na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění

⁴ Forward Rate Agreement – dohoda o úrokové sazbě

zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku. Metoda zajištění reálné hodnoty je použita pro zajištění úrokového a měnového rizika. Zajišťovanými instrumenty jsou dluhopisy, závazky z emise dluhopisů a poskytnuté úvěry. Zajišťujícími nástroji jsou úrokové a měnové deriváty.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány ve výkazu finanční pozice ve vlastním kapitálu a do nákladů, resp. výnosů jsou zúčtovávány ve stejných obdobích, kdy zajišťované peněžní toky ovlivní výkaz zisku a ztráty. Metoda zajištění peněžních toků je uplatňována pro zajištění peněžních toků z prodeje cizoměnových akcií a podílových listů v kategorii realizovatelných cenných papírů. Zajišťujícími nástroji jsou měnové deriváty.

Pokud některé derivátové transakce, nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví podle specifických pravidel IAS 39, jsou vykázány jako deriváty k obchodování se zisky a ztrátami z přecenění na reálnou hodnotu, vykazovanými v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Při uplatnění zajištění čisté investice do cizoměnové účasti se změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů z titulu pohybu měnových kurzů vykazují ve vlastním kapitálu v položce „Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)“. Zajišťovacími nástroji jsou měnové deriváty a cizoměnové finanční závazky.

(bb) Operace s cennými papíry pro klienty

Cenné papíry přijaté skupinou do úschovy, správy, uložení nebo k obhospodařování jsou účtovány v podrozvahové evidenci v tržních, resp. nominálních hodnotách, pokud není tržní hodnota k dispozici. V položce „Ostatní pasiva“ jsou vykazovány závazky vůči klientům z titulu přijatých prostředků určených ke koupi cenných papírů, popř. k vrácení záloh klientovi.

(cc) Vykazování podle segmentů

Údaje o segmentech jsou vykazovány ve dvojím členění. První členění představuje segmenty činností skupiny – drobné bankovníctví (včetně produktů stavebního spoření), komerční bankovníctví, investiční bankovníctví a ostatní činnosti. Druhé členění představuje geografické rozdělení podle trhů, na kterých skupina působí – Česká republika, státy Evropské unie, ostatní evropské státy a ostatní regiony.

Hospodářský výsledek segmentu zahrnuje výnosy a náklady, které lze danému segmentu přímo přiřadit, a dále příslušnou část výnosů a nákladů, kterou lze danému segmentu přiřadit a které pocházejí z transakcí vně skupiny nebo s ostatními segmenty. Ceny, za které jsou uzavírány obchody mezi segmenty, jsou v souladu s vnitřními předpisy stanovovány na úrovni nákladů zvýšených o příslušnou marži. Položky, které nebylo možno přímo přiřadit, představují hlavně administrativní náklady. Hospodářský výsledek segmentu je stanoven bez úprav o nekontrolní podíly.

Aktiva a pasiva segmentu zahrnují taková provozní aktiva a pasiva, která lze segmentu přímo přiřadit nebo je přiřadit na základě přijatelných předpokladů. Segmentová aktiva jsou vykazována po odpočtu příslušných úprav, o které jsou přímo kompenzovány příslušné částky v konsolidovaném výkazu finanční pozice skupiny. Segmentová aktiva a pasiva nezahrnují položky vztahující se ke zdanění.

(dd) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Za peněžní ekvivalenty jsou v rámci konsolidované skupiny považovány pokladní hotovost a vklady u ČNB, pokladniční poukázky se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nastro a loro účty s bankami. Povinné minimální rezervy nejsou pro účely stanovení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zahrnuty jako peněžní ekvivalent z důvodu omezení jejich použitelnosti.

(ee) Změny účetních metod vyvolané zavedením nových IFRS a změnami v IAS s platností od 1. ledna 2009

Skupina přijala následující:

- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ a „IAS 27 Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ týkající se oceňování investic do dceřiných, společně ovládaných a přidružených podniků (platné od 1. ledna 2009)
- Dodatek k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující podmínky uplatnění opce a zrušení nástrojů (platný od 1. ledna 2009)
- Revidovaný „IFRS 3: Podnikové kombinace“ (platný od 1. července 2009)
- Dodatek k „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ zahrnující požadavky na dodatečně vykázaní údajů k ocenění v reálné hodnotě (platný od 1. ledna 2009)
- „IFRS 8: Provozní segmenty“ (platný od 1. ledna 2009)
- Revidovaný „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ zahrnující požadavek zveřejnění výkazu o úplném výsledku (platný od 1. ledna 2009)
- Dodatky k „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ týkající se účtování nekontrolních podílů a ztráty kontroly nad dceřinou společností (platné od 1. července 2009)
- Dodatek k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ a „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ týkající se finančních nástrojů, u kterých má emitent povinnost odkupu, a závazků z likvidace účetní jednotky (platné od 1. ledna 2009)
- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se možných zajišťovaných položek (platné od 1. července 2009)
- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví z května 2008 zahrnující menší úpravy standardů IFRS 7, IAS 1, 2, 7, 8, 10, 16, 19, 20, 23, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 40, 41 (platné od 1. ledna 2009) a IFRS 1, 5 (platné od 1. července 2009)
- Dodatky k „IFRIC 9: Přehodnocení vložených derivátů“ a „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se vložených derivátů (platné od 30. června 2009)

- „IFRIC 12: Ujednání o poskytování licencovaných služeb“ (platné od 1. ledna 2008)
- „IFRIC 13: Zákaznické věrnostní programy“ (platné od 1. července 2008)
- „IFRIC 15: Smlouvy o výstavbě nemovitostí“ (platné od 1. ledna 2009)
- „IFRIC 16: Zajištění čisté investice v zahraniční jednotce“ (platné od 1. října 2008)

K datu schválení této účetní závěrky byly vydány následující standardy, jež byly schváleny k užívání v rámci EU, ale nejsou doposud v platnosti:

- Restrukturovaný „IFRS 1: První přijetí IFRS“ (platný od 1. července 2009)
- Dodatek k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ (platný od 1. února 2010)
- „IFRIC 17: Rozdělení nepeněžních aktiv vlastníkům“ (platné od 1. července 2009)
- „IFRIC 18: Převody aktiv od zákazníků“ (platné od 1. července 2009)

Přijetí těchto standardů v budoucích účetních obdobích nebude mít dle očekávání významný dopad na hodnotu konsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

Následující standardy a interpretace byly vydány Radou IASB, ale nebyly doposud schváleny k užívání v rámci EU:

- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví z dubna 2009 zahrnující menší úpravy standardů IFRS 2, IAS 38, IFRIC 9, 16 (platné od 1. července 2009) a standardů IFRS 5, 8, IAS 1, 7, 17, 36, 39 (platné od 1. ledna 2010)
- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ týkající se dalších výjimek pro účetní jednotky, které sestavují poprvé účetní závěrku podle IFRS (platné od 1. ledna 2010)
- Dodatky k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující úhrady vázané na akcie ve skupině hrazené v hotovosti (platné od 1. ledna 2010)
- „IFRS 9: Finanční nástroje: Klasifikace a oceňování“ (platné od 1. ledna 2010)
- Revidovaný „IAS 24: Zveřejnění spřízněných stran“ (platné od 1. ledna 2011)
- Dodatek k „IAS 32: Klasifikace emise práv“ (platné od 1. února 2010)
- Dodatek k „IFRIC 14: Zálohy na minimální požadavky financování“ (platné od 1. ledna 2011)
- „IFRIC 19: Splácení závazků vlastními akciemi“ (platné od 1. července 2010)

Tyto standardy nebyly k datu sestavení účetní závěrky v platnosti. Ke schválení ze strany EU by mělo dojít do doby, než tyto standardy a interpretace vstoupí v platnost. Skupina se domnívá, že zavedení těchto standardů nebude mít významný dopad na hodnotu konsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

4. Kritické účetní odhady a rozhodnutí při aplikaci účetních pravidel

Současná finanční krize a následný dopad na finanční trhy a celkové ekonomické prostředí způsobila významné úpravy v ocenění aktiv skupiny. Management obezřetně sleduje všechny relevantní faktory pro stanovení rozumného ocenění.

(a) Znehodnocení úvěrů a půjček

Skupina pravidelně prověřuje své úvěrové portfolio z hlediska možného znehodnocení. Při této analýze skupina rozděluje všechny pohledávky do dvou kategorií: pohledávky, u nichž došlo k selhání dlužníka podle pravidel BASEL II, a pohledávky bez selhání dlužníka. U první kategorie pohledávek má skupina za to, že existují objektivní skutečnosti prokazující, že po prvotním zaúčtování aktiva došlo k události⁵, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi. Skupina provádí u pohledávek znehodnocených na individuální bázi odhad realizované ztráty na individuální bázi u individuálně významných pohledávek a na portfoliové bázi na základě statistiky historických ukazatelů u individuálně nevýznamných pohledávek. Úvěry a půjčky, které jsou individuálně posuzovány ohledně snížení hodnoty a u kterých je nebo nadále bude účtována ztráta ze snížení hodnoty, nejsou zahrnuté ve společném posuzování snížení hodnoty.

Pohledávky bez selhání dlužníka skupina dále dělí na kolektivně znehodnocené (interní rating 7–8), u kterých existují indikace znehodnocení na portfoliové bázi a neznehodnocené (interní rating 1–6). U všech pohledávek s indikací znehodnocení na portfoliové bázi skupina odhaduje snížení očekávaných budoucích peněžních toků plynoucích z portfolia, dříve než mohou být identifikovány u jednotlivých úvěrů. Vedení skupiny používá odhady založené na historických zkušenostech se ztrátami z úvěrů, které mají podobné rizikové charakteristiky. Metodika a předpoklady používané při odhadování částek i časového průběhu budoucích peněžních toků jsou pravidelně revidovány za účelem snížení rozdílů mezi odhady a skutečností. Podrobnosti o tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodě 43.1 přílohy.

(b) Dluhopisy držené do splatnosti

Na základě modelu vývoje budoucích peněžních toků a struktury bilance skupina investuje do cenných papírů s tím, že určitou část nakoupených cenných papírů zařazuje do portfolia drženého do splatnosti. Důležitou podmínkou pro takové rozhodnutí je schopnost skupiny držet cenný papír do splatnosti za předpokladu dostatečného finančního krytí po celou dobu života realizované investice. Pokud by došlo k prodeji významného objemu dluhopisů z tohoto portfolia před jejich splatností, musela by skupina, ve smyslu IAS 39, převést v něm zařazené dluhopisy do některého ze zbývajících portfolií. Nákup dluhopisů do portfolia dluhopisů držených do splatnosti je z hlediska politiky řízení aktiv skupiny primárně považován za nástroj řízení úrokového rizika bankovní

⁵ loss event

knihy, schopnost držet takový dluhopis do splatnosti je podmínkou nutnou pro využitelnost dluhopisu jako nástroje řízení úrokové pozice bankovní knihy.

(c) Znehodnocení cenných papírů

Cenné papíry v držení skupiny, s výjimkou dluhopisů v portfoliu držené do splatnosti, jsou pravidelně přeceňovány podle situace na finančním trhu⁶ a tato reálná hodnota je účtována do výkazu zisku a ztráty (portfolio oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů) nebo do vlastního kapitálu (portfolio realizovatelných cenných papírů). Je-li do ostatních úplných zisků a ztrát zaúčtován pokles reálné hodnoty realizovatelného finančního aktiva a existují objektivní důkazy o tom, že hodnota aktiva je snižena, je kumulovaná ztráta zaúčtována do ostatních úplných zisků a ztrát překlasifikována z vlastního kapitálu do výsledku hospodaření jako reklasifikační úprava, a to i v případě, že nedošlo k odúčtování daného finančního aktiva. K objektivním důkazům snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv patří zjiitelné údaje, kterých si vlastník aktiva povšimne ve spojitosti s následujícími událostmi vedoucími ke vzniku ztráty – významné finanční obtíže emitenta či dlužníka, dle nichž je pravděpodobné, že dlužník vstoupí do konkurzu nebo u něho dojde k jiné formě finanční reorganizace apod.

Dluhopisy zařazené do portfolia cenných papírů držených do splatnosti jsou pravidelně testovány na znehodnocení. Pokud skupina dojde k závěru, že existují objektivní důkazy o snížení hodnoty dluhopisu, dojde k přesunu tohoto cenného papíru do portfolia realizovatelných cenných papírů a snížení hodnoty dluhopisu je zaúčtováno do výkazu zisku a ztráty.

(d) Oceňování nástrojů bez přímé kotace

Ocenění finančních nástrojů bez přímé kotace na aktivním trhu je prováděno metodou mark-to-model. Každý model je kalibrován na aktuální dostupná tržní data. Přestože modely využívají pouze dostupná data, jsou při jejich používání nutné některé předpoklady a odhady (např. pro korelace, volatility apod.). Změny v těchto modelových předpokladech mohou ovlivnit vykazované reálné hodnoty dotčených finančních nástrojů.

Ocenění strukturovaných dluhopisů, jejichž výnos je vázán na podkladová aktiva⁷, je prováděno měsíčně na základě vyžádaných kotací od kotujících agentů. Skupina ve spolupráci s Erste Group Bank provádí analýzu kotovaných cen s přihlédnutím k výsledkům zjištěným interními oceňovacími modely a dalším skutečností. Na základě této analýzy skupina může přistoupit k ocenění svých dluhopisů jinou než kotovanou cenou. V případě více kotací skupina použije nejnižší kotaci.

(e) Rezervy

Skupina je účastníkem několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít na skupinu negativní ekonomický

dopad. Na základě historických zkušeností i odborných posudků vyhodnocuje skupina vývoj těchto kauz, pravděpodobnost a výši potenciálních finančních ztrát, na které vytváří rezervu v odpovídající výši. Skutečné výsledky se však mohou od výše odhadovaných ztrát k datu účetní závěrky lišit.

(f) Investice do nemovitostí

Ocenění investic do nemovitostí je prováděno nezávislým renomovaným znalcem v oblasti realit a vychází z očekávaných ročních čistých peněžních příjmů za použití metody věčné renty (očekávané výnosnosti). Očekávaná výnosnost je stanovena srovnávací metodou (srovnatelné realizované obchody na stejném trhu).

Současný pokles poptávky po nemovitostech vyvolaný finanční a ekonomickou krizí a zároveň i nejistota budoucího vývoje ekonomických podmínek by mohla způsobit rozdílnost skutečné a očekávané výnosnosti stanovené srovnávací metodou k rozvahovému dni.

(g) Reálná hodnota dlouhodobého majetku určeného k prodeji

Ocenění dlouhodobého majetku určeného k prodeji je prováděno nezávislým znalcem.

(h) Snížení hodnoty majetku

Skupina pravidelně alespoň jednou ročně provádí testy na znehodnocení majetku. Na základě těchto testů zjišťuje indikace znehodnocení. V případě, že existuje indikace, že aktivum je znehodnoceno, skupina porovnává účetní hodnotu aktiv se zpětně získatelnou částkou definovanou jako vyšší z reálné hodnoty aktiva snížené o náklady na prodej nebo jeho hodnoty z užívání.

U zásob (nedokončených nemovitostí) skupina zjišťuje čistou realizovatelnou hodnotu na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů z prodeje těchto investic po odpočtu výdajů spojených s prodejem a výstavbou těchto investic.

U znehodnoceného hmotného majetku v rozsahu IAS 16 skupina zjišťuje reálnou hodnotu sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota je stanovena na základě odborných znaleckých posudků.

Doby odepisování jednotlivých kategorií dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku jsou popsány v bodě 3 (j), resp. 3 (k) přílohy.

U nehmotného majetku skupina zjišťuje hodnotu z užívání na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, které mohou být získány z pokračujícího užívání aktiva a jeho konečného prodeje.

U cenných papírů, které patří do rozsahu IAS 39, skupina zjišťuje reálnou hodnotu na základě standardních tržních parametrů případně oceňovacích modelů.

(i) Reálná hodnota zajištění

Skupina přijímá v rámci svých úvěrových obchodů movité

⁶ mark to market

⁷ asset-backed securities

a nemovité zástavy včetně cenných papírů. Dále skupina používá různé formy ručitelských prohlášení k zajištění svých pohledávek. Movité a nemovité zástavy jsou vedeny v účetnictví evidenci a jsou prvotně oceňovány na základě znaleckého posudku – nominální hodnota zajištění, která je snížena na základě historických zkušeností skupiny na realizovatelnou (reálnou) hodnotu pomocí diskontního koeficientu zajištění, který se odvíjí od typu zástavy. Jednotlivé koeficienty zajištění jsou popsány ve vnitřním předpisu. Ručení jsou oceňována nominální hodnotou sníženou na základě koeficientu zajištění, který se odvíjí od boni-

ty ručitele. Následně skupina v pravidelných intervalech posuzuje, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Toto posouzení je většinou součástí pravidelného, minimálně ročního monitoringu úvěrových pohledávek. V případě velkého množství zástav stejného druhu používá portfoliové modely k posouzení, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Skupina bere realizovatelnou hodnotu zajištění do úvahy v případě výpočtu opravných položek k úvěrovým pohledávkám. Podrobnosti ke stanovení realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění jsou uvedeny v bodě 43.1 přílohy.

5. Společnosti zahrnuté do konsolidace

V následujících tabulkách je uveden přehled nejvýznamnějších společností zahrnutých do konsolidačního celku banky:

Společnosti poskytující finanční služby:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2009	2008
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha	Faktoring	100,0 %	100,0 %
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha	Penzijní připojištění	100,0 %	100,0 %
s Autoleasing, a. s.	Praha	Leasing	100,0 %	100,0 %
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha	Stavební spoření	95,0 %	95,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím s Autoleasing, a. s.				
DINESIA a. s. ^{x)}	Praha	Leasing	100,0 %	100,0 %
s Autoúvěr, a. s.	Praha	Poskytování úvěrů	100,0 %	100,0 %

x) Do 3.12.2009 pod názvem Leasing České spořitelny, a. s.

Investiční a řídicí společnosti:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2009	2008
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
brokerjet České spořitelny, a. s.	Praha	Poskytování investičních služeb	51,0 %	51,0 %
CEE Property Development Portfolio B. V. („CPDP B. V.“)	Nizozemí	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CS Investment Limited	Guernsey	Investování a držba podílů	100,0 %	100,0 %
CS Property Investment Limited („CSPIL“)	Kypr	Investování a držba podílů	100,0 %	100,0 %
Czech and Slovak Property Fund B. V. („CSPF B. V.“)	Nizozemí	Investování a držba podílů	66,7 %	66,7 %
Czech TOP Venture Fund B. V.	Nizozemí	Účast na řízení a financování firem	84,3 %	84,3 %
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha	Investiční společnost	— ^{x)}	100,0 %
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha	Investiční společnost	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPF B. V.				
CSPF Residential B. V.	Nizozemí	Investování a držba podílů	66,7 %	66,7 %

x) Účast prodána ke dni 16. prosince 2009.

Realitní společnosti:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2009	2008
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPF B. V.				
Atrium Center s.r.o.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
BECON s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
BGA Czech, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Nové Butovice Development s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Smíchov Real Estate a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Solitaire Real Estate a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Stodůlky Real Estate s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Jegeho Residential s.r.o.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Trenčín Retail Park a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	60,0 %	60,0 %
Trenčín Property a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
SATPO Jeseniova s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Královská vyhlídka, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Na Malvazinkách, a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Sacre Coeur s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Sacre Coeur II, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Švédská s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
NHS CZECH s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CPDP B. V.				
CPP Lux S.'ar.l.	Praha	Investování do nemovitostí	99,9%	20,0 %
CPDP 2003 s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP IT Centrum s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Jungmannova s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Logistics Park Kladno I a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Logistics Park Kladno II a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Polygon, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Prievozska, a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Shopping Mall Kladno, a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
Gallery MYŠÁK a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
TAVARESA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CPP Lux S.'ar.l.				
CP Praha s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPIL				
Office Center Stodůlky DELTA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	40,0 %	40,0 %
Office Center Stodůlky GAMA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	40,0 %	40,0 %

Společnosti poskytující jiné služby:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2009	2008
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
GRANTIKA České spořitelny, a. s.	Brno	Podnikatelské poradenství	100,0 %	100,0 %
Informatika České Spořitelny, a. s.	Praha	IT služby	100,0 %	100,0 %
PARTNER České Spořitelny, a. s.	Praha	Řízení sítě externích prodejců	100,0 %	–
Společnosti vlastněné prostřednictvím společnosti GRANTIKA České spořitelny, a. s.				
Euro Dotácie, s. r. o.	Slovensko	Vzdělávání	66,7 %	66,7 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím společnosti Penzijní fond České spořitelny, a. s.				
Investiční společnost České spořitelny, a. s., PF1 – otevřený podílový fond	Praha	Kolektivní investování	100,0 %	–

Banka zahrnuje účasti v nemovitostních fondech CPDP B. V. a CSPF B. V. do své konsolidované účetní závěrky metodou plné konsolidace. Přestože banka v nemovitostních fondech vlastní 20%, resp. 10% podíl na základním kapitálu a nemá většinový podíl na hlasovacích právech ani nemá zastoupení v představenstvu, vložila do fondů významné další prostředky pro investiční účely

a náleží jí tak téměř veškeré výnosy i rizika plynoucí z investice. Druhý akcionář nese ve spojitosti se svým podílem ve fondech téměř minimální rizika a výnosy.

Skupina vlastní ve společnostech CP Praha s.r.o., SATPO Jeseniova s.r.o., SATPO Královská vyhlídka, s.r.o. a SATPO Sacre Coeur II, s.r.o. méně než 50 % základního kapitálu, má však schopnost kontrolovat finanční a operativní politiky těchto společností, a proto je zahrnuje mezi účasti s rozhodujícím vlivem a konsoliduje je plnou metodou.

Majetkové účasti v SATPO Na Malvazinkách, a.s., SATPO Sacre Coeur s.r.o., SATPO Švédská s.r.o., Office Center Stodůlky DELTA a.s. a Office Center Stodůlky GAMA a.s. jsou považovány za společné podniky.

V průběhu roku 2009 došlo k následujícím změnám v portfoliu účastí:

- v březnu 2009 byl změněn obchodní název společnosti Raven EU Advisory, a.s. na GRANTIKA České spořitelny, a.s.,
- v květnu 2009 byla založena společnost PARTNER České spořitelny, a.s. jako nová majetková účast banky s akciovým podílem 100 %,
- v říjnu 2009 se poskytnutím příspěvku mimo základní kapitál zvýšila účetní hodnota investice banky ve společnosti s Autoleasing, a.s. na 682 mil. Kč,
- formou emise akcií s áziem byla navýšena účast ve společnosti CS Property Investment Limited v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit,
- formou platby ázia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech TOP Venture Fund B.V. v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit,
- formou platby ázia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech and Slovak Property Fund B.V. v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit,
- za účelem řízení měnového rizika spojeného s expozicí banky v zahraničních dceřiných a přidružených společnostech CS Investment Limited, CS Property Investment Limited, Czech TOP Venture Fund B.V., CEE Property Development Portfolio B.V. a Czech and Slovak Property Fund B.V. denominovaných v EUR banka definovala tyto účasti jako zajišťovanou položku v rámci zajištění čisté investice do zahraniční jednotky. Zajišťovacími nástroji jsou úrokové cizoměnové swapy. V rámci konsolidace jsou změny reálných hodnot těchto swapů v rozsahu zajištěného rizika účtovány do vlastního kapitálu, kde snižují volatilitu retranslační rezervy.

a) Penzijní fond České spořitelny, a.s.

Nejvýše 10 % z dosaženého zisku Penzijního fondu České spořitelny, a.s. může být rozděleno akcionářům a nejméně 5 % dosaženého zisku připadá do rezervního fondu. Akcionáři nesou plně případné riziko ztráty. Zbývající zisk může být rozdělen účastníkům (klientům).

b) Společnosti zahrnuté do konsolidace od roku 2009

V roce 2009 byla poprvé do konsolidace zahrnuta následující nově založená dceřiná společnost:

Název společnosti mil. Kč	Datum akvizice	Vlastněné prostřednictvím	Podíl na hlasovacích právech v %	Náklady na akvizici	Zisk/ (ztráta) od data založení	Zisk/ (ztráta) za rok 2009
PARTNER České spořitelny, a.s.	2. 6. 2009	Česká spořitelna, a.s.	100,0 %	2	(3)	(3)

K datu akvizice se pořizovací cena výše uvedené společnosti rovnala reálné hodnotě vlastního kapitálu této společnosti.

c) Společnosti vyřazené z konsolidace

V prosinci 2009 byla prodána majetková účast ve společnosti Investiční společnost České spořitelny, a.s. Zisk společnosti do data prodeje je zahrnut v konsolidovaných výkazech skupiny.

Zisk z prodeje účasti je tvořen následujícími položkami:

mil. Kč	Za rok končící 31. prosince 2009
Výnos z prodeje účasti	405
Zůstatková cena prodané investice	(77)
Zisk z prodeje	328
Ztráta z vyřazení účasti z konsolidace	(175)
Zisk z prodeje účasti a vyřazení z konsolidace	153

Analýza čistého peněžního toku z prodané investice

mil. Kč	Za rok končící 31. prosince 2009
Příjem z prodeje	405
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	(82)
Čistý peněžní tok	323

d) Ostatní účasti

Banka má dále svém portfoliu následující majetkové účasti:

- Genesis Private Equity Fund B L. P.,
- Realitní společnost České spořitelny, a. s.,
- Erste Corporate Finance, a. s.,
- Karasita s. r. o.,
- RVG Czech s. r. o.,
- FNE B. V.,
- NewsTin a. s.,
- CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a. s.,
- První certifikační autorita, a. s.,
- s IT Solutions SK, spol. s r. o.,
- s IT Solutions CZ, s. r. o.,
- Procurement Services CZ, s. r. o.,
- Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.,
- ÖCI-Unternehmensbeteiligungs GmbH.

V průběhu roku 2009 došlo k následujícím změnám v portfoliu účastí:

- ke dni 1.1.2009 byla ukončena majetková účast ve společnosti Consulting České spořitelny, a. s., banka uzavřela smlouvu o prodeji akciového podílu v prosinci 2008,
- v dubnu 2009 banka navýšila svůj podíl ve společnosti Erste Corporate Finance, a. s. odkupem od jednoho z akcionářů z 50,17 % na 75 %,
- v říjnu 2009 vznikly nové majetkové účasti nabytím podílu 40 % ve společnostech Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o., ÖCI-Unternehmensbeteiligungs GmbH a Procurement Services CZ, s. r. o.

6. Pokladní hotovost, vklady u ČNB

mil. Kč	2009	2008
Peněžní prostředky (viz bod 42 přílohy)	20 651	18 651
Nostro účet u ČNB (viz bod 42 přílohy)	1 079	603
Povinné minimální rezervy u ČNB	7 641	5 031
Celkem	29 371	24 285

Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření ČNB a jejichž čerpání je omezené. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou ČNB. Banka může z povinných minimálních rezerv čerpat částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných minimálních rezerv za dané udržovací období vypočtenou podle opatření ČNB. Zůstatky nostro účtu představují prostředky, které souvisejí s vypořádáním transakcí centrální bankou a které nebyly vázány na konci roku.

7. Pohledávky za bankami

mil. Kč	2009	2008
Nostro účty (viz bod 42 přílohy)	528	2 230
Úvěry bankám	69 219	25 544
Vklady u bank	55 849	65 272
Ostatní	910	260
Celkem	126 506	93 306

K 31. prosinci 2009 skupina poskytla některým bankám v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 69 652 mil. Kč (2008: 13 670 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 62 999 mil. Kč (2008: 14 219 mil. Kč).

8. Pohledávky za klienty

a) Analýza pohledávek za klienty podle typu úvěrů

mil. Kč	2009	2008
Úvěry právnickým osobám	124 105	133 101
Hypoteční úvěry (fyzické i právnické osoby)	176 250	173 883
Úvěry fyzickým osobám	99 459	89 988
Úvěry veřejnému sektoru	17 197	12 435
Úvěry ze stavebního spoření	45 512	42 803
Faktoring	1 535	1 908
Finanční leasing	5 127	7 306
Reálná hodnota zajištěných pohledávek	7	9
Celkem	469 192	461 433

K 31. prosinci 2009 skupina poskytla některým klientům v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 345 mil. Kč (2008: 774 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 506 mil. Kč (2008: 835 mil. Kč).

b) Analýza pohledávek za klienty podle postupů při posuzování úvěrového rizika

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	13 245	14 000	27 245
Kolektivně znehodnocené	22 226	13 524	35 750
Neznehodnocené	152 294	253 903	406 197
Celkem	187 765	281 427	469 192

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	7 054	8 373	15 427
Kolektivně znehodnocené	14 159	9 966	24 125
Neznehodnocené	170 697	251 184	421 881
Celkem	191 910	269 523	461 433

Individuálně významné pohledávky jsou pohledávky za korporátními a retailovými klienty, u nichž úvěrová expozice skupiny překračuje 5 mil. Kč. Individuálně znehodnocené jsou ty pohledávky, u kterých existuje objektivní skutečnost, že peněžní toky jsou ohroženy (loss event). Skupina definuje loss event v souladu s BASEL II. Tato klasifikace odpovídá internímu ratingu R (selhání dlužníka). Kolektivně znehodnocené pohledávky jsou ty, u kterých existuje na portfoliové bázi indikace znehodnocení, což odpovídá internímu ratingu 7 až 8. Neznehodnocené pohledávky jsou ty s interním ratingem 1 až 6.

Ke snížení úvěrového rizika využívá skupina různé typy zajištění. Jejich seznam je stanoven vnitřním předpisem, který rovněž definuje pravidla pro stanovení hodnoty jednotlivých typů zajištění. Stanovuje se jednak nominální hodnota zajištění na základě tržního ocenění a z tohoto nominálního ocenění se dále zjišťuje realizovatelná hodnota pomocí diskontního faktoru stanoveného pro každý typ zajištění. Zajištění oceněné realizovatelnou hodnotou je bráno v úvahu při tvorbě opravných položek (viz bod 3b přílohy). Pravidla pro oceňování zajištění rovněž stanovují, kdy a jak často se provádí aktualizace ocenění jednotlivých zajišťovacích prostředků.

c) Finanční leasing

V pohledávkách za klienty jsou zahrnuty rovněž čisté investice do finančního leasingu.

mil. Kč	2009	2008
Hrubé investice do finančního leasingu	5 502	8 001
v tom:		
– do 1 roku	2 432	3 212
– od 1 roku do 5 let	3 047	4 616
– nad 5 let	23	173
Nerealizované finanční výnosy	(375)	(695)
Mezisoučet	5 127	7 306
Opravná položka	(479)	(280)
Čisté investice do finančního leasingu	4 648	7 026
v tom:		
– do 1 roku	2 056	2 825
– od 1 roku do 5 let	2 572	4 049
– nad 5 let	20	152

Hlavními předměty leasingu jsou motorová vozidla a ostatní technické vybavení.

9. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám**a) Tvorba a čerpání opravných položek k úvěrům a pohledávkám**

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	8 929	6 810
Tvorba opravných položek (viz bod 34 přílohy)	9 226	6 233
Rozpuštění opravných položek (viz bod 34 přílohy)	(731)	(2 639)
Čistá tvorba opravných položek	8 495	3 594
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek (viz bod 32 přílohy)	(620)	(418)
Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek (viz bod 43.1 d) přílohy)	(2 074)	(1 061)
Reklasifikace a kurzové rozdíly z opravných položek v cizí měně	(17)	4
K 31. prosinci	14 713	8 929
Změna stavu opravných položek k úvěrům a pohledávkám	5 784	2 119

Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek ve výši 2 074 mil. Kč (2008: 1 061 mil. Kč) nemá dopad na hospodářský výsledek skupiny.

b) Opravné položky k úvěrům a pohledávkám podle kategorií

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	5 084	6 290	11 374
Kolektivně znehodnocené	1 588	1 087	2 675
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	211	453	664
Celkem	6 883	7 830	14 713

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	2 260	4 514	6 774
Kolektivně znehodnocené	1 050	687	1 737
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	195	223	418
Celkem	3 505	5 424	8 929

Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek představují úrokové výnosy vykázané na bázi efektivní úrokové míry ze snížené hodnoty pohledávek.

10. Cenné papíry k obchodování

mil. Kč	2009	2008
Obchodované dluhové cenné papíry	29 577	36 393
Obchodované akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	67	316
Celkem	29 644	36 709

V portfoliu cenných papírů k obchodování jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 1 916 mil. Kč (2008: 4 065 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	896	707
Emitované v ostatních měnách	–	–
Celkem	896	707
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	28 548	35 502
Emitované v ostatních měnách	133	184
Celkem	28 681	35 686
Dluhopisy celkem	29 577	36 393

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	16	47
Emitované v ostatních měnách	51	269
Celkem	67	316

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	28 463	35 377
Zahraničními státními institucemi	40	130
Finančními institucemi v České republice	21	40
Zahraničními finančními institucemi	93	54
Ostatními subjekty v České republice	824	407
Ostatními zahraničními subjekty	136	385
Celkem	29 577	36 393

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem určené k obchodování byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	1	13
Zahraničními finančními institucemi	4	211
Ostatními subjekty v České republice	6	10
Ostatními zahraničními subjekty	56	82
Celkem	67	316

11. Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů

mil. Kč	2009	2008
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	6 136	13 575
Neobchodované	–	–
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	410	4 846
Neobchodované	821	805
Celkem	7 367	19 226

V portfoliu cenných papírů označených při prvotním zaúčtování jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 0 mil. Kč (2008: 1 442 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

V tomto portfoliu jsou dále zahrnuty sekuritizované cenné papíry v hodnotě 1 761 mil. Kč (2008: 1 721 mil. Kč). S ohledem na skutečné ekonomické podmínky na finančních trzích došlo ke zvýšení hodnoty těchto cenných papírů a skupina zaznamenala zisk z přecenění CDO/CLO ve výši 369 mil. Kč (2008: ztráta 1 291 mil. Kč), který je vykázán ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“ (viz bod 39 přílohy).

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Reálná hodnota těchto účastí není odvozena od tržní ceny, neboť tyto cenné papíry nejsou obchodovány na aktivním trhu. Reálná hodnota byla stanovena jako současná hodnota odhadovaných budoucích peněžních toků.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	108	87
Emitované v ostatních měnách	1 761	1 758
Celkem	1 869	1 845
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	399	451
Emitované v ostatních měnách	3 868	11 279
Celkem	4 267	11 730
Dluhopisy celkem	6 136	13 575

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	821	1 932
Emitované v ostatních měnách	410	3 719
Celkem	1 231	5 651

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	201	406
Zahraničními státními institucemi	–	812
Finančními institucemi v České republice	–	848
Zahraničními finančními institucemi	5 750	11 067
Ostatními subjekty v České republice	–	203
Ostatními zahraničními subjekty	185	239
Celkem	6 136	13 575

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	821	4 937
Zahraničními finančními institucemi	410	714
Celkem	1 231	5 651

12. Deriváty s kladnou reálnou hodnotou

mil. Kč	2009	2008
Zajišťovací		
Měnové	–	4
Úrokové	605	748
Zajišťovací celkem	605	752
Nezajišťovací		
Měnové	5 122	10 948
Úrokové	11 674	14 987
Ostatní	274	451
Nezajišťovací celkem	17 070	26 386
Celkem	17 675	27 138

13. Realizovatelné cenné papíry

mil. Kč	2009	2008
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	25 938	32 220
Neobchodované	–	–
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	2 287	2 642
Neobchodované	163	153
Celkem	28 388	35 015

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.

V roce 2008 byly do portfolia přezary z cenných papírů držených do splatnosti dluhopisy v celkové účetní hodnotě 2 382 mil. Kč, neboť z důvodu likvidace/konkurzu emitentů skupina změnila záměr držet dluhopisy do splatnosti a měla v úmyslu dluhopisy prodat; současně skupina zaúčtovala v položce „Ostatní provozní náklady netto“ (viz bod 39 přílohy) ztrátu ze znehodnocení dluhopisů v objemu 2 230 mil. Kč. V roce 2009 byly téměř všechny tyto dluhopisy prodány se ziskem 141 mil Kč.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	13 986	9 180
Emitované v ostatních měnách	1 824	3 188
Celkem	15 810	12 368
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	8 749	19 576
Emitované v ostatních měnách	1 379	276
Celkem	10 128	19 852
Dluhopisy celkem	25 938	32 220

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	915	757
Emitované v ostatních měnách	1 535	2 038
Celkem	2 450	2 795

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	19 710	25 548
Zahraničními státními institucemi	228	275
Finančními institucemi v České republice	2 605	2 401
Zahraničními finančními institucemi	2 370	3 487
Ostatními subjekty v České republice	876	49
Ostatními zahraničními subjekty	149	460
Celkem	25 938	32 220

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem na prodej byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	375	291
Zahraničními finančními institucemi	1 258	1 798
Ostatními subjekty v České republice	403	305
Ostatními zahraničními subjekty	414	401
Celkem	2 450	2 795

14. Cenné papíry držené do splatnosti

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem		
Obchodované	111 977	118 938
Neobchodované	–	–
Celkem	111 977	118 938

V portfoliu cenných papírů držných do splatnosti jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 19 231 mil. Kč (2008: 28 268 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	11 579	13 715
Emitované v ostatních měnách	2 672	2 907
Celkem	14 251	16 622
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	97 435	102 020
Emitované v ostatních měnách	291	296
Celkem	97 726	102 316
Dluhopisy celkem	111 977	118 938

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	80 226	77 529
Finančními institucemi v České republice	8 411	10 149
Zahraničními finančními institucemi	21 540	27 354
Ostatními subjekty v České republice	1 300	1 766
Ostatními zahraničními subjekty	500	2 140
Celkem	111 977	118 938

15. Investice do nemovitostí

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	13 563	13 626
Přírůstky	1 898	1 067
– reálná hodnota k datu akvizice v rámci podnikových kombinací	–	35
– přefazení z aktiv ve výstavbě (viz bod 16 přílohy)	1 690	1 000
– ostatní přírůstky (technické zhodnocení apod.)	208	32
Čistá ztráta ze změn reálné hodnoty (viz bod 39 přílohy)	(1 459)	(869)
Ostatní pohyby	(1 627)	(261)
K 31. prosinci	12 375	13 563

Příjmy z nájmu investic do nemovitostí v roce 2009 činily 857 mil. Kč (2008: 668 mil. Kč). Provozní náklady těchto nemovitostí činily 271 mil. Kč (2008: 141 mil. Kč).

Položka „Ostatní pohyby“ zahrnuje v roce 2009 snížení hodnoty investic do nemovitostí o odloženou daň ve výši 1 726 mil. Kč (viz bod 27 přílohy). Tento postup je v souladu se záměrem vedení v budoucnu prodat tento majetek formou prodeje společnosti, nikoliv formou prodeje jednotlivých nemovitostí.

V případě, že má skupina závazek zajistit údržbu, je povinna plnit tento závazek až do data prodeje.

16. Aktiva ve výstavbě

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	5 800	4 319
z toho:		
– zásoby	3 765	3 064
– investice do nemovitostí	2 035	1 255
Výstavba	1 641	3 487
z toho kapitalizované úroky	267	260
Ztráta ze znehodnocení	(690)	(134)
Prodej hotových budov	(336)	(872)
Reklasifikace do investic do nemovitostí (viz bod 15 přílohy)	(1 690)	(1 000)
K 31. prosinci	4 725	5 800
z toho:		
– zásoby	4 539	3 765
– investice do nemovitostí	186	2 035

Aktiva ve výstavbě zahrnují jak nedokončené investice do nemovitostí oceňované reálnou hodnotou, tak nedokončené budovy oceňované jako zásoby (tj. nižší hodnotou z pořizovací ceny a čisté realizovatelné hodnoty).

17. Nehmotný majetek

mil. Kč	Goodwill	Software	Ostatní	Celkem
Pořizovací cena				
K 1. lednu 2008	61	5 146	7 190	12 397
Přírůstky	–	70	673	743
Úbytky	(18)	(174)	–	(192)
Převody	–	1 010	(1 010)	–
K 31. prosinci 2008	43	6 052	6 853	12 948
K 1. lednu 2009	43	6 052	6 853	12 948
Přírůstky	–	324	465	789
Úbytky	–	(125)	(430)	(555)
K 31. prosinci 2009	43	6 251	6 888	13 182
Oprávky vč. znehodnocení a opravné položky				
K 1. lednu 2008	(17)	(2 797)	(5 092)	(7 906)
Odpisy (viz bod 38 přílohy)	–	(920)	(503)	(1 423)
Znehodnocení	–	–	–	–
Úbytky	8	124	–	132
K 31. prosinci 2008	(9)	(3 593)	(5 595)	(9 197)
K 1. lednu 2009	(9)	(3 593)	(5 595)	(9 197)
Odpisy (viz bod 38 přílohy)	–	(891)	(396)	(1 287)
Znehodnocení	–	(1)	–	(1)
Úbytky	–	346	208	554
K 31. prosinci 2009	(9)	(4 139)	(5 783)	(9 931)
Zůstatková cena				
k 31. prosinci 2008	34	2 459	1 258	3 751
k 31. prosinci 2009	34	2 112	1 105	3 251

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2009 zahrnují 705 mil. Kč (2008: 1 002 mil. Kč) nedokončených investic.

K 31. prosinci 2009 činí pořizovací cena plně odepsaného nehmotného majetku 5 309 mil. Kč (2008: 4 913 mil. Kč).

18. Hmotný majetek

mil. Kč	Pozemky a stavby	Přístroje a zařízení	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2008	18 356	11 266	29 622
Přírůstky	1 376	543	1 919
Úbytky	(967)	(723)	(1 690)
K 31. prosinci 2008	18 765	11 086	29 851
K 1. lednu 2009	18 765	11 086	29 851
Přírůstky	851	743	1 594
Úbytky	(101)	(1 810)	(1 911)
K 31. prosinci 2009	19 515	10 019	29 534
Oprávky vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2008	(5 528)	(8 830)	(14 358)
Odpisy (viz bod 38 přílohy)	(558)	(873)	(1 431)
Znehodnocení	(2)	–	(2)
Úbytky	293	1 048	1 341
K 31. prosinci 2008	(5 795)	(8 655)	(14 450)
K 1. lednu 2009	(5 795)	(8 655)	(14 450)
Odpisy (viz bod 38 přílohy)	(629)	(825)	(1 454)
Znehodnocení	(19)	(10)	(29)
Úbytky	7	1 782	1 789
K 31. prosinci 2009	(6 436)	(7 708)	(14 144)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2008	12 970	2 431	15 401
k 31. prosinci 2009	13 079	2 311	15 390

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2009 zahrnují 1 169 mil. Kč (2008: 3 394 mil. Kč) nedokončených investic. K 31. prosinci 2009 činí pořizovací cena plně odepsaného hmotného majetku 6 361 mil. Kč (2008: 6 585 mil. Kč).

19. Ostatní aktiva

mil. Kč	2009	2008
Příjmy příštích období	3 276	5 018
v tom:		
– úroky z pohledávek za bankami a klienty	177	1 012
– kupóny dluhopisů	2 951	3 893
– poplatky	148	113
Náklady příštích období	1 896	1 930
Odložená daňová pohledávka (viz bod 27 přílohy)	502	627
Pohledávka ze splatné daně z příjmů	80	468
Různé pohledávky	1 709	1 567
Dohadné účty aktivní	701	1 094
Státní podpora	2 556	2 773
Jiná aktiva	1 519	658
Pohledávky z faktoringových operací	1 225	1 569
Pohledávky z obchodování s cennými papíry	314	655
Celkem	13 778	16 359

Pohledávka vyplývající z nároku na státní podporu představuje nárok účastníků stavebního spoření, které je poskytováno Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s. Státní podpora je účastníkům poskytována Ministerstvem financí České republiky, je počítána na základě výše klientských vkladů na konci roku a je limitována na jednoho účastníka částkou 4 500 Kč, resp. 3 000 Kč u smluv uzavřených po 1. lednu 2005 (viz bod 21 přílohy).

20. Závazky k bankám

mil. Kč	2009	2008
Loro účty (viz bod 42 přílohy)	1 922	1 524
Termínované vklady	16 906	17 521
Přijaté úvěry	28 606	38 516
Celkem	47 434	57 561

K 31. prosinci 2009 skupina přijala od ostatních bank v rámci repo operací úvěry v objemu 13 895 mil. Kč (2008: 17 167 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 13 734 mil. Kč (2008: 17 145 mil. Kč).

21 Závazky ke klientům

mil.Kč	2009	2008
Splatné na požádání	388 387	367 993
Ostatní vklady	255 033	274 511
Celkem	643 420	642 504

K 31. prosinci 2009 skupina přijala od klientů v rámci repo operací úvěry v objemu 693 mil. Kč (2008: 6 796 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 667 mil. Kč (2008: 6 826 mil. Kč).

V ostatních vkladech je zahrnut závazek vyplývající z nároku na státní podporu účastníků stavebního spoření ve výši 2 556 mil. Kč (2008: 2 773 mil. Kč) (viz bod 19 přílohy).

Struktura závazků ke klientům

mil.Kč	2009	2008
Úsporné vklady	183 282	175 808
Ostatní závazky ke klientům		
– Veřejný sektor	46 254	61 692
– Korporátní klientela	98 990	91 819
– Obyvatelstvo	314 894	313 185
Celkem	643 420	642 504

22. Závazky v reálné hodnotě

mil.Kč	2009	2008
Vklady klientů	4 109	3 443
Závazky z emitovaných cenných papírů	1 947	1 741
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 072	2 424
Závazky z krátkých prodejů – akcie	1	88
Celkem	8 129	7 696

Skupina emitovala následující dluhopisy, které jsou vykazovány v položce „Závazky z emitovaných cenných papírů“:

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2009 mil. Kč	2008 mil. Kč
Dluhopisy	CZ0003701237	únor 2007	duben 2011	x)	289	282
Dluhopisy	CZ0003701278	březen 2007	březen 2010	xx)	740	740
Dluhopisy	CZ0003701351	září 2007	září 2011	x)	285	279
Dluhopisy	CZ0003701518	duben 2008	květen 2011	x)	291	282
Dluhopisy	CZ0003701690	červenec 2008	leden 2012	x)	237	158
Dluhopisy	CZ0003701955	květen 2009	červen 2012	xxx)	54	–
Dluhopisy	CZ0003701963	květen 2009	červen 2012	xxx)	51	–
Celkem					1 947	1 741

x) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos dluhopisů naroste jednorázově ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

xx) Výnos je závislý na vývoji spotového kurzu EUR/PLN.

xxx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a jinou hodnotou dluhopisu splatnou ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

Emise ISIN CZ0003701237, CZ0003701351, CZ0003701518, CZ0003701690, CZ0003701955 a CZ0003701963 byly vydány jako strukturované dluhopisy, jejichž výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem dluhopisu a tzv. jinou hodnotou v souladu s emisními podmínkami. Částka jiné hodnoty se bude odvíjet od souboru indexů a koše akcií a bude splatná ke dni konečné splatnosti dluhopisů. Obdobně byla emise ISIN CZ0003701278 vydána jako strukturovaný dluhopis, jehož výnos je odvozený od vývoje spotového kurzu EUR/PLN.

Emise ISIN CZ0003701278 je obchodována na regulovaném trhu BCPP, ostatní emise obchodovány nejsou.

Změna reálné hodnoty dluhopisů

mil.Kč	2009	2008
Změna reálné hodnoty dluhopisů z titulu změn kreditního profilu emitenta		
Vklady klientů	24	175
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	39	41
Celkem	63	216
Rozdíl mezi účetní hodnotou a smluvně požadovanou hodnotou splatnou k datu splatnosti		
Vklady klientů	78	21
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	(8)	63
Celkem	70	84

Závazky z krátkých prodejů jsou krátkodobé závazky k obchodování splatné do 1 až 3 měsíců. Z tohoto důvodu není relevantní uvádět změnu reálné hodnoty mezi obdobími, protože se jedná o různé závazky k rozvahovým datům.

Změna reálné hodnoty z titulu změn kreditního profilu emitenta (banky) je stanovena jako rozdíl mezi reálnou hodnotou závazků k předchozímu a k současnému rozvahovému datu po odečtení vlivu změny reálné hodnoty z titulu pohybu bezrizikové úrokové sazby.

23. Deriváty se zápornou reálnou hodnotou

mil. Kč	2009	2008
Zajišťovací		
Měnové	290	135
Úrokové	66	470
Zajišťovací celkem	356	605
Nezajišťovací		
Měnové	3 440	9 295
Úrokové	12 242	14 689
Ostatní	374	1 006
Nezajišťovací celkem	16 056	24 990
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou celkem	16 412	25 595

24. Emitované dluhopisy

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Nominální úroková míra	2009 mil. Kč	2008 mil. Kč
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000342	duben 2004	duben 2009	3,50 %	–	299
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000409	srpen 2004	srpen 2009	3,60 %	–	699
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000524	květen 2005	květen 2010	4,50 %	1 909	1 905
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000573	červen 2005	červen 2010	4,05 %	1 801	1 782
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000623	říjen 2005	říjen 2015	4,75 %	5 075	5 170
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000755	únor 2006	únor 2016	4,80 %	4 615	4 697
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000896	říjen 2006	říjen 2011	pohyblivá	1 129	1 146
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000904	říjen 2006	říjen 2014	3,65 %	1 026	1 022
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000920	říjen 2006	říjen 2011	3,00 %	796	770
Hypotéční zástavní listy	CZ0002000995	květen 2007	květen 2012	5,90 %	1 044	1 063
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001068	červen 2007	říjen 2015	4,50 %	759	760
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001084	červenec 2007	červenec 2014	pohyblivá	1 596	1 618
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001126	srpen 2007	srpen 2012	3,70 %	1 504	843
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001274	listopad 2007	listopad 2014	pohyblivá	280	600
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001282	listopad 2007	listopad 2017	5,90 %	2 071	2 094
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001415	listopad 2007	listopad 2023	6,15 %	460	464
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001423	prosinec 2007	prosinec 2017	5,85 %	5 312	5 376
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001639	prosinec 2007	prosinec 2012	3,70 %	2 522	414
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001647	prosinec 2007	prosinec 2017	3,90 %	308	42
Hypotéční zástavní listy	CZ0002001654	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	1 401	1 493
Hypotéční zástavní listy	CZ0002002132	říjen 2009	říjen 2012	3,20 %	354	–
Hypotéční zástavní listy	CZ0002002157	listopad 2009	květen 2011	0,25 %	133	–
Hypotéční zástavní listy	CZ0002002165	listopad 2009	listopad 2014	3,55 %	61	–
Hypotéční zástavní listy	CZ0002002173	listopad 2009	květen 2013	3,20 %	193	–
Dluhopisy	CZ0003700767	únor 2004	únor 2014	pohyblivá	1 253	1 168
Dluhopisy	CZ0003701047	červenec 2005	červenec 2012	3,55 %	557	584
Dluhopisy	CZ0003701054	září 2005	září 2017	x)	227	219
Dluhopisy	CZ0003701062	říjen 2005	říjen 2013	x)	267	259
Dluhopisy	CZ0003701286	březen 2007	březen 2012	3,49 %	820	970
Dluhopisy	CZ0003701740	září 2008	září 2009	pohyblivá	–	293
Dluhopisy	CZ0003701781	prosinec 2008	prosinec 2010	0,50 %	982	11
Dluhopisy	CZ0003701948	duben 2009	říjen 2010	xx)	489	–
Dluhopisy	CZ0003702011	červenec 2009	leden 2014	xxx)	512	–
Dluhopisy	CZ0003702037	říjen 2009	říjen 2016	xxx)	424	–
Dluhopisy	CZ0003702078	listopad 2009	listopad 2016	xxx)	473	–
Dluhopisy	CZ0003702268	prosinec 2009	prosinec 2012	3,50 %	444	–
Depozitní směnky					1 453	2 434
Kumulovaná změna reálné hodnoty zajištěných dluhopisů					869	1 009
Celkem					43 119	39 204

x) Dluhopisy byly vydány s kombinovaným výnosem.

xx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a jmenovitou hodnotou dluhopisů.

xxx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a jinou hodnotou dluhopisu splatnou ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

Z celkové účetní hodnoty hypotéčních zástavních listů („HZL“) bylo 11 676 mil. Kč (2008: 11 997 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu. Tyto HZL jsou v souladu s postupy účtování přeceňovány na reálnou hodnotu v rozsahu zajištěného úrokového rizika.

Emise dluhopisů ISIN CZ0003700767 a CZ0003701047 je spojena s opcí na předčasné splacení. Kromě toho jsou tyto dluhopisy přeceňovány na reálnou hodnotu, neboť jsou zajištěny proti úrokovému riziku.

Z celkové účetní hodnoty dluhopisů bylo 88 mil. Kč (2008: 1 752 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu.

Emise ISIN CZ0003701054 a CZ0003701062 byly vydány s opcí na akciový index, která je zachycena odděleně a je přeceňována na reálnou hodnotu.

Emise HZL ISIN CZ0002001126, CZ0002001613, CZ0002001639, CZ0002001647, CZ0002001654, CZ0002002132, CZ0002002157, CZ0002002165, CZ0002002173 a dluhopisu ISIN CZ0003701781, CZ0003702011, CZ0003702037, CZ0003702078 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu. Ostatní emise HZL a dluhopisů jsou obchodovány na regulovaném trhu BCPP. Rozdíl mezi jmenovitou hodnotou emitovaných HZL a účetní hodnotou příslušných emisí ve výše uvedené tabulce vyplývá z rozdílu v ocenění a z eliminace dluhopisů držených subjekty ve skupině.

25. Rezervy

a) Struktura rezerv

mil. Kč	2009	2008
Rezervy na soudní spory spojené s úvěrovými případy	1 473	1 457
Rezervy k úvěrovým rizikům v rámci podrozvahy	270	187
Ostatní rezervy	297	575
Celkem	2 040	2 219

V položce „Ostatní rezervy“ jsou zahrnuty rezervy na soudní spory, na nevýhodné smlouvy a na ostatní rizika. V roce 2008 byla v této položce zahrnuta také rezerva na Bonus program určená na čerpání odměn klientům za používání platebních karet k bezhotovostním platbám u obchodníků, která byla v roce 2009 reklasifikována do výnosů příštích období (viz bod 3 (w) přílohy).

b) Tvorba a čerpání rezerv

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	2 219	3 024
Tvorba rezerv	181	147
Použití rezerv	(7)	(760)
Rozpuštění rezerv	(43)	(192)
Reklasifikace	(310)	–
K 31. prosinci	2 040	2 219

Rezerva na vypořádání věrnostního programu vytvořená v minulých letech byla reklasifikována do výnosů příštích období (viz bod 3 (w) přílohy).

c) Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností

Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností se tvoří na specifická rizika vyplývající z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových případů a na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	1 643	2 129
Tvorba rezerv (viz bod 34 přílohy)	128	121
Použití rezerv	(6)	(531)
Rozpuštění rezerv (viz bod 34 přílohy)	(23)	(76)
K 31. prosinci	1 742	1 643

26. Ostatní pasiva

mil. Kč	2009	2008
Výdaje příštích období	1 800	1 272
v tom:		
– úroky ze závazků vůči bankám	46	236
– úroky ze závazků vůči klientům	816	319
– úroky z emitovaných dluhopisů	585	645
– poplatky	20	15
– ostatní	333	57
Výnosy příštích období	1 390	1 433
Různí věřitelé	3 323	3 648
Závazky z faktoringových operací	359	394
Závazky z obchodování s cennými papíry	3 537	803
Závazky z platebního styku	1 784	2 600
Dohadné účty pasivní	4 403	4 299
Ostatní závazky	625	602
Závazek ze splatné daně z příjmů	184	43
Závazek z odložené daně z příjmů (viz bod 27 přílohy)	314	1 791
Celkem	17 719	16 885

Dohadné účty pasivní představují převážně dohadné položky na odměny zaměstnanců a vedení, nevyfakturované dodávky a příspěvek do Fondu pojištění vkladů. Výnosy příštích období zahrnují především časově rozlišené provize a poplatky vztahující se k pohledávkám za klienty z titulu efektivní úrokové míry.

27. Odložená daň

Odložená daň je vypočítána ze všech dočasných rozdílů prostřednictvím závazkové metody při použití základní sazby daně z příjmů ve výši 19 % v závislosti na předpokládaném roce uplatnění příslušné pohledávky či závazku (2008: 19 až 20 %), resp. 5 % pro Penzijní fond České spořitelny, a. s. (2008: 5 %).

Skupina vykazuje daňové ztráty uplatnitelné v průběhu následujících 5 let v celkové částce 2 380 mil. Kč (2008: 1 285 mil. Kč), které nebyly zohledněny v kalkulaci odložené daně, protože skupina neočekává, že vytvoří v budoucnosti dostatečný zdanitelný zisk, proti němuž by mohla tyto ztráty započíst.

Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek) se skládá z následujících položek:

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	(1 164)	(1 512)
Změna z akvizic a změna nekontrolních podílů	(16)	(82)
Ostatní pohyby (viz bod 15 přílohy)	1 726	–
Změna stavu za období – vlastní kapitál (viz bod 41 přílohy)	(163)	234
Změna stavu za období – výnos/(náklad) (viz bod 41 přílohy)	(195)	196
Čistý stav k 31. prosinci – pohledávka/(závazek)	188	(1 164)

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2009	2008
Odložené daňové pohledávky		
Přenesená daňová ztráta z minulých let	89	242
Daňové neodčitelné rezervy a opravné položky	235	321
Změna reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů (viz bod 31 přílohy)	79	241
Ostatní dočasné rozdíly	452	649
	855	1 453
Úprava odložené daňové pohledávky (po odečtení závazku)	(353)	(826)
Celkem odložená daňová pohledávka (viz bod 19 přílohy)	502	627
Odložené daňové závazky		
Zrychlené daňové odpisy	(173)	(180)
Reálná hodnota investic do nemovitostí	(328)	(1 704)
Ostatní dočasné rozdíly	(166)	(733)
	(667)	(2 617)
Úprava odloženého daňového závazku (po odečtení pohledávky)	353	826
Celkem odložený daňový závazek (viz bod 26 přílohy)	(314)	(1 791)
Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek)	188	(1 164)

Vliv odložených daňových pohledávek/závazků na vlastní kapitál vyplývá ze změn reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů. Vliv odložených daňových pohledávek a závazků na hospodářský výsledek vyplývá ze změn následujících dočasných rozdílů:

mil. Kč	2009	2008
Přenesené daňové ztráty minulých let	(153)	155
Rezervy a opravné položky	(86)	(53)
Zrychlené daňové odpisy	7	19
Reálná hodnota investic do nemovitostí	(184)	(44)
Ostatní dočasné rozdíly	221	115
Celkem (viz bod 41 přílohy)	(195)	192
Z toho vliv změny sazby daně	(61)	(10)

28. Podřízený dluh

Datum emise	Splatnost emise	Úroková sazba	Nominální objem emise v mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2009 v mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2008 v mil. Kč
1. 16. května 2005	16. května 2015	6M PRIBOR+0,46%	3 000	2 724	2 780
2. 2. října 2006	2. října 2016	6M PRIBOR+0,45%	3 000	2 214	2 417
3. 12. března 2009	12. března 2019	5 % p.a.	2 000	1 966	–
4. 23. dubna 2009	23. dubna 2019	6M PRIBOR+1,50 %	6 500	6 500	–
Celkem				13 404	5 197

Emise podřízených dluhopisů 1 a 2 byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na regulovaný trh BCPP. V případě, že banka nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, stanovuje se sazba u těchto emisí jako součet 6M PRIBOR + marže + 1,40 % p.a. Marže je stanovena podle emisních podmínek podřízených dluhopisů 1 a 2 ve výši 0,46 % resp. 0,45 %. Úrok je splatný pololetně za předcházející období. Jedná se o nezajištěný a nepodmíněný závazek.

Emise 3 a 4 podřízených dluhopisů byly vydány v listinné podobě, dluhopisy jsou zastoupeny sběrným dluhopisem. Dluhopisy nejsou kotovány na žádném regulovaném trhu. Dluhopisy představují nezajištěný a nepodmíněný závazek. Úrokový výnos je splatný v případě emise 3 jednou ročně zpětně, v případě emise 4 dvakrát ročně zpětně. Banka je oprávněna na základě svého rozhodnutí dluhopisy předčasné splatit, a to ke dni 12. března 2014 (emise 3) a 23. dubna 2014 (emise 4) a ve výši 100% jmenovité hodnoty dluhopisů spolu s narostlým a dosud nevypáčeným úrokem (pokud je to relevantní). Nedojde-li k předčasnému splacení dluhopisů banky dle předchozí věty, bude v případě emise 3 pevná úroková sazba dluhopisů navýšena o 1,50 % p.a., v případě emise 4 bude úrokový výnos stanoven jako součet 6M PRIBOR + marže + 1,50 % p.a.

Dne 5. května 2005 (emise 1), 13. září 2006 (emise 2), 6. března 2009 (emise 3) a 21. dubna 2009 (emise 4) ČNB vydala potvrzení, že vydané podřízené dluhopisy vyhovují všem regulačním podmínkám a je možné je započítávat do dodatkového kapitálu banky při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti (viz bod 43.5 přílohy).

29. Nekomolní podíly

mil. Kč	2009	2008
Zůstatek k 1. lednu	564	1 633
Nekomolní podíly na zisku běžného roku	(206)	(42)
Nekomolní podíly na ostatních úplných ziscích a ztrátách	(33)	7
Prodej dceřiných společností	–	(790)
Dividendy vyplacené menšinovým vlastníkům	(50)	(215)
Nekomolní podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	17	(29)
Zůstatek k 31. prosinci	292	564

V položce „Prodej dceřiných společností“ v roce 2008 jsou zahrnuty podíly menšinových akcionářů Pojišťovny České spořitelny, a.s. na základním kapitálu 500 mil. Kč, na rezervním fondu 80 mil. Kč a na zisku běžného roku 72 mil. Kč a menšinových akcionářů Zahradní čtvrti, a.s. na emisním áziu 138 mil. Kč.

30. Základní kapitál

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	2009		2008	
	Počet akcií	mil. Kč	Počet akcií	mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Celkem	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Skupina řídí vlastní kapitál s cílem zajistit silnou kapitálovou základnu potřebnou k rozvoji obchodních činností skupiny s přihlédnutím na maximalizaci návratnosti kapitálu vloženého akcionáři a s důrazem na splnění všech regulačních požadavků.

Kapitál skupiny se skládá zejména ze základního kapitálu, rezervních fondů, nerozděleného zisku, oceňovacích rozdílů a dodatkového kapitálu v podobě podřízeného dluhu.

31. Oceňovací rozdíly

mil. Kč	Realizovatelné cenné papíry		Zajišťovací deriváty		Retranslační rezerva		Celkem	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
K 1. lednu								
Ztráta ze změny reálné hodnoty	(2 177)	(101)	–	–	–	–	(2 177)	(101)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	212	8	29	(1)	–	–	241	7
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	–	–	–	–	(81)	(219)	(81)	(219)
Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	–	–	(121)	(65)	–	–	(121)	(65)
Zajištění peněžních toků	–	–	(109)	15	–	–	(109)	15
K 1. lednu celkem	(1 965)	(93)	(201)	(51)	(81)	(219)	(2 247)	(363)
Změny v průběhu roku								
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	1 825	(2 076)	–	–	–	–	1 825	(2 076)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	(140)	204	(22)	30	–	–	(162)	234
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	–	–	–	–	(33)	138	(33)	138
Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	–	–	84	(56)	–	–	84	(56)
Zajištění peněžních toků	–	–	110	(124)	–	–	110	(124)
Změny v průběhu roku celkem	1 685	(1 872)	172	(150)	(33)	138	1 824	(1 884)
K 31. prosinci								
Ztráta ze změny reálné hodnoty	(352)	(2 177)	–	–	–	–	(352)	(2 177)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	72	212	7	29	–	–	79	241
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	–	–	–	–	(114)	(81)	(114)	(81)
Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	–	–	(37)	(121)	–	–	(37)	(121)
Zajištění peněžních toků	–	–	1	(109)	–	–	1	(109)
K 31. prosinci celkem	(280)	(1 965)	(29)	(201)	(114)	(81)	(423)	(2 247)

32. Úrokové a podobné výnosy

mil. Kč	2009	2008
Pohledávky za bankami	2 206	5 629
Pohledávky za klienty	30 429	29 151
z toho: úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek (viz bod 9 přílohy)	620	418
Dluhové cenné papíry	6 865	7 453
v tom:		
– cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	473	792
– realizovatelné cenné papíry	1 219	1 419
– cenné papíry držené do splatnosti	5 173	5 242
Ostatní úroky a podobné výnosy	5	1
Výnosy z akcií a jiných cenných papírů s proměnlivým výnosem	173	816
v tom:		
– cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	94	667
– realizovatelné cenné papíry	79	149
Výnosy z nájemného z investic do nemovitostí	857	668
Ostatní	69	134
Celkem	40 604	43 852

33. Úrokové a podobné náklady

mil. Kč	2009	2008
Závazky k bankám	1 195	2 402
Závazky ke klientům	6 487	9 201
z toho přeceňované na reálnou hodnotu	129	108
Emitované dluhopisy	1 393	1 762
z toho přeceňované na reálnou hodnotu	14	34
Podřízený dluh	401	248
Celkem	9 476	13 613

34. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika

mil. Kč	2009	2008
Tvorba rezerv za období (viz bod 25 přílohy)	(128)	(121)
Rozpuštění rezerv za období (viz bod 25 přílohy)	23	76
Čisté rozpuštění/(tvorba) rezerv za období	(105)	(45)
Tvorba opravných položek za období (viz bod 9 přílohy)	(9 226)	(6 233)
Rozpuštění opravných položek za období (viz bod 9 přílohy)	731	2 639
Čisté rozpuštění/(tvorba) opravných položek	(8 495)	(3 594)
Odpisy úvěrů nekrytých použitými opravnými položkami	(93)	(59)
Výnosy z odepsaných pohledávek	69	154
Celkem	(8 624)	(3 544)

35. Výnosy z poplatků a provizí

mil. Kč	2009	2008
Z úvěrových činností	3 912	2 945
Z platebního styku	7 352	7 045
Z úschovy, správy a obhospodařování aktiv	568	783
Z operací s cennými papíry	408	631
Ze stavebního spoření	752	1 082
Z devizových operací	37	41
Z ostatních finančních činností	762	733
Celkem	13 791	13 260

36. Náklady na poplatky a provize

mil. Kč	2009	2008
Na úvěrové činnosti	916	739
Na platební styk	816	696
Na operace s cennými papíry	124	192
Na stavební spoření	268	412
Na devizové operace	1	1
Na ostatní finanční činnosti	264	200
Celkem	2 389	2 240

37. Čistý zisk z obchodních operací

mil. Kč	2009	2008
Realizované a nerealizované zisky z cenných papírů určených k obchodování	1 218	837
Deriváty	(315)	(811)
Operace s cizími měnami	2 022	1 249
Ostatní	439	178
Celkem	3 364	1 453

Česká spořitelna převedla k datu 4. února 2008 své obchodování na finančních trzích na nový obchodní model Erste Group. Tržní riziko generované prodejními aktivitami divize finančních trhů (tj. obchody s drobnou a korporátní klientelou) s výjimkou akciového rizika a obchodů pro účely řízení likvidity banky (money market) bylo převedeno na Erste Group Bank. Zisk z obchodování, tj. tržních pozic Erste Group Bank, je přerozdělován podle odsouhlasených pravidel do příslušných bank skupiny a je vykázán v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Základním principem těchto pravidel je, že Erste Group Bank absorbuje případné ztráty na jednotlivých třídách aktiv výměnou za rizikovou prémii odvozenou od ukazatele VaR. Zbytek kladného výsledku je po odečtení nákladů (vypočtených pomocí Cost Income Ratio) přerozdělen jednotlivým účastníkům modelu na základě výsledků generovaných z prodejních aktivit v jednotlivých třídách aktiv.

V čistém zisku z obchodních operací jsou zahrnuty výnosy z tržních pozic Erste Group Bank v následující struktuře:

mil. Kč	2009	2008
Zisk z cizoměnových operací	413	354
Zisk z cenných papírů s pevným výnosem	492	195
Zisk z komoditních derivátů	1	–
Celkem	906	549

38. Všeobecné správní náklady

a) Struktura všeobecných správních nákladů

mil. Kč	2009	2008
Náklady na zaměstnance		
Platy a mzdy	6 169	6 268
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 887	1 829
Ostatní náklady na zaměstnance	440	429
Celkem náklady na zaměstnance	8 496	8 526
Ostatní správní náklady		
Náklady na zpracování dat	3 159	2 775
Náklady na kancelářské prostory	1 737	1 524
Náklady na obchodní operace	1 369	1 393
Náklady na reklamu a marketing	903	1 089
Poradenství a právní služby	288	611
Jiné správní náklady	576	769
Celkem ostatní správní náklady	8 032	8 161
Odpisy majetku		
Odpisy nehmotného majetku (viz bod 17 přílohy)	1 287	1 423
Odpisy hmotného majetku (viz bod 18 přílohy)	1 454	1 431
Celkem odpisy a znehodnocení	2 741	2 854
Celkem	19 269	19 541

b) Příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů

mil. Kč	2009	2008
Příjmy	170	187
Celkem	170	187

V celkové částce jsou zahrnuty příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů banky i ostatních společností zahrnutých do konsolidace.

c) Průměrný počet zaměstnanců, členů představenstva a dozorčí rady

	2009	2008
Představenstvo	7	7
Dozorčí rada	9	10
Zaměstnanci	10 843	10 911

Počty členů představenstva a dozorčí rady jsou uvedeny pouze za banku.

Úpis akcií ESOP se týkal všech zaměstnanců spořitelny a jejích dceřiných společností. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 200 kusů akcií Erste Group Bank (2008: 200 kusů). Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v dubnu 2009 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 922 (2008: 826) zaměstnanců, kteří upsalí 144 832 ks (2008: 115 054 ks) akcií.

V rámci MSOP 2002 a MSOP 2005⁸ nebyly uděleny žádné tranše opcí v roce 2009. Opce získané v programu MSOP 2005 opravňují své držitele k nákupu akcií Erste Group Bank za cenu 43 EUR, která byla stanovena jako průměrná cena akcie v dubnu 2005 plus 10% přírážka, zaokrouhleno na půl EUR. Pro opce získané do roku 2004 v rámci MSOP 2002 byla cena akcie stanovena ve výši 16,50 EUR. V roce 2009 nebyly v programu MSOP 2002 uplatněny žádné opce, protože tržní hodnota akcie nedosahovala realizační ceny (2008: uplatněno 1 550 opcí, za které bylo nakoupeno 6 200 ks akcií). Všechny opce přidělené v programu MSOP 2002 a neuplatněné v roce 2009 zanikají a program MSOP 2002 končí. Z programu MSOP 2005 nebyly uplatněny v roce 2009 žádné opce (2008: 0), protože tržní cena akcie nedosahovala realizační ceny.

V roce 2009 nebyl vyhlášen žádný manažerský opční program, nebyly tedy uděleny žádné opce. Celková částka diskontu za oba programy představovala 20 mil. Kč (2008: 35 mil. Kč).

⁸ MSOP 2005 – Management Erste Bank Stock Option Plan 2005

39. Ostatní provozní náklady netto

mil. Kč	2009	2008
Rozpuštění ostatních rezerv	20	116
Zisk z prodeje nemovitostí	235	319
Zisk z přecenění nemovitostí (viz bod 15 přílohy)	185	372
Výnosy z ostatních služeb	82	77
Přijaté náhrady mank a škod	80	148
Rozpuštění opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	70	20
Výnosy z prodeje zboží včetně prodeje dokončených aktiv ve výstavbě	487	98
Zhodnocení hmotného a nehmotného majetku	33	–
Jiné provozní výnosy	239	221
Ostatní provozní výnosy celkem	1 431	1 371
Tvorba ostatních rezerv	(53)	(27)
Příspěvek do Fondu pojištění vkladů	(536)	(525)
Podíl klientů Penzijního fondu České spořitelny, a. s. na zisku	(390)	(108)
Ztráta z prodeje nemovitostí	(6)	(17)
Ztráta z přecenění nemovitostí (viz bod 15 přílohy)	(1 644)	(1 241)
Manka a škody, pokuty a penále	(90)	(207)
Tvorba opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	(226)	(88)
Náklady na prodej zboží	(511)	(121)
Znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	(63)	(2)
Jiné provozní náklady	(682)	(177)
Ostatní daně	(77)	(57)
Ostatní provozní náklady celkem	(4 278)	(2 570)
Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, které nejsou určeny k obchodování	97	(2 573)
Zisky z prodeje realizovatelných cenných papírů	406	522
Znehodnocení realizovatelných cenných papírů	(644)	(2 294)
Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje účastí	165	(7)
Celkem ostatní provozní náklady netto	(2 823)	(5 551)

V položce „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, které nejsou určeny k obchodování“ je zahrnut zisk z přecenění strukturovaných cenných papírů v hodnotě 369 mil. Kč (2008: ztráta 1 291 mil. Kč) – viz bod 11 přílohy.

V položce „Znehodnocení realizovatelných cenných papírů“ je v roce 2008 zahrnuto znehodnocení dluhopisů emitovaných společností Lehman Brothers a islandskými bankami v objemu 2 245 mil. Kč (viz bod 13 přílohy).

V položce „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje účastí“ je v roce 2009 zahrnut zejména zisk z prodeje společnosti Investiční společnost České spořitelny, a. s. v objemu 153 mil. Kč. V roce 2008 je zahrnut zejména zisk z prodeje společnosti Zahradní čtvrť, a. s. v objemu 75 mil. Kč, společnosti Genesis Private Equity Fund B Limited v objemu 13 mil. Kč a z prodeje společnosti Consulting České spořitelny, a. s. v objemu 2 mil. Kč.

40. Ostatní úplné zisky a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Realizovatelná finanční aktiva		
Zisky/(ztráty) v průběhu roku	2 171	(2 190)
Reklasifikační úpravy do výkazu zisku a ztráty	(346)	114
Celkem	1 825	(2 076)
Zajištění peněžních toků		
Zisky/(ztráty) v průběhu roku	125	(278)
Reklasifikační úpravy do výkazu zisku a ztráty	(15)	154
Celkem	110	(124)

41. Daň z příjmů

a) Výkaz zisku a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Daň z příjmu splatná	(3 167)	(3 001)
– pokračující činnosti	(3 167)	(2 957)
– ukončované činnosti	–	(44)
Výnos/(náklad) z titulu odložené daně (viz bod 27 přílohy)	(195)	192
– pokračující činnosti	(195)	192
– ukončované činnosti	–	–
Celkem	(3 362)	(2 809)

b) Ostatní úplné zisky a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Výnos/(náklad) z titulu odložené daně k položkám účtovaným přímo do kapitálu		
Zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	(17)	24
Zisky/(ztráty) z přecenění realizovatelných finančních aktiv	(140)	204
Efektivní část zisků a ztrát ze zajišťovacích nástrojů v zajištění peněžních toků	(6)	6
Celkem	(163)	234

Daň ze zisku skupiny se liší od teoretické výše daně, která by vznikla, pokud by byla použita základní daňová sazba platná v zemi banky, následujícím způsobem:

mil. Kč	2009	2008
Zisk před zdaněním	15 178	18 580
– pokračující činnosti	15 178	14 076
– ukončované činnosti	–	4 504
Daň vypočtená při použití daňové sazby 20 % (2008: 21 %)	3 036	3 902
Výnosy nepodléhající zdanění	(608)	(1 843)
Daňově neodčitelné náklady	878	582
Použité slevy na dani a zápočty, včetně použití daňové ztráty	(4)	13
Daň z příjmů dle výsledných daňových přiznání za minulé období	60	155
Daň z příjmů celkem	3 362	2 809
Efektivní sazba daně	22,15%	15,12%

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 27 přílohy. Efektivní sazba daně v roce 2008 byla ovlivněna výnosem z prodeje Pojišťovny České spořitelny, a. s., který nepodléhal dani z příjmů.

42. Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky

Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky ke konci účetního období vykázané v konsolidovaném přehledu o peněžních tocích tvoří následující položky:

mil. Kč	2009	2008
Peněžní prostředky (viz bod 6 přílohy)	20 651	18 651
Nostro účet u ČNB (viz bod 6 přílohy)	1 079	603
Státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky splatné do 3 měsíců	5 480	12 091
Nostro účty (viz bod 7 přílohy)	528	2 230
Loro účty (viz bod 20 přílohy)	(1 922)	(1 524)
Celkem pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	25 816	32 051

43. Řízení rizik a finanční nástroje

Finančním nástrojem se rozumí jakákoliv dohoda, která opravňuje k získání hotovosti nebo jiných finančních aktiv od protistrany (finanční aktivum) nebo zavazuje k zaplacení hotovosti nebo jiných finančních aktiv protistraně (finanční pasivum).

Skupina rozděluje finanční nástroje do obchodního a bankovního (investičního) portfolia v souladu s pravidly BASEL II dle vyhlášky ČNB č. 123/2007 Sb. ve znění vyhlášky 282/2008 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška ČNB č. 123/2007“). Skupina používá různé metody řízení rizika pro bankovní a obchodní portfolio.

Obchodováním s finančními nástroji se skupina vystavuje finančním rizikům. Nejvýznamnějším finančním rizikem je úvěrové (kreditní) riziko, tj. riziko, že protistrana nesplní své smluvní závazky. Investiční portfolio skupiny je dále vystaveno úrokovému riziku a riziku likvidity. V případě tržního portfolia se sledují tzv. tržní rizika, tedy riziko měnové, úrokové a akciové, v případě obchodování se složitějšími nástroji pak další rizika. Všechny operace s finančními nástroji provází riziko operační.

V roce 2007 vznikla reorganizací struktury banky divize řízená členem představenstva zodpovědným výhradně za oblast řízení rizik (chief risk officer). Tato divize, která je zcela nezávislá na obchodních útvech banky, soustřeďuje všechny útvary pověřené řízením rizik, jako jsou úseky právní a compliance, centrální řízení rizik a úseky řízení úvěrového rizika, kontrolingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia. Úsek centrálního řízení rizik je dále rozdělen na odbor řízení rizik na finančních trzích, oddělení operačních rizik a oddělení ekonomického kapitálu.

V dceřiných společnostech banky je risk management vykonáván osobami nezávislými na obchodních útvech. Úsek kontrolingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia banky vykonává odborný dohled nad pracovníky, kteří řídí úvěrové riziko v dceřiných společnostech, a je odpovědný za monitoring portfolia dceřiných společností. Řízení tržních rizik provádí v celé skupině banka.

Interní audit banky jednou ročně ověřuje vnitřní řídicí a kontrolní systém.

- Skupina rozděluje finanční nástroje do následujících kategorií v souladu s IAS 39:
 - úvěry a pohledávky (které nejsou určeny k obchodování),
 - investice držené do splatnosti,
 - finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů,
 - realizovatelná finanční aktiva,
 - finanční pasiva v zůstatkové hodnotě,
 - finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů.
- Skupina rozlišuje následující třídy finančních nástrojů:
 - pokladní hotovost, vklady u ČNB,
 - pohledávky za bankami,
 - pohledávky za klienty – v tom retailové pohledávky a korporátní pohledávky,
 - cenné papíry k obchodování,
 - cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů,
 - deriváty,
 - realizovatelné cenné papíry,
 - cenné papíry držené do splatnosti,
 - ostatní aktiva,
 - závazky k bankám,
 - závazky ke klientům,
 - závazky v reálné hodnotě,
 - emitované dluhopisy,
 - ostatní pasiva,
 - podřízený dluh.

Tabulka níže představuje porovnání mezi třídami vykázaných finančních aktiv a pasiv podle IFRS 7 a mezi kategoriemi finančních aktiv a pasiv podle IAS 39.

Hodnota finančních nástrojů v jednotlivých třídách je následující:

K 31.12.2009	Úvěry a pohle- dávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva v zůstatkové hodnotě	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
Finanční aktiva						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	29 371					
Pohledávky za bankami	126 506					
Pohledávky za klienty	454 479					
Cenné papíry k obchodování			29 644			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů			7 367			
Deriváty			17 675			
– obchodní			17 070			
– zajišťovací			605			
Realizovatelné cenné papíry				28 388		
Cenné papíry držené do splatnosti		111 977				
Ostatní aktiva	9 080					
Finanční pasiva						
Závazky k bankám					47 434	
Závazky ke klientům					643 420	
Závazky v reálné hodnotě						8 129
Deriváty						16 412
– obchodní						16 056
– zajišťovací						356
Emitované dluhopisy					43 119	
Ostatní pasiva					10 803	
Podřízený dluh					13 404	

K 31.12.2008	Úvěry a pohle- dávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva v zůstatkové hodnotě	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
Finanční aktiva						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	24 285					
Pohledávky za bankami	93 306					
Pohledávky za klienty	452 504					
Cenné papíry k obchodování			36 709			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů			19 226			
Deriváty			27 138			
– obchodní			26 386			
– zajišťovací			752			
Realizovatelné cenné papíry				35 015		
Cenné papíry držené do splatnosti		118 938				
Ostatní aktiva	11 582					
Finanční pasiva						
Závazky k bankám					57 561	
Závazky ke klientům					642 504	
Závazky v reálné hodnotě						7 696
Deriváty						25 595
– obchodní						24 990
– zajišťovací						605
Emitované dluhopisy					39 204	
Ostatní pasiva					8 717	
Podřízený dluh					5 197	

43.1 Úvěrové riziko

V rámci své obchodní činnosti skupina přijímá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši.

Pohledávky se dělí na pohledávky bez selhání dlužníka⁹ (performing loans), kdy jistina ani úroky nejsou více než 90 dní po splatnosti, a pohledávky se selháním dlužníka¹⁰ (non-performing loans). V rámci těchto pohledávek jsou definována dvě velká subportfolia, a to pohledávky individuálně významné, které zahrnují pohledávky za právnickými osobami nebo pohledávky, kde je úvěrová expozice skupiny vyšší než 5 mil. Kč, a pohledávky individuálně nevýznamné. V rámci těchto dvou subportfolií skupina dále sleduje 5 klientských portfolií u individuálně významných pohledávek a 15 produktových portfolií u individuálně nevýznamných pohledávek. U těchto portfolií skupina sleduje rizikové parametry (PD, LGD, CCF). PD je dále sledováno na jednotlivých stupních interního ratingu.

Skupina dále dělí svá klientská a produktová portfolia na portfolia podle jednotlivých stupňů interního ratingu, kterých je 13 plus 1 (selhání dlužníka). Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 43.1 h) přílohy.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, u nichž existují objektivní skutečnosti prokazující, že po jejich prvotním zaúčtování došlo k události¹¹, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi, na pohledávky kolektivně znehodnocené, u kterých tyto okolnosti nebyly prokázány na individuální bázi, a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Pohledávky se selháním dlužníka odpovídají individuálně znehodnoceným pohledávkám. Pohledávky bez selhání dlužníka s interním ratingem 1–6 jsou neznehodnocené pohledávky, pohledávky s interním ratingem 7–8 jsou kolektivně znehodnocené.

Metodika řízení úvěrových rizik

Při řízení úvěrových rizik používá skupina jednotnou metodiku, která stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu, včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání,
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru,
- základní metody stanovení interního hodnocení (ratingu) dlužníka a jeho pravidelné revize,
- základní principy stanovení systému limitů a struktury schvalovacích pravomocí,
- metodiku výpočtu rizikových parametrů,

- pravidla pro řízení zajištění úvěrů,
- strukturu základních produktových kategorií,
- metodiku výpočtu opravných položek,
- metodiku stresového testování,
- metodiku ocenění úvěrového rizika (credit risk pricing).

Členění portfolia pro účely řízení úvěrového rizika

Pro účely řízení úvěrového rizika je úvěrové portfolio skupiny děleno následujícím způsobem:

- **Retailové pohledávky** jsou pohledávky za fyzickými osobami a malými podniky s ročním obrátem do 30 mil. Kč. Portfolio retailových pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany a produktu. V rámci ad hoc analýz je pak portfolio dále členěno na menší části (např. podle obchodního kanálu, míry zajištění, období poskytnutí apod.). Metody řízení úvěrového rizika retailových pohledávek jsou založeny na statistických modelech kalibrovaných pomocí historických dat.
- **Pohledávky za korporátními protistrami** jsou tvořeny pohledávkami za právnickými osobami, které nesplňují definici malého podniku. Portfolio korporátních pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany (velké podniky, střední podniky, projektové financování a municipality). Metody řízení úvěrového rizika korporátních pohledávek jsou založeny na statistických modelech (zejména v případě portfolia pohledávek za středními podniky), velký důraz je však kladen také na pravidelné individuální analýzy jednotlivých klientů.
- **Pohledávky specifických produktů poskytovaných dceřinými společnostmi** jsou specializované finanční produkty, které mají vlastní způsob řízení rizika, který odpovídá jejich specifickým. Patří mezi ně především faktoringové pohledávky, leasingové pohledávky, splátkový prodej, úvěry poskytnuté na nákup cenných papírů a úvěry ze stavebního spoření. Portfolia těchto produktů jsou pravidelně monitorována na individuální bázi (pro individuálně významné pohledávky) i portfoliové bázi.

S výjimkou ojedinělých hraničních případů odpovídá implementované dělení portfolia třídám aktiv definovaným ve vyhlášce ČNB č. 123/2007, kterou se implementují pravidla BASEL II.

Pro účely tvorby opravných položek, sledování a predikcí ztrátovosti skupina při řízení úvěrového rizika rozlišuje mezi individuálně významnými a individuálně nevýznamnými pohledávkami. Úvěrové riziko individuálně významných pohledávek je řízeno na individuální bázi s menším využitím portfoliových modelů. Individuálně nevýznamné pohledávky skupina sdružuje do homogenních portfolií a řídí riziko na portfoliové bázi. Mezi individuálně významné pohledávky skupina zahrnuje úvěry korporátní sféry včetně malých a středních podniků (SME) a úvěry veřejnému sektoru. Mezi individuálně nevýznamné patří retailové úvěry domácnostem, fyzickým osobám, fyzickým osobám-podnikatelům a malým obcím (MSE).

⁹ non-default

¹⁰ default

¹¹ loss event

Individuálně významné pohledávky jsou především pohledávky z korporátního portfolia skupiny. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 7 subportfolií: velcí korporátní klienti, jejichž expozice je řízena jednotně v rámci Erste Group, projektové financování a korporátní hypotéky řízené jednotně v rámci Erste Group, velcí korporátní klienti spravovaní a řízení na úrovni banky (s obratem nad 1 000 mil. Kč), malé a střední podniky (SME s obratem 30 až 1 000 mil. Kč), projektové financování a korporátní hypotéky, úvěry municipální sféře a úvěry ve správě odboru vymáhání (workout). Korporátní pohledávky odpovídají korporátní třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II, případně třídě speciálního financování.

Individuálně nevýznamné pohledávky včetně MSE pohledávek jsou především retailové pohledávky skupiny. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 15 produktových portfolií. Mezi nejvýznamnější patří hypoteční úvěry fyzickým osobám, hotovostní a spotřebitelské úvěry, úvěry z kreditních karet a úvěry kontokorentní. Retailové pohledávky skupiny odpovídají retailové třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II.

Všechny pohledávky se dále člení na pohledávky bez selhání a se selháním dlužníka. Selhání dlužníka je definováno podle kritérií BASEL II (pohledávka je více než 90 dnů po splatnosti nebo je její úplné splacení vyhodnoceno jako nepravděpodobné).

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Skupina vychází při řízení úvěrového rizika nejen z informací ze svého vlastního portfolia, ale i z informací z portfolií dalších členů Finanční skupiny České spořitelny. Skupina dále využívá informace z externích informačních zdrojů, např. Credit Bureau nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. Data používaná k modelování a řízení úvěrového rizika jsou shromažďována v datovém skladu banky. V rámci banky stále probíhají projekty zaměřené na zvýšení množství a kvality shromažďovaných dat. Tato data slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Interní rating skupiny odráží schopnost protistran dostát svým finančním závazkům. Míra rizika v tomto smyslu je v interním ratingu promítnuta jako pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Tato míra je v souladu s definicí kapitálových požadavků formulovaných ve vyhlášce ČNB č.123/2007 (BASEL II).

Skupina přiřazuje interní rating pro všechny pohledávky z úvěrového styku s klienty. Skupina používá ratingovou škálu 13 stupňů pro klienty bez selhání a jednu skupinu pro klienty se selháním (interní rating "R"). V případě fyzických osob/domácností je používána škála 8 + R.

Definice selhání dlužníka je v souladu s výše citovanou vyhláškou ČNB a tudíž odráží dlužný status jakékoliv části pohledávky s prahem 90 a více dnů po splatnosti, konkurz, platební neschopnost či nucenou restrukturalizaci pohledávky.

Jednotlivé segmenty (třídy) klientů podle BASEL II mají různé ratingové nástroje, přičemž všechny jsou skupinovým standardem Erste Group.

Protistrany ze segmentu vládní (neboli tzv. sovereign) a bankovní jsou hodnoceny modelem, který má pro celou Erste Group jednotné nastavení. Model vychází z nezávislého externího ratingu, který je kombinován s dalšími informacemi.

V případě protistran specializovaného financování a projektů také existuje skupinový nástroj, ale model hodnocení odráží místní specifika legislativního a ekonomického prostředí a specifika projektového financování a vychází zejména z projektovaného cash flow.

Korporátní klienti jsou hodnoceni na základě finanční síly, informací o podnikání, podnikatelském záměru a jejich úvěrové historie. Hlavním zdrojem informací jsou finanční výkazy, menší váha je kladena na tzv. soft faktory (např. vývoj daného průmyslového odvětví, závislost na dodavatelích nebo kvalita managementu).

Ratingy segmentu malých podnikatelů vycházejí z podobných základů jako v případě korporátních klientů, ale do celkového hodnocení vstupuje významně i bonita vlastníka podnikání či samotného živnostníka.

Fyzické osoby/domácnosti se hodnotí podle socio-demografických údajů, behaviorálního skóre a úvěrové historie, získané hlavně z externích evidencí dlužníků (Credit Bureau) a historických údajů banky a skupiny.

Skupina používá vlastní model založený na analýze rozpočtů pro stanovení interního ratingu svých klientů ze skupiny rozpočtových a příspěvkových organizací.

Ratingy pro segmenty korporátních klientů, malých podnikatelů a fyzických osob jsou evidovány v jednotné evidenční holdingové databázi, která zabezpečuje koncepční soulad se skupinovým standardem, ale nastavení modelů je přizpůsobeno místním ekonomickým a legislativním podmínkám. Tento evidenční nástroj využívá vstupy z jednotlivých ratingových nástrojů a umožňuje kombinovat do jednoho ratingu více zdrojů informací, např. u korporátních klientů výstupy finanční analýzy a soft faktorů nebo behaviorální skóre a platební schopnost.

Pro všechny segmenty skupina provádí pravidelné revize ratingu. Pro segmenty bankovní, korporátní a územně samosprávních celky (tzv. sovereign) se provádí alespoň jednou ročně analýza ratingu na individuální bázi. Pro retailové klienty je vyvinut tzv. behaviorální rating, kde skupina na měsíční bázi aktualizuje rating klienta na základě jeho aktivit a delikvence.

Kromě výše uvedeného interního ratingu skupina přiděluje skupiny rizikovitosti jednotlivým aktivům z úvěrového vztahu dle vyhlášky ČNB č. 123/2007. V souladu s touto vyhláškou skupina vede 5 skupin rizikovitosti, počínaje skupinou standardních, sledo-

vaných, nestandardních a pochybných a konče ztrátovými pohledávkami. Jednotlivé skupiny jsou rozlišeny dle dnů po splatnosti jakékoliv části pohledávky, konkurzního statutu klienta, vynucené restrukturalizace pohledávky a v neposlední řadě interního očekávání ohledně splacení celé pohledávky včas a v plné výši.

Skupina využívá i nezávislých externích ratingů renomovaných ratingových agentur. Na základě historické zkušenosti skupina stanovila převodní můstek mezi vlastními interními ratingy a externími ratingy (viz bod 43.1 h)).

V souladu s regulatními požadavky BASEL II procházejí ratingové nástroje pravidelnou roční validací úsekem řízení rizik a interním auditem. Kromě toho jsou ratingové nástroje pravidelně upravovány na základě měnících se ekonomických podmínek a záměrů skupiny, na základě validací (testů konzistence výsledků) a testů výkonnosti prováděných úsekem kontroly úvěrového rizika a řízení portfolia.

Využití nástrojů interního ratingu je omezené pro některé specializované produkty poskytované dceřinými společnostmi, proto nástroje pro stanovení interního ratingu nepoužívají všechny společnosti zařazené do konsolidačního celku. Interní rating nepoužívají společnosti DINESIA a. s., s Autoleasing a. s., Factoring České spořitelny, a. s. a brokerjet České spořitelny, a. s. Hlavním důvodem jsou omezená vstupní data pro stanovení interního ratingu a pro monitoring pohledávek, které jsou klienti povinni skupině poskytovat. U těchto produktů se pak ve zvýšené míře vyžaduje zajištění pohledávek.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro skupinu vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině dlužníků při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál skupiny před rizikem koncentrace. Riziko koncentrace se měří prostřednictvím výše neočekávané ztráty 20 skupin, vůči nimž má skupina největší expozici, a několika dalších ukazatelů (zejména výše angažovanosti vůči ekonomicky spjatým subjektům), pro které jsou nastaveny limity.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření skupiny a rizikovosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomocí má úvěrový výbor představenstva, úvěrový výbor dozorčí rady má poradní funkci. Nižší schvalovací pravomoci jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik a úvěrový servis.

Rizikové parametry

Pro určení rizikových parametrů, jako jsou PD, LGD a CCF, používá skupina vlastní interní modely. Všechny modely jsou vyvíjeny dle požadavků BASEL II a do roku 2007 byly předmětem kontroly ze strany regulátora. Monitoring historických rizikových parametrů

a jejich predikce jsou základem pro kvantitativní řízení úvěrového rizika portfolia. Skupina v současnosti používá rizikové parametry při monitorování portfoliových rizik, správě portfolia pohledávek se selháním, měření ochrany portfolia a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umožňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny. Rizikový parametr PD je sledován pro jednotlivé stupně interního ratingu (viz výše) kromě klientů se selháním, kde je roven 1. Rizikový parametr LGD je sledován u homogenních 5 korporátních produktových portfolií a 15 produktových retailových portfolií u pohledávek se selháním dlužníka. Rizikový parametr CCF je sledován u záruk, kontokorentních úvěrů a úvěrů na kreditní karty.

Všechny modely jsou zpětně testovány minimálně jednou ročně a validovány interními odborníky nezávislými na útvaru řízení rizik.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Skupina vytváří opravné položky na realizované úvěrové ztráty (incurred losses). Tyto ztráty jsou určovány a vykazovány v souladu se standardy IAS 39. Při určování výše ztráty jsou využívány rizikové parametry odhadované v rámci implementace pravidel BASEL II.

Opravné položky na úvěrové ztráty se počítají pro všechny znehodnocené pohledávky. V případě individuálně znehodnocených pohledávek se realizovaná ztráta stanovuje na základě individuálního posouzení jednotlivých pohledávek, v případě kolektivně znehodnocených pohledávek (tj. pohledávek bez selhání) se realizovaná ztráta určuje na základě historické ztráty z portfolia podobných pohledávek.

Složka individuální ztráty

Za individuálně znehodnocené jsou pokládány pohledávky se selháním dlužníka (pohledávky s interním ratingem R), přičemž definice selhání dlužníka je v souladu s požadavky BASEL II.

Složka individuální ztráty pokrývá ztráty vzniklé z jednotlivě znehodnocených pohledávek. Znehodnocení pohledávky je identifikováno na základě individuálně zjištěných událostí způsobujících ztráty.

Znehodnocení pohledávek za korporátní klientelou a retailových pohledávek nad 5 mil. Kč (individuálně významných pohledávek) je odhadováno u každé pohledávky jednotlivě. Znehodnocení představuje rozdíl mezi čistou současnou hodnotou budoucích očekávaných peněžních toků z této pohledávky při použití původní efektivní úrokové míry dané pohledávky a účetní hodnotou pohledávky.

U retailových (individuálně nevýznamných) pohledávek se míra znehodnocení stanoví pomocí matice koeficientů opravných položek. Koeficienty opravných položek jsou odvozeny od historických hodnot LGD na jednotlivých portfoliích individuálně nevýznamných pohledávek. Koeficienty dále zohledňují dobu setrvání v selhání¹².

¹² durability of default

Skupina zjišťuje měsíčně u všech pohledávek, zda nastala událost způsobující ztrátu nebo zda došlo k dalším změnám.

Odhad ztráty ze znehodnocení individuálně významných pohledávek je revidován u každé pohledávky minimálně čtvrtletně.

Složka kolektivní ztráty

Složka kolektivní ztráty představuje ztrátu z kolektivního znehodnocení individuálně neznehodnocených pohledávek. Kolektivní znehodnocení odpovídá odhadované realizované ztrátě z portfolia dosud individuálně neznehodnocených pohledávek, určené na základě historické zkušenosti s podobnými pohledávkami. Ztráta z kolektivního znehodnocení vyjadřuje kvalifikovaný odhad skupiny založený na historické zkušenosti s rizikovým profilem jednotlivých subportfolií individuálně neznehodnocených pohledávek.

Výše opravných položek je v případě těchto pohledávek určena v souladu se skupinovou metodikou na základě PD, LGD a doby do identifikace selhání dlužníka („LIP“). Pro stanovení výše realizované ztráty (incurred loss) skupina využívá stejnou metodiku výpočtu historických PD, LGD, která je použita pro výpočet rizikově vážených aktiv podle BASEL II. Parametr LIP je nastaven v závislosti na typu protistrany – v případě korporátních protistran se předpokládá, že selhání dlužníka je identifikováno do jednoho roku, v případě retailových pohledávek je identifikace selhání dlužníka předpokládána nejpozději za čtyři měsíce. Vzhledem k tomu, že v bance je implementována klient-ská definice selhání dlužníka, je parametr LIP nastaven shodně pro všechny retailové produkty.

Restrukturalizované pohledávky jsou označeny interním ratingem R. V rámci pravidelných půlročních revizí restrukturalizovaných pohledávek je rozhodnuto o zlepšení interního ratingu nebo o prodloužení doby sledování pohledávky o dalších šest měsíců.

U dceřiných společností, které nevyužívají interního ratingu, jsou aplikovány portfoliové přístupy založené na době setrvání v selhání a historické zkušenosti se ztrátovostí portfolia.

Řízení úvěrového rizika obchodního portfolia

Úvěrové riziko obchodního portfolia je řízeno prostřednictvím limitů schvalovaných pro jednotlivé protistrany.

Zajištění

Zajištění pohledávek skupiny z úvěrových obchodů se řídí těmito zásadami: zajištění je prevencí a ochranou postavení skupiny jako věřitele a vedle samotné zajišťovací funkce tvoří výhradně druhotný zdroj splacení. Volba jednotlivých zajišťovacích instrumentů a skladba zajištění závisí na úvěrovém produktu skupiny, požadavcích skupiny a na odborném posouzení odpovědným zaměstnancem, vždy s přihlédnutím k možnosti bezproblémové realizace zajištění.

Hodnota zajištění se stanoví oceněním tržní cenou (nominální hodnota zajištění). Tržní cenou se rozumí cena obvyklá (prodejní) nebo cena zjištěná jiným způsobem oceňování ve smyslu ustanov-

vení § 2 odst. 1 a 3 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, vždy však stanovená s přihlédnutím ke všem okolnostem, které mají cenový vliv, zejména k závadám. Je-li v konkrétním obchodním případě k dispozici více tržních cen zajištění stanovených různými způsoby oceňování, použije se tržní cena nižší, případně nejnižší z nich.

Je-li zajišťovacím prostředkem nemovitost, movitá věc, podnik nebo jeho organizační složka, ochranná známka, věc prohlášená za kulturní památku, starožitnosti, obrazy, šperky, rukopisy apod., musí být pro potřebu posouzení návrhu úvěru a jeho zajištění jejich cena zjištěna posudkem smluvního znalce skupiny nebo interního odhadce. Znalecký posudek nebo odhad nesmí být v den uzavření smlouvy o úvěru starší než 6 měsíců. Pro oceňování nemovitostí se použije podrobná speciální Metodika oceňování nemovitostí pro účely úvěrového řízení včetně úvěrů hypotečních v České spořitelně.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Při stanovování hodnoty koeficientu zajištění, resp. realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění je třeba posuzovat jednotlivé zajišťovací instrumenty podle jejich specifik, tj. např. nemovitosti podle charakteru stavby, konstrukce atd. a vždy na základě fyzické dohlídky/prohlídky. Znalecký posudek/odhad musí být vždy přezkoumatelný. Dalšími podmínkami působícími při stanovení realizovatelné hodnoty zajištění mimo jiné jsou:

- komplexní posouzení všech dostupných a pro daný případ významných okolností a podkladů,
- pojištění a zástava pohledávky z pojistného plnění ve prospěch skupiny,
- možnosti realizace zajištění v konkrétním čase a místě a výše nákladů na tuto realizaci, na kterou je ve většině případů nutné pohlížet jako na prodej v tísni,
- porovnání s trendem na trhu.

Při pochybnostech či jakémkoli podezření se úvěrový zaměstnanec před stanovením koeficientu realizovatelnosti musí osobně na místě přesvědčit o skutečném stavu a povaze zajištění, a to jak fyzickým, tak právním.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Katalog zajištění obsahuje i požadavky na pravidelné přecenění zajištění. Obvykle je hodnota zajištění analyzována při pravidelném monitoringu klientů¹³. U portfolií úvěrových produktů s velkým počtem zástav jsou aplikovány portfoliové modely aktualizace realizovatelné hodnoty zajištění.

Skupina dále sleduje pravidelně loan-to-value ratio hlavně u hypotečních úvěrů a úvěrů projektového financování.

Credit risk pricing

Při určování rizikových přírůzků pro různé typy protistran a obchodů skupina vychází z pozorovaných hodnot rizikových parametrů

¹³ credit review

PD, LGD a CCF. Při výpočtu přírážek jsou dále brány do úvahy změny makroekonomického prostředí a změny úvěrového procesu ve skupině, které mohou mít vliv na rizikovost úvěrového portfolia.

Stresové testování

Skupina provádí pravidelně stresové testování citlivosti svého portfolia na zhoršení úvěrové kvality pohledávek. Kromě analýzy citlivosti portfolia stresované změny rizikových faktorů PD a LGD jsou prováděny také analýzy scénářů, v nichž je modelován dopad nepříznivého vývoje makroekonomických veličin (např. změna tempa hospodářského růstu, změna úrokových sazeb, změna cen nemovitostí nebo změna inflace). Rozložení úvěrového rizika podle odvětví je uvedeno v bodě 43.1 f) přílohy.

a) Analýza individuálně znehodnocených pohledávek

mil. Kč	Individuálně znehodnocené		Reálná hodnota zajištění	
	2009	2008	2009	2008
Pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi				
Kontokorentní úvěry	405	347	–	–
Kreditní karty	265	217	–	–
Ostatní úvěry	5 342	3 374	460	240
Hypotéční úvěry	4 180	2 480	2 937	1 704
Úvěry ze stavebního spoření	1 296	643	306	187
Finanční leasing	44	35	20	20
Mezisoučet	11 532	7 096	3 723	2 151
MSE^{x)}				
Kontokorentní úvěry	202	219	25	38
Ostatní úvěry	2 201	1 000	907	406
Hypotéční úvěry	1 229	656	817	493
Komunální úvěry	22	20	7	2
Finanční leasing	440	283	207	164
Mezisoučet	4 094	2 178	1 963	1 103
Retailové pohledávky celkem	15 626	9 274	5 686	3 254
Pohledávky za právnickými osobami				
Korporátní klienti	4 687	1 831	1 106	258
SME ^{xx)}	4 108	3 668	2 385	1 924
Korporátní hypotéky	2 805	573	2 185	360
Komunální klienti	19	17	7	14
Faktoring	–	64	–	–
Korporátní pohledávky celkem	11 619	6 153	5 683	2 556
Celkem	27 245	15 427	11 369	5 810

^{x)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

^{xx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

Reálná hodnota zajištění je stanovena jako nižší částka buď z násobku nominální hodnoty zajištění a koeficientu zajištění nebo zůstatku pohledávky. Realizovatelnost zajištění však není vždy jistá. Podrobnější informace o reálných hodnotách zajištění jsou uvedeny v bodě 4 (i) přílohy.

b) Restrukturalizace úvěrů

Skupina restrukturalizovala úvěry, které by jinak byly v prodlení nebo znehodnocené, v celkovém objemu 5 969 mil. Kč (2008: 4 101 mil. Kč).

mil. Kč	2009	2008
Ostatní úvěry	2 646	2 508
Úvěry ze stavebního spoření	228	92
Hypotéční úvěry	3 095	1 501
Celkem	5 969	4 101

c) Úvěry po splatnosti

K 31. prosinci 2009 a 2008 vykazuje skupina následující úvěry po splatnosti, které však nejsou individuálně znehodnoceny:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30 – 60 dní	Po splatnosti 60 – 90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami/ domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	81	63	36	180	–
Kreditní karty	560	56	24	640	–
Ostatní úvěry	4 196	967	464	5 627	573
Hypotéční úvěry	495	1 214	511	2 220	1 804
Úvěry ze stavebního spoření	865	269	115	1 249	406
Finanční leasing	20	3	1	24	23
Mezisoučet	6 217	2 572	1 151	9 940	2 806
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	12	23	17	52	4
Ostatní úvěry	589	395	212	1 196	499
Hypotéční úvěry	149	253	153	555	469
Komunální úvěry	7	–	6	13	1
Finanční leasing	233	45	13	291	279
Mezisoučet	990	716	401	2 107	1 252
Retailové pohledávky celkem	7 207	3 288	1 552	12 047	4 058
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	388	19	48	455	243
SME ^{xx)}	1 820	300	164	2 284	1 519
Korporátní hypotéky	35	204	23	262	242
Komunální klienti	32	–	–	32	–
Korporátní pohledávky celkem	2 275	523	235	3 033	2 004
Celkem	9 482	3 811	1 787	15 080	6 062

^{x)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obratem do 30 mil. Kč^{xx)} SME – malé a střední firmy s ročním obratem 30–1 000 mil. Kč

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30 – 60 dní	Po splatnosti 60 – 90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	85	58	31	174	–
Kreditní karty	506	57	19	582	–
Ostatní úvěry	3 705	892	340	4 937	596
Hypotéční úvěry	276	995	385	1 656	1 358
Úvěry ze stavebního spoření	822	215	66	1 103	543
Finanční leasing	32	8	1	41	49
Mezisoučet	5 426	2 225	842	8 493	2 546
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	15	24	10	49	8
Ostatní úvěry	967	246	149	1 362	763
Hypotéční úvěry	145	324	111	580	486
Komunální úvěry	27	–	–	27	–
Finanční leasing	291	114	52	457	487
Mezisoučet	1 445	708	322	2 475	1 744
Retailové pohledávky celkem	6 871	2 933	1 164	10 968	4 290
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	550	–	–	550	6
SME ^{xx)}	2 168	251	197	2 616	1 578
Korporátní hypotéky	333	1 216	18	1 567	1 386
Komunální klienti	64	–	–	64	–
Korporátní pohledávky celkem	3 115	1 467	215	4 797	2 970
Celkem	9 986	4 400	1 379	15 765	7 260

^{x)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

^{xx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

d) Ztráty ze znehodnocení podle tříd finančních aktiv

2009 mil. Kč	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Úrok ze znehod- nocených aktiv ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem								
Kontokorentní úvěry	313	263	(114)	(98)	(18)	–	346	33
Kreditní karty	188	170	(90)	(47)	(16)	–	205	17
Ostatní úvěry	2 603	2 819	(1 256)	(295)	(184)	–	3 687	1 084
Hypoteční úvěry	984	627	(14)	(236)	(113)	–	1 248	264
Úvěry ze stavebního spoření	309	322	(28)	(78)	–	–	525	216
Finanční leasing	26	2	(1)	(1)	–	–	26	–
Mezisoučet	4 423	4 203	(1 503)	(755)	(331)	–	6 037	1 614
MSE ^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	220	95	(46)	(60)	(3)	–	206	(14)
Ostatní úvěry	667	1 025	(130)	(55)	(48)	–	1 459	792
Hypoteční úvěry	291	290	(26)	(28)	(36)	–	491	200
Komunální úvěry	31	31	(32)	(6)	(1)	–	23	(8)
Finanční leasing	216	132	(30)	(26)	–	–	292	76
Mezisoučet	1 425	1 573	(264)	(175)	(88)	–	2 471	1 046
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	836	1 836	26	(2)	(77)	(17)	2 602	1 766
SME ^{xxx)}	1 938	1 585	(298)	(376)	(81)	–	2 768	830
Korporátní hypotéky	291	589	(35)	11	(43)	–	813	522
Komunální klienti	16	8	–	(2)	–	–	22	6
Mezisoučet	3 081	4 018	(307)	(369)	(201)	(17)	6 205	3 124
Celkem	8 929	9 794	(2 074)	(1 299)	(620)	(17)	14 713	5 784

^{x)} Naběhlé úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek^{xx)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč^{xxx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

2008 mil. Kč	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Úrok ze znehod- nocených aktiv ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem								
Kontokorentní úvěry	216	210	(36)	(67)	(10)	–	313	97
Kreditní karty	225	121	(88)	(58)	(12)	–	188	(37)
Ostatní úvěry	1 882	1 716	(452)	(440)	(103)	–	2 603	721
Hypotéční úvěry	721	518	(13)	(185)	(57)	–	984	263
Úvěry ze stavebního spoření	234	197	(47)	(75)	–	–	309	75
Finanční leasing	29	4	(2)	(5)	–	–	26	(3)
Mezisoučet	3 307	2 766	(638)	(830)	(182)	–	4 423	1 116
MSE^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	227	112	(78)	(40)	(1)	–	220	(7)
Ostatní úvěry	458	397	(53)	(116)	(19)	–	667	209
Hypotéční úvěry	153	192	(7)	(26)	(21)	–	291	138
Komunální úvěry	22	24	(9)	(6)	–	–	31	9
Finanční leasing	284	138	(63)	(143)	–	–	216	(68)
Mezisoučet	1 144	863	(210)	(331)	(41)	–	1 425	281
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	474	481	(19)	(32)	(73)	5	836	362
SME ^{xxx)}	1 646	1 006	(168)	(467)	(79)	–	1 938	292
Korporátní hypotéky	230	186	(26)	(56)	(43)	–	291	61
Komunální klienti	9	12	–	(5)	–	–	16	7
Mezisoučet	2 359	1 685	(213)	(560)	(195)	5	3 081	722
Celkem	6 810	5 314	(1 061)	(1 721)	(418)	5	8 929	2 119

^{x)} Naběhlé úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek

^{xx)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

^{xxx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

e) Rozložení úvěrového rizika podle rozvahových a podrozvahových položek

Skupina je vystavena úvěrovému riziku, které vyplývá z následujících položek:

mil. Kč	2009	2008
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z rozvahových položek		
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	8 720	5 634
Pohledávky za bankami	126 506	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	454 479	452 504
a) úvěry fyzickým osobám	246 263	236 596
– kontokorentní úvěry	6 072	5 890
– kreditní karty	4 530	3 529
– ostatní úvěry	73 852	68 805
– hypotéční úvěry	116 539	115 121
– úvěry ze stavebního spoření	44 952	42 447
– finanční leasing	318	450
– úvěry na nákup cenných papírů	–	354
b) úvěry fyzickým osobám – podnikatelům a malým firmám (MSE)	55 051	50 705
– kontokorentní úvěry	2 728	2 737
– ostatní úvěry	21 434	17 296
– hypotéční úvěry	21 924	20 953
– komunální úvěry	8 949	9 698
– úvěry ze stavebního spoření	16	21
c) úvěry korporátním klientům	153 165	165 203
– velké korporace	43 839	57 186
– malé a střední podniky (SME)	54 933	52 774
– korporátní hypotéky	34 919	35 346
– komunální klienti	12 795	10 438
– faktoring	1 535	1 908
– finanční leasing	5 144	7 551
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	17 675	27 138
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		
– dluhové cenné papíry k obchodování	29 577	36 393
– dluhové cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	6 136	13 575
Dluhové realizovatelné cenné papíry	25 938	32 220
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	111 977	118 938
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek		
Závazky ze záruk a akreditivů	17 618	17 913
Nečerpané úvěrové přísliby	75 740	99 922
Celkem	874 366	897 543

Výsledná úvěrová expozice k 31. prosinci 2009 a 2008 představuje nejhorší scénář, který nebere v úvahu přijaté zástavy nebo jiné způsoby zajištění. Rozvahová aktiva jsou vykázána v čisté účetní hodnotě.

Jak je patrné z výše uvedených tabulek, 66 % celkové expozice vyplývá z pohledávek za bankami a klienty (2008: 61 %); 20 % představují investice do dluhových cenných papírů (2008: 22 %).

Úvěrové riziko se rovněž vztahuje na naběhlé úroky v celkové hodnotě 3 276 mil. Kč (2008: 5 018 mil. Kč), na pohledávky z faktoringových operací v celkové hodnotě 1 225 mil. Kč (2008: 1 569 mil. Kč) a na pohledávky z obchodování s cennými papíry v celkové hodnotě 314 mil. Kč (2008: 655 mil. Kč), které jsou zahrnuty v ostatních aktivech.

K výše uvedeným pohledávkám vykazuje skupina zajištění:

mil. Kč	2009	2008
Pohledávky za bankami	78 392	48 423
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	251 363	241 649
– úvěry fyzickým osobám	133 676	127 697
– úvěry fyzickým osobám – podnikatelům a malým firmám (MSE)	27 938	28 432
– úvěry korporátním klientům	89 749	85 520
Celkem	329 755	290 072

f) Rozložení úvěrového rizika podle odvětví

Přehled pohledávek za klienty a bankami a dluhových cenných papírů podle jednotlivých odvětví v rámci rozložení úvěrové angažovanosti skupiny:

mil. Kč	2009		2008	
Finanční instituce	186 341	24 %	171 247	23 %
Obyvatelstvo	252 316	33 %	241 708	32 %
Obchod	32 627	4 %	35 747	5 %
Energetika	6 625	1 %	5 803	1 %
Státní instituce	128 417	17 %	140 038	18 %
Veřejný sektor	16 731	2 %	14 166	2 %
Stavebnictví	8 262	1 %	7 413	1 %
Hotely, veřejné stravování	3 701	1 %	2 992	–
Činnosti v oblasti nemovitostí a ostatní podnikatelské činnosti	61 079	8 %	69 666	9 %
Zpracovatelský průmysl	40 238	5 %	45 650	6 %
Ostatní	32 989	4 %	21 435	3 %
Celkem	769 326	100 %	755 865	100 %

Vzhledem k rozložení úvěrového rizika rozvahových a podrozvahových položek uvedeného tabulce 43.1 e) nejsou zde zahrnuty položky „Pokladní hotovost, vklady u ČNB“, „Deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek“. Dále pohledávky za klienty nejsou sníženy o opravné položky.

Geografické rozložení aktiv a pasiv je uvedeno v bodě 45 b) přílohy.

g) Hodnocení kvality aktiv na základě externího ratingu renomované agentury

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	AAA	AA– až AA+	A– až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	–	–	28 929	6	709	29 644
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	1 004	3 160	2 263	515	425	7 367
Realizovatelné cenné papíry	–	369	22 699	1 522	3 798	28 388
Cenné papíry držené do splatnosti	419	34 323	65 355	6 801	5 079	111 977
Celkem	1 423	37 852	119 246	8 844	10 011	177 376

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	AAA	AA– až AA+	A– až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	280	–	35 709	523	197	36 709
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	4 046	1 325	5 343	8 336	176	19 226
Realizovatelné cenné papíry	1 310	91	24 804	3 682	5 128	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	11 488	498	89 636	17 058	258	118 938
Celkem	17 124	1 914	155 492	29 599	5 759	209 888

h) Hodnocení kvality aktiv na základě rizikovosti

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Investiční stupeň	Standardní monitoring	Speciální monitoring	Nestan- dardní	Celkem
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem					
– kontokorentní úvěry	4 994	672	495	257	6 418
– kreditní karty	3 868	412	255	200	4 735
– ostatní úvěry	63 423	6 202	4 315	3 607	77 547
– hypotéční úvěry	106 396	6 027	3 048	2 316	117 787
– úvěry ze stavebního spoření	40 567	3 141	520	1 265	45 493
– leasing	282	20	6	40	348
– úvěry na nákup cenných papírů	475	–	–	–	475
MSE^{x)}					
– kontokorentní úvěry	2 033	686	31	184	2 934
– hypotéční úvěry	18 400	2 764	119	1 132	22 415
– ostatní úvěry	23 574	5 855	334	2 084	31 847
– úvěry ze stavebního spoření	17	1	–	–	18
– leasing	1 278	221	64	426	1 989
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	32 639	5 655	1 470	4 687	44 451
– SME ^{xx)}	24 078	29 496	4 768	4 053	62 395
– faktoring	20 936	11 538	1 694	3 098	37 266
– ostatní	9 965	3 021	69	19	13 074
Pohledávky za klienty celkem	352 925	75 711	17 188	23 368	469 192
Pohledávky za bankami celkem	124 267	2 239	–	–	126 506
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	15 903	1 207	285	280	17 675
Cenné papíry bez externího ratingu (viz bod 43.1 g) přílohy)	9 590	199	–	222	10 011

^{x)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

^{xx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

V rámci převodového můstku mezi externím a interním ratingem představuje externí rating nižší než BB+ a vyšší než B v interním ratingu stupeň Standardní monitoring, externí rating nižší než B– a vyšší než CCC představuje v interním ratingu stupeň Speciální monitoring a externí rating nižší než C představuje v interním ratingu stupeň Nestandardní.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Investiční stupeň	Standardní monitoring	Speciální monitoring	Nestan- dardní	Celkem
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem					
– kontokorentní úvěry	5 046	608	202	347	6 203
– kreditní karty	2 967	377	156	217	3 717
– ostatní úvěry	63 541	4 968	1 889	3 374	73 772
– hypotéční úvěry	107 114	4 885	1 626	2 480	116 105
– úvěry ze stavebního spoření	40 182	1 673	282	643	42 780
– leasing	429	13	4	35	481
– úvěry na nákup cenných papírů	354	–	–	–	354
MSE ^{x)}					
– kontokorentní úvěry	2 039	678	21	219	2 957
– hypotéční úvěry	17 659	2 897	32	656	21 244
– ostatní úvěry	13 008	3 908	46	1 000	17 962
– úvěry ze stavebního spoření	21	3	–	–	24
– leasing	2 378	154	54	283	2 869
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	40 392	6 752	1 790	1 830	50 764
– SME ^{xx)}	36 511	20 016	2 106	3 668	62 301
– faktoring	181	1 349	313	64	1 907
– ostatní	42 295	14 023	1 064	611	57 993
Pohledávky za klienty celkem	374 117	62 304	9 585	15 427	461 433
Pohledávky za bankami celkem	90 431	2 875	–	–	93 306
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	25 271	1 263	198	406	27 138
Cenné papíry bez externího ratingu (viz bod 43.1 g) přílohy)	5 753	–	–	6	5 759

^{x)} MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

^{xx)} SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

Údaje k 31. prosinci 2008 byly přepočteny podle nové metodiky zavedené v roce 2009. Definicím jednotlivých kategorií odpovídají tyto ratingy:

- Investiční stupeň – rating 1–5c,
- Standardní monitoring – rating 6a–7,
- Speciální monitoring – rating 8; rating R pro retailové pohledávky po splatnosti do 90 dní,
- Nestandardní – retailové pohledávky po splatnosti více než 90 dní, ostatní pohledávky s ratingem R.

43.2 Tržní riziko

Skupina je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními finančními nástroji, jejichž hodnota se mění v závislosti na obecných a specifických změnách na finančním trhu. Skupina je vystavena tržnímu riziku především z otevřených pozic v obchodním portfoliu. Významnou složkou tržního rizika je i úrokové riziko aktiv a pasiv zařazených v investiční knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním, mezibankovním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kótování klientů a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kótování na mezibankovním a derivátovém trhu (market making),
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním, derivátovém a kapitálovém trhu (obchodování na vlastní účet).

Skupina uzavírá transakce na OTC trhu¹⁴ s následujícími derivátovými finančními nástroji:

- měnové forwardy (včetně non-delivery forwardů) a swapy,
- měnové opce,
- úrokové swapy,
- asset swapy,
- forward rate agreements,
- cross-currency swapy,
- úrokové opce typu swaptions, caps a floors,
- komoditní deriváty (na zlato, měď, stříbro, ropu, naftu, řepku a zinek),
- úvěrové deriváty.

Z burzovních derivátů skupina obchoduje s následujícími nástroji:

- futures na dluhopisy,
- futures na akcie a akciové indexy
- futures na úrokové sazby,
- komoditní deriváty (futures na zlato a ropu),
- opce na dluhopisové futures.

Skupina uzavírá pro své klienty i některé netypické měnové opce, jako např. digitální, bariérové nebo windowed opce. Některé měnové opční kontrakty anebo opce na různé podkladové koše akcií nebo akciové indexy jsou součástí jiných finančních nástrojů jako vnošený derivát.

Derivátové finanční nástroje se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika investiční knihy (interest rate swaps, FRA, swaptions) a k vyrovnávání nesouladu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (FX swaps a cross currency swaps).

V průběhu 1. čtvrtletí roku 2008 došlo ke změně obchodního modelu v Erste Group. Většina otevřených pozic z klientských operací na obchodním portfoliu skupiny je převáděna tzv. „back-to-back“

transakcemi do portfolia holdingu. Tedy tržní riziko z OTC transakcí skupiny je řízeno konsolidovaně v rámci portfolia Erste Group Bank. Skupina si ponechává na obchodním portfoliu riziko operací na peněžním trhu z důvodu řízení likvidity (money market), akciové riziko, úrokové riziko z obchodování s vládními dluhopisy ČR a částečně reziduální riziko z dříve uzavřených operací. Toto reziduální riziko je zajišťováno dynamicky na makroúrovni v souladu s nastavenými limity pro tržní riziko skupiny.

Za účelem stanovení míry a řízení tržního rizika otevřených pozic a určení maximální výše možných ztrát z těchto pozic skupina používá vedle výpočtu citlivostí na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii Value at Risk (VaR). Představenstvo banky stanovuje limity VaR pro obchodní i investiční portfolio jako maximální výši angažovanosti skupiny vůči tržnímu riziku, která je pro skupinu přijatelná. Pro obchodní portfolio jsou stanoveny dílčí limity VaR pro jednotlivé obchodní desky a limity pro hodnoty citlivosti obchodního portfolia na jednotlivé rizikové faktory jako jsou měnové kurzy, akciové ceny, úrokové sazby, volatility a další rizikové parametry opčních kontraktů zajišťující dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schvalovány výborem finančních trhů a řízení rizik a jsou denně monitorovány.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro investiční (bankovní) portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR investičního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv (ALCO). Výše akceptovatelné úrovně rizika vychází z hodnocení volných kapitálových zdrojů po pokrytí rizik na základě metodologie systému vnitřně stanoveného kapitálu („ICAAP“). Celkový VaR je následně alokovan na jednotlivá subportfolia investiční knihy, a to z pohledu rozdělení podle strategického řízení portfolií a z pohledu účetního rozdělení portfolií cenných papírů.

Metodologie VaR zahrnuje všechny rizikové faktory a zároveň jejich vzájemný diverzifikační efekt. K 31.12.2009 byla hodnota VaR pro obchodní portfolio a 1denní časovou periodu na hladině spolehlivosti 99 %, tj. maximální ztráta během jednoho dne, ve výši 30 mil. Kč (2008: 26 mil. Kč). Tomu odpovídá měsíční VaR ve výši 138 mil. Kč (2008: 121 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR za celý rok 2009 byl 22 mil. Kč (2008: 14 mil. Kč). Měsíční VaR hodnota pro investiční portfolio k 31.12.2009, tj. maximální ztráta v průběhu 1 měsíce, představovala 1 676 mil. Kč (2008: 2 074 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR za celý rok 2009 byl 1 783 mil. Kč (2008: 1 298 mil. Kč). Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady VaR s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud prokazují správnost nastavení modelu pro výpočet VaR.

Dále skupina používá stresové testování neboli analýzu dopadů nepříznivého vývoje tržních rizikových faktorů na tržní hodnotu obchodního a tržně přeceňované části investičního portfolia. Scénáře jsou konstruovány na základě historických zkušeností

¹⁴ 14 over-the-counter – přepážkový organizovaný mimoburzovní trh

i na základě expertních názorů útvaru makroekonomických analýz. Stresové testování se provádí měsíčně a jeho výsledky jsou reportovány na ALCO.

Současná finanční a hospodářská krize způsobuje zásadní změny v ekonomice. Jedná se především o významnou volatilitu cen finančních nástrojů na trzích, zvýšení úrokových sazeb, pokles likvidity a všeobecnou nejistotu spojenou s budoucím vývojem, aktuální cenou finančních aktiv a jejich případným znehodnocením. Vzhledem k těmto změnám skupina zvýšila intenzitu sledování vlivů a událostí s možným dopadem na svou finanční pozici. Za tímto účelem dochází k průběžnému monitorování finančních zpravodajských zdrojů, analyzování trhu a následné přípravy možných scénářů s ohledem na vývoj situace v ekonomice.

43.2.1 Úrokové riziko

a) Řízení úrokového rizika

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb. Skupina řídí úrokové riziko bankovní knihy monitorováním dat změn úrokových sazeb¹⁵ aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý výnos z úroků.

Pro měření úrokového rizika instrumentů obchodního portfolia je používán tzv. PVBP¹⁶ gap, neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá portfolia úrokových produktů podle jednotlivých měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty Rho a Phi ekvivalenty. Skupina sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatilitu.

VaR metodologie se využívá i pro výpočet úrokového rizika jak obchodního, tak bankovního portfolia. VaR hodnota pro úrokové riziko obchodního portfolia pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31.12.2009 ve výši 25 mil. Kč (2008: 17 mil. Kč), což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 114 mil. Kč (2008: 80 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2009 byl 17 mil. Kč (2008: 10 mil. Kč). Měsíční VaR pro úrokové riziko bankovní knihy k témuž datu bylo 1 625 mil. Kč (2008: 2 070 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2009 byl 1 779 mil. Kč (2008: 1 238 mil. Kč).

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá skupina simulační model zaměřený na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos. Simulace se provádějí na časovém horizontu 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu na jednorázovou změnu(y) tržních úrokových sazeb¹⁷, dále se provádí pravděpodobnostní modelování čistého úrokového výnosu skupiny¹⁸ a tradiční gap analýza. Uvedené analýzy se provádějí jednou měsíčně. Aktuální výši podstupovaného úrokového rizika každý měsíc hodnotí ALCO v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci skupiny.

Následující analýza citlivosti je založena na expozici k úrokovým sazbám pro derivátové i nederivátové nástroje k rozvahovému dni. Stanovené změny, které nastaly na začátku roku, jsou konstantní v průběhu vykazovaného období pro nástroje s variabilní úrokovou mírou, tzn. model je založen na předpokladu, že prostředky uvolněné splacením nebo prodejem úročených aktiv a pasiv budou reinvestovány do aktiv a pasiv se stejnou úrokovou citlivostí. Model předpokládá tedy fixní strukturu bilance podle úrokové citlivosti.

Pokud by korunové úrokové míry na počátku roku skokově vzrostly/poklesly o 100 bodů a ostatní variabilní úrokové míry zůstaly nezměněné:

- zisk roku 2010 by vzrostl o 1 100 mil. Kč/klesl o 1 320 mil. Kč (2009: nárůst o 660 mil. Kč/pokles o 770 mil. Kč),
- zisky/ztráty z přecenění by se změnilo o -15/+15 mil. Kč (2009: -67/+67 mil. Kč), zejména jako výsledek změn v reálné hodnotě realizovatelných cenných papírů s fixní úrokovou mírou.

Banka sleduje dopad stresových scénářů posunů výnosových křivek na tržní hodnotě bankovního portfolia. Tyto stresové scénáře jsou stanoveny v souladu s regulatorikou jako 1%, resp. 99% kvantily meziročních změn úrokových sazeb na základě 5leté historie časových řad jednotlivých splatností u výnosových křivek ve všech měnách. K 31.12.2009 by tento stresový scénář přinesl ztrátu v tržní hodnotě bankovního portfolia ve výši 5,4 % kapitálu banky (součtu původního a dodatkového kapitálu; 2008: 1,1 %).

Banka dále sleduje úrokové riziko a provádí simulace dopadu změn úrokových sazeb do hospodářského výsledku vybraných dceřiných společností, především Stavební spořitelny České spořitelny, a. s. a Penzijního fondu České spořitelny, a. s.

U ostatních dceřiných společností vystavených úrokovému riziku jako např. DINESIA a. s., Factoring České spořitelny, a. s., s Autoleasing, a. s. a s Autoúvěr a. s. se využívá především přirozeného zajištění formou volby vhodného refinancování aktivních portfolií a pravidelnou úpravou tohoto refinancování (minimálně na roční bázi).

¹⁵ repricing dates

¹⁶ současná hodnota základního bodu (present value of basis point)

¹⁷ rate shock

¹⁸ stochastická simulace

b) Analýza změn úrokové sazby

Následující tabulky zachycují rozdělení aktiv a pasiv do jednotlivých období dle data změny úrokové sazby. Zahrnují významná finanční aktiva a pasiva v CZK, EUR a USD k 31. prosinci 2009 a 2008. Aktiva a pasiva s variabilní úrokovou sazbou jsou vykázána podle data budoucí změny úrokové sazby. Aktiva a pasiva s fixní úrokovou sazbou jsou vykázána podle zbytkové splatnosti.

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	8 700	–	–	–	–	8 700
Pohledávky za bankami	101 015	24 032	503	–	1	125 551
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	63 836	102 515	74 815	159 429	51 924	452 519
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 214	888	859	3 514	652	36 127
Realizovatelné cenné papíry	2	2 842	6 409	6 966	9 719	25 938
Cenné papíry držené do splatnosti	2 614	6 576	15 593	41 316	45 878	111 977
Vybraná aktiva celkem	206 381	136 853	98 179	211 225	108 174	760 812
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám ^{x)}	13 963	17 165	6 419	8 888	2 138	48 573
Závazky ke klientům ^{x)}	69 774	143 486	134 673	267 739	27 907	643 579
Emitované dluhopisy ^{x)}	4 715	5 723	12 420	10 628	10 711	44 197
Podřízený dluh	6 500	–	4 938	1 966	–	13 404
Vybraná pasiva celkem	94 952	166 374	158 450	289 221	40 756	749 753
Gap	111 429	(29 521)	(60 271)	(77 996)	67 418	11 059
Kumulativní gap	111 429	81 908	21 637	(56 359)	11 059	

^{x)} včetně závazků v reálné hodnotě

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	5 615	–	–	–	–	5 615
Pohledávky za bankami	61 748	17 448	12 794	4	–	91 994
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	69 630	105 029	77 585	158 322	40 627	451 193
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 259	6 622	12 131	21 362	7 391	49 765
Realizovatelné cenné papíry	2 415	3 990	5 574	11 998	7 225	31 202
Cenné papíry držené do splatnosti	4 877	19 236	9 013	54 635	31 177	118 938
Vybraná aktiva celkem	146 544	152 325	117 097	246 321	86 420	748 707
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám ^{x)}	30 272	7 917	4 245	12 437	2 076	56 947
Závazky ke klientům ^{x)}	95 771	172 453	119 348	248 692	2 828	639 092
Emitované dluhopisy ^{x)}	5 434	4 382	9 462	8 068	10 849	38 195
Podřízený dluh	–	–	5 197	–	–	5 197
Vybraná pasiva celkem	131 477	184 752	138 252	269 197	15 753	739 431
Gap	15 067	(32 427)	(21 155)	(22 876)	70 667	9 276
Kumulativní gap	15 067	(17 360)	(38 515)	(61 391)	9 276	

^{x)} včetně závazků v reálné hodnotě

Skupina rovněž řídí své úrokové riziko prostřednictvím úrokových swapů.

43.2.2 Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje obchodního i bankovního portfolia z důvodu změn měnových kurzů. Skupina řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Skupina sleduje také speciální citlivostní limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost reálné hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na reálné hodnoty opcí na dobu do splatnosti (theta) a úrokovou citlivost (rho, phi), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP. Měnové riziko všech finančních nástrojů přebírá do svých pozic útvar obchodování (Trading) a tyto měnové pozice řídí v souladu s nastavenými limity měnové citlivosti. Kromě monitorování limitů používá skupina rovněž VaR koncept pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových nástrojů.

Hodnota měnového rizika ve formě VaR pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31.12.2009 ve výši 12 mil. Kč (2008: 21 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnového rizika za celý rok 2009 byl 17 mil. Kč (2008: 8 mil. Kč), VaR hodnota pro měnovou volatilitu obchodního portfolia byla ve výši 2 mil. Kč (2008: 5 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnové volatility za celý rok 2009 pak byl 4 mil. Kč (2008: 4 mil. Kč).

Měnovému riziku je vystavena především banka a nemovitostní společnosti ve skupině, které mají většinu příjmů z nájemného denominovanou v EUR. Měnové riziko ostatních společností ve skupině je omezené. V případě nemovitostních společností skupina využívá tzv. přirozeného zajištění, kdy společnosti vystavené měnovému riziku nájmů v EUR jsou refinancovány úvěry denominovanými v EUR.

Čistá devizová pozice

Struktura čisté devizové pozice skupiny byla k 31. prosinci 2009 a 2008 následující:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	HUF	PLN	ostatní	Celkem
Aktiva								
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	26 678	1 668	514	95	52	75	289	29 371
Pohledávky za bankami	98 858	23 385	3 784	99	38	65	277	126 506
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	433 151	19 563	720	571	27	257	190	454 479
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 787	5 824	400	–	–	–	–	37 011
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	15 796	1 582	288	–	6	3	–	17 675
Realizovatelné cenné papíry	23 650	3 294	965	47	13	328	91	28 388
Cenné papíry držené do splatnosti	109 014	2 963	–	–	–	–	–	111 977
Ostatní aktiva	42 926	6 547	116	13	48	35	45	49 730
	780 860	64 826	6 787	825	184	763	892	855 137
Pasiva								
Závazky k bankám	30 117	13 537	2 351	375	–	174	880	47 434
Závazky ke klientům	621 233	18 279	2 957	362	92	186	311	643 420
Závazky v reálné hodnotě	8 129	–	–	–	–	–	–	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	13 228	2 905	269	–	2	8	–	16 412
Emitované dluhopisy	43 059	47	–	–	–	13	–	43 119
Ostatní pasiva	31 927	1 155	22	5	48	–	6	33 163
	747 693	35 923	5 599	742	142	381	1 197	791 677
Čistá devizová pozice – rozvaha	33 167	28 903	1 188	83	42	382	(305)	63 460
Čistá devizová pozice – podrozvaha	21 501	(18 827)	(616)	(22)	(4)	(3)	430	2 459

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	22 084	1 337	254	65	209	31	19	286	24 285
Pohledávky za bankami	65 980	21 358	5 024	286	101	15	62	480	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	431 976	18 886	993	33	254	25	113	224	452 504
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	38 727	11 879	2 050	–	130	3 004	72	73	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	24 716	1 819	449	–	69	54	26	5	27 138
Realizovatelné cenné papíry	29 515	3 949	1 030	70	–	158	250	43	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	115 734	3 204	–	–	–	–	–	–	118 938
Ostatní aktiva	47 261	5 500	212	2	1 832	235	33	34	55 109
	775 993	67 932	10 012	456	2 595	3 522	575	1 145	862 230
Pasiva									
Závazky k bankám	37 551	15 586	2 664	18	904	21	39	778	57 561
Závazky ke klientům	617 365	18 630	3 161	366	458	2 082	111	331	642 504
Závazky v reálné hodnotě	7 680	12	4	–	–	–	–	–	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	22 111	2 576	528	–	80	268	32	–	25 595
Emitované dluhopisy	39 017	187	–	–	–	–	–	–	39 204
Ostatní pasiva	21 595	2 003	262	8	346	1	70	16	24 301
	745 319	38 994	6 619	392	1 788	2 372	252	1 125	796 861
Čistá devizová pozice – rozvaha	30 674	28 938	3 393	64	807	1 150	323	20	65 369
Čistá devizová pozice – podrozvaha	2 603	(1 437)	(1 246)	(57)	–	–	–	–	(137)

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

43.2.3 Akciové riziko

Skupina používá pro sledování a řízení akciového rizika na obchodním i bankovním portfoliu metodu VaR a analýzu citlivosti, která vychází z expozice vůči riziku změny kurzu akcií k rozvahovému dni. Akciové riziko vzhledem k vyšší volatilitě cen akcií představuje i přes menší objemy akciových pozic nezanedbatelnou složku rizik.

VaR hodnota z akciového rizika obchodního portfolia byla k 31.12.2009 ve výši 0 mil. Kč (2008: 0 mil. Kč) pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti, což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 1 mil. Kč (2008: 1 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2009 pak byl 0 mil. Kč (2008: 1 mil. Kč). VaR hodnota pro akciové riziko bankovní knihy pro 1 měsíc ke stejnému datu a na stejné hladině spolehlivosti byla 21 mil. Kč (2008: 4 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2009 byl 15 mil. Kč (2008: 118 mil. Kč).

43.2.4 Reálná hodnota

Reálná hodnota derivátů

Skupina dodržuje přísné kontrolní limity u čistých otevřených deri-

vátových pozic na protistranu, tzn. u rozdílu mezi reálnou hodnotou kupních a prodejních kontraktů. Částka, která představuje úvěrové riziko, je vždy omezena na kladnou reálnou hodnotu derivátových finančních nástrojů, která představuje pouze malý zlomek smluvních nebo podkladových hodnot použitých k vyjádření objemu nesplaceného nástroje. Tato úvěrová angažovanost se zahrnuje do celkových úvěrových limitů stanovených pro klienty. Limity jsou stanoveny s ohledem na riziko fluktuace reálné hodnoty vyplývající z pohybů na trhu. Úvěrové riziko u derivátových finančních nástrojů není obvykle žádným způsobem zajištěno, s výjimkou případů, kdy skupina požaduje od protistrany poskytnutí depozita.

Všechny deriváty jsou ve výkazu finanční pozice k 31. prosinci 2009 a 2008 vykázány v reálné hodnotě (viz body 12 a 23 přílohy).

Devizové kontrakty

Devizové kontrakty jsou dohody o prodeji či nákupu stanoveného množství určité měny za měnu jinou v předem dohodnutém kurzu s dodáním ihned („spot“, tj. obvykle dva dny po datu obchodu) nebo s dodáním ke stanovenému datu („forward“, tj. více než dva dny po datu obchodu). Nominální částka odpovídající hodnotě kontraktu nepředstavuje aktuální tržní nebo úvěrové riziko plynoucí z těchto kontraktů.

Devizové kontrakty jsou skupinou využívány za účelem řízení rizika a jako obchodní instrumenty.

Úrokové swapy

Úrokové swapy představují dohody o budoucí směně úrokové platby nebo úrokových plateb vztahujících se ke stanovené nominální částce, jejichž výše je stanovena pevně po celou dobu kontraktu nebo které se stanovují na předem dohodnuté období s tím, že se budou v pravidelných intervalech měnit, a to až do doby ukončení kontraktu. Nominální částka slouží pro výpočet příslušné částky úroků v rámci kontraktu. Nominální částky dále slouží pro vyčíslení objemu těchto transakcí, ale ve skutečnosti nedochází k jejich směně mezi smluvními stranami úrokového swapu. Úrokové swapy jsou skupinou uzavírány zejména za účelem vlastního obchodování, z důvodu zajištění obchodů pro klienty, popřípadě pro pokrytí úrokových rizik.

Skupina účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Zajištěné hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu.

Opční kontrakty

Opční kontrakty představují právo na nákup nebo prodej určitého aktiva ve stanoveném objemu, k předem stanovenému budoucímu datu a za stanovenou cenu. Kupující má právo, nikoli však povinnost, využít své právo k nákupu nebo prodeji aktiva a prodávající má povinnost aktivum prodat nebo koupit ve stanoveném objemu a za cenu vymezenou v opčním kontraktu.

Forwardové úrokové kontrakty

Forwardové úrokové kontrakty jsou dohody o peněžní úhradě stanovené jako rozdíl mezi referenční úrokovou sazbou a sazbou dohodnutou smluvními stranami k předem stanovenému datu v budoucnosti. Tržní riziko vyplývá ze změn tržních hodnot sjednaných pozic, které jsou způsobeny změnami v tržních úrokových sazbách. Skupina v zásadě omezuje své tržní riziko tím, že uzavírá otevřené pozice prostřednictvím kontraktů s opačnými parametry a pro neuzavřené pozice má stanoveny limity, které jsou monitorovány. Skupina řídí úvěrové riziko tím, že uzavírá kontrakty s předem schválenými smluvními stranami v rámci stanovených úvěrových limitů. Veškeré forwardové úrokové kontrakty skupina uzavřela za účelem obchodování.

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry jsou dohody o nákupu nebo prodeji cenných papírů ke stanovenému datu za předem dohodnutou cenu. Skupina uzavřela swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry za účelem obchodování.

Úrokové swapy a forwardy v různých měnách (Cross currency swaps)

Cross currency swapy jsou kombinací úrokových swapů a devizových kontraktů. Stejně jako u úrokových swapů dochází k výměně

fixních úrokových plateb, popřípadě variabilních úrokových plateb v předem dohodnutých termínech po celou dobu životnosti kontraktu. Tyto platby jsou však v různých měnách a jejich zúčtování probíhá v hrubé výši. Na rozdíl od obyčejných úrokových swapů dochází na začátku a na konci transakce k výměně nominálních hodnot v cizích měnách.

Futures

Kontrakt futures představuje povinnost prodat či koupit určitý finanční nástroj na organizovaném trhu za určitou cenu ke smlouvenému datu v budoucnosti. Skupina uzavřela futures kontrakty na dluhopisy za účelem obchodování.

Komoditní swapy

Komoditní swapy představují dohody o budoucí směně plateb záviselých na cenách určité komodity. Jedna část transakce (fixní složka) představuje vždy fixní, předem danou částku, druhá část (pohyblivá složka) se stanovuje z průměru cen dané komodity za příslušné časové období. V určitých případech je v pohyblivé noze vnořena opce, která omezuje její celkovou výplatu. Ke každému klientskému komoditnímu swapu je vytvářen zrcadlový obchod s Erste Group Bank, skupina v nich tedy nemá žádné tržní riziko.

a) Nominální a reálné hodnoty derivátů

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové swapy	11 465	11 465	605	66
Úrokové cizoměnové swapy	2 226	2 297	–	71
Zajišťovací instrumenty celkem	13 691	13 762	605	137
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
– úrokové	28	28	–	–
– měnové	1 447	1 454	–	–
Opční kontrakty				
– úrokové	9 140	9 140	71	47
– měnové	61 064	60 437	1 125	732
– akciové	807	807	55	46
– komoditní	1 202	1 202	29	30
Forwardové kontrakty				
– úrokové	9 000	9 000	3	47
– úrokové cizoměnové	38 156	38 103	759	721
– komoditní	757	755	52	51
Swapy				
– úrokové	534 037	534 037	11 612	12 148
– úrokové cizoměnové	83 021	81 814	3 226	1 987
– s akciemi	4 458	4 458	48	156
– komoditní	575	575	90	91
Futures	1	1	–	–
Obchodní instrumenty celkem	743 693	741 811	17 070	16 056
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	5 428	4 779	–	219
Celkem	762 812	760 352	17 675	16 412

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	601	601	–	–
Úrokové swapy	13 585	13 585	748	166
Úrokové cizoměnové swapy	2 603	2 735	4	135
Zajišťovací instrumenty celkem	16 789	16 921	752	303
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
– úrokové	3	3	–	–
– měnové	728	729	–	–
Opční kontrakty				
– úrokové	19 627	19 627	82	39
– měnové	119 681	117 935	3 018	2 260
– akciové	1 355	1 355	–	68
– komoditní	1 071	1 071	182	185
Forwardové kontrakty				
– úrokové	127 306	127 306	184	207
– úrokové cizoměnové	61 001	61 148	2 612	2 595
– s akciemi	2 787	3 004	–	222
– komoditní	39	40	9	8
Swapy				
– úrokové	694 267	694 267	14 721	14 349
– úrokové cizoměnové	124 908	124 649	5 318	4 354
– s akciemi	5 610	5 610	27	279
– komoditní	2 038	2 038	232	243
Ostatní deriváty (úvěrové)	1 766	1 766	1	183
Futures	2	2	–	–
Obchodní instrumenty celkem	1 162 189	1 160 550	26 386	24 990
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	5 450	4 911	–	302
Celkem	1 184 428	1 182 382	27 138	25 595

b) Zbytková splatnost derivátů

K 31. prosinci 2009 Reálná hodnota v mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové swapy	–	–	36	39	464
Úrokové cizoměnové swapy	(71)	–	–	–	–
Zajišťovací instrumenty celkem	(71)	–	36	39	464
Obchodní instrumenty					
Opční kontrakty					
– úrokové	–	–	–	11	13
– měnové	5	14	70	304	–
– akciové	–	–	–	15	(6)
– komoditní	–	–	(1)	–	–
Forwardové kontrakty					
– úrokové	(28)	3	(19)	–	–
– úrokové cizoměnové	–	(5)	21	19	3
– komoditní	–	–	1	–	–
Swapy					
– úrokové	(47)	136	(363)	(398)	136
– úrokové cizoměnové	90	(95)	711	(640)	1 173
– s akciemi	4	7	9	(70)	(58)
– komoditní	–	–	(1)	–	–
Obchodní instrumenty celkem	24	60	428	(759)	1 261
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	–	–	–	–	(219)
Celkem	(47)	60	464	(720)	1 506

K 31. prosinci 2008 Reálná hodnota v mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové swapy	–	–	(4)	28	556
Úrokové cizoměnové swapy	(131)	–	–	–	–
Zajišťovací instrumenty celkem	(131)	–	(4)	28	556
Obchodní instrumenty					
Opční kontrakty					
– úrokové	–	–	–	28	17
– měnové	12	(206)	202	720	30
– akciové	(3)	(13)	(50)	(1)	(1)
– komoditní	–	–	(3)	–	–
Forwardové kontrakty					
– úrokové	46	(34)	(12)	(23)	–
– úrokové cizoměnové	(13)	11	9	5	5
– s akciemi	(222)	–	–	–	–
– komoditní	1	–	–	–	–
Swapy					
– úrokové	(13)	(57)	83	(33)	392
– úrokové cizoměnové	(394)	491	36	590	241
– s akciemi	(1)	12	7	(196)	(74)
– komoditní	–	–	–	(11)	–
Ostatní deriváty (úvěrové)	–	1	–	(120)	(63)
Obchodní instrumenty celkem	(587)	205	272	959	547
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	–	–	–	–	(302)
Celkem	(718)	205	268	987	801

Reálná hodnota ostatních finančních nástrojů kromě derivátů

Odhad reálné hodnoty („fair value“) je prováděn na základě údajů o příslušných tržních hodnotách a informacích o finančních nástrojích. Jelikož pro významnou část finančních nástrojů skupiny nejsou dostupné údaje o tržních cenách, jsou odhady reálné hodnoty pro tyto nástroje založeny na posouzení současných ekonomických podmínek, aktuálních směnných kurzů, úrokových sazeb a dalších faktorů.

Mnohé z výše uvedených odhadů se vyznačují jistou mírou nejistoty a jejich stanovená reálná hodnota nemůže být vždy zaměňována za skutečnou tržní hodnotu a v mnoha případech by nemusela být dosažena při prodeji daného finančního nástroje. Změny ve výchozích předpokladech použitých pro stanovení reálné hodnoty by mohly mít významný dopad na stanovenou reálnou hodnotu.

Následující tabulka uvádí účetní hodnoty a reálné hodnoty těch finančních aktiv a pasiv, která nejsou vykazována ve výkazu finanční pozice ve své reálné hodnotě.

mil. Kč	2009		2008	
	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota
Finanční aktiva				
Pohledávky za bankami	126 506	125 724	93 306	94 718
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	454 479	451 471	452 504	447 590
Cenné papíry držené do splatnosti	111 977	116 112	118 938	120 495
Finanční pasiva				
Závazky k bankám	47 434	47 453	57 561	54 686
Závazky ke klientům	643 420	643 211	642 504	642 168
Emitované dluhopisy	43 119	44 047	39 204	39 611
Podřízený dluh	13 404	13 121	5 197	4 837

a) Pohledávky za bankami

Odhadovaná reálná hodnota pohledávek za bankami je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami v Erste Group.

b) Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty jsou vykazovány snížené o opravné položky. Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami v Erste Group.

c) Cenné papíry držené do splatnosti

Reálná hodnota cenných papírů držených do splatnosti je založena na tržních cenách nebo kótovaných cenách brokerů či dealerů. Pokud není tato informace k dispozici, je reálná hodnota odhadnuta s využitím kótovaných tržních cen pro cenné papíry s podobným úvěrovým rizikem, splatností a výnosností nebo v některých případech podle návratnosti čisté hodnoty aktiv těchto cenných papírů.

d) Závazky k bankám a klientům

Odhadovaná reálná hodnota závazků k bankám a klientům bez pevně stanovené lhůty splatnosti, které zahrnují neúročená depozita, je částka splatná na požádání. Odhadovaná reálná hodnota pevně úročených depozit a ostatních závazků bez stanovené tržní ceny je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým

sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti. U produktů, u nichž není smluvně stanovena splatnost (např. vklady na viděnou, vkladní knížky, kontokorenty), skupina aplikuje princip rovnosti účetní a reálné hodnoty.

e) Emitované dluhopisy

Agregovaná reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách. Pro ty cenné papíry, kde tržní cena není k dispozici, je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokové sazbě upravené o vlastní kreditní riziko banky.

f) Podřízený dluh

Emitované podřízené dluhopisy jsou obchodovány na volném trhu BCPP. Jejich reálná hodnota je založena na kótované tržní ceně.

Hierarchie stanovení reálné hodnoty

Skupina používá následující hierarchii pro určování a zveřejnění reálných hodnot finančních instrumentů, která odráží význam vstupů použitých při stanovení reálné hodnoty finančních nástrojů:

Úroveň 1:	kótované (neupravené) ceny na aktivních trzích platné pro stejná aktiva či závazky,
Úroveň 2:	jiné vstupy než kótované ceny zahrnuté do první úrovně, které je pro aktivum či závazek možné zjistit, a to přímo (tzn. ceny samotné), nebo nepřímo (tzn. částky z cen odvozené),
Úroveň 3:	vstupy pro aktivum nebo závazek, které nevycházejí ze zjistitelných tržních údajů (nezjistitelné vstupy).

Následující tabulka uvádí rozdělení finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou podle uvedených úrovní, použitých při stanovení jejich reálné hodnoty k 31. prosinci 2009:

mil. Kč	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Celkem
Aktiva				
Cenné papíry k obchodování	10 902	18 742	–	29 644
Dluhové cenné papíry	10 835	18 742	–	29 577
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	67	–	–	67
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	4 196	2 165	1 006	7 367
Dluhové cenné papíry	3 971	2 165	–	6 137
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	225	–	1 006	1 230
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	14	17 661	–	17 675
Realizovatelné cenné papíry	24 400	3 830	158	28 388
Dluhové cenné papíry	22 108	3 830	–	25 938
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	2 292	–	158	2 450
Aktiva celkem	39 512	42 398	1 164	83 074
Pasiva				
Závazky v reálné hodnotě	4 020	4 109	–	8 129
Vklady klientů	–	4 109	–	4 109
Závazky z emitovaných cenných papírů	1 947	–	–	1 947
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 072	–	–	2 072
Závazky z krátkých prodejů – akcie	1	–	–	1
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	16 412	–	–	16 412
Pasiva celkem	20 432	4 109	–	24 541

Následující tabulka uvádí rozdělení finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou podle uvedených úrovní, použitých při stanovení jejich reálné hodnoty k 31. prosinci 2008:

mil. Kč	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Celkem
Aktiva				
Cenné papíry k obchodování	25 812	10 897	–	36 709
Dluhové cenné papíry	25 609	10 784	–	36 393
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	203	113	–	316
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	8 400	8 375	2 451	19 226
Dluhové cenné papíry	8 400	3 529	1 646	13 575
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	–	4 846	805	5 651
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 683	17 455	–	27 138
Realizovatelné cenné papíry	27 270	7 432	313	35 015
Dluhové cenné papíry	26 209	5 850	161	32 220
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	1 061	1 582	152	2 795
Aktiva celkem	71 165	44 159	2 764	118 088
Pasiva				
Závazky v reálné hodnotě	4 253	3 443	–	7 696
Vklady klientů	–	3 443	–	3 443
Závazky z emitovaných cenných papírů	1 741	–	–	1 741
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 424	–	–	2 424
Závazky z krátkých prodejů – akcie	88	–	–	88
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	9 208	16 387	–	25 595
Pasiva celkem	13 461	19 830	–	33 291

Následující tabulka uvádí změny reálné hodnoty finančních nástrojů, u nichž se pro stanovení reálné hodnoty používají oceňovací modely, které nevycházejí ze zjistitelných tržních údajů (úroveň 3):

mil. Kč	K 1.1. 2009	Zisky a ztráty z přecenění		Nákupy	Prodeje	Přesun do/z úrovně 3	K 31.12. 2009	Nereali- zované zisky/ ztráty ^{x)}
		do výkazu zisku a ztráty	do kapitálu					
Aktiva								
Cenné papíry k obchodování	–	–	–	–	–	–	–	–
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 451	(158)	–	9	(84)	(1 212)	1 006	14
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	–	–	–	–	–	–	–	–
Realizovatelné cenné papíry	313	–	9	–	(162)	(2)	158	–
Aktiva celkem	2 764	(158)	9	9	(246)	(1 214)	1 164	14

x) zahrnuté ve výkazu zisku a ztráty z nástrojů držených k 31.12.2009

V roce 2009 nedošlo k významným přesunům mezi úrovní 1 a 2. V roce 2009 došlo ve srovnání s předchozím obdobím k přesunům některých cenných papírů z úrovně 3 do úrovně 2 v návaznosti na snížení významnosti netržních vstupů použitých pro jejich ocenění.

43.3 Riziko likvidity

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž skupina ztratí schopnost dostat svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Krátkodobá likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů, případně dochází k dalším rozhodnutím směřujícím k úpravám krátkodobé likviditní pozice skupiny, například k rozhodnutím o vyrovnávání krátkodobé likviditní pozice v jednotlivých měnách.

Střednědobá a dlouhodobá likvidita je monitorována a stresově testována jednou měsíčně prostřednictvím simulačního modelu TLS¹⁹, který zohledňuje očekávanou možnost obnovení, předčasného splacení, případně prodeje jednotlivých pozic skupiny. Výsledky jsou prezentovány a diskutovány ve Výboru pro operativní řízení likvidity (OLC) a ve Výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO), které rozhodují o potřebě provádět opatření ve vztahu k podstupovanému likviditnímu riziku.

a) Analýza dle splatnosti

V následující tabulce je uvedeno rozdělení aktiv a pasiv na příslušné skupiny podle splatnosti k 31. prosinci 2009; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost). V této analýze jsou deriváty vykázány v reálné hodnotě k rozvahovému dni.

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	21 730	–	–	–	–	7 641	29 371
Pohledávky za bankami	90 360	29 020	3 978	1 844	1 304	–	126 506
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	33 965	23 014	74 846	154 970	182 397	(14 713)	454 479
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 523	2 490	15 127	11 609	4 442	820	37 011
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	771	781	2 852	7 429	5 842	–	17 675
Realizovatelné cenné papíry	5	698	5 569	7 620	14 338	158	28 388
Cenné papíry držené do splatnosti	200	1 147	19 993	43 729	46 908	–	111 977
Ostatní aktiva	2 456	772	6 799	585	–	39 118	49 730
Celkem	152 010	57 922	129 164	227 786	255 231	33 024	855 137
Pasiva							
Závazky k bankám	9 558	12 076	4 762	7 839	13 199	–	47 434
Závazky ke klientům	426 178	116 359	30 280	68 809	1 794	–	643 420
Závazky v reálné hodnotě	140	1 008	3 042	3 330	609	–	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	817	721	2 386	9 002	3 486	–	16 412
Emitované dluhopisy	–	1 393	5 291	14 559	21 876	–	43 119
Podřízený dluh	–	–	–	–	13 404	–	13 404
Ostatní pasiva	2 131	743	2 162	331	–	14 392	19 759
Celkem	438 824	132 300	47 923	103 870	54 368	14 392	791 677
Gap	(286 814)	(74 378)	81 241	123 916	200 863	18 632	63 460
Kumulativní gap	(286 814)	(361 192)	(279 951)	(156 035)	44 828	63 460	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Přehled aktiv a pasiv podle jejich zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2008.

¹⁹ Traffic Light System

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	20 720	–	–	–	–	3 565	24 285
Pohledávky za bankami	59 041	2 757	16 136	5 027	10 345	–	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	59 740	18 798	55 662	153 884	173 349	(8 929)	452 504
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	1 434	5 812	11 896	21 763	14 225	805	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1 021	1 725	5 106	11 273	8 013	–	27 138
Realizovatelné cenné papíry	1 299	933	4 983	14 462	13 186	152	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	250	11 142	12 014	63 762	31 770	–	118 938
Ostatní aktiva	1 686	1 980	7 882	3 829	492	39 240	55 109
Celkem	145 191	43 147	113 679	274 000	251 380	34 833	862 230
Pasiva							
Závazky k bankám	23 430	2 046	3 014	21 519	7 552	–	57 561
Závazky ke klientům	436 193	115 621	21 544	66 318	2 828	–	642 504
Závazky v reálné hodnotě	159	279	885	4 801	1 484	88	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1 739	1 520	4 838	10 288	7 210	–	25 595
Emitované dluhopisy	1 818	216	1 641	10 212	25 317	–	39 204
Podřízený dluh	–	–	–	–	5 197	–	5 197
Ostatní pasiva	2 760	2 045	900	535	904	11 960	19 104
Celkem	466 099	121 727	32 822	113 673	50 492	12 048	796 861
Gap	(320 908)	(78 580)	80 857	160 327	200 888	22 785	65 369
Kumulativní gap	(320 908)	(399 488)	(318 631)	(158 304)	42 584	65 369	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

b) Úrokové platby

Následující tabulka udává očekávané peněžní toky z přijatých/placených úroků z vybraných aktiv a pasiv podle jednotlivých časových košů.

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4	–	–	–	–	4
Pohledávky za bankami	70	26	2	–	–	98
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	2 225	3 560	11 779	32 889	15 780	66 233
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	14	17	67	177	35	310
Realizovatelné cenné papíry	75	140	523	1 909	1 708	4 355
Cenné papíry držené do splatnosti	409	788	3 190	11 892	10 208	26 487
	2 797	4 531	15 561	46 867	27 731	97 487
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	67	93	239	444	83	926
Závazky ke klientům	535	868	2 799	7 655	3 207	15 064
Emitované dluhopisy	163	298	1 082	3 961	3 948	9 452
Podřízený dluh	32	44	127	150	–	353
	797	1 303	4 247	12 210	7 238	25 795
Gap	2 000	3 228	11 314	34 657	20 493	71 692
Kumulativní gap	2 000	5 228	16 542	51 199	71 692	

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	5	–	–	–	–	5
Pohledávky za bankami	164	118	159	–	–	441
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	2 383	3 739	12 332	34 124	15 751	68 329
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	68	89	324	763	163	1 407
Realizovatelné cenné papíry	103	177	619	1 992	1 382	4 273
Cenné papíry držené do splatnosti	422	755	2 937	10 160	6 792	21 066
	3 145	4 878	16 371	47 039	24 088	95 521
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	110	118	378	859	–	1 465
Závazky ke klientům	613	972	3 176	8 456	3 247	16 464
Emitované dluhopisy	153	274	1 032	3 861	3 671	8 991
Podřízený dluh	20	40	90	–	–	150
	896	1 404	4 676	13 176	6 918	27 070
Gap	2 249	3 474	11 695	33 863	17 170	68 451
Kumulativní gap	2 249	5 723	17 418	51 281	68 451	

43.4 Operační riziko

Skupina definuje operační riziko v souladu s vyhláškou ČNB č. 123/2007 jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztráty vlivem vnějších událostí, včetně rizika ztráty skupiny v důsledku porušení či nenaplnění právní normy.

Ve spolupráci s Erste Group Bank zavedla skupina standardizovanou klasifikaci operačních rizik. Tato klasifikace se stala základem tzv. Knihy rizik České spořitelny, která byla vyvinuta ve spolupráci útvarů řízení rizik a útvaru interního auditu. Kniha rizik slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny České spořitelny a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Ve spolupráci s externím dodavatelem vyvinula skupina speciální aplikaci sloužící pro sběr dat o operačním riziku, která vyhovuje požadavkům kladeným na sběr dat konceptem kapitálové přiměřenosti BASEL II. Data slouží nejen pro účely kvantifikace operačních rizik a sledování trendů ve vývoji těchto rizik, ale jsou využívána také pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik. Kromě sledování skutečných událostí operačních rizik skupina věnuje pozornost tomu, jak vnímá operační riziko management. Toto expertní hodnocení rizik je prováděno na roční bázi.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který skupina využívá již od roku 2002. Tento program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od roku 2004 se banka spolu s dceřinými společnostmi, v nichž vykonává rozhodující vliv, začlenila do pojistného programu Erste Group, který dále rozšířil pojistnou ochranu, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek skupiny.

43.5 Řízení kapitálu

Skupina v oblasti systému vnitřně stanoveného kapitálu (dále „ICAAP“) podle Píliře 2 BASEL II regulace (vyhláška 123/2007 Sb.) přešla v roce 2009 na metodologii skupiny Erste Group, kterou schválilo představenstvo Erste Group Bank v prosinci 2008 jako jednotný přístup pro řízení kapitálu v Erste Group. Tento skupinový přístup sleduje zejména následující cíle:

- analýza a sledování rizik Erste Group včetně poskytování reportů,
- analýza a sledování kapitálové přiměřenosti Erste Group včetně poskytování reportů,
- předpověď směru vývoje rizikového profilu skupiny.

Erste Group zohledňuje v ICAAP následující rizika, která by měla být pokryta zcela nebo částečně kapitálem: tržní rizika obchodního portfolia, tržní rizika investičního portfolia včetně úrokového rizika, rizika kreditní a rizika operační. Další rizika jako např. riziko koncentrace, likvidity, sekuritizace, makroekonomické riziko a ostatní rizika (reputační a strategická) jsou obsažena již v rizicích krytých kapitálem, případně jsou kryta jinými technikami omezení rizik, případně nejsou materiální.

Pro kvantifikaci rizik je využívána u tržních a operačních rizik metodika VaR pro jednoróční časovou periodu na hladině spolehlivosti 99,9 %. Pro rizika kreditní je použita metoda rizikově vážených aktiv. Celkové riziko skupiny je součtem jednotlivých rizik, tedy není využit diversifikační efekt z důvodu preference konzervativnějšího postupu. Výsledné celkové riziko je porovnáváno s kapitálovými zdroji stanovenými jako součet základního a dodatkového kapitálu a aktuálního výsledku běžného roku.

Metodika Erste Group stanoví limit pro maximální rizikovou expozici jednotlivých členů skupiny. Tento limit závisí na výši kapitálových zdrojů a na předchozím vývoji rizikovosti banky. Skupina splňuje s dostatečnou rezervou tento limit stanovený většinovým akcionářem.

Výsledky ICAAP skupiny jsou předkládány na ALCO čtvrtletně. ALCO je rozhodovacím orgánem pro řízení kapitálu banky v rámci ICAAP.

Erste Group včetně Finanční skupiny České spořitelny věnuje ICAAP pozornost s cílem postupného zdokonalování systému řízení rizikového profilu a kapitálové dostatečnosti skupiny s ohledem na budoucí vývoj a také s cílem postupně prosazovat výstupy ICAAP v rozhodování a plánování v oblasti obchodních činností a finančního řízení.

Banka dále řídí kapitál ve struktuře dle požadavků Píliře 1 BASEL II v souladu s metodikou ČNB. Během roku banka vyhověla regulatorním požadavkům na výši kapitálu.

Přehled kapitálu pro výpočet kapitálové přiměřenosti banky podle metodiky ČNB (BASEL II)

mil. Kč	2009	2008
Kapitál celkem	51 113	42 956
Původní kapitál (Tier 1)	43 614	43 561
v tom:		
základní kapitál (viz bod 30 přílohy)	15 200	15 200
emisní ážio	2	2
rezervní fondy a nerozdělený zisk	31 503	32 025
odčitatelné položky z původního kapitálu	(3 091)	(3 666)
Dodatkový kapitál (Tier 2) (viz bod 28 přílohy)	13 404	5 197
Odčitatelné položky od původního a dodatkového kapitálu	(5 905)	(5 802)

44. Podmíněná aktiva a závazky

V rámci obvyklých obchodních transakcí skupina vstupuje do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci výkazu finanční pozice skupiny a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

Soudní spory

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti skupině vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává neprovedených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti skupině.

Proti skupině probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Skupina se také hájí v několika právních sporech u arbitrážního soudu. Skupina nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájmy skupiny.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, skupina se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Pokud skupině na základě vedeného soudního sporu vznikl současný závazek (smluvní nebo mimosmluvní), který je důsledkem minulé události a je pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku, účtuje skupina o rezervě na tento soudní spor (viz bod 25).

Majetek daný do zástavy

Majetek je daný do zástavy jako zajištění v rámci repo obchodů s ostatními bankami a klienty v objemu 13 235 mil. Kč (2008: 33 775 mil. Kč). V souladu se statutárními požadavky též skupina ukládá povinné minimální rezervy u místní centrální banky (viz bod 6 přílohy). Tyto prostředky nemohou být využity k financování běžných činností skupiny.

Skupina přijala úvěry na financování investic do nemovitostí, na něž dala do zástavy tyto nemovitosti v objemu 9 520 mil. Kč (2008: 10 404 mil. Kč).

Závazky z úvěrových příslibů, záruk a akreditivů

Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že skupina provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek skupiny vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Prísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění klientů k poskytnutí úvěrů ve formě úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro skupinu potenciální ztrátu. Skupina odhaduje tuto potenciální ztrátu na základě historického vývoje úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD) a ztráty ze selhání dlužníka (LGD). Úvěrové konverzní faktory vyjadřují pravděpodobnost, že skupina bude plnit ze záruky nebo bude muset poskytnout úvěr na základě vystaveného úvěrového příslibu.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost skupiny. Vedení skupiny se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

Skupina vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. prosinci 2009 činila celková částka těchto rezerv 270 mil. Kč (2008: 187 mil. Kč). Viz bod 25 přílohy.

mil. Kč	2009	2008
Závazky ze záruk a akreditivů	17 618	17 913
Nečerpané úvěrové přísliby	75 740	99 922

Analýza splatnosti poskytnutých a přijatých příslibů a záruk

Tabulka zobrazuje poskytnuté a přijaté přísliby a záruky podle splatnosti k 31. prosinci 2009 a 2008; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost):

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Poskytnuté přísliby a záruky	11 380	7 992	26 065	21 441	4 432	22 048	93 358
Přijaté přísliby a záruky	1 503	1 647	6 874	4 316	9 751	24	24 115

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Poskytnuté přísliby a záruky	13 909	6 735	31 806	30 099	4 694	30 592	117 835
Přijaté přísliby a záruky	2 696	680	3 973	11 690	8 419	90	27 548

Operativní leasing

Tabulka zobrazuje budoucí finanční toky na základě smluv o operativním leasingu, u kterých skupina vystupuje v pozici nájemce:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Budoucí náklady z operativního leasingu	1 228	3 948	3 705	8 881

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Budoucí náklady z operativního leasingu	1 179	3 763	4 120	9 062

45. Segmentová analýza

a) Segmenty podle odvětví

Pro potřeby řízení jsou rozlišeny následující hlavní činnosti v rámci skupiny:

- Drobné bankovníctví včetně stavebního spoření (přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů drobným klientům, kartové služby);
- Komerční bankovníctví (poskytování úvěrů korporátním a komunálním klientům, poskytování záruk, otvírání akreditivů);
- Investiční bankovníctví (investování do cenných papírů, obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s cennými papíry, devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, účast na vydávání akcií, obhospodařování, úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot);
- Ostatní činnosti (leasing, správa investičních a podílových fondů, investiční výstavba a poradenství). Tyto činnosti jsou shrnuty v jednom segmentu Ostatní činnosti, protože jsou vzhledem k ostatním činnostem méně významné.
- Ukončované činnosti – pojišťovnictví (v roce 2008).

Rok 2009 mil. Kč	Bankovníctví			Ostatní činnosti	Eliminace	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční			
Výnosy						
Externí výnosy mimo segmenty	33 783	5 592	1 529	4 991	(498)	45 397
Výnosy z jiných segmentů	875	576	1 042	103	–	2 596
Výnosy segmentu	34 658	6 168	2 571	5 094	(498)	47 993
Zisk						
Zisk segmentu	15 003	884	1 344	(2 019)	(34)	15 178
Zisk před zdaněním						15 178
Daň z příjmů						(3 362)
Nekontrolní podíly						206
Zisk celkem						12 022
Ostatní informace						
Pořízení majetku	1 199	17	106	1 061	–	2 383
Odpisy a amortizace	953	–	40	1 694	55	2 742
Ztráta/(zrušení ztráty) ze znehodnocení majetku	51	–	–	(21)	–	30
Výkaz finanční pozice						
Aktiva						
Aktiva podle segmentů	383 741	157 210	268 237	99 028	(55 072)	853 144
Účasti v přidružených společnostech						211
Nepřirazená aktiva						1 782
Konsolidovaná aktiva celkem						855 137
Pasiva						
Cizí zdroje podle segmentů	500 115	77 511	172 966	72 382	(53 346)	769 628
Nepřirazené cizí zdroje						22 049
Konsolidované cizí zdroje celkem						791 677

Výnosy segmentu zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“, „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje cenných papírů“ a „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje účastí“ (viz bod 39 přílohy).

Rok 2008 mil. Kč	Bankovníctví			Ostatní činnosti	Eliminace	Ukončované činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční				
Výnosy							
Externí výnosy mimo segmenty	30 200	4 268	2 102	7 193	(1 314)	4 504	46 953
Výnosy z jiných segmentů	1 106	524	735	57	–	–	2 422
Výnosy segmentu	31 306	4 792	2 837	7 250	(1 314)	4 504	49 375
Zisk							
Zisk segmentu	15 716	2 050	(2 509)	2 361	(889)	4 504	21 233
Nepřirazené náklady							(2 653)
Zisk před zdaněním							18 580
Daň z příjmů							(2 809)
Nekontrolní podíly							42
Zisk celkem							15 813
Ostatní informace							
Pořízení majetku	1 604	16	188	854	–	–	2 662
Odpisy a amortizace	934	–	41	1 805	73	–	2 853
Ztráta/(zrušení ztráty) ze znehodnocení majetku	2	–	–	–	–	–	2
Výkaz finanční pozice							
Aktiva							
Aktiva podle segmentů	368 864	167 900	262 765	96 934	(36 145)	–	860 318
Účasti v přidružených společnostech							235
Nepřirazená aktiva							1 677
Konsolidovaná aktiva celkem							862 230
Pasiva							
Cizí zdroje podle segmentů	501 741	69 857	179 785	71 277	(35 055)	–	787 605
Nepřirazené cizí zdroje							9 256
Konsolidované cizí zdroje celkem							796 861

Výnosy segmentu zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“, „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje cenných papírů“ a „Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje účastí“ (viz bod 39 přílohy); výnosy z ukončovaných činností představují „Čisté výnosy z pojišťovacích služeb“ do data prodeje a zisk z prodeje a vyřazení činností z konsolidace.

b) Geografické rozložení

Skupina vyvíjí aktivity v rozhodující míře v České republice a nemá žádné významné zahraniční aktivity.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2009 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	25 993	2 617	177	584	29 371
Pohledávky za bankami	91 640	34 228	7	631	126 506
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	445 307	7 553	931	688	454 479
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 336	6 030	–	645	37 011
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	5 738	11 891	–	46	17 675
Realizovatelné cenné papíry	23 968	3 551	243	626	28 388
Cenné papíry držené do splatnosti	89 938	18 076	255	3 708	111 977
Ostatní aktiva	46 473	3 125	56	76	49 730
Celková aktiva skupiny	759 393	87 071	1 669	7 004	855 137
Pasiva					
Závazky k bankám	21 437	25 822	1	174	47 434
Závazky ke klientům	636 082	5 161	1 228	949	643 420
Závazky v reálné hodnotě	8 096	19	13	1	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	3 576	12 725	–	111	16 412
Emitované dluhopisy	42 962	142	15	–	43 119
Podřízený dluh	5 984	7 418	2	–	13 404
Ostatní pasiva	19 144	598	16	1	19 759
Celková pasiva skupiny	737 281	51 885	1 275	1 236	791 677
Čistá pozice	22 112	35 186	394	5 768	63 460

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Informace o geografickém rozložení výnosů od externích odběratelů nejsou dostupné a náklady na jejich zjištění by byly příliš vysoké v porovnání s přidanou hodnotou této informace.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2008 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	22 117	1 650	221	297	24 285
Pohledávky za bankami	33 606	55 355	1 414	2 931	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	442 737	7 876	1 036	855	452 504
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	42 241	12 629	250	815	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 311	17 787	3	37	27 138
Realizovatelné cenné papíry	28 594	5 190	232	999	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	89 444	25 184	1 000	3 310	118 938
Ostatní aktiva	51 297	3 606	109	97	55 109
Celková aktiva skupiny	719 347	129 277	4 265	9 341	862 230
Pasiva					
Závazky k bankám	34 777	22 300	67	417	57 561
Závazky ke klientům	636 654	3 572	1 372	906	642 504
Závazky v reálné hodnotě	7 634	48	13	1	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	5 401	20 043	–	151	25 595
Emitované dluhopisy	38 838	360	6	–	39 204
Podřízený dluh	4 661	536	–	–	5 197
Ostatní pasiva	18 129	888	28	59	19 104
Celková pasiva skupiny	746 094	47 747	1 486	1 534	796 861
Čistá pozice	(26 747)	81 530	2 779	7 807	65 369

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě a účasti v přidružených a společně řízených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

46. Klientské obchody

a) Aktiva přijatá do správy

Skupina poskytuje služby spočívající ve správě a úschově cenností a cenných papírů a dále též poradenské služby třetím stranám v oblasti správy investic. V rámci těchto činností skupina činí rozhodnutí o nákupu a prodeji celé řady finančních nástrojů. Majetek, který skupina spravuje jménem třetích stran, není v účetní závěrce vykazován.

Skupina spravovala k 31. prosinci 2009 aktiva ve výši 204 211 mil. Kč (2008: 166 106 mil. Kč), která představují listinné cenné papíry a jiné hodnoty přijaté skupinou do správy a k obhospodařování a do úschovy a k uložení v následujícím rozsahu:

v mil. Kč	2009	2008
Cenné papíry klientů v úschově	21 251	15 331
Cenné papíry klientů ve správě	172 165	142 095
Cenné papíry klientů v uložení	33	33
Hodnoty převzaté k obhospodařování	10 762	8 647
Celkem	204 211	166 106

V celkovém objemu jsou kromě zákaznického majetku z poskytování investičních služeb (viz bod 46 b) přílohy) zahrnuty směnky a jiné cenné papíry zajišťující úvěry a další hodnoty, které se nevztahují k poskytování investičních služeb.

Skupina vystupuje navíc v roli depozitáře několika podílových, investičních a penzijních fondů, jejichž aktiva představují k 31. prosinci 2009 částku 88 302 mil. Kč (2008: 81 956 mil. Kč).

b) Závazky z poskytování investičních služeb

Investičními službami se rozumí přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů, provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby, obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj a upisování nebo umisťování emisí investičních nástrojů.

Doplňkovými investičními službami se rozumí správa a úschova investičních nástrojů, poskytování úvěru zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru podílí, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie, investování do investičních nástrojů, poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků, provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb, služby související s upisováním emisí investičních nástrojů a pronájem bezpečnostních schránek.

V souvislosti s poskytováním těchto služeb přijala skupina od zákazníků peněžní prostředky a investiční nástroje nebo za tyto hodnoty pro zákazníky získala peněžní prostředky nebo investiční nástroje, tzv. zákaznický majetek, který k 31. prosinci 2009 představoval 193 636 mil. Kč (2008: 148 598 mil. Kč).

47. Transakce se spřízněnými osobami

Spřízněnými osobami se rozumí propojené osoby nebo osoby se zvláštním vztahem ke skupině.

O propojené osoby jde v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Skupina je kontrolována společností Erste Group Bank AG, podstatný vliv na této společnosti má společnost Erste Stiftung. Zbylý podíl na společnosti mají drobní akcionáři a institucionální investoři prostřednictvím volně obchodovaných akcií na burzách ve Vídni, Praze a Bukurešti.

Osobami se zvláštním vztahem ke skupině se rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci skupiny, právnické osoby mající kontrolu nad skupinou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům skupiny a osobám majícím kontrolu nad skupinou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na skupině a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má skupina kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou spřízněnými osobami ve vztahu ke skupině především členové představenstva a dozorčí rady a ostatní osoby, zejména Erste Group Bank a její dceřiné a přidružené společnosti.

Skupina vykazovala k 31. prosinci 2009 a 2008 následující pohledávky a závazky za Erste Group Bank a dalšími propojenými subjekty:

mil. Kč	2009		2008	
	Erste Group Bank	Ostatní	Erste Group Bank	Ostatní
Aktiva				
Pohledávky za bankami	19 961	2 985	26 654	2 168
Pohledávky za klienty	–	1 529	–	1 929
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	–	–	73	604
Realizovatelné cenné papíry	–	318	–	–
Cenné papíry držené do splatnosti	–	699	–	594
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	7 199	55	10 189	9
Ostatní aktiva	196	62	260	58
Celková aktiva skupiny	27 356	5 648	37 176	5 362
Pasiva				
Závazky k bankám	8 293	1 250	10 824	1 086
Závazky ke klientům	–	530	–	336
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	8 272	7	12 999	18
Emitované dluhopisy	80	80	87	–
Podřízený dluh	6 580	299	107	300
Ostatní pasiva	166	561	111	337
Celková pasiva skupiny	23 391	2 727	24 128	2 077
Podrozvaha				
Nečerpané úvěry	299	192	166	266
Záruky vydané	2	43	9	2
Záruky přijaté	–	3	1 174	2
Kladná nominální hodnota derivátů	343 307	1 472	489 428	763
Záporná nominální hodnota derivátů	(343 426)	(1 425)	(492 377)	(775)
Výnosy				
Úrokové výnosy	548	67	636	129
Výnosy z poplatků a provizí	14	197	23	248
Čistý zisk/(ztráta) z obchodních operací	3 502	65	(4 668)	49
Ostatní provozní výnosy	(1 106)	22	797	16
Výnosy celkem	2 958	351	(3 212)	442
Náklady				
Úrokové náklady	308	99	490	193
Náklady na poplatky a provize	29	50	1	68
Všeobecné správní náklady	87	1 393	197	1 085
Ostatní provozní náklady	–	16	–	3
Náklady celkem	424	1 558	688	1 349

Sloupec „ostatní“ zahrnuje ostatní společnosti, které jsou součástí Erste Group (sesterské společnosti). Údaje za přidružené společnosti jsou nemateriální.

a) Členové představenstva a dozorčí rady

Členům představenstva a dozorčí rady byly poskytnuty úvěry k 31. prosinci 2009 v hodnotě 12 mil. Kč (2008: 10 mil. Kč).

Členové představenstva a dozorčí rady nevlastnili žádné akcie banky. V rámci programu ESOP (viz bod 38 přílohy) upsali členové představenstva 33 719 ks (2008: 41 019 ks) akcií mateřské společnosti Erste Group Bank. V rámci programu MSOP (viz bod 38 přílohy) drží členové představenstva 9 000 opcí (2008: 24 000 opcí) na upsání akcií mateřské společnosti Erste Group Bank.

b) Subjekty se zvláštním vztahem

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se subjekty se zvláštním vztahem. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

48. Dividendy

Vedení banky navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2009 dividendy v celkové částce 4 560 mil. Kč, což představuje 30 Kč na jednu kmenovou i prioritní akcii (2008: 15 504 mil. Kč, tj. 102 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend podléhá schválení řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 % nebo procentem stanoveným v relevantní smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Dividendy vyplácené akcionářům, kteří jsou daňoví rezidenti členského státu EU a jejichž podíl na základním kapitálu dceřiné společnosti je minimálně 10 % a kteří drží akcie společnosti nejméně jeden rok, nepodléhají srážkové dani.

49. Události po datu účetní závěrky

Po datu účetní závěrky nedošlo k žádným událostem, které by měly významný dopad na účetní závěrku.

Individuální účetní závěrka

za rok končící 31. prosince 2009

**sestavená v souladu s Mezinárodními standardy
pro účetní výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií**

Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.	152
Individuální výkaz finanční pozice k 31. prosinci 2009	153
Individuální výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2009	154
Individuální výkaz úplného výsledku za rok končící 31. prosince 2009	155
Individuální přehled o změnách ve vlastním kapitálu za rok končící 31. prosince 2009	156
Individuální přehled o peněžních tocích za rok končící 31. prosince 2009	157
Příloha k individuální účetní závěrce	159

Zpráva nezávislého auditora

akcionářům společnosti Česká spořitelna, a. s.

Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a.s. („Banka“), která zahrnuje výkaz finanční pozice sestavený k 31. prosinci 2009, výkaz zisku a ztráty, výkaz úplného výsledku, přehled o změnách ve vlastním kapitálu a přehled o peněžních tocích za období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 a dále přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o Bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví přijatými právem Evropské unie a za věrné zobrazení skutečností v ní odpovídá statutární orgán společnosti Česká spořitelna, a.s.. Jeho odpovědností je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním účetní závěrky a věrným zobrazením skutečností v ní tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět účetní odhady, které jsou s ohledem na danou situaci přiměřené.

Odpovědnost auditora

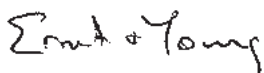
Naším úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením Banky i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci společnosti Česká spořitelna, a.s. k 31. prosinci 2009, výsledky jejího hospodaření a peněžní toky za období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví přijatými právem Evropské unie.

Ernst & Young Audit, s.r.o.

osvědčení č. 401

zastoupený

Martin Zuba
partner

Magdalena Soucek
auditor, osvědčení č. 1291

9. března 2010

Praha, Česká republika

Individuální výkaz finanční pozice

k 31. prosinci 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Aktiva			
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	5	27 250	23 206
2. Pohledávky za bankami	6	110 596	78 713
3. Pohledávky za klienty	7	422 468	412 481
4. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	8	(13 423)	(8 182)
5. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		36 404	54 993
a) Cenné papíry k obchodování	9	29 336	36 512
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	10	7 068	18 481
6. Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11	18 529	27 216
7. Realizovatelné cenné papíry	12	4 146	8 324
8. Cenné papíry držené do splatnosti	13	98 683	97 117
9. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	14	7 781	10 092
10. Nehmotný majetek	15	3 091	3 594
11. Hmotný majetek	16	13 325	13 211
12. Ostatní aktiva	17	6 143	8 034
Aktiva celkem		734 993	728 799
Pasiva a vlastní kapitál			
1. Závazky k bankám	18	43 158	41 452
2. Závazky ke klientům	19	517 748	521 571
3. Závazky v reálné hodnotě	20	8 129	7 696
4. Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	21	16 126	25 460
5. Emitované dluhopisy	22	62 157	51 596
6. Rezervy	23	1 989	2 192
7. Ostatní pasiva	24	14 680	11 963
8. Podřízený dluh	26	13 404	5 197
9. Vlastní kapitál	27, 28	57 602	61 672
Pasiva a vlastní kapitál celkem		734 993	728 799

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Tato účetní závěrka byla bankou sestavena a představenstvem schválena dne 9. března 2010.

Gernot Mittendorfer
Předseda představenstva
a generální ředitel

Dušan Baran
Místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

Individuální výkaz zisku a ztráty

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
1. Úrokové a podobné výnosy	29	35 475	38 694
2. Úrokové a podobné náklady	30	(7 546)	(11 260)
Čistý úrokový výnos		27 929	27 434
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	31	(7 894)	(3 288)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		20 035	24 146
4. Výnosy z poplatků a provizí	32	12 880	12 395
5. Náklady na poplatky a provize	33	(2 046)	(1 800)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		10 834	10 595
6. Čistý zisk z obchodních operací	34	3 325	1 607
7. Všeobecné správní náklady	35	(17 966)	(18 235)
8. Ostatní provozní náklady netto	36	(2 466)	(4 248)
9. Zisk z prodeje majetkových účastí	37	328	3 641
Zisk před zdaněním		14 090	17 506
10. Daň z příjmů	39	(2 845)	(2 524)
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky		11 245	14 982

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Individuální výkaz úplného výsledku

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
1. Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky		11 245	14 982
Ostatní úplné zisky a ztráty			
Zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv	38	241	(760)
Odložená daň	39	(52)	151
2. Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění		189	(609)
Úplný výsledek za účetní období po zdanění náležející akcionářům banky		11 434	14 373

Individuální přehled o změnách ve vlastním kapitálu

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Nerozdělený zisk	Přecenění realizovatelných cenných papírů	Zákonný rezervní fond	Emisní ážio	Základní kapitál	Vlastní kapitál celkem
K 1. lednu 2008	33 946	62	2 639	2	15 200	51 849
Čistý zisk za účetní období	14 982	–	–	–	–	14 982
Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění	–	(609)	–	–	–	(609)
Úplný výsledek za účetní období po zdanění	14 982	(609)	–	–	–	14 373
Dividendy	(4 560)	–	–	–	–	(4 560)
Příděl do rezervních fondů	(401)	–	401	–	–	–
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině	–	–	–	10	–	10
K 31. prosinci 2008	43 967	(547)	3 040	12	15 200	61 672
Čistý zisk za účetní období	11 245	–	–	–	–	11 245
Ostatní úplné zisky a ztráty po zdanění	–	189	–	–	–	189
Úplný výsledek za účetní období po zdanění	11 245	189	–	–	–	11 434
Dividendy	(15 504)	–	–	–	–	(15 504)
Příděl do rezervních fondů	–	–	–	–	–	–
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině	–	–	–	–	–	–
K 31. prosinci 2009	39 708	(358)	3 040	12	15 200	57 602

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Individuální přehled o peněžních tocích

za rok končící 31. prosince 2009

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Zisk před zdaněním		14 090	17 506
Úpravy o nepeněžní operace			
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům, pohledávkám a ostatním aktivům		7 876	3 428
Odpisy majetku	35	2 600	2 696
Znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	15, 16	55	2
Nerealizovaný zisk z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů a závazků v reálné hodnotě		588	(887)
Tvorba/(rozpuštění) opravných položek k majetkovým účastem	36	2 585	190
Zisk z prodeje majetkových účastí	37	(328)	(3 641)
Znehodnocení cenných papírů z portfolia realizovatelných cenných papírů	36	–	2 245
(Rozpuštění)/tvorba ostatních rezerv		4	(102)
Změna reálné hodnoty derivátů		(648)	4 751
Změna reálné hodnoty zajištěných finančních nástrojů		84	–
Výnos z promlčených vkladních knížek		(2)	(1)
Zisk z prodeje hmotného majetku	36	(163)	(174)
Časově rozlišené úroky, amortizace diskontu a prémie		2 259	306
Provozní zisk před změnou provozních aktiv a pasiv		29 000	26 319
Peněžní tok z provozních činností			
(Zvýšení)/snížení provozních aktiv			
Povinné minimální rezervy u ČNB		(2 415)	568
Pohledávky za bankami		(33 325)	(21 815)
Pohledávky za klienty		(12 535)	(37 797)
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		16 847	4 595
Realizovatelné cenné papíry		4 401	(596)
Ostatní aktiva		37	2 406
Zvýšení/(snížení) provozních pasiv			
Závazky k bankám		1 308	1 753
Závazky ke klientům		(3 821)	47 167
Závazky v reálné hodnotě		433	87
Ostatní pasiva		1 419	(1 201)
Čistý peněžní tok z provozních činností před zdaněním		1 349	21 486
Placená daň z příjmů		(2 227)	(2 560)
Čistý peněžní tok z provozních činností		(878)	18 926
Peněžní tok z investičních činností			
Nárůst cenných papírů držených do splatnosti		(16 654)	(12 618)
Pokles cenných papírů držených do splatnosti		10 354	21 914
Příjmy týkající se majetkových účastí		405	5 489
Výdaje týkající se majetkových účastí		(436)	(2 788)
Nákup hmotného a nehmotného majetku		(2 292)	(2 562)
Příjmy z prodeje hmotného a nehmotného majetku		190	453
Čistý peněžní tok z investičních činností		(8 432)	9 888

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Peněžní tok z finančních činností			
Dividendy placené		(15 504)	(4 560)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině		–	10
Emitované dluhopisy – prodej		11 685	2 728
Emitované dluhopisy – zpětný odkup		(1 300)	(11 210)
Přijetí podřízeného dluhu		8 207	(408)
Čistý peněžní tok z finančních činností		3 088	(13 440)
Čisté zvýšení/(snížení) hotovosti a jiných vysoce likvidních prostředků		(6 222)	15 374
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku roku		30 509	15 135
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci roku	40	24 288	30 509

Peněžní tok z úroků a přijatých dividend

mil. Kč	Příloha	2009	2008
Dividendy přijaté		777	1 782
Úroky přijaté		36 103	36 834
Úroky placené		(6 849)	(11 049)

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Příloha k individuální účetní závěrce

1. Úvod

Česká spořitelna, a.s. („banka“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991. Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Majoritním akcionářem České spořitelny je společnost EGB Ceps Holding GmbH, která je 100% dceřinou společností EGB Ceps Beteiligungen GmbH, přičemž EGB Ceps Beteiligungen GmbH je 100% dceřinou společností Erste Group Bank AG („Erste Group Bank“). Změna vlastnické struktury byla součástí technické optimalizace akcionářské struktury Erste Group Bank, která proběhla v roce 2009 a byla řádně schválena Českou národní bankou („ČNB“).

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- přijímání vkladů od veřejnosti,
- poskytování úvěrů,
- investování do cenných papírů na vlastní účet,
- platební styk a zúčtování,
- vydávání platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků,
- poskytování záruk,
- otvírání akreditivů,
- obstarávání inkasa,
- obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry,
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství,
- účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb,
- úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot,
- pronájem bezpečnostních schránek,
- poskytování porad ve věcech podnikání,
- vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona,
- finanční makléřství,
- výkon funkce depozitáře,
- směnářská činnost (nákup devizových prostředků),
- poskytování bankovních informací,
- vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů.

Banka musí dodržovat regulační požadavky ČNB. Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, kategorizace pohledávek a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty banky, likvidity, úrokového rizika a měnové pozice banky.

2. Východiska pro přípravu účetní závěrky

Tato statutární účetní závěrka byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví („IFRS“) a interpretacemi schválenými Radou pro mezinárodní účetní standardy¹, ve znění přijatém Evropskou unií. Všechny údaje jsou v milionech Kč (mil. Kč), není-li uvedeno jinak.

Tato účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a finančních pasiv oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, všech derivátů a emitovaných cenných papírů zajištěných proti úrokovému riziku a majetku určeného k prodeji, které jsou vykázány ve své reálné hodnotě. Majetek určený k prodeji je vykázán v reálné hodnotě snížené o náklady související s prodejem v případě, že je nižší než jeho účetní hodnota (tj. pořizovací cena snížená o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty).

Prezentace účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví vyžaduje, aby vedení banky provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období (viz bod 4 přílohy). Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Údaje předchozího období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku.

Účetní závěrka včetně přílohy je nekonsolidovaná a nezahrnuje vliv účetních závěrek účastí banky s rozhodujícím a podstatným vlivem. Pravidla účtování majetkových účastí jsou popsána v bodě 3b přílohy.

Banka sestavuje rovněž konsolidovanou účetní závěrku dle IFRS a interpretací schválených IASB ve znění přijatém Evropskou unií, ve které jsou zobrazeny výsledky finanční skupiny banky.

3. Důležitá pravidla účetnictví

Účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími důležitými pravidly účetnictví:

(a) Úvěry, půjčky, podrozvahová úvěrová angažovanost a tvorba rezerv a opravných položek

Úvěry a půjčky jsou při prvotním zaúčtování oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů. Následně jsou úvěry a půjčky

¹ IASB – International Accounting Standards Board

vykazovány v zůstatkové hodnotě za pomoci efektivní úrokové míry a snížené o opravnou položku. Zůstatková hodnota zahrnuje veškeré prémie, diskonty, poplatky a transakční náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Úvěry a půjčky jsou zaúčtovány, když dojde k převodu prostředků dlužníkovi.

Banka klasifikuje úvěrové pohledávky podle několika kritérií.

Z hlediska tržních segmentů se úvěry a pohledávky dělí na retailové pohledávky a korporátní pohledávky. Retailové pohledávky zahrnují pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi a osobami samostatně výdělečně činnými a dále pohledávky za fyzickými osobami – podnikateli, za malými firmami s ročním obrátem do 30 mil. Kč a malými obcemi, tzv. MSE. Korporátní pohledávky zahrnují pohledávky za malými a středními firmami s ročním obrátem 30 až 1 000 mil. Kč, tzv. SME a dále pohledávky za velkými firmami (s ročním obrátem nad 1 000 mil. Kč) a veřejným sektorem.

Z hlediska řízení rizik se pohledávky dělí na pohledávky bez selhání dlužníka (performing loans) a pohledávky se selháním dlužníka (defaulted loans), u nichž došlo k selhání podle pravidel BASEL II.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, kolektivně znehodnocené a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Opravné položky k úvěrům a pohledávkám jsou zaznamenány v případě, existuje-li objektivní důvod domnívat se, že je ohrožena návratnost pohledávky. Rezervy a opravné položky jsou vytvářeny k rozvahovým a podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši realizovaných ztrát odhadovaných vedením banky. Tyto částky jsou vytvářeny ke konkrétním klasifikovaným pohledávkám (individuálně znehodnocené pohledávky) a potenciálním ztrátám, které mohou být obsaženy v portfoliu a které jsou stanoveny na základě vývoje portfolia (kolektivně znehodnocené pohledávky). Výše opravných položek je stanovena na základě porovnání zůstatkové hodnoty úvěru a současné hodnoty budoucích očekávaných peněžních toků určené pomocí původní efektivní úrokové míry. U individuálně nevýznamných pohledávek, kde je znehodnocení identifikováno na základě individuálního posouzení, je výše opravných položek stanovena statisticky na úrovni produktového portfolia. U individuálně významných pohledávek se provádí individuální posouzení, pokud se jedná o pohledávky individuálně znehodnocené. Procento opravných položek u individuálně významných položek, které jsou kolektivně znehodnocené, je stanoveno na portfoliové bázi. Částka ztráty ze znehodnocení je zahrnuta v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

U rizikových pohledávek z úvěrů dochází v návaznosti na obchodní rozhodnutí banky k jejich restrukturalizaci. Za restrukturalizovanou je považována jakákoliv pohledávka banky vůči klientovi, u níž došlo ke změně podmínek, ke kterým banka přistoupila v důsledku finančních potíží dlužníka. Za takovou změnu se považuje např. změna splátkového kalendáře (odklad splátek, snížení splátek, prodloužení splatnos-

ti), snížení úrokové sazby, prominutí úroků z prodlení nebo poskytnutí nového úvěru určeného účelově na úhradu ohrožené pohledávky.

Restrukturalizace je možná pouze na základě uzavření nové smlouvy. Restrukturalizované pohledávce je nejprve přiřazen interní rating R. Zlepšení ratingu je možné nejdříve po šesti měsících od data restrukturalizace. Restrukturalizované úvěry jsou nadále posuzovány z pohledu individuálního nebo kolektivního znehodnocení. Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 41.1 přílohy.

V případě, že byly zváženy či vyčerpány možnosti restrukturalizace úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato pohledávka odepsána do nákladů proti odpovídajícímu použití opravné položky na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty. Pominou-li důvody pro tvorbu rezerv / opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odepsaných pohledávek je zaznamenána na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

(b) Dluhopisy a majetkové cenné papíry

Cenné papíry držené bankou jsou rozděleny do portfolií podle záměru, s nímž je banka pořídila, a podle investiční strategie banky. V souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ („IAS 39“) banka člení cenné papíry do portfolií „Cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů“, „Realizovatelných cenných papírů“ a „Cenných papírů držených do splatnosti“. Základní rozdíl mezi portfolii je v přístupu k oceňování a jejich vykázání ve finančních výkazech.

Cenné papíry jsou při prvotním zaúčtování oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů, kromě „Cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů“, které jsou zaúčtovány v ocenění reálnou hodnotou bez transakčních nákladů.

Cenné papíry a závazky z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou jsou zachyceny v rozvaze k datu sjednání obchodu. Cenné papíry a závazky z cenných papírů oceňované v zůstatkové hodnotě jsou zachyceny v rozvaze v okamžiku vypřádání obchodu.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů

Portfolio zahrnuje dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování včetně závazků z krátkých prodejů, tj. cenné papíry držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, a dále dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou při prvotním zaúčtování označeny jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. Změny reálné hodnoty a úroky z cenných papírů určených k obchodování jsou ve výkazu zisku a ztráty promítnuty jako „Čistý zisk z obchodních operací“. Změny reálné hodnoty u cenných papírů neurčených k obchodování jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní náklady netto“ a úrokové výnosy jsou součástí položky „Úrokové a podobné výnosy“.

Fair value option

Kromě cenných papírů jsou do portfolia nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů zařazována při vzniku nebo pořízení i jiná finanční aktiva a pasiva, pokud taková klasifikace omezuje nesoulad při vykazování finančních nákladů nebo výnosů nebo pokud se jedná o skupinu finančních aktiv a pasiv, která jsou standardně řízena a hodnocena podle změn v reálné hodnotě a takový způsob řízení a vykazování je v souladu s investiční strategií, resp. strategií řízení aktiv a pasiv, nebo tato finanční aktiva a pasiva obsahují vnošený derivát, kromě derivátů, které výrazně nemodifikují jejich peněžní toky nebo jsou neoddělitelné.

U dluhopisů a majetkových cenných papírů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“) a jiných burzách je reálná hodnota odvozena od ceny obchodování na burze. U cenných papírů, které jsou veřejně obchodovány, ale objem či frekvence obchodů je malá, je na individuální bázi posuzováno, zda jsou zjištěné tržní ceny skutečně indikací reálné hodnoty, a ve výjimečných případech jsou na základě vlastních odhadů provedeny případné úpravy nebo jsou použity vlastní oceňovací modely. Reálná hodnota cenných papírů, které nejsou veřejně obchodovány, je stanovena odhadem jako nejlepší odhad projekce peněžních toků se zohledněním ekonomických podmínek, které budou existovat po zbytkovou splatnost cenných papírů, včetně zohlednění kreditního rizika emitenta.

Realizovatelné cenné papíry

Realizovatelné cenné papíry jsou cenné papíry držené bankou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, během níž mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek.

Změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíly“ s výjimkou jejich znehodnocení a vyjma úrokových výnosů a kurzových rozdílů z dluhopisů. V okamžiku realizace jsou odpovídající oceňovací rozdíly vyvedeny do výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní náklady netto“. Úrokové výnosy z kupónů, amortizace diskontu nebo prémie a dividendy jsou účtovány jako „Úrokové a podobné výnosy“. Kurzové rozdíly z dluhopisů jsou vykázány jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Je-li prokázáno, že došlo ke snížení hodnoty cenného papíru, je tato ztráta odúčtována z vlastního kapitálu a zaúčtována jako náklad ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

V případě ztráty ze snížení hodnoty majetkových cenných papírů není takto zaúčtovaný náklad vratný prostřednictvím výsledovky.

Ztráty ze snížení hodnoty dluhových cenných papírů mohou být zrušeny v případě, že po jejich zaúčtování na účet nákladů dojde ke zvýšení reálné hodnoty z objektivních, účetní jednotkou identifikovatelných důvodů.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou finanční aktiva se stanovenou splatností, u nichž má banka úmysl a schopnost držet je do splatnosti.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při pořízení oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů a následně jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě při použití efektivní úrokové míry. Amortizovaná prémie nebo diskont je zahrnován do „Úrokových a podobných výnosů“.

Znehodnocení cenných papírů

Banka posuzuje ve čtvrtletních intervalech, zda nastaly skutečnosti, které vedou ke znehodnocení investice na portfoliu realizovatelných cenných papírů a cenných papírů držených do splatnosti.

Kritéria indikující znehodnocení cenného papíru jsou například: významné negativní změny v tržním, ekonomickém nebo legislativním prostředí nebo hrozba, že k takovým změnám dojde v nejbližší budoucnosti (např. neexistence aktivního trhu), významné finanční potíže emitenta nebo závazné strany či porušení smlouvy, např. nesplácení jistiny, úroků nebo prodlení s platbami.

U majetkových cenných papírů zařazených do portfolia realizovatelných cenných papírů je za existenci znehodnocení považován i dlouhodobý nebo podstatný pokles reálné hodnoty pod pořizovací cenu. Obecně banka považuje za „dlouhodobý“ 18 měsíců a za „podstatný“ 30 %.

Je-li na základě kritérií indikujících znehodnocení prokázáno, že došlo k trvalému snížení hodnoty (znehodnocení) realizovatelného cenného papíru, je tato ztráta odúčtována z vlastního kapitálu a vykázána ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“. Výše této ztráty odpovídá rozdílu mezi oceněním při nabytí cenného papíru (u dluhových cenných papírů sníženým nebo zvýšeným o časové rozlišení prémie nebo diskontu a případný naběhlý úrok) a stávající reálnou hodnotou se zohledněním předchozích vykázaných ztrát ze znehodnocení.

Pokud následně po vykázání znehodnocení ve výkazu zisku a ztráty dojde k prokazatelnému zvýšení reálné hodnoty realizovatelných dluhových cenných papírů, vykazuje se toto zvýšení reálné hodnoty ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“, avšak pouze do výše dříve zaúčtované ztráty ze znehodnocení. Zvýšení reálné hodnoty akciových cenných papírů je zachyceno ve vlastním kapitálu, předchozí zaúčtované ztráty ze znehodnocení jsou nevratné.

Pokud je indikováno znehodnocení dluhopisů zařazených v kategorii cenných papírů držených do splatnosti, pak částka ztráty odpovídá rozdílu mezi zůstatkovou hodnotou a současnou hodnotou budoucích peněžních toků diskontovaných na současnou hodnotu s použitím původní efektivní úrokové míry. Znehodnocení je účetně zachyceno formou tvorby opravné položky ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

Odúčtování finančních aktiv

Banka přistupuje k odúčtování finančního aktiva pouze v případě, kdy vyprší smluvní práva k peněžním tokům z aktiva nebo kdy převede na jiný subjekt toto finanční aktivum a následně i veškerá

rizika a užítky spojené s jeho vlastnictvím. Jestliže banka nepřevéde ani si neponechá v podstatě všechna rizika a užítky spojené s vlastnictvím aktiva a ponechá si kontrolu nad aktivem, zaúčtuje podíl, který si na převáděném aktivu ponechává, a související závazek vyplývající z částek, které bude možná muset zaplatit. Pokud si banka ponechá v podstatě všechna rizika a užítky spojené s vlastnictvím převáděného finančního aktiva, pokračuje v účtování o tomto finančním aktivu a zaúčtuje také zajištěnou výpůjčku.

Majetkové účasti

Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem se účtují v pořizovacích cenách včetně transakčních nákladů snížených o opravné položky vytvořené z titulu přechodného snížení jejich hodnoty nebo snížených o částky odepisované z titulu trvalého snížení jejich hodnoty.

Účastí s rozhodujícím vlivem se rozumí účast v dceřiné společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní více než 50 % základního kapitálu nebo disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody s jiným společníkem nebo může prosadit jmenování, volbu nebo odvolání většiny osob ve statutárních nebo dozorčích orgánech společnosti.

Účastí s podstatným vlivem se rozumí účast v přidružené společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní 20 až 50 % základního kapitálu nebo tento vliv uplatňuje zástupcem ve statutárním orgánu společnosti, účastí při tvorbě politiky společnosti, významnými operacemi mezi společností a bankou, výměnou řídicích pracovníků společnosti bankou nebo přístupem k podstatným technickým informacím společnosti.

Ke dni sestavení účetní závěrky banka posuzuje, zda nedošlo ke snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se zjišťuje jako rozdíl mezi účetní hodnotou a zpětně získatelnou hodnotou investice. Zpětně získatelná hodnota investice je vyšší z částek buď reálné hodnoty snížené o prodejní náklady, nebo hodnoty z užívání zjištěné jako souhrn diskontovaných očekávaných peněžních toků (value in use). Metoda reálné hodnoty snížené o prodejní náklady se používá u investic banky do realitních fondů a fondů venture kapitálu, metoda diskontovaných peněžních toků se používá u ostatních investic do majetkových účastí banky. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se účtuje do položky „Ostatní provozní výnosy náklady netto“. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem je zachyceno prostřednictvím opravných položek.

Přijaté dividendy z majetkových účastí jsou účtovány do výnosů v položce „Úrokové a podobné výnosy“ v účetním období, kdy jsou vypláceny.

(c) Emitované dluhopisy

O vlastních emisích dluhopisů cenných papírů je účtováno ve výkazu finanční pozice v položce „Emitované dluhopisy“ s výjimkou podřízených dluhopisů, o kterých je účtováno v položce „Podřízený dluh“ a emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě, o kterých je účtováno v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při prvotním zachycení jsou emitované dluhopisy a podřízený dluh

oceněny emisní cenou včetně přímých nákladů emise. Od okamžiku vypořádání emise do okamžiku splatnosti se emisní cena postupně zvyšuje o nabíhající úrokové náklady spojené s emitovanými cennými papíry zjištěné pomocí efektivní úrokové míry. Při zpětném odkupu emitovaných dluhopisů je rozdíl mezi smluvní cenou a účetní hodnotou dluhopisů vykázán ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

(d) Kompenzace finančních nástrojů

Finanční aktiva a závazky nejsou kompenzovány s výjimkou případů, kdy kompenzace odráží podstatu transakce (tj. banka má v úmyslu aktivum a závazek vypořádat netto, nebo aktivum a závazek vypořádat současně) a kompenzace je právně vynutitelná.

(e) Dohody o prodeji a zpětném odkupu

Dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou prodány se současným sjednáním zpětného odkupu za předem stanovenou cenu („repo operace“), jsou dále vedeny ve výkazu finanční pozice v příslušném portfoliu v reálné, resp. zůstatkové hodnotě (viz bod 3b přílohy), a částka získaná prodejem je účtována na účet „Závazky k bankám“ nebo „Závazky ke klientům“. Naopak dluhopisy nebo majetkové cenné papíry nakoupené se současným sjednáním zpětného prodeje („reverzní repo operace“) nejsou promítnuty do výkazu finanční pozice a zaplacená úhrada je účtována na účet „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“. Úrok je časově rozlišován po dobu platnosti dohody.

(f) Závazky v reálné hodnotě

Banka klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě závazky držené za účelem obchodování a závazky, u kterých využívá fair value option podle IAS 39.

Zapůjčené cenné papíry nejsou v účetní závěrce vykazovány, pokud nejsou prodány třetím stranám. V případě jejich prodeje třetím stranám je účtován závazek související s navrácením cenných papírů, který je zachycen v reálné hodnotě jako závazek z obchodování a je vykázán ve výkazu finanční pozice v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při zpětném nákupu cenných papírů je rozdíl mezi účetním oceněním závazku a sjednanou kupní cenou účtován jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Banka dále klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě některé emitované dluhopisy a depozita s vnořenými deriváty, neboť toto zobrazení výrazně snižuje nekonzistentnost v ocenění těchto závazků.

(g) Nehmotný majetek

Nehmotným majetkem se rozumí majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který nemá hmotnou podstatu a jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Banka si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý nehmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč. Nehmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o opravy a opravné položky ke snížení hodnoty a je odepisován rovnoměrně do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy nehmotného majetku“ po dobu předpokládané ekonomické život-

nosti majetku, avšak nejdéle 4 roky. Jako nehmotný majetek je účtováno pořízení softwaru, ocenitelná práva a ostatní nehmotný majetek. Položky s pořizovací cenou nižší než 60 000 Kč jsou účtovány do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byly pořízeny. Náklady spojené s udržováním nehmotného majetku (softwaru) jsou účtovány přímo do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“, zatímco náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku po ukončení převýší částku 40 000 Kč, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

(h) Hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který má hmotnou podstatu a jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Banka si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč. Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje i vybraný drobný hmotný majetek se vstupní cenou nižší než 13 000 Kč. Hmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávků a opravné položky na znehodnocení a je odepisován ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy hmotného majetku“ od okamžiku, kdy je připraven k použití, rovnoměrně po předpokládanou dobu životnosti. Doba odepisování pro jednotlivé kategorie majetku je následující:

Pozemky a stavby

Pozemky	neodepisují se
Budovy a stavby	20–50 let

Přístroje a zařízení

Energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
Přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
Inventář	4–6 let
Vybrané drobné přístroje a zařízení	2 roky
Umělecká díla	neodepisují se

Technické zhodnocení pronajatého majetku se odepisuje po dobu trvání nájmu a podle zařazení do příslušné kategorie majetku.

Nedokončené investice určené k výrobním, nájemním, administrativním nebo zatím nespecifikovaným účelům se evidují v pořizovacích nákladech snížených o ztráty ze snížení hodnoty. Pořizovací náklady zahrnují též poplatky za odborné služby a v případě způsobilého aktiva i výpůjční náklady, které se aktivují v souladu s účetním pravidlem banky. Odepisování takového aktiva stejně jako odepisování ostatního majetku se zahájí okamžikem, kdy je aktivum připraveno pro zamýšlené použití.

Zisky a ztráty z vyřazení hmotných aktiv jsou zjištěny na základě jejich účetní hodnoty a jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy náklady netto“ v roce vyřazení.

Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč, technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč je účtován do

nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen.

Opravy a udržování hmotného majetku jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ v roce, v němž jsou provedeny. Náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převýší za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu hmotného majetku.

(i) Dlouhodobý majetek určený k prodeji

Jako majetek určený k prodeji je klasifikován dlouhodobý majetek vyřazený z aktivního používání k datu, kdy jsou splněna kritéria pro prodej, tzn. prodej je schválen oprávněnou osobou, jsou učiněny kroky k nalezení kupce, začne se připravovat návrh kupní smlouvy a další dokumentace. Ke stejnému datu je majetek určený k prodeji oceněn v nižší z hodnot účetní hodnoty a reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Zároveň je zastaveno jeho další odpisování. Reálná hodnota snížená o náklady na prodej je zjištěna na základě znaleckého posudku (viz bod 4f přílohy).

V případě, že reálná hodnota snížená o náklady na prodej je nižší než hodnota účetní, tak tento rozdíl je vykázán formou mimořádného odpisu ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy náklady netto“. Následná přecenění majetku z důvodu změny reálné hodnoty snížené o náklady na prodej jsou vykázána ve stejné položce výkazu zisku a ztráty.

(j) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Pokud je účetní hodnota aktiva vykazovaná ve zůstatkové hodnotě vyšší než jeho zpětně získatelná hodnota, je snížena na úroveň zpětně získatelné hodnoty. Zpětně získatelnou hodnotou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek, po odpočtu nákladů na prodej a hodnota očekávaných budoucích výnosů plynoucích z užívání majetku a z jeho pozbytí na konci doby jeho použitelnosti.

Největší složky aktiv jsou pravidelně testovány na znehodnocení. Tvorba opravných položek na znehodnocení je zachycena ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“.

Kritické účetní odhady a rozhodování při aplikaci účetních pravidel jsou dále popsány v kapitole 4 přílohy.

(k) Rezervy

O rezervách se účtuje v případě, že má banka současný (smluvní nebo mimosmluvní) závazek, který je důsledkem minulé události, přičemž je pravděpodobné, že banka bude muset tento závazek vypořádat, a výši takového závazku je možné spolehlivě odhadnout.

Částka vykázaná jako rezerva je nejlepším odhadem výdajů, které budou nezbytné k vypořádání současného závazku vykazaného k rozvahovému dni po zohlednění rizik a nejistot spojených s daným závazkem. Pokud se rezerva určuje pomocí odhadu peněžních toků

potřebných k vypořádání současného závazku, účetní hodnota rezervy se rovná současné hodnotě těchto peněžních toků.

Pokud se očekává, že některé nebo veškeré výdaje nezbytné k vypořádání rezervy budou uhrazeny jinou stranou, vykáže se pohledávka na straně aktiv, pokud je prakticky jisté, že banka úhradu obdrží a výši takové pohledávky je možné spolehlivě určit.

(I) Záruky a ostatní podrozvahové úvěrové pohledávky

Za běžných obchodních podmínek banka vstupuje do úvěrových pohledávek, které jsou vykázány v podrozvaze a zahrnují záruky, úvěrové přísliby, nečerpané úvěry a akreditivy. Tyto podrozvahové úvěrové pohledávky jsou nejdříve vykázány v jejich reálné hodnotě, která odpovídá poplatku za ně účtovanému, a jsou vykázány jako součást „Rezerv“. Následně jsou tyto položky vykázány ve vyšší hodnotě z časově rozlišeného poplatku a nejlepšího odhadu ztrát spojených s plněním z těchto podrozvahových položek.

V případě realizace záruky je odpovídající plnění výše záruky zachyceno v položce „Pohledávky za klienty“. Pro odhad ztrát ze záruk jsou použita stejná pravidla jako pro nečerpané úvěrové linky. Banka používá k odhadu ztráty historické hodnoty rizikových parametrů úvěrových konverzních faktorů („CCF“), pravděpodobnosti selhání dlužníka („PD“) a ztráty ze selhání dlužníka („LGD“). Bližší popis je uveden v bodě 41.1 přílohy.

Rezervy se tvoří na odhadované ztráty z těchto pohledávek na stejném základě jako na rozvahové úvěrové pohledávky popsány v bodě 3a přílohy. K podrozvahovým položkám je pro tyto účely přístupováno jako k rozvahovým položkám. Jakmile je záruka nebo nečerpaná úvěrová linka čerpána, je rezerva rozpuštěna a je vytvořena opravná položka k rozvahové pohledávce, která se testuje na znehodnocení.

Jakékoliv zvýšení závazku vztahujících se k zárukám je zachyceno ve výkazu zisku a ztráty v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“. Přijaté poplatky jsou zachyceny ve výkazu zisku a ztráty v položce „Výnosy z poplatků a provizí“ rovnoměrně po dobu trvání záruky.

(m) Vlastní kapitál

Zákonný rezervní fond je vytvořen v souladu se současnou legislativou ve výši 20 % základního kapitálu. Použití zákonného rezervního fondu je omezeno legislativou a stanovami banky. Fond není určen k rozdělení akcionářům.

V případě, že banka odkoupí vlastní akcie nebo získá práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Při prodeji vlastních akcií je rozdíl mezi jejich prodejní a pořizovací cenou vykázán jako emisní ážio.

Dividendy snižují nerozdělený zisk v účetním období, kdy je řádnou valnou hromadou schválena jejich výplata.

(n) Naběhlé úroky

Naběhlý nepřipsaný úrok vztahující se k zůstatkům úvěrů, dlouhých cenných papírů, vkladovým produktům, emitovaným dluhopisům a podřízenému dluhu je časově rozlišen a zahrnut v položce „Ostatní aktiva“, resp. „Ostatní pasiva“.

(o) Přepočet cizí měny

Položky, které jsou součástí účetní závěrky Banky, jsou prvotně oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém Banka působí („funkční měna“). Funkční měnou je koruna česká.

Transakce vyčíslené v cizí měně jsou primárně zachyceny ve funkční měně za použití oficiálního devizového kurzu vyhlášeného ČNB, který je platný v den transakce. Aktiva a pasiva peněžní povahy vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána do funkční měny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným k datu výkazu finanční pozice. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, vyjma kurzových rozdílů z majetkových cenných papírů v portfoliu realizovatelných cenných papírů, které jsou součástí změny reálné hodnoty a rozdílů z derivátů uzavřených za účelem zajištění měnového rizika z očekávaných cizoměnových peněžních toků z majetku nebo závazků, jejichž kurzové rozdíly nejsou účtovány ve výkazu zisku a ztráty.

(p) Platby vázané na akcie

S cílem zlepšit vztah zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců, a získat nové klíčové řídící pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Group Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance (dále jen „ESOP“)² a programu opcí na akcie Erste Group Bank pro manažery (dále jen „MSOP“)³ v rámci banky. Částky diskontu za oba programy jsou zahrnuty v položce „Všeobecné správní náklady – Ostatní náklady na zaměstnance“. Bližší popis je uveden v bodě 35c přílohy.

(q) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány s použitím metody efektivní úrokové míry. O nezaplaceném penále, smluvních pokutách a úrocích z nesplacených úvěrů, kterými se rozumí úvěry, jejichž splátky úroků a/nebo jistiny jsou po splatnosti, nebo u kterých vedení banky předpokládá, že úroky nebo jistina nebudou pravděpodobně splaceny, se účtuje až po jejich uhrazení.

Banka účtuje i o úrokových výnosech z pohledávek se selháním dlužníka. Tyto úrokové výnosy představují úrokový výnos za použití efektivní úrokové míry z hodnoty aktiv snížené o opravnou položku.

(r) Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se vykazují, jakmile vznikne právo akcionářů na přijetí platby.

² ESOP – Employee Stock Ownership Programme

³ MSOP – Management Stock Option Programme

(s) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány s výjimkou poplatků, které jsou považovány za nedílnou součást efektivní úrokové míry.

Součástí efektivní úrokové míry jsou poplatky přímo spojené s poskytnutím úvěru, např. poplatky za poskytnutí úvěru, za zpracování úvěrové žádosti apod. Tyto poplatky jsou sníženy o přímé externí transakční náklady banky spojené s poskytnutím úvěru.

(t) Zákaznické věrnostní programy

Zákaznické věrnostní programy zahrnují Bonus program. V roce 2009 došlo ke změně v přístupu ve vypořádání věrnostního programu v účetnictví společnosti. Banka přestala tvořit rezervu na odhadované náklady související s budoucím čerpáním bodů na odměny a upravila zachycení na straně výnosů. Poplatky za platební karty jsou v plné výši účtovány do výnosů, když na ně vznikne nárok. Provize od obchodníků za transakce uskutečněné platebními kartami je časově rozlišována do výnosů v návaznosti na dobu splatnosti bodů. Rezerva vytvořená v minulých letech byla reklasifikována do výnosů příštích období, které jsou rozpouštěny ve vazbě na reálnou výši nákladů souvisejících s Bonus programem. K ročnímu rozvahovému dni jsou výnosy příštích období upravovány na aktuální stav nevyčerpaných bodů.

(u) Zdanění

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisku a ztráty zahrnuje splatnou daň za účetní období upravenou o hodnotu odložené daně. Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let.

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Výjimku tvoří případy, kdy přechodný rozdíl vzniká z počátečního uznání aktiva nebo pasiva v transakci, jež není podnikovou kombinací nebo v době transakce neovlivní ani účetní zisk, ani zdanitelný zisk (daňovou ztrátu).

Hlavní přechodné rozdíly vznikají z titulu některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv.

V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je pohledávka zaúčtována pouze do výše předpokládané realizace.

Odložená daň je propočtena s použitím očekávané daňové sazby v období, kdy dojde k realizaci daňové pohledávky nebo vyrovnání daňového závazku. Dopad změn v daňových sazbách na odloženou daň je účtován přímo do výkazu zisku a ztráty s výjimkou případů, kdy se změny vztahují k účetním položkám účtovaným přímo do vlastního kapitálu.

(v) Deriváty

Deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, měnové forwardy, FRA⁴ a měnové a úrokové opce (nakoupené i prodané), futures a ostatní deriváty finančních nástrojů. Banka uzavírá různé typy derivátů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění obchodních pozic.

Deriváty uzavřené pro účely obchodování či zajištění jsou vykazovány v jejich reálné hodnotě v položkách „Deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Deriváty se zápornou reálnou hodnotou“. Realizované a nerealizované zisky a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, kromě nerealizovaných zisků a ztrát ze zajištění peněžních toků, které jsou vykázány ve vlastním kapitálu. Reálná hodnota derivátů vychází z kótovaných tržních cen nebo oceňovacích modelů, které zohledňují současnou tržní a smluvní hodnotu podkladového nástroje stejně jako časovou hodnotu a výnosovou křivku nebo faktory volatility, vztahující se k daným pozicím.

Některé deriváty vložené do jiných finančních nástrojů jsou vykazovány jako samostatné deriváty, pokud jejich rizika a charakteristiky nejsou těsně spojené s ekonomickými rysy hostitelského kontraktu a hostitelský kontrakt není oceněn reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do výkazu zisku a ztráty.

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik banky, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány a toto vyrovnání je v rozmezí 80–125 %.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceněn na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku. Metoda zajištění reálné hodnoty je použita pro zajištění úrokového a měnového rizika. Zajišťovacími instrumenty jsou dluhopisy, závazky z emise dluhopisů a poskytnuté úvěry. Zajišťujícími nástroji jsou úrokové a měnové deriváty.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány ve výkazu finanční pozice ve vlastním kapitálu a do nákladů, resp. výnosů, jsou zúčtovávány ve stejných obdobích, kdy zajišťované peněžní toky ovlivní výkaz zisku a ztráty. Metoda zajištění peněžních toků je uplatňována pro zajištění peněžních toků z prodeje cizoměnových akcií a podílových listů v kategorii realizovatelných cenných papírů. Zajišťujícími nástroji jsou měnové deriváty.

⁴ Forward Rate Agreement – dohoda o úrokové sazbě

Pokud některé derivátové transakce nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví podle specifických pravidel IAS 39, jsou vykázány jako deriváty k obchodování se zisky a ztrátami z přecenění na reálnou hodnotu, vykazovanými v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

(w) Operace s cennými papíry pro klienty

Cenné papíry přijaté bankou do úschovy, správy, uložení nebo k obhospodařování jsou účtovány v podrozvahové evidenci v tržních, resp. nominálních, hodnotách, pokud není tržní hodnota k dispozici. V položce „Ostatní pasiva“ jsou vykazovány závazky vůči klientům z titulu přijatých prostředků určených ke koupi cenných papírů, popř. k vrácení záloh klientovi.

(x) Vykazování podle segmentů

Údaje o segmentech jsou vykazovány ve dvojím členění. První členění představuje segmenty činností banky – drobné bankovnictví, komerční bankovnictví, investiční bankovnictví a ostatní činnosti. Druhé členění představuje geografické rozdělení podle trhů, na kterých banka působí – Česká republika, státy Evropské unie, ostatní evropské státy a ostatní regiony.

Hospodářský výsledek segmentu zahrnuje výnosy a náklady, které lze danému segmentu přímo přiřadit, a dále příslušnou část výnosů a nákladů, kterou lze danému segmentu přiřadit a které pocházejí z transakcí vně banky nebo s ostatními segmenty. Ceny, za které jsou uzavírány obchody mezi segmenty, jsou v souladu s vnitřními předpisy stanovovány na úrovni nákladů zvýšených o příslušnou marži. Položky, které nebylo možno přímo přiřadit, představují hlavně administrativní náklady.

Aktiva a pasiva segmentu zahrnují taková provozní aktiva a pasiva, která lze segmentu přímo přiřadit nebo je přiřadit na základě přijatelných předpokladů. Segmentová aktiva jsou vykazována po odpočtu příslušných úprav, o které jsou přímo kompenzovány příslušné částky ve výkazu finanční pozice banky. Segmentová aktiva a pasiva nezahrnují položky vztahující se ke zdanění.

(y) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Za peněžní ekvivalenty jsou považovány pokladní hotovosty a vklady u ČNB, pokladniční poukázky se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nastro a loro účty s bankami. Povinné minimální rezervy nejsou pro účely stanovení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zahrnuty jako peněžní ekvivalent z důvodu omezení jejich použitelnosti.

(z) Operativní leasing

Leasingové platby v rámci operativního leasingu, kde banka vystupuje jako nájemce, se vykazují jako náklad rovnoměrně po dobu trvání leasingového vztahu, pokud neexistuje jiná systematická základna, která by lépe odrážela rozložení ekonomických užitků nájemce z předmětu leasingu. Podmíněné nájemné na základě smluv o operativním leasingu se stává nákladem v obdobích, ve kterých bylo vynaloženo.

(aa) Změny účetních metod vyvolané zavedením nových IFRS a změnami v IAS s platností od 1. ledna 2009

Banka přijala následující:

- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ a „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ týkající se oceňování investic do dceřiných, společně ovládaných a přidružených podniků (platné od 1. ledna 2009)
- Dodatek k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující podmínky uplatnění opce a zrušení nástrojů (platný od 1. ledna 2009)
- Revidovaný „IFRS 3: Podnikové kombinace“ („IFRS 3“) (platný od 1. července 2009)
- Dodatek k „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ zahrnující požadavky na dodatečné vykazání údajů k ocenění v reálné hodnotě (platný od 1. ledna 2009)
- „IFRS 8: Provozní segmenty“ (platný od 1. ledna 2009)
- Revidovaný „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ zahrnující požadavek zveřejnění výkazu o úplném výsledku (platný od 1. ledna 2009)
- Dodatky k „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ („IAS 27“) týkající se účtování nekontrolních podílů a ztráty kontroly nad dceřinou společností (platné od 1. července 2009)
- Dodatky k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ a „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ týkající se finančních nástrojů, u kterých má emitent povinnost odkupu, a závazků z likvidace účetní jednotky (platné od 1. ledna 2009)
- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se možných zajišťovaných položek (platné od 1. července 2009)
- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví z května 2008 zahrnující menší úpravy standardů IFRS 7, IAS 1, 2, 7, 8, 10, 16, 19, 20, 23, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 40, 41 (platné od 1. ledna 2009) a IFRS 1, 5 (platné od 1. července 2009)
- Dodatky k „IFRIC 9: Přehodnocení vložených derivátů“ a „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se vložených derivátů (platné od 30. června 2009)
- „IFRIC 12: Ujednání o poskytování licencovaných služeb“ (platné od 1. ledna 2008)
- „IFRIC 13: Zákaznické věrnostní programy“ (platné od 1. července 2008)
- „IFRIC 15: Smlouvy o výstavbě nemovitostí“ (platné od 1. ledna 2009)
- „IFRIC 16: Zajištění čisté investice v zahraniční jednotce“ (platné od 1. října 2008)

K datu schválení této účetní závěrky byly vydány následující standardy, jež byly schváleny k užívání v rámci EU, ale nejsou doposud v platnosti:

- Restrukturovaný „IFRS 1: První přijetí IFRS“ (platný od 1.

července 2009)

- Dodatek k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ (platný od 1. února 2010)
- „IFRIC 17: Rozdělení nepeněžních aktiv vlastníkům“ (platné od 1. července 2009)
- „IFRIC 18: Převody aktiv od zákazníků“ (platné od 1. července 2009)

Přijetí těchto standardů v budoucích účetních obdobích nebude mít dle očekávání významný dopad na hodnotu výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

Následující standardy a interpretace byly vydány Radou IASB, ale nebyly doposud schváleny k užívání v rámci EU:

- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví z dubna 2009 zahrnující menší úpravy standardů IFRS 2, IAS 38, IFRIC 9, 16 (platné od 1. července 2009) a standardů IFRS 5, 8, IAS 1, 7, 17, 36, 39 (platné od 1. ledna 2010)
- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ týkající se dalších výjimek pro účetní jednotky, které sestavují poprvé účetní závěrku podle IFRS (platné od 1. ledna 2010)
- Dodatky k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující úhrady vázané na akcie ve skupině hrazené v hotovosti (platné od 1. ledna 2010)
- „IFRS 9: Finanční nástroje: Klasifikace a oceňování“ (platné od 1. ledna 2010)
- Revidovaný „IAS 24: Zveřejnění spřízněných stran“ (platné od 1. ledna 2011)
- Dodatek k „IAS 32: Klasifikace emise práv“ (platné od 1. února 2010)
- Dodatek k „IFRIC 14: Zálohy na minimální požadavky financování“ (platné od 1. ledna 2011)
- „IFRIC 19: Splácení závazků vlastními akciemi“ (platné od 1. července 2010)

Tyto standardy nebyly k datu sestavení účetní závěrky v platnosti. Ke schválení ze strany EU by mělo dojít do doby, než tyto standardy a interpretace vstoupí v platnost. Banka se domnívá, že zavedení těchto standardů nebude mít významný dopad na hodnotu výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

4. Kritické účetní odhady a rozhodnutí při aplikaci účetních pravidel

Současná finanční krize a následný dopad na finanční trhy a celkové ekonomické prostředí způsobila významné úpravy v ocenění aktiv banky. Management obezřetně sleduje všechny relevantní faktory pro stanovení rozumného ocenění.

(a) Znehodnocení úvěrů a půjček

Banka pravidelně prověřuje své úvěrové portfolio z hlediska možného znehodnocení. Při této analýze banka rozděluje všechny pohledávky do dvou kategorií: pohledávky, u nichž došlo k selhání dlužníka podle

pravidel BASEL II, a pohledávky bez selhání dlužníka. U první kategorie pohledávek má banka za to, že existují objektivní skutečnosti prokazující, že po prvotním zaúčtování aktiva došlo k události, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi. Banka provádí u pohledávek znehodnocených na individuální bázi odhad realizované ztráty na individuální bázi u individuálně významných pohledávek a na portfoliové bázi na základě statistiky historických ukazatelů u individuálně nevýznamných pohledávek. Úvěry a půjčky, které jsou individuálně posuzovány ohledně snížení hodnoty a u kterých je nebo nadále bude účtována ztráta ze snížení hodnoty, nejsou zahrnuté ve společném posuzování snížení hodnoty.

Pohledávky bez selhání dlužníka banka dále dělí na kolektivně znehodnocené (interní rating 7–8), u kterých existují indikace znehodnocení na portfoliové bázi, a neznehodnocené (interní rating 1–6). U všech pohledávek s indikací znehodnocení na portfoliové bázi banka odhaduje snížení očekávaných budoucích peněžních toků plynoucích z portfolia, dříve než mohou být identifikovány u jednotlivých úvěrů. Vedení banky používá odhady založené na historických zkušenostech se ztrátami z úvěrů, které mají podobné rizikové charakteristiky. Metodika a předpoklady používané při odhadování částek i časového průběhu budoucích peněžních toků jsou pravidelně revidovány za účelem snížení rozdílů mezi odhady a skutečností. Podrobnosti o tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodu 41.1 přílohy.

(b) Dluhopisy držené do splatnosti

Na základě modelu vývoje budoucích peněžních toků a struktury bilance banka investuje do cenných papírů s tím, že určitou část nakoupených cenných papírů zařazuje do portfolia drženého do splatnosti. Důležitou podmínkou pro takové rozhodnutí je schopnost banky držet cenný papír do splatnosti za předpokladu dostatečného finančního krytí po celou dobu života realizované investice. Pokud by došlo k prodeji významného objemu dluhopisů z tohoto portfolia před jejich splatností, musela by banka ve smyslu IAS 39 převést v něm zařazené dluhopisy do některého ze zbývajících portfolií. Nákup dluhopisů do portfolia dluhopisů držených do splatnosti je z hlediska politiky řízení aktiv banky primárně považován za nástroj řízení úrokového rizika bankovní knihy, schopnost držet takový dluhopis do splatnosti je podmínkou nutnou pro využitelnost dluhopisu jako nástroje řízení úrokové pozice bankovní knihy.

(c) Znehodnocení cenných papírů

Cenné papíry v držení banky, s výjimkou dluhopisů v portfoliu drženém do splatnosti, jsou pravidelně přeceňovány podle situace na finančním trhu⁵ a tato reálná hodnota je účtována do výkazu zisku a ztráty (portfolio oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů) nebo do vlastního kapitálu (portfolio realizovatelných cenných papírů). Je-li do ostatních úplných zisků a ztrát zaúčtován pokles reálné hodnoty realizovatelného finančního aktiva a existují objektivní důkazy o tom, že hodnota aktiva je snížena, je kumulovaná ztráta zaúčtována do ostatních úplných zisků a ztrát překlasičkována z vlastního kapitálu do výsledku hospodaření jako reklasifikační

⁵ marking to market

úprava, a to i v případě, že nedošlo k odúčtování daného finančního aktiva. K objektivním důkazům snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv patří zjiřitelné údaje, kterých si vlastník aktiva povšimne ve spojitosti s následujícími událostmi vedoucími ke vzniku ztráty – významné finanční obtíže emitenta či dlužníka, dle nichž je pravděpodobné, že dlužník vstoupí do konkurzu nebo u něho dojde k jiné formě finanční reorganizace apod.

Dluhopisy zařazené do portfolia cenných papírů držených do splatnosti jsou pravidelně testovány na znehodnocení. Pokud banka dojde k závěru, že existují objektivní důkazy o snížení hodnoty dluhopisu, dojde k přesunu tohoto cenného papíru do portfolia realizovatelných cenných papírů a snížení hodnoty dluhopisu je zaúčtováno do výkazu zisku a ztráty.

(d) Oceňování nástrojů bez přímé kotace

Ocenění finančních nástrojů bez přímé kotace na aktivním trhu je prováděno metodou mark-to-model. Každý model je kalibrován na aktuální dostupná tržní data. Přestože modely využívají pouze dostupná data, jsou při jejich používání nutné některé předpoklady a odhady (např. pro korelace, volatility apod.). Změny v těchto modelových předpokladech mohou ovlivnit vykazované reálné hodnoty dotčených finančních nástrojů.

Ocenění strukturovaných dluhopisů, jejichž výnos je vázán na podkladová aktiva (asset-backed securities), je prováděno měsíčně na základě vyžádaných kotací od kotujících agentů. Banka ve spolupráci s Erste Group Bank provádí analýzu kotovaných cen s přihlédnutím k výsledkům zjištěným interními oceňovacími modely a dalším skutečností. Na základě této analýzy banka může přistoupit k ocenění svých dluhopisů jinou než kotovanou cenou. V případě více kotací banka použije nejnižší kotaci.

(e) Rezervy

Banka je účastníkem několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít na banku negativní ekonomický dopad. Na základě historických zkušeností i odborných posudků vyhodnocuje banka vývoj těchto kauz, pravděpodobnost a výši potenciálních finančních ztrát, na které vytváří rezervu v odpovídající výši. Skutečné výsledky se však mohou od výše odhadovaných ztrát k datu účetní závěrky lišit.

(f) Reálná hodnota dlouhodobého majetku určeného k prodeji

Ocenění dlouhodobého majetku určeného k prodeji je prováděno nezávislým znalcem.

(g) Snížení hodnoty majetku

Banka pravidelně alespoň jednou ročně provádí testy znehodnocení majetku. Na základě těchto testů banka zjišťuje indikace znehodnocení. V případě, že existuje indikace, že aktivum je znehodnoceno, banka porovnává účetní hodnotu aktiv se zpětně získatelnou částkou definovanou jako vyšší z reálné hodnoty aktiva snížené o náklady na prodej nebo jeho hodnoty z užívání.

U majetkových účastí s rozhodujícím nebo s podstatným vlivem, které patří do rozsahu IAS 27 a IFRS 3, zjišťuje banka hodnotu z užívání, s výjimkou investic do nemovitostních fondů CEE Property Development Portfolio B.V. a Czech and Slovak Property Fund B.V. a investic do investičních fondů rizikového kapitálu Czech TOP Venture Fund B.V. a CS Investment Limited.

Hodnota z užívání je stanovena jako diskontovaná hodnota rozpočítaných peněžních toků z jednotlivých majetkových účastí. Jako diskontní sazbu banka používá sazbu vyjadřující běžné tržní hodnocení rizik, která jsou specifická pro danou majetkovou účast a o které nebyly upraveny odhady budoucích peněžních toků.

U nemovitostních fondů banka zjišťuje reálnou hodnotu jednotlivých majetkových účastí držených prostřednictvím těchto fondů sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota celého fondu pak představuje sumu reálných hodnot všech jednotlivých účastí. Při stanovení reálné hodnoty majetkových účastí držených prostřednictvím nemovitostních fondů banka využívá odhadů nezávislých renomovaných znalců v oblasti realit.

U fondů rizikového kapitálu banka poměřuje historickou hodnotu investice evidovanou v hlavní knize s její aktuální reálnou hodnotou zjištěnou nezávislým znalcem.

U znehodnoceného hmotného majetku v rozsahu „IAS 16: Pozemky, budovy a zařízení“ banka zjišťuje reálnou hodnotu sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota je stanovena na základě odborných znaleckých posudků.

Doby odepisování jednotlivých kategorií dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku jsou popsány v bodě 3g, resp. 3h, přílohy.

U nehmotného majetku banka zjišťuje hodnotu z užívání na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, které mohou být získány z pokračujícího užívání aktiva a jeho konečného prodeje.

U cenných papírů, které patří do rozsahu IAS 39, banka zjišťuje reálnou hodnotu na základě standardních tržních parametrů, případně oceňovacích modelů.

(h) Reálná hodnota zajištění

Banka přijímá v rámci svých úvěrových obchodů movité a nemovité zástavy včetně cenných papírů. Dále banka používá různé formy ručitelských prohlášení k zajištění svých pohledávek. Movité a nemovité zástavy jsou vedeny v účetnictví evidenčně a jsou prvotně oceňovány na základě znaleckého posudku – nominální hodnota zajištění, která je snížena na základě historických zkušeností banky na realizovatelnou (reálnou) hodnotu pomocí diskontního koeficientu zajištění, který se odvíjí od typu zástavy. Jednotlivé koeficienty zajištění jsou popsány ve vnitřním předpisu. Ručení jsou oceňována nominální hodnotou sníženou na základě koeficientu zajištění, který se odvíjí od bonity ručitele. Následně banka v pravidelných intervalech posuzuje, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Toto posouzení je většinou

součástí pravidelného, minimálně ročního monitoringu úvěrových pohledávek. V případě velkého množství zástav stejného druhu používá portfoliové modely k posouzení, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Banka bere realizovatelnou hodnotu zajištění do úvahy v případě výpočtu opravných položek k úvěrovým pohledávkám. Podrobnosti ke stanovení realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění jsou uvedeny v bodu 41.1 přílohy.

5. Pokladní hotovost, vklady u ČNB

mil. Kč	2009	2008
Peněžní prostředky (viz bod 40 přílohy)	19 821	18 668
Nostro účet u ČNB (viz bod 40 přílohy)	1 079	603
Povinné minimální rezervy u ČNB	6 350	3 935
Celkem	27 250	23 206

Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření ČNB a jejichž čerpání je omezené. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou ČNB. Banka může z povinných minimálních rezerv čerpat částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných minimálních rezerv za dané udržovací období vypočtenou podle opatření ČNB. Zůstatky nostro účtu představují prostředky, které souvisejí s vypořádáním transakcí centrální bankou a které nebyly vázané na konci roku.

6. Pohledávky za bankami

mil. Kč	2009	2008
Nostro účty (viz bod 40 přílohy)	528	1 970
Úvěry bankám	69 219	25 544
Vklady u bank	39 939	50 939
Ostatní	910	260
Celkem	110 596	78 713

K 31. prosinci 2009 banka poskytla některým bankám v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 63 670 mil. Kč (2008: 13 670 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 62 999 mil. Kč (2008: 14 219 mil. Kč).

7. Pohledávky za klienty

(a) Analýza pohledávek za klienty podle typu úvěrů

mil. Kč	2009	2008
Úvěry právnickým osobám	132 096	138 092
Hypoteční úvěry (fyzické i právnické osoby)	176 251	173 883
Úvěry fyzickým osobám	96 917	88 062
Úvěry veřejnému sektoru	17 197	12 435
Reálná hodnota zajištěných pohledávek	7	9
Celkem	422 468	412 481

K 31. prosinci 2009 banka poskytla některým klientům v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 345 mil. Kč (2008: 774 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 506 mil. Kč (2008: 835 mil. Kč).

(b) Analýza pohledávek za klienty podle postupů při posuzování úvěrového rizika

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	13 154	11 618	24 772
Kolektivně znehodnocené	22 218	11 649	33 867
Neznehodnocené	160 567	203 262	363 829
Celkem	195 939	226 529	422 468

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	6 943	7 079	14 022
Kolektivně znehodnocené	13 987	8 522	22 509
Neznehodnocené	174 849	201 101	375 950
Celkem	195 779	216 702	412 481

Individuálně významné pohledávky jsou pohledávky za korporátními a retailovými klienty, u nichž úvěrová expozice banky překračuje 5 mil. Kč. Individuálně znehodnocené jsou ty pohledávky, u kterých existuje objektivní skutečnost, že peněžní toky jsou ohroženy (loss event). Banka definuje loss event v souladu s BASEL II. Tato klasifikace odpovídá internímu ratingu R (selhání dlužníka). Kolektivně znehodnocené pohledávky jsou ty, u kterých existuje na portfoliové bázi indikace znehodnocení, což odpovídá internímu ratingu 7 až 8. Neznehodnocené pohledávky jsou ty s interním ratingem 1 až 6.

Ke snížení úvěrového rizika využívá banka různé typy zajištění. Jejich seznam je stanoven vnitřním předpisem, který rovněž definuje pravidla pro stanovení hodnoty jednotlivých typů zajištění. Stanovuje se nominální hodnota zajištění na základě tržního ocenění a z tohoto nominálního ocenění se dále zjišťuje realizovatelná hodnota pomocí diskontního faktoru stanoveného pro každý typ zajištění. Zajištění oceněné realizovatelnou hodnotou je bráno v úvahu při tvorbě opravných položek (viz bod 4a přílohy). Pravidla pro oceňování zajištění rovněž stanovují, kdy a jak často se provádí aktualizace ocenění jednotlivých zajišťovacích prostředků.

8. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám

(a) Tvorba a čerpání opravných položek k úvěrům a pohledávkám

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	8 182	6 105
Tvorba opravných položek (viz bod 31 přílohy)	8 188	5 469
Rozpuštění opravných položek (viz bod 31 přílohy)	(405)	(2 102)
Čistá tvorba/(rozpuštění) opravných položek	7 783	3 367
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek (viz bod 29 přílohy)	(620)	(418)
Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek (viz bod 41.1d přílohy)	(1 905)	(877)
Kurzové rozdíly z opravných položek v cizí měně	(17)	5
K 31. prosinci	13 423	8 182
Změna stavu opravných položek k úvěrům a pohledávkám	5 241	2 077

Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek ve výši 1 905 mil. Kč (2008: 877 mil. Kč) nemá dopad na hospodářský výsledek banky.

(b) Opravné položky k úvěrům a pohledávkám podle kategorií

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	5 006	5 183	10 189
Kolektivně znehodnocené	1 588	1 026	2 614
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	201	419	620
Celkem	6 795	6 628	13 423

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	2 250	3 835	6 085
Kolektivně znehodnocené	1 049	630	1 679
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	195	223	418
Celkem	3 494	4 688	8 182

Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek představují úrokové výnosy vykázané na bázi efektivní úrokové míry ze snížené hodnoty pohledávek.

9. Cenné papíry k obchodování

mil. Kč	2009	2008
Obchodované dluhové cenné papíry	29 329	36 339
Obchodované akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	7	173
Celkem	29 336	36 512

V portfoliu cenných papírů k obchodování jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 1 916 mil. Kč (2008: 4 065 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	741	707
Celkem	741	707
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	28 548	35 502
Emitované v ostatních měnách	40	130
Celkem	28 588	35 632
Dluhopisy celkem	29 329	36 339

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	7	25
Emitované v ostatních měnách	–	148
Celkem	7	173

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	28 308	35 377
Zahraničními státními institucemi	40	130
Finančními institucemi v České republice	21	40
Ostatními subjekty v České republice	824	407
Ostatními zahraničními subjekty	136	385
Celkem	29 329	36 339

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem určené k obchodování byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	1	13
Zahraničními finančními institucemi	4	94
Ostatními subjekty v České republice	2	10
Ostatními zahraničními subjekty	–	56
Celkem	7	173

10. Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů

mil. Kč	2009	2008
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	6 024	13 434
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	–	3 288
Neobchodované	1 044	1 759
Celkem	7 068	18 481

V portfoliu cenných papírů označených při prvotním zaúčtování jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 0 mil. Kč (2008: 1 442 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

V tomto portfoliu jsou zahrnuty sekuritizované cenné papíry v hodnotě 1 761 mil. Kč (2008: 1 721 mil. Kč). S ohledem na skutečné ekonomické podmínky na finančních trzích došlo ke zvýšení hodnoty těchto cenných papírů a banka zaznamenala zisk z přecenění CDO/CLO ve výši 369 mil. Kč (2008: ztráta 1 291 mil. Kč), který je vykázán ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní náklady netto“ (viz bod 36 přílohy). V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Reálná hodnota těchto účastí není odvozena od tržní ceny, neboť tyto cenné papíry nejsou obchodovány na aktivním trhu. Reálná hodnota byla stanovena na základě odhadu projekce peněžních toků.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v ostatních měnách	1 761	1 757
Celkem	1 761	1 757
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	397	399
Emitované v ostatních měnách	3 866	11 278
Celkem	4 263	11 677
Dluhopisy celkem	6 024	13 434

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	820	1 759
Emitované v ostatních měnách	224	3 288
Celkem	1 044	5 047

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	101	287
Zahraničními státními institucemi	–	802
Finančními institucemi v České republice	–	838
Zahraničními finančními institucemi	5 748	11 067
Ostatními subjekty v České republice	–	203
Ostatními zahraničními subjekty	175	237
Celkem	6 024	13 434

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	820	4 763
Zahraničními finančními institucemi	224	284
Celkem	1 044	5 047

11. Deriváty s kladnou reálnou hodnotou

mil. Kč	2009	2008
Deriváty		
Zajišťovací		
– Měnové	628	–
– Úrokové	605	748
Nezajišťovací		
– Měnové	5 123	10 974
– Úrokové	11 899	15 043
Ostatní	274	451
Celkem	18 529	27 216

12. Realizovatelné cenné papíry

mil. Kč	2009	2008
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	4 074	8 262
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Neobchodované	72	62
Celkem	4 146	8 324

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem v celkové částce 68 mil. Kč (2008: 62 mil. Kč).

V roce 2008 byly do portfolia přeraženy z cenných papírů držených do splatnosti dluhopisy v celkové účetní hodnotě 2 382 mil. Kč, neboť z důvodu likvidace/konkurzu emitentů banka změnila záměr držet dluhopisy do splatnosti a měla v úmyslu dluhopisy prodat; současně banka zaúčtovala v položce „Ostatní provozní náklady netto“ (viz bod 36 přílohy) ztrátu ze znehodnocení dluhopisů v objemu 2 230 mil. Kč. V roce 2009 byly téměř všechny tyto dluhopisy prodány se ziskem 141 mil. Kč.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	2 092	2 242
Emitované v ostatních měnách	1 824	3 188
Celkem	3 916	5 430
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	158	2 831
Emitované v ostatních měnách	–	1
Celkem	158	2 832
Dluhopisy celkem	4 074	8 262

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	58	58
Emitované v ostatních měnách	14	4
Celkem	72	62

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	–	2 636
Finančními institucemi v České republice	2 248	2 348
Zahraničními finančními institucemi	1 826	3 013
Ostatními zahraničními subjekty	–	265
Celkem	4 074	8 262

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	58	58
Zahraničními finančními institucemi	5	–
Ostatními zahraničními subjekty	9	4
Celkem	72	62

13. Cenné papíry držené do splatnosti

mil. Kč	2009	2008
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	98 683	97 117
Celkem	98 683	97 117

V portfoliu cenných papírů držených do splatnosti jsou zahrnuty cenné papíry v objemu 19 231 mil. Kč (2008: 28 268 mil. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	7 454	10 556
Emitované v ostatních měnách	2 672	2 907
Celkem	10 126	13 463
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	88 266	83 358
Emitované v ostatních měnách	291	296
Celkem	88 557	83 654
Dluhopisy celkem	98 683	97 117

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2009	2008
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	67 003	57 019
Finančními institucemi v České republice	8 341	9 738
Zahraničními finančními institucemi	21 120	26 454
Ostatními subjekty v České republice	1 300	1 766
Ostatními zahraničními subjekty	919	2 140
Celkem	98 683	97 117

14. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem

Obchodní firma	Sídlo	Předmět podnikání
Účasti s podstatným vlivem		
CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a. s.	Praha 4, Na Vítězné pláni 1719/4	Poskytování informací z bankovního registru klientských informací
Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.	Praha 4, Antala Staška 32/1292	Poskytování služeb v oblasti IT infrastruktury a IT provozu
ÖCI-Unternehmensbeteiligungs G.m.b.H.	Vídeň, Graben 21, Rakousko	Poskytování manažerských služeb
Procurement Services CZ, s. r. o.	Praha 4, Želetavská 1449/9	Poskytování služeb v oblasti nákupu a zásobování
První certifikační autorita, a. s.	Praha 9, Podvinný mlýn 2178/6	Certifikační služby v oblasti elektronického podpisu
s IT Solutions CZ, s. r. o.	Praha 4, Antala Staška 32/1292	Poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software
s IT Solutions SK, spol. s r. o.	Bratislava, Prievozská 14, Slovensko	Poskytování software
Účasti s rozhodujícím vlivem		
brokerjet České spořitelny, a. s.	Praha 6, Evropská 2690/17	Poskytování investičních služeb
CEE Property Development Portfolio B. V.	Naritaweg 165, 1043BW Amsterdam, Nizozemí	Investování do nemovitostí
CS Investment Limited	Ogier House, St. Julian's Avenue, St Peter Port, Guernsey	Investování a držba podílů
CS Property Investment Limited	Themistokli Dervi 48, Nicosia, Kypr	Investování do cenných papírů, poskytování úvěrů
Czech and Slovak Property Fund B. V.	Fred Roeskerstraat 123, 1076EE, Amsterdam, Nizozemí	Investování do nemovitostí
Czech TOP Venture Fund B. V.	Postweg 11 6561 Groesbeek, Nizozemí	Účast na řízení a financování jiných firem
Erste Corporate Finance, a. s.	Praha 6, Evropská 2690/17	Poradenství
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha 4, Budějovická 1518/13B	Factoring
GRANTIKA České spořitelny, a. s.	Brno, Jakubské nám. 127/5	Podnikatelské poradenství
Informatika České spořitelny, a. s.	Praha 4, Antala Staška 32/1292	Zajištění služeb technického servisu informačních technologií
PARTNER České spořitelny, a. s.	Praha 4, Poláčkova 1976/2	Řízení sítě externích prodejců
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha 4, Poláčkova 1976/2	Penzijní připojištění
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 180/1632	Realitní činnost
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha 4, Antala Staška 2027/79	Investování do nemovitostí
s Autoleasing, a. s.	Praha 8, Střelničná 8/1680	Leasing
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 180/1632	Stavební spoření

K 31. prosinci 2009 Obchodní firma	Základní kapitál v mil. CZK/ tis. EUR	Měna	Přímý podíl na základ. kapitálu v %	Podíl na hlasovacích právech v %	Účetní hodnota v mil. CZK
Účasti s podstatným vlivem					
CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a. s.	1	CZK	20,00 %	20,00 %	0,2
Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.	0,2	CZK	40,00 %	40,00 %	0,08
ÖCI-Unternehmensbeteiligungs G.m.b.H.	18	EUR	40,00 %	40,00 %	0,19
Procurement Services CZ, s. r. o.	0,2	CZK	40,00 %	40,00 %	0,08
První certifikační autorita, a. s.	20	CZK	23,25 %	23,25 %	8
s IT Solutions CZ, s. r. o.	0,2	CZK	40,00 %	40,00 %	0,09
s IT Solutions SK, spol. s r. o.	7	EUR	23,50 %	23,50 %	69
Účasti s podstatným vlivem celkem					78
Účasti s rozhodujícím vlivem					
brokerjet České spořitelny, a. s.	160	CZK	51,00 %	51,00 %	82
CEE Property Development Portfolio B. V.	20	EUR	20,00 %	20,00 %	284
CS Investment Limited	8	EUR	99,99 %	100,00 %	252
CS Property Investment Limited	114	EUR	100,00 %	100,00 %	3 045
Czech and Slovak Property Fund B. V.	30	EUR	10,00 %	10,00 %	0
Czech TOP Venture Fund B. V.	19	EUR	84,25 %	84,25 %	152
Erste Corporate Finance, a. s.	6	CZK	75,00 %	75,00 %	11
GRANTIKA České spořitelny, a. s.	7	CZK	100,00 %	100,00 %	30
Factoring České spořitelny, a. s.	84	CZK	100,00 %	100,00 %	57
Informatika České spořitelny, a. s.	10	CZK	100,00 %	100,00 %	10
PARTNER České spořitelny, a. s.	2	CZK	100,00 %	100,00 %	2
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	350	CZK	100,00 %	100,00 %	1 841
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	30	CZK	100,00 %	100,00 %	20
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	90	CZK	100,00 %	100,00 %	0
s Autoleasing, a. s.	372	CZK	100,00 %	100,00 %	682
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	750	CZK	95,00 %	95,00 %	1 198
Účasti s rozhodujícím vlivem celkem					7 666
Zajištěný kurzový rozdíl k majetkovým účastem denominovaným v EUR					37
Účasti celkem					7 781

Banka zahrnuje účasti v nemovitostních fondech CEE Property Development Portfolio B. V. a Czech and Slovak Property Fund B. V. do účastí s rozhodujícím vlivem. Přestože v těchto nemovitostních fondech vlastní 20 %, resp. 10 %, podíl na základním kapitálu a nemá většinový podíl na hlasovacích právech ani nemá zastoupení v představenstvu, vložila do fondů významné další prostředky pro investiční účely a náleží jí tak většina výnosů i rizik plynoucích z investice. Druhý akcionář fondu CEE Property Development Portfolio B. V. nese ve spojitosti se svým podílem téměř minimální rizika a výnosy. Rovněž ve fondu Czech and Slovak Property Fund B. V. zůstává banka po uskutečnění akcionářských změnách majoritním investorem s efektivním podílem 67 % vložených prostředků.

V průběhu roku 2009 došlo k následujícím změnám v portfoliu účastí:

- ke dni 1. 1. 2009 byla ukončena majetková účast ve společnosti Consulting České spořitelny, a. s., banka uzavřela smlouvu o prodeji akciového podílu v prosinci 2008;
- v březnu 2009 byl změněn obchodní název společnosti Raven EU Advisory, a. s. na GRANTIKA České spořitelny, a. s.;
- v dubnu 2009 banka navýšila svůj podíl ve společnosti Erste Corporate Finance, a. s. odkupem od jednoho z akcionářů z 50,17 % na 75,00 %;
- v květnu 2009 byla založena společnost PARTNER České spořitelny, a. s. jako nová majetková účast banky s akciovým podílem 100 %;
- v říjnu 2009 vznikla nová majetková účast nabytím podílu 40 % ve společnosti Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.;
- v říjnu 2009 vznikla nová majetková účast nabytím podílu 40 % ve společnosti ÖCI-Unternehmensbeteiligungs G.m.b.H.;
- v říjnu 2009 vznikla nová majetková účast nabytím podílu 40 % ve společnosti Procurement Services CZ, s. r. o.;
- v říjnu 2009 se poskytnutím příspěvku mimo základní kapitál zvýšila účetní cena společnosti s Autoleasing, a. s. na 682 mil. Kč;
- v prosinci 2009 banka prodala svoji majetkovou účast ve společnosti Investiční společnost České spořitelny, a. s., zisk z prodeje činil 328 mil. Kč;
- v prosinci 2009 banka zvýšila o 82 mil. Kč opravnou položku k majetkové účasti ve společnosti REICO investiční společnost České spořitelny, a. s. na novou hodnotu 130 mil. Kč;
- v prosinci 2009 banka vytvořila opravnou položku k majetkové účasti ve společnosti CEE Property Development Portfolio B. V. ve výši 1 797 mil. Kč;
- formou emise akcií s áziem byla navýšena účast ve společnosti CS Property Investment Limited v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit;
- formou platby ázia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech TOP Venture Fund B. V. v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit, v prosinci 2009 banka vytvořila opravnou položku ve výši 49 mil. Kč;
- formou platby ázia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech and Slovak Property Fund B. V. v souvislosti s rozvojem jejich podnikatelských aktivit, v prosinci 2009 banka vytvořila opravnou položku ve výši 658 mil. Kč;
- za účelem řízení měnového rizika spojeného s expozicí banky v zahraničních dceřiných a přidružených společnostech CS Investment Limited, CS Property Investment Limited, Czech TOP Venture Fund B. V., CEE Property Development Portfolio B. V. a Czech and Slovak Property Fund B. V. denominovaných v EUR banka definovala tyto účasti jako zajišťovanou položku v rámci zajištění reálné hodnoty těchto účastí. Zajišťovacími nástroji jsou úrokové cizoměnové swapy. Banka přeceňuje tyto majetkové účasti na reálnou hodnotu v rozsahu zajištěného měnového rizika.

Společnosti CEE Property Development Portfolio B. V., CS Property Investment Limited, Czech and Slovak Property Fund B. V., Czech TOP Venture Fund B. V., s Autoleasing, a. s. a GRANTIKA České spořitelny, a. s. mají podíly v dalších společnostech, se kterými tvoří vlastní podskupiny (více informací je obsaženo v konsolidované účetní závěrce).

Následující tabulka zobrazuje tvorbu a čerpání opravných položek k majetkovým účastem:

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	212	50
Tvorba opravných položek	2 585	244
Rozpuštění opravných položek	–	(54)
Čistá tvorba/(rozpuštění) opravných položek (viz bod 36 přílohy)	2 585	190
Použití opravných položek	–	(28)
Kurzové rozdíly z opravných položek v cizí měně	(310)	–
K 31. prosinci	2 487	212

K 31. prosinci 2008 Obchodní firma	Základní kapitál v mil. CZK / tis. EUR	Měna	Podíl na základním kapitálu v %	Podíl na hlasovacích právech v %	Účetní hodnota v mil. CZK
Účasti s podstatným vlivem					
CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a. s.	1	CZK	20,00 %	20,00 %	0,2
První certifikační autorita, a. s.	20	CZK	23,25 %	23,25 %	8
s IT Solutions CZ, s. r. o.	0,2	CZK	40,00 %	40,00 %	0,09
s IT Solutions SK, spol. s r. o.	7	EUR	23,50 %	23,50 %	69
Účasti s podstatným vlivem celkem					77
Účasti s rozhodujícím vlivem					
brokerjet České spořitelny, a. s.	160	CZK	51,00 %	51,00 %	82
CEE Property Development Portfolio B. V.	20	EUR	20,00 %	20,00 %	2 081
Consulting České spořitelny, a. s.	1	CZK	100,00 %	100,00 %	–
CS Investment Limited	8	EUR	99,99 %	100,00 %	253
CS Property Investment Limited	112	EUR	100,00 %	100,00 %	2 987
Czech and Slovak Property Fund B. V.	30	EUR	10,00 %	10,00 %	617
Czech TOP Venture Fund B. V.	19	EUR	84,25 %	84,25 %	184
Erste Corporate Finance, a. s.	6	CZK	50,17 %	50,17 %	3
Factoring České spořitelny, a. s.	84	CZK	100,00 %	100,00 %	57
Informatika České spořitelny, a. s.	10	CZK	100,00 %	100,00 %	10
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	70	CZK	100,00 %	100,00 %	77
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	350	CZK	100,00 %	100,00 %	1 841
RAVEN EU Advisory, a. s.	7	CZK	100,00 %	100,00 %	30
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	30	CZK	100,00 %	100,00 %	20
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	90	CZK	100,00 %	100,00 %	82
s Autoleasing, a. s.	372	CZK	100,00 %	100,00 %	372
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	750	CZK	95,00 %	95,00 %	1 198
Účasti s rozhodujícím vlivem celkem					9 894
Kurzový rozdíl k majetkovým účastem denominovaným v EUR					121
Účasti celkem					10 092

15. Nehmotný majetek

mil. Kč	Software	Ostatní	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2008	4 490	7 176	11 666
Přírůstky	–	667	667
Úbytky	(1)	–	(1)
Převody	1 011	(1 011)	–
K 31. prosinci 2008	5 500	6 832	12 332
K 1. lednu 2009	5 500	6 832	12 332
Přírůstky	–	332	332
Úbytky	(114)	(17)	(131)
Převody	277	(277)	–
K 31. prosinci 2009	5 663	6 870	12 533
Oprávky vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2008	(2 264)	(5 088)	(7 352)
Odpisy (viz bod 35 přílohy)	(886)	(500)	(1 386)
Úbytky	–	–	–
K 31. prosinci 2008	(3 150)	(5 588)	(8 738)
K 1. lednu 2009	(3 150)	(5 588)	(8 738)
Odpisy (viz bod 35 přílohy)	(853)	(393)	(1 246)
Úbytky	335	208	543
Znehodnocení	(1)	–	(1)
K 31. prosinci 2009	(3 669)	(5 773)	(9 442)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2008	2 350	1 244	3 594
k 31. prosinci 2009	1 994	1 097	3 091

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2009 zahrnují 703 mil. Kč (2008: 997 mil. Kč) nedokončených investic.

K 31. prosinci 2009 činí pořizovací cena plně odepsaného nehmotného majetku 5 185 mil. Kč (2008: 4 742 mil. Kč).

16. Hmotný majetek

mil. Kč	Pozemky a stavby	Přístroje a zařízení	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2008	16 070	10 831	26 901
Přírůstky	1 385	505	1 890
Úbytky	(858)	(588)	(1 446)
K 31. prosinci 2008	16 597	10 748	27 345
K 1. lednu 2009	16 597	10 748	27 345
Přírůstky	831	717	1 548
Úbytky	(100)	(1 755)	(1 855)
K 31. prosinci 2009	17 328	9 710	27 038
Oprávký vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2008	(5 459)	(8 536)	(13 995)
Odpisy (viz bod 35 přílohy)	(477)	(833)	(1 310)
Úbytky	218	953	1 171
K 31. prosinci 2008	(5 718)	(8 416)	(14 134)
K 1. lednu 2009	(5 718)	(8 416)	(14 134)
Odpisy (viz bod 35 přílohy)	(566)	(788)	(1 354)
Úbytky	95	1 734	1 829
Znehodnocení	(44)	(10)	(54)
K 31. prosinci 2009	(6 233)	(7 480)	(13 713)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2008	10 879	2 332	13 211
k 31. prosinci 2009	11 095	2 230	13 325

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2009 zahrnují 1 064 mil. Kč (2008: 1 390 mil. Kč) nedokončených investic.

K 31. prosinci 2009 činí pořizovací cena plně odepsaného hmotného majetku 6 221 mil. Kč (2008: 6 425 mil. Kč).

17. Ostatní aktiva

mil. Kč	2009	2008
Příjmy příštích období	2 486	3 857
v tom:		
– úroky a poplatky z pohledávek za bankami a za klienty	77	848
– kupóny dluhopisů	2 401	3 003
– ostatní	8	6
Odložená daňová pohledávka (viz bod 25 přílohy)	348	435
Pohledávka ze splatné daně z příjmů	–	412
Ostatní daňové pohledávky	157	115
Majetek k prodeji	–	9
Náklady příštích období	1 047	1 106
Pohledávky z obchodování s cennými papíry	304	645
Různé pohledávky	1 801	1 455
Celkem	6 143	8 034

18. Závazky k bankám

mil. Kč	2009	2008
Loro účty	1 922	1 524
Termínované vklady	16 906	17 521
Přijaté úvěry	24 330	22 407
Celkem	43 158	41 452

K 31. prosinci 2009 banka přijala od ostatních bank v rámci repo operací úvěry v objemu 13 895 mil. Kč (2008: 17 167 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 13 734 mil. Kč (2008: 17 145 mil. Kč).

19. Závazky ke klientům

mil. Kč	2009	2008
Splatné na požádání	388 131	368 330
Ostatní vklady	129 617	153 241
Celkem	517 748	521 571

K 31. prosinci 2009 banka přijala od klientů v rámci repo operací úvěry v objemu 693 mil. Kč (2008: 6 796 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 667 mil. Kč (2008: 6 826 mil. Kč).

Struktura závazků ke klientům

mil. Kč	2009	2008
Úsporné vklady	90 846	85 422
Ostatní závazky ke klientům		
– Veřejný sektor	46 254	61 692
– Korporátní klientela	102 841	95 177
– Obyvatelstvo	277 807	279 280
Celkem	517 748	521 571

20. Závazky v reálné hodnotě

mil. Kč	2009	2008
Vklady klientů	4 109	3 443
Závazky z emitovaných cenných papírů	1 947	1 741
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 072	2 424
Závazky z krátkých prodejů – akcie	1	88
Celkem	8 129	7 696

Banka emitovala následující dluhopisy, které jsou vykazovány v položce „Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě“:

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2009 mil. Kč	2008 mil. Kč
Dluhopisy	CZ0003701237	únor 2007	duben 2011	x)	289	282
Dluhopisy	CZ0003701278	březen 2007	březen 2010	xx)	740	740
Dluhopisy	CZ0003701351	září 2007	září 2011	x)	285	279
Dluhopisy	CZ0003701518	duben 2008	květen 2011	x)	291	282
Dluhopisy	CZ0003701690	červenec 2008	leden 2012	x)	237	158
Dluhopisy	CZ0003701955	květen 2009	červen 2012	xxx)	54	–
Dluhopisy	CZ0003701963	květen 2009	červen 2012	xxx)	51	–
Celkem					1 947	1 741

x) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos dluhopisů naroste jednorázově ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

xx) Výnos je závislý na vývoji spotového kurzu EUR/PLN.

xxx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a jinou hodnotou dluhopisu splatnou ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

Emise ISIN CZ0003701237, CZ0003701351, CZ0003701518, CZ0003701690, CZ0003701955 a CZ0003701963 byly vydány jako strukturované dluhopisy, jejichž výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem dluhopisu a tzv. jinou hodnotou v souladu s emisními podmínkami. Částka jiné hodnoty se bude odvíjet od souboru indexů a koše akcií a bude splatná ke dni konečné splatnosti dluhopisů. Obdobně byla emise ISIN CZ0003701278 vydána jako strukturovaný dluhopis, jehož výnos je odvozený od vývoje spotového kurzu EUR/PLN. Emise ISIN CZ0003701278 je obchodována na regulovaném trhu BCPP, ostatní emise obchodovány nejsou.

Změna reálné hodnoty dluhopisů:

mil. Kč	2009	2008
Změna reálné hodnoty dluhopisů z titulu změn kreditního profilu emitenta		
Vklady klientů	24	175
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	39	41
Celkem	63	216
Rozdíl mezi účetní hodnotou a smluvně požadovanou hodnotou splatnou k datu splatnosti		
Vklady klientů	78	21
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	(8)	63
Celkem	70	84

Závazky z krátkých prodejů jsou krátkodobé závazky k obchodování splatné do 1 až 3 měsíců. Z tohoto důvodu není relevantní uvádět změnu reálné hodnoty mezi obdobími, protože se jedná o různé závazky k rozvahovým datům.

Změna reálné hodnoty z titulu změn kreditního profilu emitenta (banky) je stanovena jako rozdíl mezi reálnou hodnotou závazků k předchozímu a k současnému rozvahovému datu po odečtení vlivu změny reálné hodnoty z titulu pohybu bezrizikové úrokové sazby.

21. Deriváty se zápornou reálnou hodnotou

mil. Kč	2009	2008
Deriváty		
– Měnové	3 440	9 295
– Úrokové zajišťovací	66	470
– Úrokové nezajišťovací	12 246	14 689
– Ostatní	374	1 006
Celkem	16 126	25 460

22. Emitované dluhopisy

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Nominální úroková míra	2009 mil. Kč	2008 mil. Kč
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000342	duben 2004	duben 2009	3,50 %	–	299
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000409	srpen 2004	srpen 2009	3,60 %	–	699
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000524	květen 2005	květen 2010	4,50 %	3 010	3 039
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000573	červen 2005	červen 2010	4,05 %	3 009	3 048
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000623	říjen 2005	říjen 2015	4,75 %	7 778	5 170
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000755	únor 2006	únor 2016	4,80 %	6 772	4 697
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000896	říjen 2006	říjen 2011	pohyblivá	1 129	1 146
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000904	říjen 2006	říjen 2014	3,65 %	1 026	1 022
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000920	říjen 2006	říjen 2011	3,00 %	796	770
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000995	květen 2007	květen 2012	5,90 %	1 044	1 063
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001068	červen 2007	říjen 2015	4,50 %	759	760
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001084	červenec 2007	červenec 2014	pohyblivá	1 596	1 618
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001126	srpen 2007	srpen 2012	3,70 %	1 504	843
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001134	srpen 2007	srpen 2017	pohyblivá	2 998	2 998
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001191	říjen 2007	říjen 2022	pohyblivá	1 998	1 998
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001274	listopad 2007	listopad 2014	pohyblivá	280	600
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001282	listopad 2007	listopad 2017	5,90 %	2 071	2 094
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001290	listopad 2007	listopad 2010	4,00 %	999	999
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001407	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	3 997	3 997
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001415	listopad 2007	listopad 2023	6,15 %	460	464
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001423	prosinec 2007	prosinec 2017	5,85 %	5 314	5 376
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001613	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	–	–
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001639	prosinec 2007	prosinec 2012	3,70 %	2 522	414
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001647	prosinec 2007	prosinec 2017	3,90 %	308	42
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001654	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	1 401	1 493
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002132	říjen 2009	říjen 2012	3,20 %	354	–
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002157	listopad 2009	květen 2011	0,25 %	133	–
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002165	listopad 2009	listopad 2014	3,55 %	61	–
Hypoteční zástavní listy	CZ0002002173	listopad 2009	květen 2013	3,20 %	193	–
Dluhopisy	CZ0003700767	únor 2004	únor 2014	pohyblivá	1 253	1 168
Dluhopisy	CZ0003701047	červenec 2005	červenec 2012	3,55 %	557	584
Dluhopisy	CZ0003701054	září 2005	září 2017	x)	227	219
Dluhopisy	CZ0003701062	říjen 2005	říjen 2013	x)	267	259
Dluhopisy	CZ0003701286	březen 2007	březen 2012	3,49 %	820	970
Dluhopisy	CZ0003701740	září 2008	září 2009	pohyblivá	–	293
Dluhopisy	CZ0003701781	prosinec 2008	prosinec 2010	0,50 %	982	11
Dluhopisy	CZ0003701948	duben 2009	říjen 2010	xx)	489	–
Dluhopisy	CZ0003702011	červenec 2009	leden 2014	xxx)	512	–
Dluhopis	CZ0003702037	říjen 2009	říjen 2016	xxx)	424	–
Dluhopis	CZ0003702078	listopad 2009	listopad 2016	xxx)	473	–
Dluhopis	CZ0003702268	prosinec 2009	prosinec 2012	3,50 %	2 319	–
Depozitní směnky					1 453	2 434
Kumulovaná změna účetní hodnoty z důvodu zajištění reálné hodnoty					869	1 009
Celkem					62 157	51 596

x) Dluhopisy byly vydány s kombinovaným výnosem.

xx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem jmenovitou hodnotou dluhopisů.

xxx) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem a jinou hodnotou dluhopisu splatnou ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

Z celkové účetní hodnoty hypotečních zástavních listů („HZL“) bylo 11 676 mil. Kč (2008: 11 997 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu. Tyto HZL jsou v souladu s postupy účtování přeceňovány na reálnou hodnotu v rozsahu zajištěného úrokového rizika.

Emise dluhopisů ISIN CZ0003700767 a CZ0003701047 jsou přeceňovány na reálnou hodnotu, neboť jsou zajištěny proti úrokovému riziku, s oběma dluhopisy je spojena opce na předčasné splacení. Z celkové účetní hodnoty bylo 88 mil. Kč (2008: 1 752 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu.

Emise ISIN CZ0003701054 a CZ0003701062 byly vydány s opcí na akciový index, která je zachycena odděleně a je přeceňována na reálnou hodnotu.

Emise HZL ISIN CZ0002001126, CZ0002001613, CZ0002001639, CZ0002001647, CZ0002001654, CZ0002002132, CZ0002002157, CZ0002002165, CZ0002002173 a emise dluhopisů ISIN CZ0003701781, CZ0003702011, CZ0003702037, CZ0003702078 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu. Ostatní emise HZL a dluhopisů jsou obchodovány na regulovaném trhu BCPP.

23. Rezervy

(a) Struktura rezerv

mil. Kč	2009	2008
Rezervy na soudní spory spojené s úvěrovými případy	1 471	1 451
Rezervy k úvěrovým rizikům v rámci podrozvahy	270	187
Ostatní rezervy	248	554
Celkem	1 989	2 192

V položce „Ostatní rezervy“ jsou zahrnuty rezervy na soudní spory, nevýhodné smlouvy a ostatní rizika. V roce 2008 byla v této položce zahrnuta také rezerva na Bonus program určená k čerpání odměn klientům za používání platebních karet k bezhotovostním platbám u obchodníků, která byla v roce 2009 reklasifikována do výnosů příštích období (viz bod 3t přílohy).

(b) Tvorba a čerpání rezerv

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	2 192	3 011
Tvorba rezerv	151	129
Použití rezerv	(6)	(760)
Rozpuštění rezerv	(38)	(188)
Reklasifikace	(310)	–
K 31. prosinci	1 989	2 192

Rezerva na vypořádání věrnostního programu vytvořená v minulých letech byla reklasifikována do výnosů příštích období (viz bod 3t přílohy).

(c) Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností

Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností se tvoří na specifická rizika vyplývající z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových případů a na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu	1 638	2 129
Tvorba rezerv (viz bod 31 přílohy)	127	116
Použití rezerv	(6)	(534)
Rozpuštění rezerv (viz bod 31 přílohy)	(18)	(73)
K 31. prosinci	1 741	1 638

24. Ostatní pasiva

mil. Kč	2009	2008
Výdaje příštích období	2 032	1 336
v tom:		
– úroky ze závazků vůči bankám a klientům	1 077	489
– úroky z emitovaných dluhopisů	804	798
– ostatní	151	49
Výnosy příštích období	1 300	1 056
Různí věřitelé	1 426	2 118
Závazky z obchodování s cennými papíry	3 537	803
Závazky z platebního styku	1 747	2 476
Dohadné položky pasivní	4 178	3 839
Ostatní závazky	323	335
Závazek ze splatné daně z příjmů	137	–
Celkem	14 680	11 963

Dohadné položky pasivní představují převážně dohadné položky na odměny zaměstnanců a vedení banky, nevyfakturované dodávky a příspěvek do Fondu pojištění vkladů.

Výnosy příštích období zahrnují především časově rozlišené provize a poplatky vztahující se k pohledávkám za klienty z titulu efektivní úrokové míry.

25. Odložená daň

Odložená daň je vypočítána ze všech dočasných rozdílů prostřednictvím závazkové metody při použití základní sazby daně z příjmů ve výši 19 % (2008: 20 %).

Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek) se skládá z následujících položek:

mil. Kč	2009	2008
Stav na počátku roku	435	249
Změna stavu za období – vlastní kapitál	(52)	151
Změna stavu za období – (náklad)/výnos	(35)	35
Čistý stav na konci roku – pohledávka/(závazek)	348	435

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2009	2008
Odložené daňové pohledávky		
Daňově neodčitelné rezervy a opravné položky	242	244
Změna reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů	84	136
Ostatní dočasné rozdíly	193	187
Celkem	519	567
Odložené daňové závazky		
Zrychlené daňové odpisy	(171)	(132)
Celkem	(171)	(132)
Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek)	348	435

Vliv odložených daňových pohledávek na vlastní kapitál vyplývá ze změn reálných hodnot realizovatelných cenných papírů. Vliv odložených daňových pohledávek a závazků na hospodářský výsledek vyplývá ze změn následujících dočasných rozdílů:

mil. Kč	2009	2008
Rezervy a opravné položky	(2)	(96)
Zrychlené daňové odpisy	(39)	46
Ostatní dočasné rozdíly	6	85
Celkem (viz bod 39 přílohy)	(35)	35
Z toho vliv změny sazby daně	14	–

26. Podřízený dluh

Datum emise	Splatnost emise	Úroková sazba	Nominální objem emise mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2009 mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2008 mil. Kč
1. 16. května 2005	16. května 2015	6M PRIBOR + 0,46 %	3 000	2 724	2 780
2. 2. října 2006	2. října 2016	6M PRIBOR + 0,45 %	3 000	2 214	2 417
3. 12. března 2009	12. března 2019	5 % p. a.	2 000	1 966	–
4. 23. dubna 2009	23. dubna 2019	6M PRIBOR + 1,50 %	6 500	6 500	–
Celkem				13 404	5 197

Emise podřízených dluhopisů 1 a 2 byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na regulovaný trh BCPP. V případě, že banka nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, stanovuje se sazba u těchto emisí jako součet 6M PRIBOR + marže + 1,4 % p. a. Marže je stanovena podle emisních podmínek podřízených dluhopisů 1 a 2 ve výši 0,46 %, resp. 0,45 %. Úrok je splatný pololetně za předcházející období. Jedná se o nezajištěný a nepodmíněný závazek.

Emise 3 a 4 podřízených dluhopisů byly vydány v listinné podobě, dluhopisy jsou zastoupeny sběrným dluhopisem. Dluhopisy nejsou kotovány na žádném regulovaném trhu. Dluhopisy představují nezajištěný a nepodmíněný závazek. Úrokový výnos je splatný v případě emise 3 jednou ročně zpětně, v případě emise 4 dvakrát ročně zpětně. Banka je oprávněna na základě svého rozhodnutí dluhopisy předčasně splatit, a to ke dni 12. března 2014 (emise 3) a 23. dubna 2014 (emise 4) a ve výši 100% jmenovité hodnoty dluhopisů spolu s narostlým a dosud nevyplaceným úrokem (pokud je to relevantní). Nedojde-li k předčasnému splacení dluhopisů banky dle předchozí věty, bude v případě emise 3 pevná úroková sazba dluhopisů navýšena o 1,50 % p. a., v případě emise 4 bude úrokový výnos stanoven jako součet 6M PRIBOR + marže + 1,5 % p. a.

Dne 5. května 2005 (emise 1), 13. září 2006 (emise 2), 6. března 2009 (emise 3) a 21. dubna 2009 (emise 4) ČNB vydala potvrzení, že vydané podřízené dluhopisy vyhovují všem regulatorním podmínkám a je možné je započítávat do dodatkového kapitálu banky při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti (viz bod 41.5 přílohy).

27. Základní kapitál

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	2009 Počet akcií	2009 mil. Kč	2008 Počet akcií	2008 mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Celkem	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze za města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Banka řídí vlastní kapitál s cílem zajistit silnou kapitálovou základnu potřebnou k rozvoji obchodních činností banky s přihlédnutím na maximalizaci návratnosti kapitálu vloženého akcionáři a s důrazem na splnění všech regulatorních požadavků.

Kapitál banky se skládá zejména ze základního kapitálu, rezervních fondů, nerozděleného zisku, oceňovacích rozdílů a dodatkového kapitálu v podobě podřízeného dluhu.

28. Oceňovací rozdíly

Realizovatelné cenné papíry mil. Kč	2009	2008
K 1. lednu		
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(683)	77
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	136	(15)
K 1. lednu celkem	(547)	62
Změny v průběhu roku		
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	241	(760)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	(52)	151
Ostatní úplné zisky a ztráty	189	(609)
K 31. prosinci		
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(442)	(683)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	84	136
K 31. prosinci celkem	(358)	(547)

29. Úrokové a podobné výnosy

mil. Kč	2009	2008
Pohledávky za bankami	2 003	5 101
Pohledávky za klienty	27 448	26 216
z toho: úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek (bod 8)	620	418
Dluhové cenné papíry	5 158	5 446
v tom: cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	469	788
realizovatelné cenné papíry	261	470
cenné papíry držené do splatnosti	4 428	4 188
Výnosy z akcií a jiných cenných papírů s proměnlivým výnosem	777	1 782
v tom: cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	94	668
realizovatelné cenné papíry	1	83
účasti	682	1 031
Ostatní	89	149
Celkem	35 475	38 694

30. Úrokové a podobné náklady

mil. Kč	2009	2008
Závazky k bankám	701	1 533
Závazky ke klientům	4 550	7 180
z toho přeceňované na reálnou hodnotu	129	108
Emitované dluhopisy	1 894	2 299
z toho přeceňované na reálnou hodnotu	14	34
Podřízený dluh	401	248
Celkem	7 546	11 260

31. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika

mil. Kč	2009	2008
Tvorba rezerv za období (viz bod 23 přílohy)	(127)	(116)
Rozpuštění rezerv za období (viz bod 23 přílohy)	18	73
Čisté rozpuštění/(tvorba) rezerv za období	(109)	(43)
Tvorba opravných položek za období (viz bod 8 přílohy)	(8 188)	(5 469)
Rozpuštění opravných položek za období (viz bod 8 přílohy)	405	2 102
Čisté rozpuštění/(tvorba) opravných položek	(7 783)	(3 367)
Odpisy úvěrů nekryté použitými opravnými položkami	(61)	(16)
Výnosy z odepsaných pohledávek	59	138
Celkem	(7 894)	(3 288)

32. Výnosy z poplatků a provizí

mil. Kč	2009	2008
Z úvěrových činností	3 583	2 654
Z platebního styku	7 355	7 044
Z úschovy, správy a obhospodařování aktiv	222	232
Z ostatních operací s cennými papíry	567	890
Ze zprostředkování pojišťovacích činností	380	333
Ze zprostředkování stavebního spoření	381	795
Z devizových operací	37	41
Z ostatních finančních činností	355	406
Celkem	12 880	12 395

33. Náklady na poplatky a provize

mil. Kč	2009	2008
Na úvěrové činnosti	789	604
Na platební styk	807	686
Na operace s cennými papíry	104	155
Na zprostředkování pojišťovacích činností	18	51
Na zprostředkování stavebního spoření	182	210
Na devizové operace	1	1
Na ostatní finanční činnosti	145	93
Celkem	2 046	1 800

34. Čistý zisk z obchodních operací

mil. Kč	2009	2008
Realizované a nerealizované zisky/(ztráty) z cenných papírů k obchodování	1 095	825
Deriváty	(112)	(717)
Operace s cizími měnami	1 908	1 322
Ostatní	434	177
Celkem	3 325	1 607

Česká spořitelna převedla k datu 4. února 2008 své obchodování na finančních trzích na nový obchodní model Erste Group. Tržní riziko generované prodejními aktivitami divize finančních trhů (tj. obchody s drobnou a korporátní klientelou) s výjimkou akciového rizika a obchodů pro účely řízení likvidity banky (money market) bylo převedeno na Erste Group Bank. Zisk z obchodování, tj. tržních pozic Erste Group Bank, je přerozdělován podle odsouhlasených pravidel do příslušných bank skupiny a je vykázán v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Základním principem těchto pravidel je, že Erste Group Bank absorbuje případné ztráty na jednotlivých třídách aktiv výměnou za rizikovou premii odvozenou od ukazatele VaR. Zbytek kladného výsledku je po odečtení nákladů (vypočtených pomocí Cost Income Ratio) přerozdělen jednotlivým účastníkům modelu na základě výsledků generovaných z prodejních aktivit v jednotlivých třídách aktiv.

V čistém zisku z obchodních operací jsou zahrnuty výnosy z tržních pozic Erste Group Bank v následující struktuře:

mil. Kč	2009	2008
Zisk z cizoměnových operací	413	354
Zisk z cenných papírů s pevným výnosem	492	195
Zisk z komoditních derivátů	1	–
Celkem	906	549

35. Všeobecné správní náklady

(a) Struktura všeobecných správních nákladů

mil. Kč	2009	2008
Náklady na zaměstnance		
Platy a mzdy	5 713	5 801
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 750	1 709
Ostatní náklady na zaměstnance	420	409
Celkem náklady na zaměstnance	7 883	7 919
Ostatní správní náklady		
Náklady na zpracování dat	3 193	2 798
Náklady na kancelářské prostory	1 766	1 589
Náklady na obchodní operace	1 212	1 237
Náklady na reklamu a marketing	728	944
Poradenství a právní služby	59	341
Jiné správní náklady	525	711
Celkem ostatní správní náklady	7 483	7 620
Odpisy majetku		
Odpisy nehmotného majetku (viz bod 15 přílohy)	1 246	1 386
Odpisy hmotného majetku (viz bod 16 přílohy)	1 354	1 310
Celkem odpisy	2 600	2 696
Celkem	17 966	18 235

(b) Příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů

mil. Kč	2009	2008
Příjmy	86	100
Celkem	86	100

Všechny příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů spadají do kategorie krátkodobých zaměstnaneckých požitků.

(c) Průměrný počet zaměstnanců, členů představenstva a dozorčí rady

	2009	2008
Představenstvo	7	7
Dozorčí rada	9	10
Zaměstnanci	10 219	10 145

Úpis akcií ESOP 2009 se týkal všech zaměstnanců banky. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 200 kusů akcií Erste Group Bank (2008: 200 kusů). Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v dubnu 2009 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 869 (2008: 767) zaměstnanců, kteří upsali 136 035 ks (2008: 105 872 ks) akcií.

V rámci MSOP 2002 a MSOP 2005⁶ nebyly uděleny žádné tranše opcí v roce 2009. Opce získané v programu MSOP 2005 opravňují své držitele k nákupu akcií Erste Group Bank za cenu 43 EUR, která byla stanovena jako průměrná cena akcie v dubnu 2005 plus 10% přírůžka, zaokrouhleno na půl EUR. Pro opce získané do roku 2004 v rámci MSOP 2002 byla cena akcie stanovena ve výši 16,50 EUR. V roce 2009 nebyly v programu MSOP 2002 uplatněny žádné opce, protože tržní hodnota akcie nedosahovala realizační ceny (2008: uplatněno 1 550 opcí, za které bylo nakoupeno 6 200 ks akcií). Všechny opce přidělené v programu MSOP 2002 a neuplatněné v roce 2009 zanikají a program MSOP 2002 končí. Z programu MSOP 2005 nebyly uplatněny v roce 2009 žádné opce (2008 také ne), protože tržní cena akcie nedosahovala realizační ceny.

V roce 2009 nebyl vyhlášen žádný manažerský opční program, nebyly tedy uděleny žádné opce.

Celková částka diskontu za oba programy představovala 19 mil. Kč (2008: 32 mil. Kč).

36. Ostatní provozní náklady netto

mil. Kč	2009	2008
Rozpuštění ostatních rezerv	20	115
Zisk z prodeje nemovitostí	163	174
Výnosy z ostatních služeb	62	68
Přijaté náhrady mank a škod	63	135
Rozpuštění opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	16	17
Zhodnocení hmotného a nehmotného majetku	7	–
Jiné provozní výnosy	196	139
Ostatní provozní výnosy celkem	527	648
Tvorba ostatních rezerv	(25)	(13)
Příspěvek do fondu pojištění vkladů	(497)	(486)
Ztráta z prodeje nemovitostí	(6)	(18)
Manka a škody, pokuty a penále	(121)	(185)
Tvorba opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	(40)	(70)
Znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	(62)	–
Jiné provozní náklady	(35)	(37)
Ostatní daně	(63)	(48)
Ostatní provozní náklady celkem	(849)	(857)
Zisky/(ztráty) z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, které nejsou určeny k obchodování	339	(2 142)
Zisky/(ztráty) z prodeje realizovatelných cenných papírů	102	538
Znehodnocení realizovatelných cenných papírů	–	(2 245)
(Tvorba)/rozpuštění opravných položek k účastem	(2 585)	(190)
Celkem ostatní provozní náklady netto	(2 466)	(4 248)

V položce „Ztráty z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, které nejsou určeny k obchodování“ je zahrnut zisk z přecenění sekuritizovaných cenných papírů v hodnotě 369 mil. Kč (2008 ztráta: 1 291 mil. Kč) (viz bod 10 přílohy).

V položce „Znehodnocení realizovatelných cenných papírů“ za rok 2008 je zahrnuto znehodnocení dluhopisů emitovaných společností Lehman Brothers a islandskými bankami v objemu 2 245 mil. Kč (viz bod 12 přílohy).

37. Zisk z prodeje majetkových účastí

V položce „Zisk z prodeje majetkových účastí“ je v roce 2009 zahrnut zisk z prodeje společnosti Investiční společnost České spořitelny, a. s. v objemu 328 mil. Kč. V roce 2008 je zahrnut zisk z prodeje části společnosti Pojišťovna České spořitelny, a. s. v objemu 3 639 mil. Kč a z prodeje společnosti Consulting České spořitelny, a. s. v objemu 2 mil. Kč.

⁶ MSOP 2005 – Management Erste Bank Stock Option Plan 2005

38. Ostatní úplné zisky a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Realizovatelná finanční aktiva		
Zisky/(ztráty) v průběhu roku	179	(858)
Reklasifikační úpravy do výkazu zisku a ztráty	62	98
Celkem	241	(760)

39. Daň z příjmů

(a) Výkaz zisku a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Daň z příjmů splatná	(2 810)	(2 559)
(Náklad)/výnos z titulu odložené daně (viz bod 25 přílohy)	(35)	35
Celkem	(2 845)	(2 524)

(b) Ostatní úplné zisky a ztráty

mil. Kč	2009	2008
Zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv	(52)	151
Celkem	(52)	151

Daň ze zisku banky se liší od teoretické výše daně, která by vznikla, pokud by byla použita základní daňová sazba platná v České republice, následujícím způsobem:

mil. Kč	2009	2008
Zisk před zdaněním	14 090	17 506
Daň vypočtená při použití daňové sazby 20 % (2008: 21 %)	2 818	3 676
Výnosy nepodléhající zdanění	(540)	(1 626)
Daňově neodčitatelné náklady	739	462
Použité slevy na dani a zápočty, včetně použití daňové ztráty, daňové vratky a doměrky z minulých let	(186)	12
Ostatní položky	14	–
Daň z příjmů celkem	2 845	2 524
Efektivní sazba daně	20,19 %	14,42 %

Zvýšení efektivní sazby daně v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 vyplývá z výnosů nepodléhajících zdanění v souvislosti s prodejem Pojišťovny České spořitelny, a.s. v roce 2008.

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 25 přílohy.

40. Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky

Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky ke konci účetního období vykázané v přehledu o peněžních tocích tvoří následující položky:

mil. Kč	2009	2008
Peněžní prostředky (viz bod 5 přílohy)	19 821	18 668
Nostro účet u ČNB (viz bod 5 přílohy)	1 079	603
Státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky splatné do 3 měsíců	4 782	10 792
Nostro účty (viz bod 6 přílohy)	528	1 970
Loro účty (viz bod 18 přílohy)	(1 922)	(1 524)
Celkem pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	24 288	30 509

41. Řízení rizik a finanční nástroje

Finančním nástrojem se rozumí jakákoliv dohoda, která opravňuje k získání hotovosti nebo jiných finančních aktiv od protistrany (finanční aktivum) nebo zavazuje k zaplacení hotovosti nebo jiných finančních aktiv protistraně (finanční pasivum).

Banka rozděluje finanční nástroje do obchodního a bankovního (investičního) portfolia v souladu s pravidly BASEL II dle vyhlášky ČNB č. 123/2007 Sb., ve znění vyhlášky 282/2008 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška ČNB č. 123/2007“). Banka používá různé metody řízení rizika pro bankovní a obchodní portfolio.

Obchodováním s finančními nástroji se banka vystavuje finančním rizikům. Nejvýznamnějším finančním rizikem je úvěrové (kreditní) riziko, tj. riziko, že protistrana nesplní své smluvní závazky. Investiční portfolio banky je dále vystaveno úrokovému riziku a riziku likvidity. V případě tržního portfolia se sledují tzv. tržní rizika, tedy riziko měnové, úrokové a akciové, v případě obchodování se složitějšími nástroji pak další rizika. Všechny operace s finančními nástroji provází riziko operační.

V roce 2007 vznikla reorganizací struktury banky divize řízená členem představenstva zodpovědným výhradně za oblast řízení rizik (chief risk officer). Tato divize, která je zcela nezávislá na obchodních útvarech banky, soustřeďuje všechny útvary pověřené řízením rizik, jako jsou úseky právní a compliance, centrální řízení rizik a úseky řízení úvěrového rizika, kontroingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia. Úsek centrálního řízení rizik je dále rozdělen na odbor řízení rizik na finančních trzích, oddělení operačních rizik a oddělení ekonomického kapitálu.

Interní audit banky jednou ročně ověřuje vnitřní řídicí a kontrolní systém.

- Banka rozděluje finanční nástroje do následujících kategorií v souladu s IAS 39:
 - úvěry a pohledávky (které nejsou určeny k obchodování),
 - investice držené do splatnosti,
 - finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů,
 - realizovatelná finanční aktiva,
 - finanční pasiva v zůstatkové hodnotě,
 - finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů.
- Banka rozlišuje následující třídy finančních nástrojů:
 - pokladní hotovost, vklady u ČNB,
 - pohledávky za bankami,
 - pohledávky za klienty – v tom retailové pohledávky a korporátní pohledávky,
 - cenné papíry k obchodování,
 - cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů,
 - deriváty,
 - realizovatelné cenné papíry,
 - cenné papíry držené do splatnosti,
 - ostatní aktiva,
 - závazky k bankám,
 - závazky ke klientům,
 - závazky v reálné hodnotě,
 - emitované dluhopisy,
 - ostatní pasiva,
 - podřízený dluh.

Hodnota finančních nástrojů v jednotlivých třídách je následující: Tabulka představuje porovnání mezi třídami vykázaných finančních aktiv a pasiv podle IFRS 7 a mezi kategoriemi finančních aktiv a pasiv podle IAS 39.

K 31. 12. 2009	Úvěry a pohle- dávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva v zůstatkové hodnotě	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	27 250					
Pohledávky za bankami	110 596					
Pohledávky za klienty	409 045					
Cenné papíry k obchodování			29 336			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů			7 068			
Deriváty			18 529			
v tom: obchodní			17 296			
v tom: zajišťovací			1 233			
Realizovatelné cenné papíry				4 146		
Cenné papíry držené do splatnosti		98 683				
Ostatní aktiva	6 143					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					43 158	
Závazky ke klientům					517 748	
Závazky v reálné hodnotě						8 129
Deriváty						16 126
v tom: obchodní						16 060
v tom: zajišťovací						66
Emitované dluhopisy					62 157	
Ostatní pasiva					14 680	
Podřízený dluh					13 404	

K 31. 12. 2008	Úvěry a pohle- dávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva v zůstatkové hodnotě	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	23 206					
Pohledávky za bankami	78 713					
Pohledávky za klienty	404 299					
Cenné papíry k obchodování			36 512			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů			18 481			
Deriváty			27 216			
v tom: obchodní			26 468			
v tom: zajišťovací			748			
Realizovatelné cenné papíry				8 324		
Cenné papíry držené do splatnosti		97 117				
Ostatní aktiva	8 034					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					41 452	
Závazky ke klientům					521 571	
Závazky v reálné hodnotě						7 696
Deriváty						25 460
v tom: obchodní						24 990
v tom: zajišťovací						470
Emitované dluhopisy					51 596	
Ostatní pasiva					11 963	
Podřízený dluh					5 197	

41.1 Úvěrové riziko

V rámci své obchodní činnosti banka přijímá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši.

Úvěry a pohledávky se dělí na pohledávky bez selhání dlužníka⁷ (performing loans), kdy jistina ani úroky nejsou více než 90 dní po splatnosti, a pohledávky se selháním dlužníka⁸ (non-performing loans). V rámci těchto pohledávek jsou definována dvě velká subportfolia, a to pohledávky individuálně významné, které zahrnují pohledávky za právníky osobami nebo pohledávky, kde je úvěrová expozice banky vyšší než 5 mil. Kč, a pohledávky individuálně nevýznamné. V rámci těchto dvou subportfolií banka dále sleduje 5 klientských portfolií u individuálně významných pohledávek a 15 produktových portfolií u individuálně nevýznamných pohledávek. U těchto portfolií banka sleduje rizikové parametry PD, LGD, CCF. PD je dále sledováno na jednotlivých stupních interního ratingu.

Banka dále dělí svá klientská a produktová portfolia na portfolia podle jednotlivých stupňů interního ratingu, kterých je 13 plus 1 (selhání dlužníka). Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 41.1h přílohy.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se úvěry a pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, u nichž existují objektivní skutečnosti prokazující, že po jejich prvotním zaúčtování došlo k události⁹, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi, na pohledávky kolektivně znehodnocené, u kterých tyto okolnosti nebyly prokázány na individuální bázi, a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Pohledávky se selháním dlužníka odpovídají individuálně znehodnoceným pohledávkám. Pohledávky bez selhání dlužníka s interním ratingem 1–6 jsou neznehodnocené pohledávky, pohledávky s interním ratingem 7–8 jsou kolektivně znehodnocené.

Metodika řízení úvěrových rizik

Při řízení úvěrových rizik používá banka jednotnou metodiku, která stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu, včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání,
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru,
- základní metody stanovení interního hodnocení (ratingu) dlužníka a jeho pravidelné revize,
- základní principy stanovení systému limitů a struktury schvalovacích pravomocí,
- metodiku výpočtu rizikových parametrů,
- pravidla pro řízení zajištění úvěrů,

- strukturu základních produktových kategorií,
- metodiku výpočtu opravných položek,
- metodiku stresového testování,
- metodiku ocenění úvěrového rizika (credit risk pricing).

Členění portfolia pro účely řízení úvěrového rizika

Pro účely řízení úvěrového rizika je úvěrové portfolio banky dále následujícím způsobem.

- Retailové pohledávky jsou pohledávky za fyzickými osobami a malými podniky s ročním obratem do 30 mil. Kč. Portfolio retailových pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany a produktu. V rámci ad hoc analýz pak je portfolio dále členěno na menší části (např. podle obchodního kanálu, míry zajištění, období poskytnutí apod.). Metody řízení úvěrového rizika retailových pohledávek jsou založeny na statistických modelech kalibrovaných pomocí historických dat.
- Pohledávky za korporátními protistranami jsou tvořeny pohledávkami za právníky osobami, které nesplňují definici malého podniku a bankami. Portfolio korporátních pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany (velké podniky, střední podniky, projektové financování, municipality a banky). Metody řízení úvěrového rizika korporátních pohledávek jsou založeny na statistických modelech (zejména v případě portfolia pohledávek za středními podniky), velký důraz je však kladen také na pravidelné individuální analýzy jednotlivých klientů.

S výjimkou ojedinělých hraničních případů odpovídá implementované dělení portfolia třídám aktiv definovaným ve vyhlášce ČNB č. 123/2007, kterou se implementují pravidla BASEL II.

Pro účely tvorby opravných položek, sledování a predikci ztrátovosti banka při řízení úvěrového rizika rozlišuje mezi individuálně významnými a individuálně nevýznamnými pohledávkami. Úvěrové riziko individuálně významných pohledávek je řízeno na individuální bázi s menším využitím portfoliových modelů. Individuálně nevýznamné pohledávky banka sdružuje do homogenních portfolií a řídí riziko na portfoliové bázi. Mezi individuálně významné pohledávky banka zahrnuje úvěry korporátní sféry, malé a střední podniky (SME) a úvěry veřejnému sektoru. Mezi individuálně nevýznamné patří retailové úvěry domácnostem, fyzickým osobám, fyzickým osobám-podnikatelům a malým obcím (MSE).

Individuálně významné pohledávky jsou především pohledávky z korporátního portfolia banky. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 7 subportfolií: velcí korporátní klienti, jejichž expozice je řízena jednotně v rámci Erste Group, projektové financování a korporátní hypotéky řízené jednotně v rámci Erste Group, velcí korporátní klienti spravovaní a řízení na úrovni banky (s obratem nad 1 000 mil. Kč), malé a střední podniky (SME s obratem 30 až 1 000 mil. Kč), projektové financování a korporátní hypotéky, úvěry municipální sféry a úvěry ve správě odboru vymáhání (workout). Korporátní pohledávky odpovídají korporátní třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II, případně třídě speciálního financování.

⁷ non-default

⁸ default

⁹ loss event

Individuálně nevýznamné pohledávky včetně MSE pohledávek jsou především retailové pohledávky banky. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 15 produktových portfolií. Mezi nejvýznamnější patří hypoteční úvěry fyzickým osobám, hotovostní a spotřebitelské úvěry, úvěry z kreditních karet a úvěry kontokorentní. Retailové pohledávky banky odpovídají retailové třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II.

Všechny pohledávky se dále člení na pohledávky bez selhání a se selháním dlužníka. Selhání dlužníka je definováno podle kritérií BASEL II (pohledávka je více než 90 dnů po splatnosti nebo je její úplné splacení vyhodnoceno jako nepravděpodobné).

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Banka vychází při řízení úvěrového rizika nejen z informací ze svého vlastního portfolia, ale i z informací z portfolií dalších členů Finanční skupiny České spořitelny. Banka dále využívá informací z externích informačních zdrojů, např. Credit bureau nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. Data používaná k modelování a řízení úvěrového rizika jsou shromažďována v datovém skladu banky. V rámci banky stále probíhají projekty zaměřené na zvýšení množství a kvality shromažďovaných dat. Tato data slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Interní rating banky odráží schopnost protistran dostát svým finančním závazkům. Míra rizika v tomto smyslu je v interním ratingu promítnuta jako pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Tato míra je v souladu s definicí kapitálových požadavků formulovaných ve vyhlášce ČNB č. 123/2007 (BASEL II).

Banka přiřazuje interní rating pro všechny pohledávky z úvěrového styku s klienty. Banka používá ratingovou škálu 13 stupňů pro klienty bez selhání a jednu skupinu pro klienty se selháním (interní rating „R“). V případě fyzických osob / domácností je používána škála 8 + R.

Definice selhání dlužníka je v souladu s výše citovanou vyhláškou ČNB, a tudíž odráží dlužný status jakékoliv části pohledávky s prahem 90 a více dnů po splatnosti, konkurz, platební neschopnost či nucenou restrukturalizaci pohledávky.

Jednotlivé segmenty (třídy) klientů podle BASEL II mají různé ratingové nástroje, přičemž všechny jsou skupinovým standardem Erste Group.

Protistrany ze segmentu vládní (neboli tzv. sovereign) a bankovní jsou hodnoceny modelem, který má pro celou Erste Group jednotné nastavení. Model vychází z nezávislého externího ratingu, který je kombinován s dalšími informacemi.

V případě protistran specializovaného financování a projektů také existuje skupinový nástroj, ale model hodnocení odráží místní specifi-ka legislativního a ekonomického prostředí a specifi-ka projektového financování a vychází zejména z projektovaného cash flow.

Korporátní klienti jsou hodnoceni na základě finanční síly, informací o podnikání, podnikatelském záměru a jejich úvěrové historie. Hlavním zdrojem informací jsou finanční výkazy, menší váha je kladena na tzv. soft faktory (např. vývoj daného průmyslového odvětví, závislost na dodavatelích nebo kvalita managementu).

Ratingy segmentu malých podnikatelů vycházejí z podobných základů jako v případě korporátních klientů, ale do celkového hodnocení vstupuje významně i bonita vlastníka podnikání či samotného živnostníka.

Fyzické osoby / domácnosti se hodnotí podle socio-demografických údajů, behaviorálního skóre a úvěrové historie, získané hlavně z externích evidencí dlužníků (Credit bureau) a historických údajů banky a skupiny.

Banka používá vlastní model založený na analýze rozpočtů pro stanovení interního ratingu svých klientů ze skupiny rozpočtových a příspěvkových organizací.

Ratingy pro segmenty korporátních klientů, malých podnikatelů a fyzických osob jsou evidovány v jednotné evidenční holdingové databázi, která zabezpečuje koncepční soulad se skupinovým standardem, ale nastavení modelů je přizpůsobeno místním ekonomickým a legislativním podmínkám. Tento evidenční nástroj využívá vstupy z jednotlivých ratingových nástrojů a umožňuje kombinovat do jednoho ratingu více zdrojů informací, např. u korporátních klientů výstupy finanční analýzy a soft faktorů nebo behaviorální skóre a platební schopnost.

Pro všechny segmenty banka provádí pravidelné revize ratingu. Pro segmenty bankovní, korporátní a územně samosprávních celky (tzv. sovereign) se provádí alespoň jednou ročně analýza ratingu na individuální bázi. Pro retailové klienty je vyvinut tzv. behaviorální rating, kde banka na měsíční bázi aktualizuje rating klienta na základě jeho aktivit v bance a delikvence.

Kromě výše uvedeného interního ratingu banka přiděluje skupiny rizikovitosti jednotlivým aktivům z úvěrového vztahu dle vyhlášky ČNB č. 123/2007. V souladu s touto vyhláškou banka vede 5 skupin rizikovitosti, počínaje skupinou standardních, sledovaných, nestandardních a pochybných a konče ztrátovými pohledávkami. Jednotlivé skupiny jsou rozlišeny dle dnů po splatnosti jakékoliv části pohledávky, konkurzního statutu klienta, vynucené restrukturalizace pohledávky a v neposlední řadě interního očekávání banky ohledně splacení celé pohledávky včas a v plné výši.

Banka využívá i nezávislých externích ratingů renomovaných ratingových agentur. Na základě historické zkušenosti banka stanovila převodní můstek mezi vlastními interními ratingy a externími ratingy (viz bod 41.1h přílohy).

V souladu s regulačními požadavky BASEL II procházejí ratingové nástroje pravidelnou roční validací úseku řízení rizik a interním

auditem. Kromě toho jsou ratingové nástroje pravidelně upravovány na základě měnících se ekonomických podmínek a záměrů banky, na základě validací (testů konzistence výsledků) a testů výkonnosti prováděných úsekem kontroling úvěrového rizika a řízení portfolia.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro banku vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině dlužníků při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál banky před rizikem koncentrace. Riziko koncentrace se měří prostřednictvím výše neočekávané ztráty 20 skupin, vůči nimž má banka největší expozici, a několika dalších ukazatelů (zejména výše angažovanosti vůči ekonomicky spjatým subjektům), pro které jsou nastaveny limity.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření banky a rizikovitosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomocí má úvěrový výbor představenstva, úvěrový výbor dozorčí rady má poradní funkci. Nižší schvalovací pravomocí jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik a úvěrový servis.

Rizikové parametry

Pro určení rizikových parametrů, jako PD, LGD a CCF, používá banka vlastní interní modely. Všechny modely jsou vyvíjeny dle požadavků BASEL II, do roku 2007 byly předmětem kontroly ze strany regulátora. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce jsou základem pro kvantitativní řízení úvěrového rizika portfolia. Banka v současnosti používá rizikové parametry při monitorování portfoliových rizik, správě portfolia pohledávek se selháním, měření ochrany portfolia a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umožňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny. Rizikový parametr PD je sledován pro jednotlivé stupně interního ratingu (viz výše) kromě klientů se selháním, kde je roven 1. Rizikový parametr LGD je sledován u homogenních 5 korporátních produktových portfolií a 15 produktových retailových portfolií u pohledávek se selháním dlužníka. Rizikový parametr CCF je sledován u záruk, kontokorentních úvěrů a úvěrů na kreditní karty.

Všechny modely jsou zpětně testovány minimálně jednou ročně a validovány interními odborníky nezávislými na útvaru řízení rizik.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Banka vytváří opravné položky na realizované úvěrové ztráty (incurred losses). Tyto ztráty jsou určovány a vykazovány v souladu se standardy IAS 39. Při určování výše ztráty jsou využívány rizikové parametry odhadované v rámci implementace pravidel BASEL II.

Opravné položky na úvěrové ztráty se počítají pro všechny znehodnocené pohledávky. V případě individuálně znehodnocených

pohledávek se realizovaná ztráta stanovuje na základě individuálního posouzení jednotlivých pohledávek, v případě kolektivně znehodnocených pohledávek (tj. pohledávek bez selhání) se realizovaná ztráta určuje na základě historické ztráty z portfolia podobných pohledávek.

Složka individuální ztráty

Za individuálně znehodnocené jsou pokládány pohledávky se selháním dlužníka (pohledávky s interním ratingem R), přičemž definice selhání dlužníka je v souladu s požadavky BASEL II.

Složka individuální ztráty pokrývá ztráty vzniklé z jednotlivě znehodnocených pohledávek. Znehodnocení pohledávky je identifikováno na základě individuálně zjištěných událostí způsobujících ztráty. Znehodnocení pohledávek za korporátní klientelou a retailových pohledávek nad 5 mil. Kč (individuálně významných pohledávek) je odhadováno u každé pohledávky jednotlivě. Znehodnocení představuje rozdíl mezi čistou současnou hodnotou budoucích očekávaných peněžních toků z této pohledávky při použití původní efektivní úrokové míry dané pohledávky a účetní hodnotou pohledávky.

U retailových (individuálně nevýznamných) pohledávek se míra znehodnocení stanoví pomocí matice koeficientů opravných položek. Koeficienty opravných položek jsou odvozeny od historických hodnot LGD na jednotlivých portfoliích individuálně nevýznamných pohledávek. Koeficienty dále zohledňují dobu setrvání v selhání.¹⁰

Banka zjišťuje měsíčně u všech pohledávek, zda nastala událost způsobující ztrátu nebo zda došlo k dalším změnám.

Odhad ztráty ze znehodnocení individuálně významných pohledávek je revidován u každé pohledávky minimálně čtvrtletně.

Složka kolektivní ztráty

Složka kolektivní ztráty představuje ztrátu z kolektivního znehodnocení individuálně neznehodnocených pohledávek. Kolektivní znehodnocení odpovídá odhadované realizované ztrátě z portfolia dosud individuálně neznehodnocených pohledávek, určené na základě historické zkušenosti s podobnými pohledávkami. Ztráta z kolektivního znehodnocení vyjadřuje kvalifikovaný odhad banky založený na historické zkušenosti s rizikovým profilem jednotlivých subportfolií individuálně neznehodnocených pohledávek.

Výše opravných položek je v případě těchto pohledávek určena v souladu se skupinovou metodikou na základě PD, LGD a doby do identifikace selhání dlužníka („LIP“). Pro stanovení výše realizované ztráty (incurred loss) banka využívá stejnou metodiku výpočtu historických PD, LGD, která je použita pro výpočet rizikově vážených aktiv podle BASEL II. Parametr LIP je nastaven v závislosti na typu protistrany – v případě korporátních protistran se předpokládá, že selhání dlužníka je identifikováno do jednoho

¹⁰ durability of default

roku, v případě retailových pohledávek je identifikace selhání dlužníka předpokládána nejpozději za čtyři měsíce. Vzhledem k tomu, že v bance je implementována klientská definice selhání dlužníka, je parametr LIP nastaven shodně pro všechny retailové produkty.

Restrukturalizované pohledávky jsou označeny interním ratingem R. V rámci pravidelných půlročních revizí restrukturalizovaných pohledávek je rozhodnuto o zlepšení interního ratingu nebo o prodloužení doby sledování pohledávky o dalších šest měsíců.

Řízení úvěrového rizika obchodního portfolia

Úvěrové riziko obchodního portfolia je řízeno prostřednictvím limitů schvalovaných pro jednotlivé protistrany.

Zajištění

Zajištění pohledávek banky z úvěrových obchodů se řídí těmito zásadami: zajištění je prevencí a ochranou postavení banky jako věřitele a vedle samotné zajišťovací funkce tvoří výhradně druhotný zdroj splácení. Volba jednotlivých zajišťovacích instrumentů a skladba zajištění závisí na úvěrovém produktu banky, požadavcích banky a na odborném posouzení odpovědným zaměstnancem banky, vždy s přihlédnutím k možnosti bezproblémové realizace zajištění.

Hodnota zajištění se stanoví oceněním tržní cenou (nominální hodnota zajištění). Tržní cenou se rozumí cena obvyklá (prodejní) nebo cena zjištěná jiným způsobem oceňování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 a 3 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, vždy však stanovená s přihlédnutím ke všem okolnostem, které mají cenový vliv, zejména k závadám. Je-li v konkrétním obchodním případě k dispozici více tržních cen zajištění stanovených různými způsoby oceňování, použije se tržní cena nižší, případně nejnížší z nich.

Je-li zajišťovacím prostředkem nemovitost, movitá věc, podnik nebo jeho organizační složka, ochranná známka, věc prohlášená za kulturní památku, starožitnosti, obrazy, šperky, rukopisy apod., musí být pro potřebu posouzení návrhu úvěru a jeho zajištění jejich cena zjištěna posudkem smluvního znalce banky nebo interního odhadce. Znalecký posudek nebo odhad nesmí být v den uzavření smlouvy o úvěru starší 6 měsíců. Pro oceňování nemovitostí se použije podrobná speciální Metodika oceňování nemovitostí pro účely úvěrového řízení vč. úvěrů hypotečních v České spořitelně.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Při stanovování hodnoty koeficientu zajištění, resp. realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění je třeba posuzovat jednotlivé zajišťovací instrumenty podle jejich specifik, tj. např. nemovitosti podle charakteru stavby, konstrukce atd., a vždy na základě fyzické dohlídky/prohlídky. Znalecký posudek/odhad musí být vždy přezkoumatelný. Dalšími podmínkami působícími při stanovení realizovatelné hodnoty zajištění mimo jiné jsou:

- komplexní posouzení všech dostupných a pro daný případ významných okolností a podkladů,
- pojištění a zástava pohledávky z pojistného plnění ve prospěch banky,

- možnosti realizace zajištění v konkrétním čase a místě a výše nákladů na tuto realizaci, na kterou je ve většině případů nutné pohlížet jako na prodej v tísni,
- porovnání s trendem na trhu.

Při pochybnostech či jakémkoli podezření se úvěrový zaměstnanec před stanovením koeficientu realizovatelnosti musí osobně na místě přesvědčit o skutečném stavu a povaze zajištění, a to jak fyzickým tak právním.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Katalog zajištění obsahuje i požadavky na pravidelné přecenění zajištění. Obvykle je hodnota zajištění analyzována při pravidelném monitoringu klientů.¹¹ U portfolií úvěrových produktů s velkým počtem zástav jsou aplikovány portfoliové modely aktualizace realizovatelné hodnoty zajištění.

Banka dále sleduje pravidelně loan-to-value ratio hlavně u hypotečních úvěrů a úvěrů projektového financování.

Credit risk pricing

Při určování rizikových přírážek pro různé typy protistran a obchodů banka vychází z pozorovaných hodnot rizikových parametrů PD, LGD a CCF. Při výpočtu přírážek jsou dále brány do úvahy změny makroekonomického prostředí a změny úvěrového procesu v bance, které mohou mít vliv na rizikovitost úvěrového portfolia.

Stresové testování

Banka provádí pravidelně stresové testování citlivosti svého portfolia na zhoršení úvěrové kvality pohledávek. Kromě analýzy citlivosti portfolia stresované změny rizikových faktorů PD a LGD jsou prováděny také analýzy scénářů, v nichž je modelován dopad nepříznivého vývoje makroekonomických veličin (např. změna tempa hospodářského růstu, změna úrokových sazeb, změna cen nemovitostí nebo změna inflace).

Rozložení úvěrového rizika podle odvětví je uvedeno v bodu 41.1f přílohy.

¹¹ credit review

(a) Analýza individuálně znehodnocených pohledávek

mil. Kč	Individuálně znehodnocené		Reálná hodnota zajištění	
	2009	2008	2009	2008
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi				
Kontokorentní úvěry	405	347	–	–
Kreditní karty	265	217	–	–
Ostatní úvěry	5 180	3 234	460	240
Hypoteční úvěry	4 180	2 480	2 937	1 704
Mezisoučet	10 030	6 278	3 397	1 944
MSE^{x)}				
Kontokorentní úvěry	202	219	25	38
Ostatní úvěry	2 081	925	907	406
Hypoteční úvěry	1 229	656	817	493
Komunální úvěry	22	20	7	2
Mezisoučet	3 534	1 820	1 756	939
Retailové pohledávky celkem	13 564	8 098	5 153	2 883
Pohledávky za právnickými osobami				
Korporátní klienti	4 687	1 831	1 106	258
SME ^{xx)}	3 697	3 503	2 094	1 773
Korporátní hypotéky	2 805	573	2 185	360
Komunální klienti	19	17	7	14
Korporátní pohledávky celkem	11 208	5 924	5 392	2 405
Celkem	24 772	14 022	10 545	5 288

x) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

Reálná hodnota zajištění je stanovena jako nižší částka buď z násobku nominální hodnoty zajištění a koeficientu zajištění, nebo zůstatku pohledávky. Realizovatelnost zajištění však není vždy jistá. Podrobnější informace o reálných hodnotách zajištění jsou uvedeny v bodě 4h přílohy.

(b) Restrukturalizace úvěrů

Banka restrukturalizovala úvěry, které by jinak byly v prodlení nebo znehodnocené v celkovém objemu 5 741 mil. Kč (2008: 4 009 mil. Kč).

mil. Kč	2009	2008
Ostatní úvěry	2 646	2 508
Hypoteční úvěry	3 095	1 501
Celkem	5 741	4 009

(c) Úvěry po splatnosti

K 31. prosinci 2009 a 2008 vykazuje banka následující úvěry po splatnosti, které však nejsou individuálně znehodnoceny:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	81	63	36	180	–
Kreditní karty	560	56	24	640	–
Ostatní úvěry	4 060	931	453	5 444	573
Hypoteční úvěry	495	1 214	511	2 220	1 804
Mezisoučet	5 196	2 264	1 024	8 484	2 377
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	12	23	17	52	4
Ostatní úvěry	482	367	199	1 048	499
Hypoteční úvěry	149	253	153	555	469
Komunální úvěry	7	–	6	13	1
Mezisoučet	650	643	375	1 668	973
Retailové pohledávky celkem	5 846	2 907	1 399	10 152	3 350
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	388	19	48	455	243
SME ^{xx)}	1 652	169	113	1 934	1 247
Korporátní hypotéky	35	204	23	262	242
Komunální klienti	32	–	–	32	–
Korporátní pohledávky celkem	2 107	392	184	2 683	1 732
Celkem	7 953	3 299	1 583	12 835	5 082

x) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami/domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	85	58	31	174	–
Kreditní karty	506	57	19	582	–
Ostatní úvěry	3 576	858	328	4 762	596
Hypoteční úvěry	276	995	385	1 656	1 358
Mezisoučet	4 443	1 968	763	7 174	1 954
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	15	24	10	49	8
Ostatní úvěry	589	224	140	953	478
Hypoteční úvěry	145	324	111	580	486
Komunální úvěry	27	–	–	27	–
Mezisoučet	776	572	261	1 609	972
Retailové pohledávky celkem	5 219	2 540	1 024	8 783	2 926
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	550	–	–	550	6
SME ^{xx)}	1 747	157	131	2 035	1 069
Korporátní hypotéky	333	1 216	18	1 567	1 386
Komunální klienti	64	–	–	64	–
Korporátní pohledávky celkem	2 694	1 373	149	4 216	2 461
Celkem	7 913	3 913	1 173	12 999	5 387

x) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

(d) Ztráty ze znehodnocení podle tříd finančních aktiv

2009 mil. Kč	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Úrok ze znehodnoce- ných aktiv ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem								
Kontokorentní úvěry	313	263	(114)	(98)	(18)	–	346	33
Kreditní karty	188	170	(90)	(47)	(16)	–	205	17
Ostatní úvěry	2 523	2 732	(1 207)	(295)	(184)	–	3 569	1 046
Hypoteční úvěry	984	627	(14)	(236)	(113)	–	1 248	264
Mezisoučet	4 008	3 792	(1 425)	(676)	(331)	–	5 368	1 360
MSE^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	220	95	(46)	(60)	(3)	–	206	(14)
Ostatní úvěry	615	903	(105)	(55)	(48)	–	1 310	695
Hypoteční úvěry	291	290	(26)	(28)	(36)	–	491	200
Komunální úvěry	5	5	–	(4)	(1)	–	5	–
Mezisoučet	1 131	1 293	(177)	(147)	(88)	–	2 012	881
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	787	1 709	26	(2)	(77)	(17)	2 426	1 639
SME ^{xxx)}	1 949	1 580	(294)	(372)	(81)	–	2 782	833
Korporátní hypotéky	291	589	(35)	11	(43)	–	813	522
Komunální klienti	16	8	–	(2)	–	–	22	6
Mezisoučet	3 043	3 886	(301)	(367)	(201)	(17)	6 043	3 000
Celkem	8 182	8 971	(1 905)	(1 188)	(620)	(17)	13 423	5 241

x) Naběhlé úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek

xx) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

xxx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

2008 mil. Kč	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Úrok ze znehodnoce- ných aktiv ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám/domácnostem								
Kontokorentní úvěry	216	210	(36)	(67)	(10)	–	313	97
Kreditní karty	225	121	(88)	(58)	(12)	–	188	(37)
Ostatní úvěry	1 811	1 652	(412)	(425)	(103)	–	2 523	712
Hypoteční úvěry	721	518	(13)	(185)	(57)	–	984	263
Mezisoučet	2 973	2 501	(549)	(735)	(182)	–	4 008	1 035
MSE^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	227	112	(78)	(40)	(1)	–	220	(7)
Ostatní úvěry	433	348	(37)	(110)	(19)	–	615	182
Hypoteční úvěry	153	192	(7)	(26)	(21)	–	291	138
Komunální úvěry	–	5	–	–	–	–	5	5
Mezisoučet	813	657	(122)	(176)	(41)	–	1 131	318
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	434	472	(19)	(32)	(73)	5	787	353
SME ^{xxx)}	1 646	994	(161)	(451)	(79)	–	1 949	303
Korporátní hypotéky	230	186	(26)	(56)	(43)	–	291	61
Komunální klienti	9	12	–	(5)	–	–	16	7
Mezisoučet	2 319	1 664	(206)	(544)	(195)	5	3 043	724
Celkem	6 105	4 822	(877)	(1 455)	(418)	5	8 182	2 077

x) Naběhlé úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek

xx) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč

xxx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč

(e) Rozložení úvěrového rizika podle rozvahových a podrozvahových položek

Banka je vystavena úvěrovému riziku, které vyplývá z následujících položek:

mil. Kč	2009	2008
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z rozvahových položek		
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	7 429	4 538
Pohledávky za bankami	110 596	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	409 045	404 299
a) úvěry fyzickým osobám	199 044	191 854
– kontokorentní úvěry	6 072	5 890
– kreditní karty	4 530	3 529
– ostatní úvěry	71 904	67 314
– hypoteční úvěry	116 538	115 121
b) úvěry fyzickým osobám – podnikatelům a malým firmám (MSE)	53 692	49 603
– kontokorentní úvěry	2 728	2 737
– ostatní úvěry	20 091	16 215
– hypoteční úvěry	21 924	20 953
– komunální úvěry	8 949	9 698
c) úvěry korporátním klientům	156 309	162 842
– velké korporace	53 662	64 284
– malé a střední podniky (SME)	54 933	52 774
– korporátní hypotéky	34 919	35 346
– komunální klienti	12 795	10 438
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	18 529	27 216
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		
– dluhové cenné papíry k obchodování	29 329	36 339
– dluhové cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	6 024	13 434
Dluhové realizovatelné cenné papíry	4 074	8 262
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	98 683	97 117
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek		
Závazky ze záruk a akreditivů	31 568	37 567
Nečerpané úvěrové přísliby	73 910	101 049
Celkem	789 187	808 534

Výsledná úvěrová expozice k 31. prosinci 2009 a 2008 představuje nejhorší scénář, který nebere v úvahu přijaté zástavy nebo jiné způsoby zajištění. Rozvahová aktiva jsou vykázána v čisté účetní hodnotě.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, 66 % celkové expozice vyplývá z pohledávek za bankami a klienty (2008: 60 %); 18 % představují investice do dluhových cenných papírů (2008: 19 %).

Úvěrové riziko se rovněž vztahuje na naběhlé úroky zahrnuté v ostatních aktivech v celkové hodnotě 2 478 mil. Kč (2008: 3 851 mil. Kč).

K výše uvedeným pohledávkám vykazuje banka zajištění:

mil. Kč	2009	2008
Pohledávky za bankami	78 391	48 421
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	230 096	218 429
a) úvěry fyzickým osobám	117 237	111 453
b) úvěry fyzickým osobám – podnikatelům a malým firmám (MSE)	26 232	25 828
c) úvěry korporátním klientům	86 627	81 148
Celkem	308 487	266 850

(f) Rozložení úvěrového rizika podle odvětví

Přehled pohledávek za klienty a bankami a dluhových cenných papírů podle jednotlivých odvětví v rámci rozložení úvěrové angažovanosti banky:

mil. Kč	2009		2008	
Finanční instituce	169 786	25 %	155 033	24 %
Obyvatelstvo	204 279	30 %	195 861	30 %
Obchod	31 751	5 %	33 676	5 %
Energetika	5 744	1 %	5 735	1 %
Státní instituce	94 991	14 %	96 252	15 %
Veřejný sektor	16 730	3 %	14 165	2 %
Stavebnictví	8 066	1 %	6 965	1 %
Hotely, veřejné stravování	3 651	1 %	2 912	1 %
Zpracovatelský průmysl	39 107	6 %	43 650	7 %
Ostatní	97 069	14 %	92 088	14 %
Celkem	671 174	100 %	646 337	100 %

Vzhledem k rozložení úvěrového rizika rozvahových a podrozvahových položek uvedeného v tabulce 41.1e) nejsou zde zahrnuty položky „Pokladní hotovost, vklady u ČNB“, „Deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek“. Dále pohledávky za klienty nejsou sníženy o opravné položky.

Geografické rozložení aktiv a pasiv je uvedeno v bodě 43b přílohy.

(g) Hodnocení kvality aktiv na základě externího ratingu renomované agentury

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	AAA	AA- až AA+	A- až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	–	–	28 770	1	565	29 336
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	1 004	3 160	2 162	505	237	7 068
Realizovatelné cenné papíry	–	240	1 105	799	2 002	4 146
Cenné papíry držené do splatnosti	419	34 323	52 131	6 801	5 009	98 683
Celkem	1 423	37 723	84 168	8 106	7 813	139 233

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	AAA	AA- až AA+	A- až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	280	–	35 709	523	–	36 512
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	3 616	1 325	5 214	8 326	–	18 481
Realizovatelné cenné papíry	1 270	–	3 731	3 323	–	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	10 588	296	68 925	17 058	250	97 117
Celkem	15 754	1 621	113 579	29 230	250	160 434

(h) Hodnocení kvality aktiv na základě rizikovosti

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Investiční stupeň	Standardní monitoring	Speciální monitoring	Nestan- dardní	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
– kontokorentní úvěry	4 994	672	495	257	6 418
– kreditní karty	3 868	412	255	200	4 735
– ostatní úvěry	61 679	6 066	4 268	3 460	75 473
– hypotéky	106 395	6 027	3 048	2 316	117 786
MSE^{x)}					
– kontokorentní úvěry	2 033	686	31	184	2 934
– ostatní úvěry	14 982	4 276	228	1 915	21 401
– hypoteční úvěry	18 400	2 764	119	1 132	22 415
– komunální úvěry	7 418	1 472	64	–	8 954
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	37 663	12 268	1 470	4 687	56 088
– SME ^{xx)}	20 873	28 559	4 586	3 697	57 715
– korporátní hypotéky	20 825	10 645	1 457	2 805	35 732
– komunální klienti	9 708	3 021	69	19	12 817
Pohledávky za klienty celkem	308 838	76 868	16 090	20 672	422 468
Pohledávky za bankami celkem	108 861	1 735	–	–	110 596
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	16 757	1 207	285	280	18 529
Cenné papíry bez externího ratingu (viz bod 41.1g přílohy)	7 584	199	–	30	7 813

x) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obratem do 30 mil. Kč

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obratem 30–1 000 mil. Kč

V rámci převodového můstku mezi externím a interním ratingem představuje externí rating nižší než BB+ a vyšší než B v interním ratingu stupeň Standardní monitoring, externí rating nižší než B– a vyšší než CCC představuje v interním ratingu stupeň Speciální monitoring a externí rating nižší než C představuje v interním ratingu stupeň Nestandardní.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Investiční stupeň	Standardní monitoring	Speciální monitoring	Nestan- dardní	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
– kontokorentní úvěry	5 046	608	294	255	6 203
– kreditní karty	2 967	377	174	199	3 717
– ostatní úvěry	59 792	4 935	2 387	2 724	69 838
– hypotéky	107 115	4 885	2 276	1 830	116 106
MSE^{x)}					
– kontokorentní úvěry	2 039	678	30	211	2 958
– ostatní úvěry	14 519	4 411	124	838	19 892
– hypoteční úvěry	17 659	2 897	52	636	21 244
– komunální úvěry	6 132	1 399	20	–	7 551
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	50 286	10 253	989	2 632	64 160
– SME ^{xx)}	31 478	17 701	2 040	3 503	54 722
– korporátní hypotéky	24 884	9 116	1 064	573	35 637
– komunální klienti	8 742	1 694	0	17	10 453
Pohledávky za klienty celkem	330 659	58 954	9 450	13 418	412 481
Pohledávky za bankami celkem	76 802	1 911	–	–	78 713
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	25 349	1 263	198	406	27 216
Cenné papíry bez externího ratingu (viz bod 41.1g přílohy)	250	–	–	–	250

x) MSE – fyzické osoby – podnikatelé a malé firmy s ročním obratem do 30 mil. Kč

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obratem 30–1 000 mil. Kč

41.2 Tržní riziko

Banka je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními finančními nástroji, jejichž hodnota se mění v závislosti na obecných a specifických změnách na finančním trhu. Banka je vystavena tržnímu riziku především z otevřených pozic v obchodním portfoliu. Významnou složkou tržního rizika je i úrokové riziko aktiv a pasiv zařazených v investiční knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním, mezibankovním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kótování klientů a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kótování na mezibankovním a derivátovém trhu (market making),
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním, derivátovém a kapitálovém trhu (obchodování na vlastní účet).

Banka uzavírá transakce na OTC trhu¹² s následujícími derivátovými finančními nástroji:

- měnové forwardy (včetně non delivery forwardů) a swapy,
- měnové opce,
- úrokové swapy,
- asset swapy,
- forward rate agreements,
- cross-currency swapy,
- úrokové opce typu swaptions, caps a floors,
- komoditní deriváty (na zlato, stříbro, měď, ropu, naftu, řepku a zinek),
- úvěrové deriváty.

Z burzovních derivátů banka obchoduje s následujícími nástroji:

- futures na dluhopisy,
- futures na akcie a akciové indexy,
- futures na úrokové sazby,
- komoditní deriváty (futures na zlato a ropu),
- opce na dluhopisové futures.

Banka uzavírá pro své klienty i některé netypické měnové opce, jako např. digitální, bariérové nebo windowed opce. Některé měnové opční kontrakty anebo opce na různé podkladové koše akcií nebo akciové indexy jsou součástí jiných finančních nástrojů jako vnořený derivát.

Derivátové finanční nástroje se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika investiční knihy (interest rate swaps, FRA, swaptions) a k vyrovnávání nesouladu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (FX swapy a cross currency swapy).

V průběhu 1. čtvrtletí roku 2008 došlo ke změně obchodního modelu v Erste Group. Většina otevřených pozic z klientských operací na obchodním portfoliu banky je převáděna tzv. „back-to-back“ transakcemi do portfolia holdingu. Tedy tržní riziko z OTC transakcí skupiny je řízeno konsolidovaně v rámci port-

folia Erste Group Bank. Banka si ponechává na obchodním portfoliu riziko operací na peněžním trhu z důvodu řízení likvidity (money market), akciové riziko, úrokové riziko z obchodování s vládními dluhopisy ČR a částečně reziduální riziko z dříve uzavřených operací. Toto reziduální riziko je zajišťováno dynamicky na makroúrovni v souladu s nastavenými limity pro tržní riziko banky.

Za účelem stanovení míry a řízení tržního rizika otevřených pozic a určení maximální výše možných ztrát z těchto pozic banka používá vedle výpočtu citlivosti na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii „Value at Risk“ (VaR). Představenstvo banky stanovuje limity VaR pro obchodní i investiční portfolio jako maximální výši angažovanosti banky vůči tržnímu riziku, která je pro banku přijatelná.

Pro obchodní portfolio jsou stanoveny dílčí limity VaR pro jednotlivé obchodní desky a limity pro hodnoty citlivosti obchodního portfolia na jednotlivé rizikové faktory, jako jsou měnové kurzy, akciové ceny, úrokové sazby, volatility a další rizikové parametry opčních kontraktů, zajišťující dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schvalovány výběrem finančních trhů a řízení rizik a jsou denně monitorovány.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro investiční portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR investičního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv (ALCO). Výše akceptovatelné úrovně rizika vychází z hodnocení volných kapitálových zdrojů po pokrytí rizik na základě metodologie systému vnitřně stanoveného kapitálu („ICAAP“). Celkový VaR je následně alokován na jednotlivá subportfolia investiční knihy, a to z pohledu rozdělení podle strategického řízení portfolií a z pohledu účetního rozdělení portfolií cenných papírů.

Metodologie VaR zahrnuje všechny rizikové faktory a zároveň jejich vzájemný diverzifikační efekt. K 31. 12. 2009 byla hodnota VaR pro obchodní portfolio a 1denní časovou periodu na hladině spolehlivosti 99 %, tj. maximální ztráta během jednoho dne, ve výši 30 mil. Kč (2008: 26 mil. Kč). Tomu odpovídá měsíční VaR ve výši 138 mil. Kč (2008: 121 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR za celý rok 2009 byl 22 mil. Kč (2008: 14 mil. Kč). Měsíční VaR hodnota pro investiční portfolio k 31. 12. 2009, tj. maximální ztráta v průběhu 1 měsíce představovala 1 676 mil. Kč (2008: 2 074 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR za celý rok 2009 byl 1 783 mil. Kč (2008: 1 298 mil. Kč).

Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady Value at Risk s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud prokazují správnost nastavení modelu pro výpočet Value at Risk.

Dále banka používá stresové testování neboli analýzu dopadů nepříznivého vývoje tržních rizikových faktorů na tržní hodnotu obchod-

¹² over-the-counter – přepážkový organizovaný mimoburzovní trh

ního a tržně přeceňované části investičního portfolia. Scénáře jsou konstruovány na základě historických zkušeností i na základě expertních názorů útvaru makroekonomických analýz. Stresové testování se provádí měsíčně a jeho výsledky jsou reportovány na ALCO.

Současná finanční a hospodářská krize způsobuje zásadní změny v ekonomice. Jedná se především o významnou volatilitu cen finančních nástrojů na trzích, zvýšení úrokových sazeb, pokles likvidity a všeobecnou nejistotu spojenou s budoucím vývojem, aktuální cenou finančních aktiv a jejich případným znehodnocením. Vzhledem k těmto změnám banka zvýšila intenzitu sledování vlivů a událostí s možným dopadem na svou finanční pozici. Za tímto účelem dochází k průběžnému monitorování finančních zpravodajských zdrojů, analyzování trhu a následně přípravy možných scénářů s ohledem na vývoj situace v ekonomice.

41.2.1 Úrokové riziko

a) Řízení úrokového rizika

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb. Banka řídí úrokové riziko bankovní knihy monitorováním dat změn úrokových sazeb¹³ aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý výnos z úroků.

Pro měření úrokového rizika instrumentů obchodního portfolia je používán tzv. PVBP¹⁴ gap neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku dob do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá portfolia úrokových produktů podle jednotlivých měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty Rho a Phi ekvivalenty. Banka sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatilitu.

VaR metodologie se využívá i pro výpočet úrokového rizika jak obchodního, tak bankovního portfolia. VaR hodnota pro úrokové riziko obchodního portfolia pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31. 12. 2009 ve výši 25 mil. Kč (2008: 17 mil. Kč), což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 114 mil. Kč (2008: 80 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2009 byl 17 mil. Kč (2008: 10 mil. Kč). Měsíční VaR pro úrokové riziko bankovní knihy k témuž datu bylo 1 625 mil. Kč (2008: 2 070 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2009 byl 1 779 mil. Kč (2008: 1 238 mil. Kč).

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá banka simulační model zaměřený na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos banky. Simulace se provádějí na časovém horizontu 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu banky na jednorázovou změnu(y) tržních úrokových sazeb¹⁵, dále se provádí pravděpodobnostní modelování čistého úrokového výnosu banky¹⁶ a tradiční gap analýza. Uvedené analýzy se provádějí jednou měsíčně. Aktuální výše podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena na ALCO v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci banky.

Následující analýza citlivosti je založena na expozici banky k úrokovým sazbám pro derivátové i nederivátové nástroje k rozvahovému dni. Stanovené změny, které nastaly na začátku roku, jsou konstantní v průběhu vykazovaného období pro nástroje s variabilní úrokovou mírou, tzn. model je založen na předpokladu, že prostředky uvolněné splacením nebo prodejem úročených aktiv a pasiv budou reinvestovány do aktiv a pasiv se stejnou úrokovou citlivostí. Model předpokládá tedy fixní strukturu bilance podle úrokové citlivosti.

Pokud by korunové úrokové míry na počátku roku skokově vzrostly/poklesly o 100 bodů a ostatní variabilní úrokové míry zůstaly nezměněné:

- zisk roku 2010 by vzrostl o 960 mil. Kč/klesl o 1 170 mil. Kč (2009: nárůst o 570 mil. Kč/pokles o 680 mil. Kč),
- zisky/ztráty z přecenění by se změnilly o –15 mil. Kč/+15 mil. Kč (2009: –67 mil. Kč/+67 mil. Kč), zejména jako výsledek změn v reálné hodnotě realizovatelných cenných papírů s fixní úrokovou mírou.

Banka sleduje dopad stresových scénářů posunů výnosových křivek na tržní hodnotě bankovního portfolia. Tyto stresové scénáře jsou stanoveny v souladu s regulatorikou jako 1%, resp. 99%, kvantily meziročních změn úrokových sazeb na základě 5leté historie časových řad jednotlivých splatností u výnosových křivek ve všech měnách. K 31. prosinci 2009 by tento stresový scénář přinesl ztrátu v tržní hodnotě bankovního portfolia ve výši 5,4 % kapitálu banky (součtu původního a dodatkového kapitálu; 2008: 1,1 %).

b) Analýza změn úrokové sazby

Následující tabulky zachycují rozdělení aktiv a pasiv do jednotlivých období dle data změny úrokové sazby. Zahrnují významná finanční aktiva a pasiva v CZK, EUR a USD k 31. prosinci 2009 a 2008. Aktiva a pasiva s variabilní úrokovou sazbou jsou vykázána podle data budoucí změny úrokové sazby. Aktiva a pasiva s fixní úrokovou sazbou jsou vykázána podle zbytkové splatnosti.

¹³ repricing dates

¹⁴ současná hodnota základního bodu (present value of basis point)

¹⁵ rate shock

¹⁶ stochastická simulace

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požá- dání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	7 429	–	–	–	–	7 429
Pohledávky za bankami	85 689	24 014	503	–	1	110 207
Pohledávky za klienty snižené o opravné položky	60 444	105 176	68 734	141 569	32 032	407 955
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 214	888	754	3 491	234	35 581
Realizovatelné cenné papíry	2	2 144	1 248	679	–	4 073
Cenné papíry držené do splatnosti	2 614	6 576	11 980	33 663	43 850	98 684
Vybraná aktiva celkem	186 392	138 798	83 219	179 402	76 117	663 928
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	14 038	17 702	3 990	5 000	1 000	41 730
Závazky ke klientům	69 137	74 190	131 575	242 466	–	517 368
Emitované dluhopisy ^{x)}	4 715	5 723	15 697	12 503	24 584	63 222
Podřízený dluh	6 500	–	4 938	1 966	–	13 404
Vybraná pasiva celkem	94 390	97 615	156 200	261 935	25 584	635 724
Gap	92 002	41 183	(72 981)	(82 533)	50 533	28 204
Kumulativní gap	92 002	133 185	60 204	(22 329)	28 204	

x) včetně závazků z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požá- dání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4 538	–	–	–	–	4 538
Pohledávky za bankami	50 444	16 976	10 449	–	–	77 869
Pohledávky za klienty snižené o opravné položky	64 688	101 957	69 720	140 051	27 874	404 290
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 259	6 612	12 037	21 348	7 314	49 570
Realizovatelné cenné papíry	1 156	3 222	1 092	2 792	–	8 262
Cenné papíry držené do splatnosti	4 877	13 939	5 773	43 347	29 181	97 117
Vybraná aktiva celkem	127 962	142 706	99 071	207 538	64 369	641 646
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	28 993	8 943	2 603	–	–	40 539
Závazky ke klientům	96 263	71 172	117 499	233 228	–	518 162
Emitované dluhopisy ^{x)}	5 434	4 382	9 462	11 466	19 843	50 587
Podřízený dluh	–	–	5 197	–	–	5 197
Vybraná pasiva celkem	130 690	84 497	134 761	244 694	19 843	614 485
Gap	(2 728)	58 209	(35 690)	(37 156)	44 526	27 161
Kumulativní gap	(2 728)	55 481	19 791	(17 365)	27 161	

x) včetně závazků z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě

Banka rovněž řídí své úrokové riziko prostřednictvím úrokových swapů.

41.2.2 Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje obchodního i bankovního portfolia z důvodu změn měnových kurzů. Banka řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Banka sleduje také speciální citlivostní limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost reálné hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na reálné hodnoty opcí na dobu do splatnosti (theta) a úrokovou citlivost (rho, phi), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP. Měnové riziko všech finančních nástrojů přebírá do svých pozic útvar obchodování (Trading) a tyto měnové pozice řídí v souladu s nastavenými limity měnové citlivosti. Kromě monitorování limitů používá banka rovněž VaR koncept pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových nástrojů.

Hodnota měnového rizika ve formě VaR pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31. 12. 2009 ve výši 12 mil. Kč (2008: 21 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnového rizika za celý rok 2009 byl 17 mil. Kč (2008: 8 mil. Kč). VaR hodnota pro měnovou volatilitu obchodního portfolia byla ve výši 2 mil. Kč (2008: 5 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnové volatility za celý rok 2009 pak byl 4 mil. Kč (2008: 4 mil. Kč).

Čistá devizová pozice

Struktura čisté devizové pozice byla k 31. prosinci 2009 a 2008 následující:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva								
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	24 557	1 668	514	95	52	75	289	27 250
Pohledávky za bankami	83 904	22 724	3 579	66	38	20	265	110 596
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	387 229	20 007	726	574	27	290	192	409 045
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 512	5 543	349	–	–	–	–	36 404
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	15 946	2 285	288	–	6	4	–	18 529
Realizovatelné cenné papíry	2 307	1 725	114	–	–	–	–	4 146
Cenné papíry držené do splatnosti	95 720	2 963	–	–	–	–	–	98 683
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 942	3 839	–	–	–	–	–	7 781
Ostatní aktiva	21 334	1 128	5	6	48	–	38	22 559
	665 451	61 882	5 575	741	171	389	784	734 993
Pasiva								
Závazky k bankám	31 181	8 290	2 259	374	0	174	880	43 158
Závazky ke klientům	495 496	18 530	2 760	361	97	193	311	517 748
Závazky v reálné hodnotě	8 129	–	–	–	–	–	–	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	13 161	2 686	269	–	2	8	–	16 126
Emitované dluhopisy	62 097	47	–	–	–	13	–	62 157
Ostatní pasiva	29 268	730	22	2	48	–	3	30 073
	639 332	30 283	5 310	737	147	388	1 194	677 391
Čistá devizová pozice – rozvaha	26 119	31 599	265	4	24	1	(410)	57 602
Čistá devizová pozice – podrozvaha	19 130	(17 217)	196	–	(4)	(3)	430	2 532

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	21 006	1 338	254	65	209	31	18	285	23 206
Pohledávky za bankami	52 797	20 177	4 895	283	74	15	6	466	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	384 737	18 182	780	31	162	25	142	240	404 299
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	38 392	11 393	1 934	–	130	3 004	67	73	54 993
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	24 738	1 875	449	–	69	54	26	5	27 216
Realizovatelné cenné papíry	5 132	3 097	95	–	–	–	–	–	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	93 913	3 204	–	–	–	–	–	–	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 779	6 313	–	–	–	–	–	–	10 092
Ostatní aktiva	23 859	593	130	2	5	233	2	15	24 839
	648 353	66 172	8 537	381	649	3 362	261	1 084	728 799
Pasiva									
Závazky k bankám	27 060	11 096	2 375	15	63	20	39	784	41 452
Závazky ke klientům	496 384	19 234	3 068	364	–	2 083	111	327	521 571
Závazky v reálné hodnotě	7 680	12	4	–	–	–	–	–	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	21 975	2 576	528	–	81	268	32	–	25 460
Emitované dluhopisy	51 409	187	–	–	–	–	–	–	51 596
Ostatní pasiva	17 341	1 711	212	8	–	1	70	9	19 352
	621 849	34 816	6 187	387	144	2 372	252	1 120	667 127
Čistá devizová pozice – rozvaha	26 504	31 356	2 350	(6)	505	990	9	(36)	61 672
Čistá devizová pozice – podrozvaha	48 411	(30 738)	(2 324)	15	(481)	(1 218)	(3)	51	13 713

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

41.2.3 Akciové riziko

Banka používá pro sledování a řízení akciového rizika banky na obchodním i bankovním portfoliu metodu VaR a analýzu citlivosti, která vychází z expozice vůči riziku změny kurzu akcií k rozvahovému dni. Akciové riziko vzhledem k vyšší volatilitě cen akcií představuje i přes menší objemy akciových pozic nezanedbatelnou složku rizik.

VaR hodnota z akciového rizika obchodního portfolia byla k 31. 12. 2009 ve výši 0 mil. Kč (2008: 0 mil. Kč) pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti, což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 1 mil. Kč (2008: 1 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2009 pak byl 0 mil. Kč (2008: 1 mil. Kč). VaR hodnota pro akciové riziko bankovní knihy pro 1 měsíc ke stejnému datu a na stejné hladině spolehlivosti byla 21 mil. Kč (2008: 4 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2009 byl 15 mil. Kč (2008: 118 mil. Kč).

41.2.4 Reálná hodnota

Reálná hodnota derivátů

Banka dodržuje přísné kontrolní limity u čistých otevřených derivátových pozic na protistranu, tzn. u rozdílu mezi reálnou hodnotou kupních a prodejních smluv. Částka, která představuje úvěrové riziko, je vždy omezena na kladnou reálnou hodnotu derivátových finančních nástrojů, která představuje pouze malý zlomek smluvních nebo podkladových hodnot použitých k vyjádření objemu nesplaceného nástroje. Tato úvěrová angažovanost se zahrnuje do celkových úvěrových limitů stanovených pro klienty. Limity jsou stanoveny s ohledem na riziko fluktuace reálné hodnoty vyplývající z pohybů na trhu. Úvěrové riziko u derivátových finančních nástrojů není obvykle žádným způsobem zajištěno s výjimkou případů, kdy banka požaduje od protistrany poskytnutí depozita.

Všechny deriváty jsou v rozvaze k 31. prosinci 2009 a 2008 vykázaný v reálné hodnotě (viz body 11 a 21 přílohy).

Devizové kontrakty

Devizové kontrakty jsou dohody o prodeji či nákupu stanoveného množství určité měny za měnu jinou v předem dohodnutém kurzu s dodáním ihned („spot“, tj. obvykle dva dny po datu obchodu) nebo s dodáním ke stanovenému datu („forward“, tj. více než dva dny po datu obchodu). Nominální částka odpovídající hodnotě kontraktu nepředstavuje aktuální tržní nebo úvěrové riziko plynoucí z těchto kontraktů.

Devizové kontrakty jsou využívány za účelem řízení rizika a jako obchodní instrumenty.

Úrokové swapy

Úrokové swapy představují dohody o budoucí směně úrokové platby nebo úrokových plateb vztahujících se ke stanovené nominální částce, jejichž výše je stanovena pevně po celou dobu kontraktu nebo které se stanovují na předem dohodnuté období s tím, že se budou v pravidel-

ných intervalech měnit, a to až do doby ukončení kontraktu. Nominální částka slouží pro výpočet příslušné částky úroků v rámci kontraktu. Nominální částky dále slouží pro vyčíslení objemu těchto transakcí, ale ve skutečnosti nedochází k jejich směně mezi smluvními stranami úrokového swapu. Úrokové swapy jsou bankou uzavírány zejména za účelem vlastního obchodování, z důvodu zajištění obchodů pro klienty, popřípadě pro pokrytí úrokových rizik.

Banka účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Zajištěné hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu.

Opční kontrakty

Opční kontrakty představují právo na nákup nebo prodej určitého aktiva ve stanoveném objemu, k předem stanovenému budoucímu datu a za stanovenou cenu. Kupující má právo, nikoli však povinnost využít své právo k nákupu nebo prodeji aktiva a prodávající má povinnost aktivum prodat nebo koupit ve stanoveném objemu a za cenu vymezenou v opčním kontraktu.

Forwardové úrokové kontrakty

Forwardové úrokové kontrakty jsou dohody o peněžní úhradě stanovené jako rozdíl mezi referenční úrokovou sazbou a sazbou dohodnutou smluvními stranami k předem stanovenému datu v budoucnosti. Tržní riziko vyplývá ze změn tržních hodnot sjednaných pozic, které jsou způsobeny změnami v tržních úrokových sazbách. Banka v zásadě omezuje své tržní riziko tím, že uzavírá otevřené pozice prostřednictvím kontraktů s opačnými parametry a pro neuzavřené pozice má stanoveny limity, které jsou monitorovány. Banka řídí úvěrové riziko tím, že uzavírá kontrakty s předem schválenými smluvními stranami v rámci stanovených úvěrových limitů. Veškeré forwardové úrokové kontrakty banka uzavřela za účelem obchodování.

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry jsou dohody o nákupu nebo prodeji cenných papírů ke stanovenému datu za předem dohodnutou cenu. Banka uzavřela swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry za účelem obchodování.

Úrokové swapy a forwardy v různých měnách (Cross currency swaps)

Cross currency swaps jsou kombinací úrokových swapů a devizových kontraktů. Stejně jako u úrokových swapů dochází k výměně fixních úrokových plateb, popřípadě variabilních úrokových plateb v předem dohodnutých termínech po celou dobu životnosti kontraktu. Tyto platby jsou však v různých měnách a jejich zúčtování probíhá v hrubé výši. Na rozdíl od obvyklých úrokových swapů dochází na začátku a na konci transakce k výměně nominálních hodnot v cizích měnách.

Futures

Kontrakt futures představuje povinnost prodat či koupit určitý finanční nástroj na organizovaném trhu za určitou cenu ke smlouvenému datu v budoucnosti. Banka uzavřela futures kontrakty na dluhopisy a akcie za účelem obchodování.

Komoditní swapy

Komoditní swapy představují dohody o budoucí směně plateb závisících na cenách určité komodity. Jedna část transakce (fixní složka) představuje vždy fixní, předem danou částku, druhá část (pohyblivá složka) se stanovuje z průměru cen dané komodity za příslušné časové období. V určitých případech je v pohyblivé noze vnořena opce, která omezuje její celkovou výplatu. Ke každému klientskému komoditnímu swapu je vytvářen zrcadlový obchod s Erste Group Bank, banka v nich tedy nemá žádné tržní riziko.

(a) Nominální a reálné hodnoty derivátů

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	–	–	–	–
Úrokové swapy	11 465	11 465	605	66
Úrokové cizoměnové swapy	5 428	4 779	628	–
Zajišťovací instrumenty celkem	16 893	16 244	1 233	66
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
– úrokové	28	28		
– měnové	1 447	1 454		
Opční kontrakty:				
– úrokové	9 140	9 140	71	47
– měnové	61 064	60 437	1 125	732
– akciové	807	807	55	46
– komoditní	1 202	1 202	29	30
Forwardové kontrakty:				
– úrokové	9 000	9 000	3	47
– úrokové cizoměnové	38 156	38 103	759	721
– s akciemi	–	–	–	–
– komoditní	757	755	52	51
Swapy:				
– úrokové	541 337	541 337	11 825	12 152
– úrokové cizoměnové	84 714	83 507	3 239	1 987
– s akciemi	4 458	4 458	48	156
– komoditní	575	575	90	91
Ostatní deriváty	–	–	–	–
Futures	1	1	–	–
Obchodní instrumenty celkem	752 686	750 804	17 296	16 060
Celkem	769 579	767 048	18 529	16 126

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	601	601	–	–
Úrokové swapy	13 585	13 585	748	166
Úrokové cizoměnové swapy	5 450	4 911	–	302
Zajišťovací instrumenty celkem	19 636	19 097	748	468
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
– úrokové	3	3		
– měnové	728	729		
Opční kontrakty:				
– úrokové	19 626	19 627	82	39
– měnové	119 680	117 935	3 018	2 260
– akciové	1 355	1 355	–	68
– komoditní	1 071	1 071	182	185
Forwardové kontrakty:				
– úrokové	127 305	127 306	184	207
– úrokové cizoměnové	61 304	61 430	2 634	2 595
– s akciemi	2 787	3 004	0	222
– komoditní	39	40	9	8
Swapy:				
– úrokové	695 892	695 892	14 777	14 349
– úrokové cizoměnové	124 912	124 653	5 322	4 354
– s akciemi	5 610	5 610	27	279
– komoditní	2 038	2 038	232	243
Ostatní deriváty	1 766	1 766	1	183
Futures	2	2	–	–
Obchodní instrumenty celkem	1 164 118	1 162 461	26 468	24 992
Celkem	1 183 754	1 181 558	27 216	25 460

(b) Zbytková splatnost derivátů

K 31. prosinci 2009 Reálná hodnota mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové swapy	–	–	36	39	464
Úrokové cizoměnové swapy	–	–	–	–	628
Zajišťovací instrumenty celkem	–	–	36	39	1 092
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty					
– úrokové	–	–	–	–	–
– měnové	–	–	–	–	–
Opční kontrakty:					
– úrokové	–	–	–	10	13
– měnové	5	14	70	305	–
– akciové	–	–	–	14	(6)
– komoditní	–	–	(3)	–	–
Forwardové kontrakty:					
– úrokové	(28)	3	(19)	–	–
– úrokové cizoměnové	–	(5)	21	19	3
– s akciemi	–	–	–	–	–
– komoditní	–	–	1	–	–
Swapy:					
– úrokové	(47)	136	(363)	(397)	347
– úrokové cizoměnové	90	(95)	711	(641)	1 186
– s akciemi	4	7	9	(70)	(58)
– komoditní	–	–	(1)	1	–
Ostatní deriváty	–	–	–	–	–
Futures	–	–	–	–	–
Obchodní instrumenty celkem	24	60	426	(759)	1 485
Celkem	24	60	462	(720)	2 577

K 31. prosinci 2008 Reálná hodnota mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové opční kontrakty	–	–	(4)	28	558
Úrokové swapy	–	–	–	–	(302)
Zajišťovací instrumenty celkem	–	–	(4)	28	256
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty					
Opční kontrakty:					
– úrokové	–	–	–	27	17
– měnové	12	(206)	202	719	30
– akciové	(3)	(13)	(50)	(1)	(1)
– komoditní	–	–	(3)	–	–
Forwardové kontrakty:					
– úrokové	46	(34)	(12)	(23)	–
– úrokové cizoměnové	(13)	11	31	5	5
– s akciemi	(222)	–	–	–	–
– komoditní	1	–	–	–	–
Swapy:					
– úrokové	(13)	(57)	83	23	392
– úrokové cizoměnové	(390)	491	36	590	241
– s akciemi	(1)	12	7	(196)	(74)
– komoditní	–	–	–	(11)	–
Ostatní deriváty	–	1	–	(120)	(63)
Futures	–	–	–	–	–
Obchodní instrumenty celkem	(583)	205	294	1 013	547
Celkem	(583)	205	290	1 041	803

Reálná hodnota ostatních finančních nástrojů kromě derivátů

Odhad reálné hodnoty je prováděn na základě údajů o příslušných tržních hodnotách a informacích o finančních nástrojích. Jelikož pro významnou část finančních nástrojů nejsou dostupné údaje o tržních cenách, jsou odhady reálné hodnoty pro tyto nástroje založeny na posouzení současných ekonomických podmínek, aktuálních směnných kurzů, úrokových sazeb a dalších faktorů.

Mnohé z výše uvedených odhadů se vyznačují jistou mírou nejistoty a jejich stanovená reálná hodnota nemůže být vždy zaměřována za skutečnou tržní hodnotu a v mnoha případech by nemusela být dosažena při prodeji daného finančního nástroje. Změny ve výchozích předpokladech použitých pro stanovení reálné hodnoty by mohly mít významný dopad na stanovenou reálnou hodnotu.

Následující tabulka uvádí účetní hodnoty a reálné hodnoty těchto finančních aktiv a pasiv, která nejsou vykazována v rozvaze ve své reálné hodnotě.

mil. Kč	Účetní hodnota 2009	Odhadovaná reálná hodnota 2009	Účetní hodnota 2008	Odhadovaná reálná hodnota 2008
Finanční aktiva				
Pohledávky za bankami	110 596	109 815	78 713	80 151
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	409 045	407 267	404 299	402 611
Cenné papíry držené do splatnosti	98 683	102 361	97 117	97 654
Finanční pasiva				
Závazky k bankám	43 158	43 177	41 452	41 323
Závazky ke klientům	517 748	517 579	521 571	521 238
Emitované dluhopisy	62 157	62 892	51 596	52 218
Podřízený dluh	13 404	13 085	5 197	4 921

(a) Pohledávky za bankami

Odhadovaná reálná hodnota pohledávek za bankami je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami v Erste Group.

(b) Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty jsou vykazovány snížené o opravné položky. Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami v Erste Group.

(c) Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti

Reálná hodnota cenných papírů držených do splatnosti je založena na tržních cenách nebo kótovaných cenách brokerů či dealerů. Pokud není tato informace k dispozici, je reálná hodnota odhadnuta s využitím kótovaných tržních cen pro cenné papíry s podobným úvěrovým rizikem, splatností a výnosností nebo v některých případech podle návratnosti čisté hodnoty aktiv těchto cenných papírů.

(d) Závazky k bankám a klientům

Odhadovaná reálná hodnota závazků k bankám a klientům bez pevně stanovené lhůty splatnosti, které zahrnují neúročená depozita, je částka splatná na požádání. Odhadovaná reálná hodnota pevně úročených depozit a ostatních závazků bez stanovené tržní ceny je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti. U produktů, u nichž není smluvně stanovena splatnost (např. vklady na viděnou, vkladní knížky, kontokorenty), banka aplikuje princip rovnosti účetní a reálné hodnoty.

(e) Emitované dluhopisy

Agregovaná reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách. Pro ty cenné papíry, kde tržní cena není k dispozici, je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokové sazbě upravené o vlastní kreditní riziko banky.

(f) Podřízený dluh

Emitované podřízené dluhopisy jsou obchodovány na volném trhu BCPP. Jejich reálná hodnota je založena na kótované tržní ceně.

Hierarchie stanovení reálné hodnoty

Banka používá následující hierarchii pro určování a zveřejnění reálných hodnot finančních instrumentů, která odráží význam vstupů použitých při stanovení reálné hodnoty finančních nástrojů:

- Úroveň 1: kótované (neupravené) ceny na aktivních trzích platné pro stejná aktiva či závazky;
- Úroveň 2: jiné vstupy než kótované ceny zahrnuté do první úrovně, které je pro aktivum či závazek možné zjistit, a to přímo (tzn. ceny samotné), nebo nepřímo (tzn. částky z cen odvozené);
- Úroveň 3: vstupy pro aktivum nebo závazek, které nevycházejí ze zjistitelných tržních údajů (nezjistitelné vstupy).

Následující tabulka uvádí rozdělení finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou podle uvedených úrovní, použitých při stanovení jejich reálné hodnoty k 31. prosinci 2009:

mil. Kč	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Celkem
Aktiva				
Cenné papíry k obchodování	10 594	18 742	–	29 336
Dluhové cenné papíry	10 587	18 742	–	29 329
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	7	–	–	7
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	4 083	2 165	820	7 068
Dluhové cenné papíry	3 859	2 165	–	6 024
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	224	–	820	1 044
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	14	18 515	–	18 529
Realizovatelné cenné papíry	1 148	2 930	68	4 146
Dluhové cenné papíry	1 144	2 930	–	4 074
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	4	–	68	72
Aktiva celkem	15 839	42 352	888	59 079
Pasiva				
Závazky v reálné hodnotě	4 020	4 109	–	8 129
Depozita klientů	–	4 109	–	4 109
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	1 947	–	–	1 947
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 072	–	–	2 072
Závazky z krátkých prodejů – akcie	1	–	–	1
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	16 126	–	–	16 126
Pasiva celkem	20 146	4 109	–	24 255

Následující tabulka uvádí rozdělení finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou podle uvedených úrovní, použitých při stanovení jejich reálné hodnoty k 31. prosinci 2008:

mil. Kč	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Celkem
Aktiva				
Cenné papíry k obchodování	25 717	10 795	–	36 512
Dluhové cenné papíry	25 555	10 784	–	36 339
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	162	11	–	173
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	8 259	7 770	2 451	18 481
Dluhové cenné papíry	8 259	3 529	1 646	13 434
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	–	4 242	805	5 047
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 760	17 456	–	27 216
Realizovatelné cenné papíry	4 732	3 369	223	8 324
Dluhové cenné papíry	4 732	3 369	161	8 262
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	–	–	62	62
Aktiva celkem	48 469	39 390	2 674	90 533
Pasiva				
Závazky v reálné hodnotě	4 253	3 443	–	7 696
Depozita klientů	–	3 443	–	3 443
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	1 741	–	–	1 741
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 424	–	–	2 424
Závazky z krátkých prodejů – akcie	88	–	–	88
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	9 073	16 387	–	25 460
Pasiva celkem	13 326	19 830	–	33 156

Následující tabulka uvádí změny reálné hodnoty finančních nástrojů, u nichž se pro stanovení reálné hodnoty používají oceňovací modely, které nevycházejí ze zjištěných tržních údajů (úroveň 3):

mil. Kč	Zisky a ztráty z přecenění					Nerealizované	
	K 1. 1. 2009	Do výkazu zisku a ztráty	Do kapitálu	Prodeje	Přesun do/z úrovně 3	K 31. 12. 2009	zisky/ztráty ^{x)}
Aktiva							
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 451	(48)	–	(84)	(1 499)	820	–
Realizovatelné cenné papíry	223	–	9	(162)	(2)	68	–
Aktiva celkem	2 674	(48)	9	(246)	(1 501)	888	–

x) Zahnuté ve výkazu zisku a ztráty z nástrojů držených k 31. 12. 2009.

V roce 2009 nedošlo k významným přesunům mezi úrovní 1 a 2. V roce 2009 došlo ve srovnání s předchozím obdobím k přesunům některých cenných papírů z úrovně 3 do úrovně 2 v návaznosti na snížení významnosti netržních vstupů použitých pro jejich ocenění.

41.3 Riziko likvidity

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž banka ztratí schopnost dostát svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Krátkodobá likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů, případně dochází k dalším rozhodnutím směřujícím k úpravám krátkodobé likviditní pozice banky, například k rozhodnutím o vyrovnávání krátkodobé likviditní pozice v jednotlivých měnách.

Střednědobá a dlouhodobá likvidita je monitorována a stresově testována jednou měsíčně prostřednictvím simulačního modelu TLS¹⁷ (Traffic Light System), který zohledňuje očekávanou možnost obnovení, předčasného splacení, případně prodeje jednotlivých pozic banky. Výsledky jsou prezentovány a diskutovány ve Výboru pro operativní řízení likvidity (OLC) a Výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO), které rozhodují o potřebě provádět opatření ve vztahu k podstupovanému likviditnímu riziku.

¹⁷ Traffic Light System

(a) Analýza dle splatnosti

V následující tabulce je uvedeno rozdělení aktiv a pasiv na příslušné skupiny podle splatnosti k 31. prosinci 2009; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost). V této analýze jsou deriváty vykázány v reálné hodnotě k rozvahovému dni.

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	19 775	–	–	–	–	7 475	27 250
Pohledávky za bankami	83 534	19 946	3 978	1 827	1 304	7	110 596
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	10 631	16 343	62 567	118 301	155 988	45 215	409 045
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	2 287	2 495	15 021	11 585	3 964	1 052	36 404
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	773	781	2 852	8 058	6 065	–	18 529
Realizovatelné cenné papíry	–	–	408	1 334	2 332	72	4 146
Cenné papíry držené do splatnosti	200	1 147	16 380	36 077	44 879	–	98 683
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	–	–	–	–	–	7 781	7 781
Ostatní aktiva	700	501	1 881	1	–	19 476	22 559
Celkem	117 900	41 213	103 087	177 183	214 532	81 078	734 993
Pasiva							
Závazky k bankám	15 217	7 516	3 990	5 000	11 435	–	43 158
Závazky ke klientům	425 553	18 087	27 314	46 794	–	–	517 748
Závazky v reálné hodnotě	140	1 008	3 042	3 330	609	–	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	750	721	2 386	8 783	3 486	–	16 126
Emitované dluhopisy	1 127	216	8 648	16 435	35 731	–	62 157
Podřízený dluh	–	–	–	–	13 404	–	13 404
Ostatní pasiva	4 648	528	959	251	34	10 249	16 669
Celkem	447 435	28 076	46 339	80 593	64 699	10 249	677 391
Gap	(329 535)	13 137	56 748	96 590	149 833	70 829	57 602
Kumulativní gap	(329 535)	(316 398)	(259 650)	(163 060)	(13 227)	57 602	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Přehled aktiv a pasiv podle jejich zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2008

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	20 738	–	–	–	–	2 468	23 206
Pohledávky za bankami	47 110	1 842	14 386	5 023	10 345	7	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	13 309	15 341	70 549	126 625	155 398	23 077	404 299
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	1 004	5 802	11 802	21 749	9 416	5 220	54 993
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1 021	1 725	5 128	11 329	8 013	–	27 216
Realizovatelné cenné papíry	–	213	492	5 255	2 302	62	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	250	5 908	8 712	52 473	29 774	–	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	–	–	–	–	–	10 092	10 092
Ostatní aktiva	526	703	2 452	30	149	20 979	24 839
Celkem	83 958	31 534	113 521	222 484	215 397	61 905	728 799
Pasiva							
Závazky k bankám	21 646	3 883	2 603	8 079	5 241	–	41 452
Závazky ke klientům	436 226	14 799	19 751	50 795	0	–	521 571
Závazky v reálné hodnotě	159	279	885	4 801	1 484	88	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1 604	1 520	4 838	10 288	7 210	–	25 460
Emitované dluhopisy	1 818	216	1 641	13 611	34 310	–	51 596
Podřízený dluh	–	–	–	–	5 197	–	5 197
Ostatní pasiva	2 306	388	572	204	876	9 809	14 155
Celkem	463 759	21 085	30 290	87 778	54 318	9 897	667 127
Gap	(379 801)	10 449	83 231	134 706	161 079	52 008	61 672
Kumulativní gap	(379 801)	(369 352)	(286 121)	(151 415)	9 664	61 672	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a závazky v reálné hodnotě.

(b) Úrokové platby

Následující tabulka udává očekávané peněžní toky z přijatých/placených úroků z vybraných aktiv a pasiv podle jednotlivých časových košů.

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požá- dání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	3	–	–	–	–	3
Pohledávky za bankami	64	26	2	–	–	92
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	1 958	3 084	9 909	26 174	10 144	51 269
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	14	17	67	177	35	310
Realizovatelné cenné papíry	14	19	45	102	–	180
Cenné papíry držené do splatnosti	354	678	2 762	10 729	9 704	24 227
	2 407	3 824	12 785	37 182	19 883	76 081
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	41	46	100	233	83	503
Závazky ke klientům	323	552	1 864	3 912	–	6 651
Emitované dluhopisy	163	298	1 082	3 961	3 948	9 452
Podřízený dluh	32	44	127	150	–	353
	559	940	3 173	8 256	4 031	16 959
Gap	1 848	2 884	9 612	28 926	15 852	59 122
Kumulativní gap	1 848	4 732	14 344	43 270	59 122	

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požá- dání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4	–	–	–	–	4
Pohledávky za bankami	142	105	132	–	–	379
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	2 043	3 185	10 116	26 053	9 252	50 649
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	67	88	321	749	147	1 372
Realizovatelné cenné papíry	33	42	94	210	–	379
Cenné papíry držené do splatnosti	346	623	2 474	8 898	6 380	18 721
	2 635	4 043	13 137	35 910	15 779	71 504
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	64	33	27	–	–	124
Závazky ke klientům	429	704	2 395	5 101	–	8 629
Emitované dluhopisy	153	274	1 032	3 861	3 671	8 991
Podřízený dluh	20	40	90	–	–	150
	666	1 051	3 544	8 962	3 671	17 894
Gap	1 969	2 992	9 593	26 948	12 108	53 610
Kumulativní gap	1 969	4 961	14 554	41 502	53 610	

41.4 Operační riziko

Banka definuje operační riziko v souladu s vyhláškou ČNB č. 123/2007 jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztráty vlivem vnějších událostí, včetně rizika ztráty banky v důsledku porušení či nenaplnění právní normy.

Ve spolupráci s Erste Group Bank zavedla banka standardizovanou klasifikaci operačních rizik. Tato klasifikace se stala základem tzv. Knihy rizik České spořitelny, která byla vyvinuta ve spolupráci útvarů řízení rizik a útvaru interního auditu. Kniha rizik slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny České spořitelny a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Ve spolupráci s externím dodavatelem vyvinula banka speciální aplikaci sloužící pro sběr dat o operačním riziku, která vyhovuje požadavkům kladeným na sběr dat konceptem kapitálové přiměřenosti BASEL II. Data slouží nejen pro účely kvantifikace operačních rizik a sledování trendů ve vývoji těchto rizik, ale jsou využívána také pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik. Kromě sledování skutečných událostí operačních rizik banka věnuje pozornost tomu, jak vnímá operační riziko management banky. Toto expertní hodnocení rizik je prováděno na roční bázi.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který banka využívá již od roku 2002. Tento program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od roku 2004 se banka začlenila do pojistného programu Erste Group, který dále rozšířil pojistnou ochranu, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek banky.

41.5 Řízení kapitálu

Banka v oblasti systému vnitřně stanoveného kapitálu (dále ICAAP) podle Přílohy 2 BASEL II regulace (vyhláška 123/2007 Sb.) přešla v roce 2009 na metodologii Erste Group, kterou schválilo představenstvo Erste Group Bank v prosinci 2008 jako jednotný přístup pro řízení kapitálu v Erste Group. Tento skupinový přístup sleduje zejména následující cíle:

- analýza a sledování rizik Erste Group včetně poskytování reportů,
- analýza a sledování kapitálové přiměřenosti Erste Group včetně poskytování reportů,
- předpověď směru vývoje rizikového profilu skupiny.

Erste Group zohledňuje v ICAAP následující rizika, která by měla být pokryta zcela nebo částečně kapitálem: tržní rizika obchodního portfolia, tržní rizika investičního portfolia včetně úrokového rizika, rizika kreditní a rizika operační. Další rizika jako např. riziko koncentrace, likvidity, sekuritizace, makroekonomické riziko a ostatní rizika (reputační a strategická) jsou obsažena již v rizicích krytých kapitálem, případně jsou kryta jinými technikami omezení rizik, případně nejsou materiální.

Pro kvantifikaci rizik je využívána u tržních a operačních rizik metodika VaR pro jednorocní časovou periodu na hladině spolehlivosti 99,9 %. Pro rizika kreditní je použita metoda rizikově vážených aktiv. Celkové riziko skupiny je součtem jednotlivých rizik, tedy není využit diversifikační efekt z důvodu preference konzervativnějšího postupu. Výsledné celkové riziko je porovnáváno s kapitálovými zdroji stanovenými jako součet základního a dodatkového kapitálu a aktuálního výsledku běžného roku.

Metodika Erste Group stanoví limit pro maximální rizikovou expozici jednotlivých členů skupiny. Tento limit závisí na výši kapitálových zdrojů a na předchozím vývoji rizikovitosti banky. Česká spořitelna splňuje s dostatečnou rezervou tento limit stanovený většinovým akcionářem.

Výsledky ICAAP České spořitelny jsou předkládány na ALCO čtvrtletně. ALCO je rozhodovacím orgánem pro řízení kapitálu banky v rámci ICAAP.

Erste Group včetně České spořitelny věnuje ICAAP pozornost s cílem postupného zdokonalování systému řízení rizikového profilu a kapitálové dostatečnosti skupiny s ohledem na budoucí vývoj a také s cílem postupně prosazovat výstupy ICAAP v rozhodování a plánování v oblasti obchodních činností a finančního řízení.

Banka dále řídí kapitál ve struktuře dle požadavků Přílohy 1 BASEL II v souladu s metodikou ČNB. Během roku banka vyhověla regulatorním požadavkům na výši kapitálu.

Přehled kapitálu pro výpočet kapitálové přiměřenosti podle metodiky ČNB (BASEL II)

mil. Kč	2009	2008
Kapitál celkem	51 113	42 956
Původní kapitál (Tier 1)	43 614	43 561
v tom:		
základní kapitál (viz bod 27 přílohy)	15 200	15 200
emisní ážio	2	2
rezervní fondy a nerozdělený zisk	31 503	32 025
odčitatelné položky z původního kapitálu	(3 091)	(3 666)
Dodatkový kapitál (Tier 2) (viz bod 26 přílohy)	13 404	5 197
Odčitatelné položky od původního a dodatkového kapitálu	(5 905)	(5 802)

42. Podmíněná aktiva a závazky

V rámci obvyklých obchodních transakcí vstupuje banka do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci výkazu finanční pozice a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

Soudní spory

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti bance vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává neprověřených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti bance.

Proti bance probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Banka se také hájí v několika právních sporech u arbitrážního soudu. Banka nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájmy banky.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, banka se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Pokud bance na základě vedeného soudního sporu vznikl současný závazek (smluvní nebo mimosmluvní), který je důsledkem minulé události a je pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku, účtuje banka o rezervě na tento soudní spor (viz bod 23).

Banka v roce 2009 vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. prosinci 2009 činila celková částka těchto rezerv 270 mil. Kč (2008: 187 mil. Kč). Viz bod 23 přílohy.

mil. Kč	2009	2008
Závazky ze záruk a akreditivů	31 568	37 567
Nečerpané úvěrové přísliby	73 910	101 049

Analýza splatnosti poskytnutých a přijatých příslibů a záruk

Tabulka zobrazuje poskytnuté a přijaté přísliby a záruky podle splatnosti k 31. prosinci 2009 a 2008; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost):

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Poskytnuté přísliby a záruky	11 358	7 917	26 917	33 355	4 432	21 499	105 478
Přijaté přísliby a záruky	1 503	1 647	6 874	4 316	9 751	24	24 115

Majetek daný do zástavy

Majetek je daný do zástavy jako zajištění v rámci repo obchodů s ostatními bankami a klienty v objemu 7 235 mil. Kč (2008: 33 775 mil. Kč). V souladu se statutárními požadavky též banka ukládá povinné minimální rezervy u místní centrální banky (viz bod 5 přílohy). Tyto prostředky nemohou být využity k financování běžných činností banky.

Závazky z úvěrových příslibů, záruk a akreditivů

Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že banka provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek banky vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží, a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění klientů k poskytnutí úvěrů ve formě úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro banku potenciální ztrátu. Banka odhaduje tuto potenciální ztrátu na základě historického vývoje úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD) a ztráty ze selhání dlužníka (LGD). Úvěrové konverzní faktory vyjadřují pravděpodobnost, že banka bude plnit ze záruky nebo bude muset poskytnout úvěr na základě vystaveného úvěrového příslibu.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost banky. Vedení banky se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Poskytnuté přísliby a záruky	13 888	6 682	31 870	46 364	9 304	30 508	138 616
Přijaté přísliby a záruky	2 696	680	3 973	11 690	8 419	90	27 548

Operativní leasing

Tabulka zobrazuje budoucí finanční toky na základě smluv o operativním leasingu, u kterých banka vystupuje v pozici nájemce:

K 31. prosinci 2009 mil. Kč	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Budoucí náklady z operativního leasingu	814	2 311	406	3 531

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Budoucí náklady z operativního leasingu	764	2 176	409	3 349

43. Segmentová analýza

(a) Segmenty podle odvětví

Pro potřeby řízení jsou rozlišeny následující hlavní činnosti v rámci banky:

- Drobné bankovníctví (přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů drobným klientům, kartové služby);
- Komerční bankovníctví (poskytování úvěrů korporátním a komunálním klientům, poskytování záruk, otvírání akreditivů);
- Investiční bankovníctví (investování do cenných papírů, obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s cennými papíry, devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, účast na vydávání akcií, obhospodařování, úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot);
- Ostatní činnosti (např. podpůrné činnosti banky, administrativní náklady, platební styk, opravné položky, majetkové účasti apod.).

Rok 2009 mil. Kč	Bankovnictví			Ostatní činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční		
VÝNOSY					
Externí výnosy mimo segmenty	32 180	6 168	2 571	2 528	43 447
Výnosy z jiných segmentů	–	–	–	–	–
Výnosy segmentu	32 180	6 168	2 571	2 528	43 447
ZISK					
Zisk segmentu	13 240	884	1 344	(1 378)	14 090
Nepřířazené náklady					
Zisk před zdaněním					14 090
Daň z příjmů					(2 845)
Zisk celkem					11 245
OSTATNÍ INFORMACE					
Pořizení majetku	1 148	17	106	1 021	2 292
Odpisy a amortizace	914	–	40	1 646	2 600
Ztráta ze znehodnocení majetku	51	–	–	3	54
VÝKAZ FINANČNÍ POZICE					
Aktiva					
Aktiva podle segmentů	282 954	157 210	268 237	24 810	733 211
Nepřířazená aktiva					1 782
Aktiva celkem					734 993
Pasiva					
Cizí zdroje podle segmentů	404 838	77 511	172 966	27	655 342
Nepřířazené cizí zdroje					22 049
Cizí zdroje celkem					677 391

Výnosy segmentu zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“ a „Zisky z přecenění/prodeje cenných papírů“ a „Zisk z prodeje majetkových účastí“ (viz bod 36 přílohy).

Rok 2008 mil. Kč	Bankovnictví			Ostatní činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční		
VÝNOSY					
Externí výnosy mimo segmenty	28 970	4 792	2 837	7 962	44 561
Výnosy z jiných segmentů	–	–	–	–	–
Výnosy segmentu	28 970	4 792	2 837	7 962	44 561
ZISK					
Zisk segmentu	13 960	2 050	(2 509)	6 658	20 159
Nepřirazené náklady					(2 653)
Zisk před zdaněním					17 506
Daň z příjmů					(2 524)
Zisk celkem					14 982
OSTATNÍ INFORMACE					
Pořízení majetku	1 563	16	188	795	2 562
Odpisy a amortizace	895	–	41	1 760	2 696
Zrušení ztráty ze znehodnocení majetku	2	–	–	–	2
VÝKAZ FINANČNÍ POZICE					
Aktiva					
Aktiva podle segmentů	270 777	167 900	262 765	25 680	727 122
Nepřirazená aktiva					1 677
Aktiva celkem					728 799
Pasiva					
Cizí zdroje podle segmentů	408 149	69 857	179 785	80	657 871
Nepřirazené cizí zdroje					9 256
Cizí zdroje celkem					667 127

Výnosy segmentu zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“ a „Zisky z přecenění/prodeje cenných papírů“ a „Zisk z prodeje majetkových účastí“ (viz bod 36 přílohy).

(b) Geografické rozložení

Banka vyvíjí aktivity v rozhodující míře v České republice a nemá žádné významné zahraniční aktivity.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2009 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	24 719	1 770	177	584	27 250
Pohledávky za bankami	77 502	32 456	7	631	110 596
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	400 219	7 269	869	688	409 045
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	30 076	5 683	0	645	36 404
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	5 963	12 520	0	46	18 529
Realizovatelné cenné papíry	2 305	1 825	7	9	4 146
Cenné papíry držené do splatnosti	76 644	18 076	255	3 708	98 683
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 941	3 840	0	0	7 781
Ostatní aktiva	21 787	691	9	72	22 559
Celková aktiva banky	643 156	84 130	1 324	6 383	734 993
Pasiva					
Závazky k bankám	22 376	20 607	1	174	43 158
Závazky ke klientům	510 510	5 067	1 225	946	517 748
Závazky v reálné hodnotě	8 096	19	13	1	8 129
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	3 509	12 506	0	111	16 126
Emitované dluhopisy	62 000	142	15	0	62 157
Podřízený dluh	5 984	7 418	2	0	13 404
Ostatní pasiva	16 501	166	1	1	16 669
Celková pasiva banky	628 976	45 925	1 257	1 233	677 391
Čistá pozice	14 180	38 205	67	5 150	57 602

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Informace o geografickém rozložení výnosů od externích odběratelů nejsou dostupné a náklady na jejich zjištění by byly příliš vysoké.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2008 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	21 038	1 650	221	297	23 206
Pohledávky za bankami	20 487	53 881	1 414	2 931	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	395 176	7 343	925	855	404 299
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	41 938	12 105	236	714	54 993
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 389	17 787	3	37	27 216
Realizovatelné cenné papíry	5 041	3 120	89	74	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	68 523	24 284	1 000	3 310	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 780	6 312	–	–	10 092
Ostatní aktiva	23 271	1 440	35	93	24 839
Celková aktiva banky	588 643	127 922	3 923	8 311	728 799
Pasiva					
Závazky k bankám	23 596	17 372	67	417	41 452
Závazky ke klientům	515 739	3 560	1 369	903	521 571
Závazky v reálné hodnotě	7 634	48	13	1	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	5 266	20 043	–	151	25 460
Emitované dluhopisy	51 230	360	6	–	51 596
Podřízený dluh	4 661	536	–	–	5 197
Ostatní pasiva	13 804	289	3	59	14 155
Celková pasiva banky	621 930	42 208	1 458	1 531	667 127
Čistá pozice	(33 287)	85 714	2 465	6 780	61 672

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

44. Klientské obchody

(a) Aktiva přijatá do správy

Banka poskytuje služby spočívající ve správě a úschově cenností a cenných papírů a dále též poradenské služby třetím stranám v oblasti správy investic. V rámci těchto činností banka činí rozhodnutí o nákupu a prodeji celé řady finančních nástrojů. Majetek, který banka spravuje jménem třetích stran, není v účetní závěrce vykazován.

Banka spravovala k 31. prosinci 2009 aktiva ve výši 226 719 mil. Kč (2008: 188 534 mil. Kč), která představují listinné cenné papíry a jiné hodnoty přijaté do správy a k obhospodařování a do úschovy a k uložení v následujícím rozsahu:

mil. Kč	2009	2008
Cenné papíry klientů v úschově	21 251	15 331
Cenné papíry klientů ve správě	165 815	137 660
Cenné papíry klientů v uložení	33	33
Hodnoty převzaté k obhospodařování	39 620	35 510
Celkem	226 719	188 534

V celkovém objemu jsou kromě zákaznického majetku z poskytování investičních služeb zahrnuty směnky a jiné cenné papíry zajišťující úvěry a další hodnoty, které se nevztahují k poskytování investičních služeb.

Banka vystupuje navíc v roli depozitáře několika podílových, investičních a penzijních fondů, jejichž aktiva představují k 31. prosinci 2009 částku 88 302 mil. Kč (2008: 81 956 mil. Kč).

(b) Závazky z poskytování investičních služeb

Investičními službami se rozumí přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů, provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby, obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj a upisování nebo umisťování emisí investičních nástrojů.

Doplňkovými investičními službami se rozumí správa a úschova investičních nástrojů, poskytování úvěru zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru podílí, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie, investování do investičních nástrojů, poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků, provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb, služby související s upisováním emisí investičních nástrojů a pronájem bezpečnostních schránek.

V souvislosti s poskytováním těchto služeb přijala banka od zákazníků peněžní prostředky a investiční nástroje nebo za tyto hodnoty pro zákazníky získala peněžní prostředky nebo investiční nástroje, tzv. zákaznický majetek, který k 31. prosinci 2009 představoval 185 666 mil. Kč (2008: 142 822 mil. Kč).

45. Transakce se spřízněnými osobami

Spřízněnými osobami se rozumí propojené osoby nebo osoby se zvláštním vztahem k bance.

O propojené osoby jde v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Banka je kontrolována společností Erste Group Bank AG, podstatný vliv na této společnosti má společnost Erste Stiftung. Zbýlý podíl na společnosti mají drobní akcionáři a institucionální investoři prostřednictvím volně obchodovaných akcií na burzách ve Vídni, Praze a Bukurešti.

Osobami se zvláštním vztahem k bance se rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci banky, právnické osoby mající kontrolu nad bankou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům banky a osobám majícím kontrolu nad bankou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na bance a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má banka kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou spřízněnými osobami banky především její dceřiné a přidružené společnosti, členové jejího představenstva a dozorčí rady a ostatní osoby, zejména Erste Group Bank, její dceřiné a přidružené společnosti a společnosti s rozhodujícím a podstatným vlivem vlastněné dceřinými společnostmi banky.

Banka vykazuje k 31. prosinci 2009 a 2008 následující pohledávky a závazky vůči spřízněným osobám:

2009 mil. Kč	Mateřská banka	Dceřiné společnosti	Přidružené společnosti	Členové předsta- venstva a dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Aktiva					
Pohledávky za bankami	19 961	–	–	–	2 976
Pohledávky za klienty	–	11 424	–	12	1 033
Cenné papíry držené do splatnosti	–	–	–	–	699
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	7 826	225	–	–	55
Ostatní aktiva	196	132	–	–	50
Celková aktiva banky	27 983	11 781	–	12	4 813
Pasiva					
Závazky k bankám	8 137	12 225	–	–	281
Závazky ke klientům	–	4 034	67	15	392
Emitované dluhopisy	80	19 038	–	–	80
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	8 053	4	–	–	7
Ostatní pasiva	166	552	280	–	279
Podřízený dluh	6 580	–	–	–	299
Celková pasiva banky	23 016	35 853	347	15	1 338
Podrozvaha					
Nečerpané úvěry	299	235	–	–	242
Záruky vydané	2	13 949	–	–	43
Záruky přijaté	–	–	–	–	3
Kladná nominální hodnota derivátů	343 307	8 425	–	–	1 472
Záporná nominální hodnota derivátů	(343 426)	(8 424)	–	–	(1 425)
Výnosy					
Úrokové výnosy	548	434	–	1	66
Přijaté dividendy	–	669	–	–	9
Výnosy z poplatků a provizí	15	930	–	–	76
Čistý zisk z obchodních operací	3 502	170	–	–	57
Ostatní provozní výnosy	–	79	–	–	20
Výnosy celkem	4 065	2 282	–	1	228
Náklady					
Úrokové náklady	301	903	–	–	14
Náklady na poplatky a provize	29	87	–	–	3
Všeobecné správní náklady	86	264	1 205	–	318
Ostatní provozní náklady	1 106	–	–	–	–
Náklady celkem	1 522	1 254	1 205	–	335

2008 mil. Kč	Mateřská banka	Dceřiné společnosti	Přidružené společnosti	Členové předsta- venstva a dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Aktiva					
Pohledávky za bankami	26 654	–	–	–	2 158
Pohledávky za klienty	–	8 220	–	10	1 463
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům	73	–	–	–	–
Cenné papíry držené do splatnosti	–	–	–	–	594
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	10 189	182	–	–	9
Ostatní aktiva	260	215	7	–	19
Celková aktiva banky	37 176	8 617	7	10	4 243
Pasiva					
Závazky k bankám	10 659	4 372	–	–	103
Závazky ke klientům	–	3 519	38	17	352
Emitované dluhopisy	87	12 392	–	–	–
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	12 999	–	–	–	18
Ostatní pasiva	111	305	19	–	164
Podřízený dluh	107	–	–	–	300
Celková pasiva banky	23 963	20 588	57	17	937
Podrozvaha					
Nečerpané úvěry	166	4 614	–	–	316
Záruky vydané	9	19 685	–	–	2
Záruky přijaté	1 174	–	–	–	2
Kladná nominální hodnota derivátů	489 428	2 657	–	–	763
Záporná nominální hodnota derivátů	(492 377)	(2 631)	–	–	(775)
Výnosy					
Úrokové výnosy	636	408	2	8	137
Přijaté dividendy	–	831	5	–	–
Výnosy z poplatků a provizí	23	1 489	–	–	118
Čistý zisk z obchodních operací	(4 668)	145	–	–	52
Ostatní provozní výnosy	797	60	1	–	12
Výnosy celkem	(3 212)	2 933	8	8	319
Náklady					
Úrokové náklady	480	704	–	–	34
Náklady na poplatky a provize	1	41	–	–	7
Všeobecné správní náklady	106	265	514	–	502
Náklady celkem	587	1 010	514	–	543

Dceřiné společnosti zahrnují přímé i nepřímé účasti s rozhodujícím vlivem, přidružené společnosti zahrnují přímé i nepřímé účasti s podstatným vlivem, ostatní osoby se zvláštním vztahem zahrnují společnosti přímo či nepřímo ovládané společnostmi Erste Group Bank.

(a) Členové představenstva a dozorčí rady

Členům představenstva a dozorčí rady byly poskytnuty úvěry k 31. prosinci 2009 v hodnotě 12 mil. Kč (2008: 10 mil. Kč).

Členové představenstva a dozorčí rady nevlastnili žádné akcie banky. V rámci programu ESOP (viz bod 36 přílohy) upsali členové představenstva 33 719 ks (2008: 41 019 ks) akcií mateřské společnosti Erste Group Bank. V rámci programu MSOP (viz bod 35 přílohy) drží členové představenstva 9 000 opcí (2008: 24 000 opcí) na upsání akcií mateřské společnosti Erste Group Bank.

(b) Subjekty se zvláštním vztahem k bance

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se subjekty se zvláštním vztahem k bance. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

46. Dividendy

Vedení banky navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2009 dividendy v celkové částce 4 560 mil. Kč, což představuje 30 Kč na jednu kmenovou i prioritní akcii (2008: 15 504 mil. Kč, tj. 102 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend podléhá schválení řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 % nebo procentem stanoveným v relevantní smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Dividendy vyplácené akcionářům, kteří jsou daňoví rezidenti členského státu EU a jejichž podíl na základním kapitálu dceřiné společnosti je minimálně 10 % a kteří drží akcie společnosti nejméně jeden rok, nepodléhají srážkové dani.

47. Události po datu účetní závěrky

Po datu účetní závěrky nedošlo k žádným událostem, které by měly významný dopad na účetní závěrku.

Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami

podle § 66a odst. 9 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku za účetní období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009

Společnost Česká spořitelna, a.s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ: 45244782, zapsaná v obchodním rejstříku, oddíl B, vložka 1171, vedeném Městským soudem v Praze (dále jen „Česká spořitelna“), je součástí podnikatelského seskupení (koncernu), ve kterém existují následující vztahy mezi Českou spořitelnou a ovládacími osobami a dále mezi Českou spořitelnou a osobami ovládanými stejnými ovládacími osobami (dále jen „propojené osoby“).

Tato zpráva o vztazích mezi níže uvedenými osobami byla vypracována v souladu s ustanovením § 66a odstavce 9 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění, za účetní období 1. 1. 2009 až 31. 12. 2009 (dále jen „účetní období“). Mezi Českou spořitelnou a níže uvedenými osobami byly v tomto účetním období uzavřeny níže uvedené smlouvy a byly přijaty či uskutečněny následující právní úkony a ostatní faktická opatření. Zpráva o vztazích obsahuje finanční vyjádření vztahů s propojenými osobami za účetní období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009.

A. Schéma osob, jejichž vztahy jsou popisovány

* společnosti uvedené v části C. ostatní propojené osoby, Erste Group Bank

B. Ovládající osoby

- **Erste Group Bank AG**,
Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („Erste Group Bank“)
Vztah ke společnosti: ovládající osoba
- **EGB Ceps Beteiligungen GmbH**,
Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („EGB Ceps Beteiligungen“)
Vztah ke společnosti: ovládající osoba
- **EGB Ceps Holding GmbH**,
Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („EGB Ceps Holding“)
Vztah ke společnosti: ovládající osoba

C. Ostatní propojené osoby, jejichž vztahy jsou popisovány

Ostatní propojené osoby, Erste Group Bank

- **Allgemeine Sparkasse Oberösterreich Bankaktiengesellschaft**, Promenade 11, Linz, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Banca Comerciala Romana**,
Regina Elisabeta Blvd 5, Bukurešť, Rumunsko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Bankhaus Krentschker & Co. Aktiengesellschaft**,
Am Eisernen Tor 3, Graz, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CT Borská Pole, a. s.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CT Brno Heršpická, spol. s r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CT Iota, spol. s r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CT Rho, spol. s r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CTFinance s. r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CTP Heršpická, spol. s r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **CTPark Bor, spol. s r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Dezentrale IT-Infrastruktur Services GmbH**,
Geiselbergstrasse 21, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **ecetra Central European e-Finance AG**,
Neutorgasse 2, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Epsilon Immorent s. r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Asset Management GmbH**,
Habsburgergasse 2, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG**,
Am Graben 21, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Bank Hungary Nyrt.**,
Hold utca 16, Budapest, Maďarsko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Corporate Finance GmbH**,
Obere Donaustrasse 17–19, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Reinsurance S.A.**,
rue de Scillas 45, Howald, Lucembursko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Securities Polska S.A.**,
ul. Królewska 16, Varšava, Polsko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste-Sparinvest Kapitalanlagegesellschaft m. b. H.**,
Habsburgergasse 1, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste & Steiermärkische bank d. d.**,
Rijeka, Jadranski trg 3, Rijeka, Chorvatsko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Factoring Slovenskej sporiteľni, a. s.**,
Tomášikova 48, Bratislava, Slovensko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Grand Hotel Marienbad s. r. o.**,
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba

- **Immorent Aktiengesellschaft,**
Windmühlgasse 22–24, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Avenir 3 s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Brno Retail, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent ČR, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Development s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Financeprojekt s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Hrádek, a. s.,**
Národní 41/973, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Cheb s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Chomutov, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Inprox Budweis s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XVII, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XX, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XXV, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Jilská s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Kladno, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Leasfinance s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Orange s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Orange Ostrava s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Ostrava I s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Plzeň s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent PTC, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent TMIS s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Vega, s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.,**
Antala Staška 32/1292, Praha 4, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Informations-Technologie Austria SK, spol. s r. o.,**
Prievozská 10, Bratislava, Slovensko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Inprox Frýdek-Místek s. r. o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Investiční společnost České spořitelny, a. s.,**
Evropská 2690/17, Praha 6, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Jablonecká realitní a. s.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba

- **Lambda Immorent s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Logcap ČR s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Malá Štěpánská 17 s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Mocero reality s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **ÖCI – Unternehmensbeteiligungs-gesellschaft.m.b.H.,**
Am Graben 21, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **OM Objektmanagement GmbH,**
Schwarzenbergplatz 2, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Omega Immorent s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Procurement Services CZ, s.r.o.,**
Želetavská 1449/9, Praha 4, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Procurement Services GmbH,**
Brehmstrasse 12, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Proxima Immorent, s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Public Company Erste Bank,**
Proreznaja 6, Kyjev, Ukrajina
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Retail Kopřivnice spol. s r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Retail Příbram spol. s r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **s IT Solutions AT Spardat GmbH,**
Geiselbergstrasse 21–25, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **s IT Solutions CZ, s.r.o.,**
Antala Staška 32/1292, Praha 4, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **s IT Solutions Holding GmbH,**
Geiselbergstrasse 21–25, Vídeň, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **s IT Solutions SK, spol. s r.o.,**
Prievozská 14, Bratislava, Slovensko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **S Morava leasing, a.s.,**
Horní náměstí 264/18, Znojmo, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Senior Park a.s.,**
Na Strži 1702/65, Praha 4, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Slovenská sporiteľňa, a.s.,**
Tomášikova 48, Bratislava, Slovensko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Sparkasse Schwaz AG,**
Franz-Josef-Strasse 8–10, Schwaz, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Sparkasse der Stadt Kitzbühel AG,**
Bahnhofstrasse 6, Kitzbühel, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Theta Immorent s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Waldviertler Sparkasse von 1842 AG,**
Hauptplatz 22, 3830 Waidhofen a.d. Thaya, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Weinviertel Sparkasse AG,**
Hauptplatz 10, Hollabrunn, Rakousko
Vztah ke společnosti: propojená osoba
 - **Zeta Immorent s.r.o.,**
Národní 973/41, Praha 1, Česká republika
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- Ostatní propojené osoby, Finanční skupina České spořitelny**
- **Becon s.r.o.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika („Becon“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba

- **BGA Czech s.r.o.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika („BGA Czech“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **brokerjet České spořitelny, a.s.,**
Evropská 2690/17, Praha 6, Česká republika („brokerjet ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **CEE Property Development Portfolio B.V.,**
Naritawes 165 Telestone 8, 1043 BW Amsterdam, Nizozemí
(„CEE Property Development“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **CP Praha s.r.o.,**
Koněvova 929/19, Praha 3, Česká republika („CP Praha“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP 2003 s.r.o.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („CPDP 2003“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP IT Centrum s.r.o.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika
(„CPDP IT Centrum“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Jungmannova s.r.o.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika
(„CPDP Jungmannova“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Logistics Park Kladno I a.s.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („CPDP LPK I“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Logistics Park Kladno II a.s.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („CPDP LPK II“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Polygon s.r.o.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („CPDP Polygon“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Shopping Mall Kladno, a.s.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („CPDP SMK“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPP Lux S.‘ar. l.,**
Rue de la Poste 20, Lucemburk, Lucembursko („CPP Lux“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CSPF Residential B.V.,**
Fred Roeskestraat 123, Amsterdam, Nizozemí
(„CSPF Residential“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CS Property Investment Limited,**
Themistokli Dervi 48, Nikósia, Kypr
(„CS Property Investment“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Czech and Slovak Property Fund B.V.,**
Fred Roeskerstraat 123, Amsterdam, Nizozemí
(„Czech and Slovak Property“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Dinesia a.s.,**
Střelnická 8, Praha 8, Česká republika („Dinesia“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Erste Corporate Finance, a.s.,**
Evropská 2690/17, Praha 6, Česká republika
(„Erste Corporate Finance“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Factoring České spořitelny, a.s.,**
Budějovická 1518/13B, Praha 4, Česká republika
(„Factoring ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Gallery Myšák s.r.o.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika
(„Gallery Myšák“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **GRANTIKA České spořitelny, a.s.,**
Jakubské nám. 101/2, Brno, Česká republika
(„GRANTIKA ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Informatika České spořitelny, a.s.,**
Antala Staška 32/1292, Praha 4, Česká republika
(„Informatika ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Investiční společnost České spořitelny, a.s.,**
PF1 – otevřený podílový fond, Evropská 2690/17, Praha 6,
Česká republika („ISČS PF1“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **NHS Czech, s.r.o.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika
(„NHS Czech“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Nové Butovice Development s.r.o.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika
(„Nové Butovice“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba

- **PARTNER České spořitelny, a. s.,**
Poláčkova 1976/2, Praha 4, Česká republika („PARTNER ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Penzijní fond České spořitelny, a. s.,**
Poláčkova 1976/2, Praha 4, Česká republika
(„Penzijní fond ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Realitní společnost České spořitelny, a. s.,**
Vinohradská 180/1632, Praha 3, Česká republika
(„Realitní společnost ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.,**
Antala Staška 2027/79, Praha 4, Česká republika
(„REICO ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **s Autoleasing, a. s.,**
Střelničná 8, Praha 8, Česká republika („s Autoleasing“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **s Autoúvěr, a. s.,**
Střelničná 8, Praha 8, Česká republika („s Autoúvěr“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Jeseniova, s. r. o.,**
Plzeňská 3217/16, Praha 5, Česká republika
(„Satpo Jeseniova“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Smíchov Real Estate, a. s.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika
(„Smíchov Real Estate“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Solitaire Real Estate, a. s.,**
Rozkošného 1058/3, Praha 5, Česká republika
(„Solitaire Real Estate“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.,**
Vinohradská 180/1632, Praha 3, Česká republika
(„Stavební spořitelna ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Tavaresa a. s.,**
Vodičkova 710/31, Praha 1, Česká republika („Tavaresa“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba

D. Obchody s propojenými osobami

Česká spořitelna identifikovala vztahy s propojenými osobami uvedenými v části B a části C, které agregovala do níže uvedených kategorií.

Obchody s propojenými osobami na aktivní straně rozvahy České spořitelny

Pohledávky za bankami

Česká spořitelna poskytla v rámci schválených všeobecných limitů (viz stranu 239) propojeným osobám – bankám finanční prostředky na základě smluv o poskytnutí úvěrů, termínovaných depozit, vedení běžných účtů, kontokorentních úvěrů apod. za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 22 937 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Pohledávky za klienty

Česká spořitelna poskytla v rámci schválených všeobecných limitů (viz stranu 239) propojeným osobám – nebankám finanční prostředky na základě smluv o poskytnutí úvěrů, kontokorentních úvěrů apod. za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 12 457 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla České spořitelně daném účetním období žádná újma.

Cenné papíry držené do splatnosti

Česká spořitelna má v držení dluhopisy a podobné cenné papíry propojených osob držené do splatnosti, které nakoupila za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 699 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou

Česká spořitelna uzavřela za běžných tržních podmínek s propojenými osobami finanční deriváty pro účely obchodování či zajištění, jejichž kladná reálná hodnota činí na konci účetního období 8 106 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní aktiva

V položce ostatní aktiva jsou zahrnuty ostatní pohledávky z obchodních vztahů České spořitelny vůči propojeným osobám na aktivní straně rozvahy v celkovém objemu 378 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s propojenými osobami na pasivní straně rozvahy České spořitelny

Závazky k bankám

Česká spořitelna poskytla v účetním období propojeným osobám – bankám peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, přijatých úvěrů, loro účtů apod. na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních pod-

mínek, a to v celkovém objemu zůstatků na konci účetního období 20 643 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období nevznikla České spořitelně žádná újma.

Závazky ke klientům

Česká spořitelna poskytla v účetním období propojeným osobám – nebankám peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, přijatých úvěrů, kreditních zůstatků na kontokorentních účtech apod. na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu zůstatků na konci účetního období 4 493 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období nevznikla České spořitelně žádná újma.

Emitované dluhopisy České spořitelny

Propojené osoby mají v držení dluhopisy a podobné cenné papíry vydané Českou spořitelnou, které nakoupily za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 19 198 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou

Česká spořitelna uzavřela za běžných tržních podmínek s propojenými osobami finanční deriváty pro účely obchodování či zajištění, jejichž záporná reálná hodnota činí na konci účetního období 8 064 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Podřízený dluh

Propojené osoby mají v držení podřízené dluhopisy vydané Českou spořitelnou, které nakoupily za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 6 879 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní pasiva

V položce ostatní pasiva jsou zahrnuty ostatní závazky z obchodních vztahů České spořitelny vůči propojeným osobám na pasivní straně rozvahy v celkovém objemu 1 277 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s propojenými osobami mající dopad do výkazu zisku a ztráty České spořitelny

Úrokové výnosy

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami získala za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období úrokové výnosy včetně přijatých dividend v celkovém objemu 1 727 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Úrokové náklady

Česká spořitelna vynaložila za běžných tržních nebo obchodních podmínek na obchody s propojenými osobami úrokové náklady v účetním období v celkovém objemu 1 218 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Výnosy z poplatků a provizí

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami přijala za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období výnosy z poplatků a provizí, v nichž jsou zahrnuty zejména poplatky a provize za asset management, depozitářské služby, prodej produktů dceřiných společností apod., v celkovém objemu 1 021 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Náklady na poplatky a provize

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami vynaložila za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období náklady na poplatky a provize, v nichž jsou zahrnuty zejména transakční poplatky, v celkovém objemu 119 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Čistý zisk/ztráta z obchodních operací

Česká spořitelna, v rámci operací s cennými papíry, operací s cizími měnami a podobných obchodů s propojenými osobami zahrnujících též výnosy a náklady ze změn reálných hodnot nezajišťovacích derivátů, dosáhla za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období čistý zisk v celkovém objemu 1 259 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma. V této částce není zahrnuto saldo z přecenění obchodů s měnovými deriváty v objemu 2 470 mil. Kč, které vyjadřuje nerealizované kurzové zisky a ztráty z obchodů, které jsou uzavírány s klienty České spořitelny a zároveň v zrcadlově opačné pozici s propojenými osobami. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Všeobecné správní náklady

Česká spořitelna vynaložila v účetním období na všeobecné správní náklady vůči propojeným osobám, zejména na nákup zboží, materiálu, na pojištění, poradenské, odborné, konzultační či servisní služby, za běžných tržních nebo obchodních podmínek 1 873 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní provozní výnosy/náklady

Česká spořitelna v rámci ostatních obchodů s propojenými osobami, zejména při poskytování outsourcingových služeb, služeb klientského centra a v rámci zisků a ztrát z prodeje či přecenění cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou a realizovatelných cenných papírů, dosáhla za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období záporného salda ostatních provozních výnosů a nákladů v celkovém objemu –1 007 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Jiné bankovní-obchodní vztahy s propojenými osobami

Všeobecné limity

Česká spořitelna má schválené všeobecné limity na operace s propojenými osobami, které se vztahují na běžné a termínované vklad-

dy, úvěry, repo operace, vlastní cenné papíry, akreditivy, poskytnuté a přijaté záruky v celkovém objemu 113 428 mil. Kč, v rámci tohoto limitu činila celková angažovanost vůči propojeným osobám 46 925 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Poskytnuté a přijaté záruky

Česká spořitelna poskytla propojeným osobám záruky na základě smluv o poskytnutí záruk za běžných obchodních podmínek. Celkový objem poskytnutých záruk činil 13 994 mil. Kč. Česká spořitelna přijala od propojených osob záruky na základě smluv o přijetí bankovních záruk za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu 3 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Termínované kontrakty

Česká spořitelna uzavřela v účetním období s propojenými osobami termínované kontrakty za běžných tržních podmínek. Nominál-

ní hodnota pohledávek z termínovaných kontraktů ke konci roku 2009 činila 353 204 mil. Kč a nominální hodnota závazků z termínovaných kontraktů ke konci roku 2009 činila 353 275 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s akciemi propojených osob

Česká spořitelna v účetním období v rámci činnosti tvůrce trhu (market maker) nakoupila a prodala akcie propojených osob, za běžných tržních podmínek, při celkovém obratu v objemu 13 659 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Vyplacené dividendy

Na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 29. dubna 2009 vyplátila v účetním období Česká spořitelna propojeným osobám dividendy v objemu 15 190 mil. Kč. Z titulu plnění tohoto rozhodnutí nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

E. Smluvní vztahy nebankovního charakteru

Česká spořitelna uzavřela v minulých účetních obdobích smlouvy s propojenými osobami uvedenými v části B a části C, týkající se vztahů nebankovního charakteru, jejichž finanční vyjádření za účetní období je zahrnuto v části D. V účetním období uzavřela Česká spořitelna nové smlouvy s propojenými osobami uvedenými v části B a části C, týkající se vztahů nebankovního charakteru, jejichž finanční vyjádření za účetní období je zahrnuto v části D. Níže uvedený seznam obsahuje významnější smlouvy nebankovního charakteru uzavřené v účetním období s propojenými osobami. Nevýznamné smluvní vztahy, ze kterých Česká spořitelna přijala nebo poskytla plnění v rámci vztahů nebankovního charakteru s propojenými osobami, jejichž finanční vyjádření za účetní období je rovněž zahrnuto v části D, a zároveň z nich nevznikla žádná újma, se v této zprávě neuvádí.

Název smlouvy	Smluvní strana	Popis plnění	Případná újma
Nájemní smlouva	brokerjet České spořitelny, a. s.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Smlouva o úplatném převodu cenných papírů	Erste Asset Management GmbH	Prodej 100% podílu v Investiční společnosti České spořitelny, a. s.	Nevznikla
Smlouva o úplatném převodu akcií	Erste Corporate Finance GmbH	Nákup 24,83% podílu ve společnosti Erste Corporate Finance, a. s.	Nevznikla
Smlouva o převodu obchodního podílu	Erste Group Bank AG	Nákup 40% obchodního podílu ve společnosti ÖCI Unternehmensbeteiligungsgesellschaft m.b.H.	Nevznikla
Program úpisu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance „ESOP“	Erste Group Bank AG	Uhrazení 20 % diskontu při úpisu akcií zaměstnanci, kteří využili možnost úpisu akcií Erste Group Bank AG	Nevznikla
Pojišťovací program operačních rizik	Erste Reinsurance S.A.	Pojištění provozních rizik	Nevznikla
Podnájemní smlouva	Factoring České spořitelny, a. s.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Prováděcí smlouvy o poskytování servisních služeb	Informatika České spořitelny, a. s.	Zajištění servisních služeb v oblasti informačních technologií	Nevznikla
Smlouva o převodu obchodního podílu	Informations-Technologie Austria GmbH	Nákup 40% obchodního podílu ve společnosti Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.	Nevznikla
Nájemní a podnájemní smlouvy	Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Smlouva o prodeji	Informations-Technologie Austria SK	Nákup POS terminálů a příslušenství	Nevznikla
Rámcová smlouva o spolupráci	PARTNER České spořitelny, a. s.	Rámcové podmínky pro prodej produktů a služeb banky a Finanční skupiny ČS	Nevznikla
Smlouva o poskytování outsourcingových služeb pro oblast finančního účetnictví, kontroingu, správy majetku, podpory nákupu, lidských zdrojů, marketingu, interního auditu a firemní komunikace	PARTNER České spořitelny, a. s.	Poskytování outsourcingových služeb	Nevznikla
Smlouva o převodu práv a závazků	PARTNER České spořitelny, a. s.	Převod práv a závazků	Nevznikla
Nájemní smlouvy	PARTNER České spořitelny, a. s.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Smlouva o převodu obchodního podílu	Procurement Services GmbH	Nákup 40% obchodního podílu ve společnosti Procurement Services CZ, s. r. o.	Nevznikla
Dohoda o poskytnutí příplatku mimo základní kapitál společnosti	s Autoleasing, a. s.	Poskytnutí příplatku mimo základní kapitál společnosti	Nevznikla
Smlouvy o poskytování služeb, dohody o dílo	s IT Solutions AT Spardat GmbH	Služby v rámci různých projektů	Nevznikla
Nájemní smlouva	s IT Solutions CZ, s. r. o.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla

F. Jiné právní úkony

Zpracovatel v účetním období nepřijal ani neuskutečnil žádné jiné právní úkony v zájmu nebo na popud propojených osob.

G. Ostatní faktická opatření

Česká spořitelna spolupracuje v rámci Erste Group Bank na skupinových projektech. Jejich souhrnným cílem je plné využití obchodního potenciálu středoevropských trhů ve všech segmentech, využití úspor z rozsahu a nákladových synergií, koncentrace podpůrných činností ve skupině, transparentnost a srovnatelnost měření výkonnosti. Projekty pokrývají oblast obchodní (Card Strategy), informační technologie (Data Centre Transition, Target Cooperation Model, Enterprise Service Bus), řízení rizik (Group Risk Management) a obslužné činnosti (Group Operation/Processing, Core SAP, PARiS, Learning Management System). V oblasti informačních technologií by projekty měly přinést úspory sdílením provozních a vývojových aktivit, slučováním nákupu výpočetní techniky a standardizací hardwaru. Spoluprací na výše uvedených skupinových projektech nevznikla České spořitelně žádná újma.

H. Závěr

S ohledem na námi přezkoumané právní vztahy mezi Českou spořitelnou a propojenými osobami je zřejmé, že v důsledku smluv, jiných právních úkonů či ostatních opatření uzavřených, učiněných či přijatých Českou spořitelnou v účetním období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009, v zájmu nebo na popud jednotlivých propojených osob, nevznikla České spořitelně žádná újma.

Dušan Baran
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

Jiří Škorvaga
člen představenstva
náměstek generálního ředitele

Finanční skupina České spořitelny

Neauditované údaje podle Mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS), pokud není uvedeno jinak

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., se sídlem Vinohradská 180, Praha 3, byla založena 22. června 1994. Předmětem podnikání společnosti je poskytování finančních služeb v souladu se zákonem č. 96/1993 Sb. Akcionářskou strukturu tvoří Česká spořitelna, a. s., která vlastní 95 % podíl a zbývajících 5 % vlastní Bausparkasse der österreichischen Sparkassen AG. Stavební spořitelna nabízí klientům stavební spoření se státní podporou a se zákonným nárokem na úvěr ze stavebního spoření.

Stavební spořitelna ČS v souladu se svou misí „Financujeme lepší bydlení pro každého“ důsledně uplatňuje v celém svém konání princip „klient na prvním místě“. Současně naplňovala svou vizi – trvale zlepšovat kvalitu produktů a služeb poskytovaných klientům s důrazem na jejich správnost, srozumitelnost, rychlost vyřizování a rozumnou cenu.

Ke konci roku 2009 vedla Stavební spořitelna ČS více než 200 tisíc úvěrových účtů a půjčila svým klientům 45,5 mld. Kč, což představuje ve srovnání s rokem 2008 nárůst o 6 %. **Spořitelna v průběhu roku uplatňovala princip poctivého půjčování peněz** v souladu s cíli doporučení Evropské komise o zodpovědném jednání bank při poskytování úvěrů.

Na konci roku 2009 spravovala Stavební spořitelna ČS 1 143 tisíc účtů stavebního spoření. Počet nově uzavřených vkladových obchodů činil 174 tisíc smluv s cílovou částkou téměř 30,0 mld. Kč. Spořitelna pokračovala v trvalém budování vzájemné důvěry s klienty, které se odrazilo v nárůstu depozit klientů o 2 % na 95,0 mld. Kč.

Rok 2009 se stal historicky významným. **Stavební spořitelna ČS v něm dosáhla svého rekordního hospodářského výsledku**, když překročil úroveň 1,5 mld. Kč čistého zisku **a zároveň bilanční suma překročila poprvé hranici 100 mld. Kč**. Nejlepším hospodářským výsledkem dosaženým ve své historii a rekordní bilanční sumou oslavila 15 let své existence.

Na nárůstu čistého zisku o 3 % na 1 509 mil. Kč se podílel zejména nárůst provozních výnosů. Pokračoval meziroční pokles nákladů vynaložených na jednu korunu výnosů, a to z 16,3 % v roce 2008 na 15,8 % v roce 2009. Ukazatel „podíl úvěrů ke vkladům“ se za stejné období zvýšil ze 47,4 % na 49,2 %.

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	750	750	750	750	750
Bilanční suma (mld. Kč)	100,8	98,2	96,2	90,8	84,3
Pohledávky za klienty (mld. Kč)	45,5	42,8	33,4	24,2	19,5
Vklady klientů (mld. Kč)	95,0	93,2	89,8	83,8	77,6
Čistý zisk (mil. Kč)	1 509	1 465	1 105	938	649
Počet klientů (mil.)	1,1	1,2	1,1	1,2	1,2
Průměrný počet zaměstnanců	215	209	206	215	234

Kontaktní adresa: Vinohradská 180, 130 11 Praha 3
Bezplatná infolinka: 800 207 207
Telefon: 224 309 111

Internet: www.burinka.cz
E-mail: burinka@sscs.cz

Penzijní fond České spořitelny, a.s.

Penzijní fond České spořitelny, a.s., byl založen 24. srpna 1994. Sídlem společnosti je Poláčkova 1976/2, Praha 4, Česká spořitelna je jejím 100% vlastníkem. Hlavním předmětem činnosti je poskytování penzijního připojištění podle zákona č. 42/1994 Sb.

Penzijní fond České spořitelny zvýšil v průběhu roku 2009 počet svých klientů o 83 tisíc a celkově na konci roku 2009 překročil 833 tisíc. Z hlediska počtu klientů je Penzijní fond České spořitelny druhým největším penzijním fondem na trhu penzijního připojištění. Nárůst zaznamenal Penzijní fond České spořitelny rovněž v ukazateli finančních prostředků na osobních účtech klientů, jejichž objem dosáhl více než 32,5 mld. Kč, což představuje zvýšení o 10 % oproti předchozímu roku.

Penzijní fond České spořitelny vykázal za rok 2009 **čistý zisk po zdanění** ve výši 459 mil. Kč, což **představuje v porovnání s rokem 2008 nárůst o 261 %**. V prostředí nízkých úrokových sazeb bylo tohoto pozitivního výsledku dosaženo zejména díky zlepšující se situaci na finančních trzích. Klientům fondu bude rozdělen výnos, který převyší inflaci roku 2009. Důležitým

faktorem, který také přispěl k příznivým výsledkům, byl objem finančních prostředků ve správě, který se během roku 2009 zvýšil o 2,8 mld. Kč.

Na obchodních výsledcích Penzijního fondu České spořitelny se významně podílel rozvoj spolupráce se zaměstnavateli. V rámci firemního programu měl Penzijní fond České spořitelny navázat obchodní vztah s 9 453 zaměstnavateli. Nárůst obchodní dynamiky byl podpořen také dalším rozšířením prodejní sítě, která zahrnuje všechny pobočky České spořitelny a její externí prodejní síť, jejíž součástí je i pojišťovna Kooperativa.

V oblasti správy finančních aktiv sledoval Penzijní fond České spořitelny svůj strategický cíl, kterým je dosažení co nejvyššího zhodnocení klientských prostředků při zachování nízké míry finančních rizik. Finanční prostředky byly investovány zejména do českých, převážně státních dluhopisů s nízkým stupněm rizika nesplacení, do státních pokladničních poukázek, termínovaných vkladů a v menší míře také do akcií a podílových listů.

Penzijní fond České spořitelny, a.s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	350	350	100	100	100
Bilanční suma (mld. Kč)	35,5	30,6	25,2	20,3	16,5
Kapitálové fondy (mld. Kč)*	32,4	29,6	24,4	19,2	15,1
Čistý zisk (mil. Kč)	459	127	776	531	630
Počet účastníků (tis.)	833	750	634	550	480
Průměrný počet zaměstnanců	56	54	53	52	54

* Údaj vyjadřuje objem prostředků na osobních účtech klientů.

Kontaktní adresa: Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4
Telefon: 800 207 207

Internet: www.pfcs.cz
E-mail: pfcs@pfcs.cz

s Autoleasing, a.s.

Leasingová společnost s Autoleasing, a.s., vznikla 6. října 2003. Česká spořitelna je jejím 100% vlastníkem. Sídlem společnosti je Střelnická 8 v Praze 8. V roce 2008 navýšila Česká spořitelna základní kapitál společnosti na 372 mil. Kč. Činnost společnosti se soustřeďuje zejména na finanční leasing dopravní techniky v širokém spektru komodit, ve kterých dominují osobní a užitkové vozy.

V roce 2009 s Autoleasing hospodařil se ztrátou ve výši 135 mil. Kč. **V průběhu roku společnost realizovala obchody v celkové výši 1,1 mld. Kč, přičemž podíl dopravní techniky činil 70 %.** Vytvořenými opravnými položkami spo-

lečnost s Autoleasing pokrývá veškerá známá rizika vyplývající z portfolia uzavřených leasingových smluv. Mezi významné skutečnosti, které mohou pozitivně ovlivnit plnění obchodních cílů společnosti s Autoleasing v budoucích letech, patří další zintenzivnění spolupráce s mateřskou bankou.

Společnost s Autoleasing je jediným akcionářem společnosti s Autoúvěr, jejíž hlavní obchodní činností je poskytování spotřebitelských úvěrů na dopravní prostředky fyzickým osobám a právnickým osobám. V průběhu roku 2009 **s Autoúvěr nově profinancoval obchody v objemu 2,0 mld. Kč**, avšak ke konci roku 2009 s Autoúvěr vykázal ztrátu 97 mil. Kč.

s Autoleasing, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	372	372	100	100	2
Bilanční suma (mld. Kč)	6,1	8,7	8,6	6,4	2,9
Výše nově uzavřených obchodů (mld. Kč)	1,1	4,3	5,5	5,2	3,1
Čistá ztráta (mil. Kč)	-135	-23	-90	-13	-22
Počet nově uzavřených smluv	1 316	4 383	6 488	6 017	4 380
Počet vlastních obchodních míst	1	1	1	1	1
Průměrný počet zaměstnanců	58	98	–	–	–

Kontaktní adresa: Střelnická 8/1680, 180 00 Praha 8
Telefon: 225 105 111

Internet: www.sautoleasing.cz

Factoring České spořitelny, a. s.

Factoring České spořitelny, a. s., vznikl v listopadu 1995. Česká spořitelna je jeho 100% vlastníkem. Od poloviny roku 2009 je sídlem společnosti Budějovická 1518/13B, Praha 4. Činnost společnosti se zaměřuje na tuzemský, exportní, importní faktoring, financování nákupu vybraných druhů oběžných aktiv, poskytování a sledování informací o bonitě podnikatelských subjektů, správu a monitoring pohledávek pro podnikovou klientelu v širokém spektru odvětví.

Rok 2009 přinesl poprvé v historii pro faktoringové společnosti v České republice pokles obrátu v důsledku hospodářské a finanční krize na světových trzích, která silně ovlivnila českou ekonomiku. Přes tuto skutečnost si **Factoring ČS upevnil vedoucí pozici na českém faktoringovém trhu** s podílem 26 %.

Hospodářská krize zasáhla řadu klientů společnosti a v několika případech byly zaznamenány i defaulty a ukončení jejich činnosti z důvodu platební neschopnosti či konkursů. V důsledku toho byl Factoring ČS nucen vytvořit opravné položky, které se negativně promítly do hospodářského výsledku.

Factoring ČS pokračoval v prohlubování a zefektivnění systému spolupráce s mateřskou bankou v oblasti obchodu a řízení rizik a v zavádění nových procesů zaměřených na kvalitu služeb. Dále se společnost, zejména v souvislosti s krizí a zhoršováním platební morálky v ekonomice, soustředila na systemizaci a prohloubení práce s inkasem polhůtních pohledávek a na systémové propracování a zlepšování procesů vymáhání.

Factoring České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	84	84	84	84	84
Vlastní kapitál (mil. Kč)	47	137	138	136	112
Bilanční suma (mld. Kč)	2,9	6,7	7,0	7,1	5,3
Čistá ztráta/zisk (mil. Kč)	-90	19	30	21	9
Výše kontraktace (mld. Kč)	26,3	33,1	29,3	27,3	21,6
Průměrný počet zaměstnanců	40	31	36	33	31

Kontaktní adresa: Budějovická 1518/3B, 140 00 Praha 4
Telefon: 956 770 711

Internet: www.factoringscs.cz

brokerjet České spořitelny, a. s.

Společnost brokerjet České spořitelny, a. s., byla založena 17. září 2003 Českou spořitelnou jako dceřiná společnost (podíl 51 %) a společností ecetra Central European e-Finance AG (podíl 49 %). ecetra Central European e-Finance AG je dceřinou společností Erste Group Bank a působí jako jeden z nejvýznamnějších internetových obchodníků s cennými papíry v Rakousku. Akcionářská struktura zajišťuje brokerjetu ČS unikátní kombinaci silného zázemí a rozsáhlé prodejní sítě člena Finanční skupiny České spořitelny a zároveň špičkové technologie a několikileté zkušenosti společnosti ecetra Central European e-Finance. Sídlo společnosti je Evropská 2690/17, Praha 6.

V roce 2009 stejně jako v roce předchozím musel brokerjet ČS čelit zvýšené averzi klientů vůči riziku. To se projevilo hlavně menším objemem čerpaných úvěrů na maržové obchodování a poklesem čistých úrokovým příjmů o 42 %. Přestože se počet obchodů meziročně snížil, čistý příjem z poplatků zůstal na nezměněné úrovni díky nárůstu průměrného objemu finančních prostředků na jeden obchod. I přes nepříznivý vývoj úrokových příjmů se společnosti podařilo rok 2009 zakončit v mírném čistém zisku 5 mil. Kč. Společnost brokerjet ČS nezaznamenala žádný případ ztráty v důsledku tržního nebo operačního rizika, což během turbulentního období na počátku roku 2009 bylo prokoukou disciplíny a nasta-

vení vnitřních procesů. **Společnost v roce 2009 zaznamenala další nárůst klientské báze o 2 600 klientů a nabídla novou obchodní aplikaci Market Access.**

V roce 2010 se společnost soustředí na uvedení dalších inovací zaměřených na zkvalitnění platformy pro aktivní obchodníky, prohloubení spolupráce se Slovenskou sporitelňou a na

rozšíření spektra nabízených trhů ve středoevropském regionu. Společnost brokerjet ČS se bude podílet na zavedení nového back officového systému v rakouské ecetra Central European e-Finance. Nový systém kromě vyšší kapacity zpracovaných transakcí nabídne klientům větší komfort při převodu finančních prostředků a jednodušší účtování poplatků za maržové obchodování.

brokerjet České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	160	160	160	160	160
Podřízený dluh (mil. Kč)	60	60	60	60	0
Bilanční suma (mil. Kč)	2 370	2 039	3 023	2 420	1 434
Objem spravovaného majetku (mil. Kč)	7 970	5 776	8 828	6 998	4 106
Čistý zisk (mil. Kč)	5	37	52	41	4
Průměrný počet zaměstnanců	20	23	23	19	12

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00 Praha 6
Telefon: 224 995 777

Internet: www.brokerjet.cz
E-mail: help@brokerjet.cz

REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.

REICO investiční společnost České spořitelny, a. s., vznikla 13. června 2006. Jediným akcionářem od jejího vzniku je Česká spořitelna. Sídlo společnosti je Antala Staška 2027/79, Praha 4, PSČ 140 00.

REICO má za sebou třetí rok obhospodařování speciálního fondu nemovitostí ČS nemovitostního fondu. **K 31. prosinci 2009 dosáhl vlastní kapitál ČS nemovitostního fondu objemu 1,2 mld. Kč**, přestože se v přímé reakci na globální recesi a s tím související pokles cen komerčních nemovitostí vlastní kapitál snížil o 370 mil. Kč. Speciálnímu fondu kvalifikovaných investorů Reico Global I. bylo v 1. čtvrtletí 2009 na žádost investiční společnosti odejmuto povolení k vytvoření fondu a fond ukončil svou činnost.

Z pohledu nemovitostního trhu došlo v první polovině roku 2009 k poklesu cen komerčních nemovitostí ve výši zhruba 15–20 %. Důvodem poklesu cen komerčních nemovitostí je výrazné osla-

bení poptávky. Banky zpřísnily podmínky financování rozvoje a nákupu komerčních nemovitostí, čímž se financování stalo méně dostupné a výrazně nákladnější než v minulosti. Ceny nemovitostí byly pod velkým tlakem a došlo k zajímavé situaci, kdy majitelé komerčních nemovitostí dali přednost příjmu z pronájmu a odmítli za dané situace nemovitosti za nízké ceny prodávat.

Ve druhé polovině roku 2009 se situace trochu uvolnila a v závěru roku došlo na českém trhu k realizaci několika významných investičních transakcí. Tyto transakce a dosažené ceny jsou vnímány jako projev stabilizace cen komerčních nemovitostí a konec sestupného trendu, kterého jsme byli v poslední době svědky.

Ekonomické ukazatele za rok 2009 odrážejí nepříznivý vývoj trhu nemovitostí. V důsledku toho investiční společnost obhospodařovala nižší než předpokládaný objem prostředků, a dosáhla tak v roce 2009 ztráty 12 mil. Kč.

REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006
Základní kapitál (mil. Kč)	90	90	80	30
Vlastní kapitál (mil. Kč)	59	71	51	29
Bilanční suma (mil. Kč)	71	89	62	29
Čistá ztráta (mil. Kč)	-12	-29	-28	-2
Objem spravovaného majetku (mld. Kč)	1,2	1,6	1,2	0,0
Průměrný počet zaměstnanců	10	10	7	3

Kontaktní adresa: Antala Staška 2027/79, 140 00, Praha 4
Telefon: 221 516 500

Internet: www.reicofunds.cz
E-mail: nemofond@reicofunds.cz

GRANTIKA České spořitelny, a. s.

Společnost GRANTIKA České spořitelny vychází ze společnosti RAVEN EU Advisory, do které v roce 2007 majoritně vstoupila Česká spořitelna, v roce 2008 se Česká spořitelna stala 100% vlastníkem. Společnost prošla restrukturalizací, která byla v dubnu 2009 završena přejmenováním na GRANTIKA České spořitelny.

GRANTIKA ČS je přední poradenská společnost se zaměřením na komplexní poradenství ve strukturálních fondech Evropské unie s působností na celém území České republiky. Společnost má vytvořenou pobočkovou síť v Praze, Zlíně, Plzni, Hradci Králové a Ostravě. Ve Slovenské republice GRANTIKA ČS nabízí své služby prostřednictvím dceřiné společnosti EuroDotácie, s. r. o., GRANTIKA ČS má rovněž implementovaný a certifikovaný systém jakosti podle normy ISO 9001:2001 a ISO 10006:2004

Společnost nabízí komplexní služby v oblasti dotační politiky Evropské unie a České republiky pro klienty všech právních

forem. Portfolio služeb společnosti zahrnuje přípravu žádostí o dotaci v rámci operačních programů a dalších dotačních programů, poradenství při realizaci a řízení projektu včetně výběrových řízení a zajištění následného monitoringu a technickou pomoc pro instituce veřejné správy při implementaci operačních programů.

Společnost po dobu své existence realizovala přes 3 tisíce zakázek pro zhruba 2 300 klientů. Hospodářský výsledek za rok 2009 skončil čistou ztrátou ve výši 2 mil. Kč, přičemž tržby z hlavní činnosti činily 42 mil. Kč.

Aktivita společnosti v roce 2010 budou zaměřeny na získání dalšího podílu na trhu především v oblasti EU fondů, další prohlubování spolupráce v rámci Finanční skupiny ČS, větší orientace na strategická řízení a technickou pomoc v rámci státní správy a zavádění nových produktů v rámci EU fondů pro překlenovací období mezi druhým a třetím programovacím obdobím.

GRANTIKA České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	7	7	7	7	7
Čistá ztráta/zisk (mil. Kč)	-2	3	-15	8	5
Tržby z hlavní činnosti (mil. Kč)	42	62	25	37	28
Přidaná hodnota (mil. Kč)	30	46	9	25	18
Průměrný počet zaměstnanců	40	50	46	34	25

Kontaktní adresa: Jakubské náměstí 2, 602 00 Brno
Telefon: 542 210 148

Internet: www.grantikacs.com
E-mail: info@grantikacs.com

Realitní společnost České spořitelny, a. s.

Realitní společnost České spořitelny, a. s., se sídlem Vinohradská 180/1632, Praha 3 byla založena 4. prosince 2002. Jediným akcionářem je Česká spořitelna, která v roce 2008 navýšila základní kapitál na 30 mil. Kč.

Hlavním předmětem podnikání společnosti je realitní činnost, tj. zprostředkování prodeje a pronájmu rezidenčních a komerčních nemovitostí a poskytování souvisejících poradenských služeb za účelem doplnění a rozšíření komplexních služeb Finanční skupiny České spořitelny v oblasti nemovitostí a poradenská činnost při prodeji a pronájmu nemovitostí ve vlastnictví České spořitelny.

Společnost drží 5% majetkovou účast v chorvatské realitní společnosti Erste Nekretnine d.o.o.

Na konci roku 2009 měla Realitní společnost ČS prostřednictvím obchodní sítě zastoupení ve 48 městech České republiky. **V průběhu roku 2009 uskutečnila společnost včetně franšiz 1 524 nemovitostních transakcí v objemu 2,7 mld. Kč**, čímž si upevnila své dominantní postavení v segmentu realitních kanceláří i mezi developerskými společnostmi, které své nemovitosti prodávají samy. Za celý rok 2009 dosáhla Realitní společnost ČS výnosů z realitní činnosti v celkové výši 23 mil. Kč a výsledku hospodaření 42 mil. Kč čisté ztráty.

Realitní společnost České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	30	30	20	4	4
Bilanční suma (mil. Kč)	18	54	140	95	68
Výnosy z realitních činností (mil. Kč)	23	30	75	48	56
Čistá ztráta/zisk (mil. Kč)	-42	-110	0	5	5
Průměrný počet zaměstnanců	24	24	23	22	25

Kontaktní adresa: Vinohradská 180/1632, 130 00 Praha 3
Telefon: 224 309 701; 800 227 227

Internet: www.rscs.cz
E-mail: rscs@rscs.cz

Erste Corporate Finance, a.s.

Společnost Erste Corporate Finance, a.s., se sídlem Evropská 2690/17, Praha 6, byla založena 19. července 1995. Erste Corporate Finance je společným podnikem dvou členů Finanční skupiny Erste Group Bank, a to České spořitelny a Slovenské spořitelni. Podíl České spořitelny na základním kapitálu společnosti činí 75 %. **Erste Corporate Finance poskytuje v České republice svým klientům expertní služby investičního bankovníctví a finančního poradenství**, zejména v oblasti fúzí a akvizic, privatizací, MBO, oceňování společností nebo jejich částí, ekonomické poradenství, due diligence, restrukturalizace a analýzy investičních příležitostí.

V České republice patří Erste Corporate Finance mezi elitní poradenské společnosti a zaujímá jedno z předních míst na trhu. V roce 2009 vedení Erste Group Bank pokračovalo v procesu započatém už v roce 2008, spočívajícím v integraci jednotlivých oddělení investičního bankovníctví a finančního poradenství, mezi které

patří i Erste Corporate Finance, v rámci regionu střední a východní Evropy. Záměrem tohoto kroku je zvýšení kvality služeb poskytovaných na území České republiky a v celém regionu.

V roce 2009 pokračovala celosvětová finanční krize, která způsobila výrazné snížení likvidity na trhu. Tato situace se negativně promítla do počtu realizovaných transakcí v oblasti fúzí a akvizic a poradenských mandátů. I přesto se Erste Corporate Finance podařilo získat řadu významných projektů pro roky 2009 a 2010. Mezi nejvýznamnější patří poradenství pro společnost ČEZ, CVC Capital Partners, Ministerstvo financí České republiky a pro společnost ze skupiny Erste Group Bank.

Erste Corporate Finance vytvořila v roce 2009 zisk po zdanění podle českých účetních standardů 3 mil. Kč. Výnosy z poradenské činnosti dosáhly částky 68 mil. Kč.

Erste Corporate Finance, a.s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	6	6	6	6	6
Vlastní kapitál (mil. Kč, CAS)	61	58	50	50	67
Čistý zisk (mil. Kč, CAS)	3	8	0	13	30
Průměrný počet zaměstnanců	15	19	21	17	13

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00, Praha 6
Telefon: 224 995 166

Internet: www.erste-cf.com
E-mail: prague@erste-cf.com

Informatika České spořitelny, a.s.

Informatika České spořitelny, a.s., byla založena 11. prosince 1997 Českou spořitelnou jako 100% dceřiná společnost s cílem zajišťovat pro Českou spořitelnu, případně další dceřiné společnosti Finanční skupiny ČS pomocné bankovní služby. Předmětem podnikání Informatiky je poskytování technického servisu a nákup zboží za účelem prodeje v oblasti IT pro Českou spořitelnu a ostatní členy finanční skupiny.

V roce 2009 Informatika zajišťovala záruční a pozáruční servis IT zařízení ve vlastnictví členů finanční skupiny, instalaci a servis ATM

pro Českou spořitelnu, technický servis IT pro Finanční skupinu ČS, podporu obchodníků vybavených terminály POS nebo FlexiPad. Společnost také zajišťovala obchodní činnost v oblasti hardware pro Finanční skupinu ČS a zajišťovala potřebnou technickou podporu HW specialistů při implementaci rozvojových projektů České spořitelny. Případné volné kapacity umísťuje Informatika ČS na trhu mimo Finanční skupinu ČS. **Informatika ČS má status autorizovaného obchodního a servisního partnera HP a je držitelem osvědčení ISO 9001:2000.**

Informatika České spořitelny, a.s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	10	10	10	10	10
Bilanční suma (mil. Kč)	121	82	86	95	123
Čistý zisk (mil. Kč)	12	7	9	16	8
Tržby (mil. Kč)	247	239	253	279	281
Průměrný počet zaměstnanců	90	90	92	93	98

Kontaktní adresa: Antala Staška 32/1292, Praha 4
Telefon: 220 874 625

Internet: www.informatikacs.cz
E-mail: obchod@inf-cs.cz

PARTNER České spořitelny, a. s.

Společnost PARTNER České spořitelny, a. s., se sídlem Poláčkova 1976/21, Praha 4, byla zapsána do obchodního rejstříku 2. června 2009. Společnost zahájila činnost 1. července 2009. Společnost je 100% vlastněná Českou spořitelnou. **Hlavní činností PARTNERA ČS je řízení externího prodeje produktů a služeb** Finanční skupiny České spořitelny **prostřednictvím sítě výhradních externích finančních poradců.**

Od zahájení činnosti se společnost soustředila na nastavení organizačních a procesních záležitostí, analýzu prodejní sítě, aplikaci nového provizního a kariérního řádu, nastavení systému vzdělávání a zahájení procesu obnovy prodejní sítě. Důraz byl kladen

na vytěžení obchodních příležitostí poskytnutých bankou, vzdělávání sítě a nábor. Změnilo se regionální složení obchodní sítě, čímž se zvýšila efektivita práce. K výkonu sítě přispěla změna v kariérním řádu společnosti.

Ke konci roku 2009 měla společnost 1 111 finančních poradců. I přes pokles produkce oproti původnímu plánu zapříčiněnému finanční krizí se podařilo dosáhnout plánovaných hodnot hospodářského výsledku, a to zejména v důsledku radikálních úsporných opatření na straně administrativních nákladů a zvýšením marže na straně provizních toků.

PARTNER České spořitelny, a. s.	2009
Základní kapitál (mil. Kč)	2
Bilanční suma (mil. Kč)	64
Čistá ztráta (mil. Kč)	-3
Obrat (mil. Kč)	88
Průměrný počet zaměstnanců	16

Kontaktní adresa: Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4

Telefon: 261 073 291

Internet: www.partnercsas.cz

E-mail: partnercsas@partnercsas.cz

Investiční společnost České spořitelny, a. s.

Investiční společnost České spořitelny, a. s., vznikla 27. prosince 1991. Jediným akcionářem od jejího vzniku až do 16. prosince 2009 byla Česká spořitelna. Sídlo společnosti je Evropská 2690/17, Praha 6.

Investiční společnost České spořitelny spravuje širokou paletu podílových fondů, ke konci roku 2009 jich v nabídce společnosti figurovalo 27 včetně speciálních fondů kvalifikovaných investorů.

Objem majetku spravovaného Investiční společností České spořitelny zůstal v porovnání s předchozím obdobím stabilní na úrovni 51,7 mld. Kč.

Počátek roku 2009 byl stále poznamenán pokračující globální finanční krizí, avšak od 2. čtvrtletí se situace začala stabilizovat. Podílové fondy začaly těžit z návratu likvidity na finanční trhy, ze snižování rizikových přírůstků u dluhopisů a z výrazného růstu cen akcií. Pouze fondy peněžního trhu zakončily rok 2009 s nižšími objemy než na počátku roku, a to zejména vlivem vysokých odlivů v 1. čtvrtletí. Smíšené a dluhopisové fondy spíše stagnovaly, a akciové fondy zaznamenaly výrazné nárůsty majetku. Výkyvy směnného kurzu koruny neměly na výkonnost fondů významný vliv, protože naprostá většina fondů Investiční společnosti ČS je měnově zajištěna.

Rok 2009 znamenal návrat k základním hodnotám odvětví podílových fondů a také návrat důvěry investorů. Mezi základní hodnoty patří dodržování investičního horizontu, správná diverzifikace a pravidelné investování. Tyto hodnoty naplňuje koncept tzv. fondů absolutního výnosu, který Investiční společnost ČS

zatím nabízela v segmentu privátního bankovníctví a který připravuje k uvedení do segmentu drobného bankovníctví. Konstrukce takových fondů omezuje riziko ztráty s velkou participací na růstu. Na rozdíl od instrumentů s fixní dobou splatnosti je tento fond vždy likvidní.

Další výhodou jsou pravidelné investice, a to i v malých částkách. Efekt průměrování nákupních cen znamená, že za stejnou investovanou částku si podílníci mohou dokoupit větší počet podílových listů, a těžit tak z očekávaného obrátu cen. Fondy životního cyklu v nabídce Investiční společnosti ČS si vydobýly stále místo mezi pravidelnými investory. V průběhu trvání fondů je struktura aktiv postupně měněna a podíl akcií je snižován na úkor konzervativních, pevně úročených aktiv. V soutěži Zlatá koruna v kategorii podílové fondy získaly fondy životního cyklu Investiční společnosti ČS druhé místo.

V roce 2009 ekonomické ukazatele Investiční společnosti ČS překonaly očekávané hodnoty. Přestože obchodní výsledky zaostaly za očekáváním, dokázala společnost ušetřit na nákladech. Čistý zisk navíc příznivě ovlivnilo přecenění portfolia vlastních investic. Hlavním trendem nepříznivých obchodních výsledků byly pokračující odprodeje podílových listů vlivem nepříliš dobrých výkonů finančního trhu v 1. čtvrtletí roku 2009, po zbytek roku už se obchodní výsledky stabilizovaly a signalizovaly obrát k lepšímu.

Česká spořitelna dokončila 16. prosince 2009 prodej svého 100% majetkového podílu v Investiční společnosti ČS. Novým

majitelem se stala společnost Erste Asset Management GmbH ze skupiny Erste Group Bank. **Změna vlastníka nebude mít žádný vliv**

na investiční procesy, provoz společnosti ani na distribuční smlouvu s Českou spořitelnou.

Investiční společnost České spořitelny, a. s.	2009	2008	2007	2006	2005
Základní kapitál (mil. Kč)	70	70	70	70	70
Vlastní kapitál (mil. Kč)	175	196	296	289	261
Bilanční suma (mil. Kč)	243	280	381	358	325
Čistý zisk (mil. Kč)	90	26	126	119	91
Objem spravovaného majetku (mld. Kč)	51,7	51,4	81,8	74,1	71,6
Průměrný počet zaměstnanců	23	23	21	15	23

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00, Praha 6
Telefon: 222 180 111

Internet: www.iscs.cz
E-mail: iscs@iscs.cz

Zpráva nezávislého auditora

akcionářům společnosti Česká spořitelna, a. s.

I. Ověřili jsme konsolidovanou účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s. (dále jen „společnost“) k 31. prosinci 2009 uvedenou na stranách 61–150, ke které jsme 9. března 2010 vydali výrok ve znění uvedeném na straně 62. Ověřili jsme též individuální účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s. (dále jen „společnost“) k 31. prosinci 2009 uvedenou na stranách 151–232, ke které jsme 9. března 2010 vydali výrok ve znění uvedeném na straně 152 (dále jen „účetní závěrky“).

II. Ověřili jsme též soulad výroční zprávy s výše uvedenými účetními závěrkami. Za správnost výroční zprávy je zodpovědné vedení společnosti. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu výroční zprávy s účetními závěrkami.

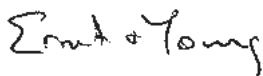
Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetních závěrkách k 31. prosinci 2009. Jiné než účetní informace získané z účetních závěrek a z účetních knih společnosti jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s výše uvedenými účetními závěrkami.

III. Prověřili jsme dále věcnou správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami společnosti Česká spořitelna, a. s., k 31. prosinci 2009 uvedené ve výroční zprávě na stranách 233–242. Za sestavení této zprávy o vztazích je zodpovědný statutární orgán společnosti Česká spořitelna, a. s. Naším úkolem je vydat na základě provedené prověrky stanovisko k této zprávě o vztazích.

Prověrku jsme provedli v souladu s Mezinárodním standardem pro prověrky a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, abychom plánovali a provedli prověrku s cílem získat střední míru jistoty, že zpráva o vztazích neobsahuje významné nesprávnosti. Prověrka je omezena především na dotazování pracovníků společnosti a na analytické postupy a výběrovým způsobem provedené prověření věcné správnosti údajů. Proto prověrka poskytuje nižší stupeň jistoty než audit. Audit zprávy o vztazích jsme neprováděli, a proto nevyjadřujeme výrok auditora.

Na základě naší prověrky jsme nezjistili žádné významné věcné nesprávnosti údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami společnosti Česká spořitelna, a. s., k 31. prosinci 2009.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
osvědčení č. 401

zastoupený

Martin Zuba
partner

Magdalena Soucek
auditor, osvědčení č. 1291

21. dubna 2010
Praha, Česká republika

Vybrané konsolidované hospodářské výsledky České spořitelny

za 1. čtvrtletí 2010 podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (neauditováno)

mil. Kč	31. 3. 2010	31. 3. 2009
Úrokové a podobné výnosy	9 797	10 852
Úrokové a podobné náklady	-2 341	-3 092
Čistý úrokový výnos	7 456	7 760
Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	-2 705	-1 710
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika	4 751	6 050
Výnosy z poplatků a provizí	3 411	3 181
Náklady na poplatky a provize	-541	-554
Čisté příjmy z poplatků a provizí	2 870	2 627
Čistý zisk z obchodních operací	1 132	895
Všeobecné správní náklady	-4 823	-5 016
Ostatní provozní náklady, netto	-85	-783
Zisk před zdaněním	3 845	3 773
Daň z příjmů	-723	-766
Čistý zisk (po zdanění a před nekontrolními podíly)	3 122	3 007
Čistý zisk za účetní období náležející		
Akcionářům mateřské společnosti	3 128	3 004
Nekontrolním podílům	-6	3
Bilanční suma	891 461	874 732
Pohledávky za klienty	466 789	464 520
Závazky ke klientům	685 495	661 185
Vlastní kapitál náležející akcionářům mateřské společnosti	66 326	66 943

Závěry z mimořádné a řádné valné hromady

konané 7. října 2009 a 23. dubna 2010

Na mimořádné valné hromadě České spořitelny, která se konala 7. října 2009 v Praze, byla akcionáři České spořitelny schválena změna stanov, která upravila nové povinnosti společnosti v oblasti auditu plynoucí ze zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech. V souladu s tímto zákonem akcionáři zvolili výbor pro audit jako další samostatný orgán společnosti a vymezili jeho působnost. Dále valná hromada ustanovila externího auditora k provedení statutárního auditu roční účetní uzávěrky Finanční skupiny České spořitelny pro rok 2009, kterým se stala auditorská firma Ernst & Young Audit, která po devíti letech nahradila dosavadní auditorskou firmu Deloitte. Výbor pro audit má pět členů, délka funkčního období člena výboru pro audit je čtyři roky. Členy výboru pro audit, které jmenovali akcionáři České spořitelny na mimořádné valné hromadě, jsou: Maximilian Hardegg, Andreas Klingen, Heinz Kessler, Mario Catasta a Zlata Gröningerová.

Na řádné valné hromadě České spořitelny, která se konala 23. dubna 2010 v Praze, byla mj. schválena zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku v roce 2009. Akcionáři přítomní na valné hromadě byli seznámeni se zprávou dozorčí rady a se zprávou výboru pro audit za rok 2009. Dále akcionáři přítomní na řádné valné hromadě schválili individuální roční účetní závěrku, konsolidovanou účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku. Zdroje k rozdělení činily 39 708 mil. Kč. Na výplatu dividend bylo určeno 4 560 mil. Kč, což značí dividendu ve výši 30 Kč na každou akcii. Zůstatek nerozděleného zisku z minulých let tak představuje 35 148 mil. Kč. Valná hromada určila k ověření účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky České spořitelny pro rok 2010 jako auditora společnost Ernst & Young Audit, s. r. o. Akcionáři s ohledem na rezignaci Andrease Klingena na funkci člena dozorčí rady a na funkci člena výboru pro audit zvolili Claudii Höller jako novou členku dozorčí rady České spořitelny a výboru pro audit České spořitelny.

Rejstřík

A

auditor

B

bankomat
BASEL II
bilanční suma
Bonus program
brokerjet České spořitelny
Burza CP Praha
BUSINESS 24

C

cenné papíry

Č

čistá úroková marže
čistý úrokový výnos
čistý zisk
Česká národní banka (ČNB)

D

daň z příjmu
Developer centra
dividendy
dozorčí rada

E

emitované dluhopisy
Erste Group Bank
Erste Corporate Finance
Erste Private Banking
Evropská investiční banka (EIB)

F

Factoring České spořitelny
Faktura 24
finanční trhy
firemní klientela
Fond pojištění vkladů

G

Garanční fond
GRANTIKA České spořitelny

H

hypoteční zástavní listy (HZL)
hypoteční úvěry

CH

Chytrá karta

I

Ideální hypotéka
informační technologie (IT)
Informatika České spořitelny
Investiční společnost České spořitelny

K

kapitálová přiměřenost
kodex
klientské vklady (závazky ke klientům)
korporátní klienti
kvalita služeb

M

majetkové účasti
mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví (IFRS)
Ministerstvo financí ČR

N

neúrokové výnosy

O

ombudsman
Osobní finanční plán
Osobní účet

P

PARTNER České spořitelny
Penzijní fond České spořitelny
penzijní připojištění
podílové fondy
pohledávky za bankami
pohledávky za klienty
Profesionál
Profit
Program spoření a investování
Program výhod
provozní náklady
provozní výnosy
provozní zisk
představenstvo
příjmy z poplatků a provizí

R

rating
Realitní společnost České spořitelny
REICO investiční společnost ČS
rezervy a opravné položky
rizika
ROA
ROE

S

s Autoleasing
SERVIS 24
SME
sporožirové účty
spotřebitelské úvěry
stavební spoření
Stavební spořitelna České spořitelny
soukromá klientela
strategie
svobodná povolání

Š

Šikovné spoření

T

TOP Energy
TOP Podnik II

U

ukazatel likvidity
ukazatel náklady/výnosy (cost/income)
úvěry obyvatelstvu

V

valná hromada
veřejný sektor
vkladní knížky
vlastní kapitál
výbor pro audit

Z

Zlatý vklad

Česká spořitelna, a. s.

Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4

IČ: 45244782

Telefon: 261 071 111

Telex: 121010 SPDB C,
121624 SPDB C,
121605 SPDB C

Swift: GIBA CZ PX

Informační linka: 800 207 207

E-mail: csas@csas.cz

Internet: www.csas.cz

Výroční zpráva 2009**Produkce**

Omega Design, s. r. o.

Materiál pro veřejnost

